

မြန်မာ့သမိုင်းဆိုင်ရာစာအုပ်

ရွှေတော်လုံးကျိုး

ကျော်ပြေား

တက္ကသိုလ်များ သမိုင်းသူတေသနနှင့်
ရီအီးစီ(ပညာရေး)သမဝါယမအသင်းလီမိတက်မှ
စီစဉ်ပြုစု၍
အင်းဝစာပေတိုက်မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝထမအကြိမ်၊ ၁၉၉၈
အုပ်ရေ (၁၀၀၀)
ကျော်ဖြိုး (သုတေသန အရာရှိ) ပြစ်သည်။

စာမျက်နှာမြို့ပြုချက်အမှတ်
၆၅၃/၉၇(၁၀)
မျက်နှာဖိုးခွင့်ပြုချက်အမှတ်
၅၈၄/၉၇ (၁၀)

မျက်နှာဖိုးဒီဇိုင်း
ကိုယိုမြင့်
မျက်နှာဖိုးကာာဟာခဲ့
အယ်လ်ဖာ ဖုန်း - ၂၄၄၈၅၆

ထုတ်ဝေသူ
ဒေါ်မြင့်မြင့် (မြို့ - ၃၇၇၆)
ဒု လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တဗ္ဗာသိုလ်များသမိုင်းသုတေသနဌာန။

မျက်နှာဖိုးနှင့် အတွင်းလုပ်ငန်း
ပိုးသာရင်
တဗ္ဗာသိုလ်များ ပုံနှိပ်တိုက်

အတွင်းဖလင် - **ပန်းချီ ကိုယူသ**
စာအုပ်ချုပ် - **ကိုမြင့်**
ကွန်ပျိုးတာ - **မြန်ကွန်**

မာတိကာ

ဥပေါ်သူ၏

နိဒါန်း

၁။	ရဲဘော်သုံးကျိပ်ရာတိ	
၂။	ရဲဘော်သုံးကျိပ် ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်
အသက်အရွယ်ပြုဖယား	
၃။	သက်ရှိထင်ရှား ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ	
၄။	ကွယ်လွန်သွားကြသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ	
၅။	ရဲဘော်သုံးကျိပ်သမိုင်း (၁၉၄၁-၄၈)	
၆။	ရဲဘော်သုံးကျိပ် အထွေပွဲတိ
(၁) သခင်အောင်ဆန်း (ဗိုလ်တေဇ) ၄၅	
	(၂) သခင်ရှုမောင် (ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝါဒ်) ၅၅	
	(၃) သခင်ကျော်စိန် (ဗိုလ်မိုးညီ) ၆၃	
	(၄) သခင်ခင်မောင်ဦး (ဗိုလ်တာရာ) ၆၇	
	(၅) သခင်ငွေ (ဗိုလ်စောအောင်) ၇၁	
	(၆) သခင်စောလွင် (ဗိုလ်မင်းခေါင်) ၇၅	
	(၇) သခင်စံမြေ (ဗိုလ်တောက်ထိန်) ၈၁	
	(၈) သခင်စံလှိုင် (ဗိုလ်မျှူးအောင်) ၈၅	
	(၉) သခင်စိုး (ဗိုလ်မြင့်အောင်) ၉၁	
(၁၀)	ကိုဆောင်း (ဗိုလ်ထိန်ဝင်း) ၉၅	
(၁၁)	သခင်တင်အေး (ဗိုလ်ဘုန်းမြင့်) ၉၉	

(၁၂) သခင်ထွန်းခင် (ပိုလ်မြင့်ဆွဲ)	၁၀၃
(၁၃) ကိုထွန်းရှိနိုင် (ပိုလ်ရန်နိုင်)	၁၀၉
(၁၄) သခင်ထွန်းချွဲ (ပိုလ်လင်းယူနှုန်း)	၁၁၅
(၁၅) သခင်ထွန်းလွှင် (ပိုလ်ပလ)	၁၁၉
(၁၆) သခင်ထွန်းအုပ်	၁၂၃
(၁၇) သခင်ပရ္မမ်း (ပိုလ်လရောင်)	၁၂၉
(၁၈) သခင်မောင်မောင် (ပိုလ်ဉာဏ်)	၁၃၅
(၁၉) ကိုချွဲ (ပိုလ်ကျော်ဇော်)	၁၃၉
(၂၀) သခင်လှ (ပိုလ်မင်းရောင်)	၁၄၅
(၂၁) သခင်လှဖော် (ပိုလ်လက်ဌာ)	၁၄၉
(၂၂) ကိုလှမောင် (ပိုလ်ဇော်ယျော်)	၁၅၅
(၂၃) သခင်လှမြိုင် (ပိုလ်ရန်အောင်)	၁၆၁
(၂၄) သခင်သစ် (ပိုလ်စောနောင်)	၁၆၅
(၂၅) သခင်သန်းညွှန်း (ပိုလ်ဇော်ယော်)	၁၆၉
(၂၆) သခင်သန်းတင်(၁) (ပိုလ်သန်းတင်)	၁၇၃
(၂၇) သခင်သန်းတင်(၂) (ပိုလ်မြှောင်)	၁၇၇
(၂၈) သခင်အေးမောင် (ပိုလ်မိုး)	၁၈၁
(၂၉) သခင်အောင်သန်း (ပိုလ်စကြော)	၁၈၅
(၃၀) ကိုအောင်သိန်း (ပိုလ်ရဲထွေ့မျှေး)	၁၈၉
ကျမ်းကိုးစာရင်း	၁၉၄
တွေ့ဆုံးမေးမြန်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ	၂၀၁

ဥပေါ်

မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုတွင် ပြည်သူတိန္ဒုင့် လက်တဲ့၍ စွမ်းစွမ်းတမံ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်အကြောင်းကို ရှုထောင့်အဖုံးပုံမှ ရေးသားပြုစုခဲ့ကြသည့် ဆောင်းပါးနှင့်စာအုပ်များစွာရှိခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့၏ အတ္ထုပွဲတိန္ဒုင့်ပတ်သက်၍ ပြီး ပြည့်စုံစွာ စုစဉ်းရေးသားထားသော စာအုပ်စာတမ်းများကား မရှိသေးပေ။

နှစ် ၅၀ ပြည့် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးရွှေရတု အခါသမယတွင် တက္ကသိုလ်များသမိုင်းသုတေသနဌာနမှ သုတေသန အရာရှိ ဦးကျော်ဌီမ်းက ရဲဘော်သုံးကျိပ်အကြောင်းကို ခိုင်လုံသော အထောက်အထားများကို မီးပြီး သုတေသနပြု၍ စာအုပ်ရေးသား ထုတ်ဝေနိုင်သဖြင့် ဝမ်းမြောက်အားရမိပါသည်။ ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုပြီးနောက် လွှတ်လပ်ရေးနှင့် အမျိုးသားရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ချိုးကျူးဂုဏ်ပြုရင်း အသက်သွေး ခွေးတို့ဖြင့် ခက်ခက်ခဲခ ရယူခဲ့ရသည့် အမိမြန်မာနိုင်း၏ လွှတ်လပ်ရေးကို တန်ဖိုးထား မြတ်နိုးလိုစိတ်၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်များ ရှင်သန် ထက်မြက်ပြီး လွှတ်လပ်သော နိုင်ငံတော်ကြီးကို တိုးတက်ခေတ်မိအောင် ဆောင်ရွက်လိုစိတ်များ ပွားများလာကာ အေးချမ်းသာယာ၍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ကြပါစေဟု ဆန္ဒပြုပါသည်။

ဒေါနီနိမ်း
ညွှန်ကြားရေးမှုး
တက္ကသိုလ်များသမိုင်းသုတေသနဌာန

နိဒါန်း

မြန်မာ့သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် အတိသွေး အတိမာန် အရည် အသွေးနှင့် ပြည့်စုံပြီး အမိမြန်မာနိုင်ငံကို ထိပါးကျူးကော်လာသူ နယ်ချွဲ့မြတိသွေ့အား ဆန့်ကျင်တော်လှန် တိုက်ခိုက်သူ တိုင်းပြည့်နှင့် လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် စွန့်လွှတ်စွန့်စားစွာ သက်စွန့်ကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်သူ နိုင်ငံတော်၏ လွှတ်လပ်ရေးနှင့်အချုပ်အခြာ အာကာ တည်တဲ့ ခိုင်မြအောင် ကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်သူ နိုင်ငံရှုက်ဆောင် သားကောင်းများ မြောက်မြားစွာပေါ်ထွန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ပေါ်ထွန်း ခဲ့သည့် မြန်မာ့သားကောင်းများအနက် ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင်တို့မှာ မြန်မာ့ လွှတ်လပ်ရေး ကြီးပမ်းမှုသမိုင်းတွင် မော်ကွန်းတင်ရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြပေသည်။ ရဲဘော်သုံးကျိပ်သည် တိုင်းပြည့်နှင့်လူမျိုး လွှတ်မြောက်ရေး အတွက် စွန့်လွှတ်စွန့်စားစွာ ပြည်ပ ထွက်ခွာ၍ စစ်ပညာများ သင်ကြား ခဲ့ကြသည်။ ထိုနောက် ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ဖွဲ့စည်းပြီး နယ်ချွဲ့ အင်လိပ်တိုကို မြန်မာ့မြောက်ပေါ်မှ တော်လှန် တိုက်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့၏ ဖိန္ဒြပ်အုပ်စိုးမှု ကိုလည်း တော်လှန်ခဲ့ကြသည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး အပြီးတွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သည့် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေး ရရှိအောင် ကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ကြီးပမ်းဆောင်ခဲ့သည့် အတွက် ၁၉၄၈

ခုနှစ် အနေဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် မြန်မာတိုင်းရင်းသား ပြည်သူ တစ်ရပ်လုံး အနှစ်နှစ်အလလ မျှော်မှန်းခဲ့သည့် အချုပ်အခြား အာဏာပိုင် လွတ်လပ်ရေးကို ရရှိခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင် ပိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝါယားသည် နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးနှင့် အချုပ်အခြား အာဏာ တည်တဲ့ခိုင်မြဲအောင် ဆက်လက် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင်များအနက် ပါတီနိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ပြီး တော့ခို့သောင်းကျန်းသူဘဝ ကျရောက် သူများလည်း ရှိခဲ့ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းစဉ် ကာလက တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးလွတ်လပ်ရေးအတွက် ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင် များ၏ အမျိုးသားနိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ ကိုကား မေ့ပျောက်၍ မရစကောင်းပေ။

မြန်မာ့သမိုင်းကိုလေ့လာရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး ခေါင်းဆောင်များ၏ အထွေးပွဲတို့ကို လေ့လာရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ အထွေးပွဲတို့သည်သမိုင်း၏အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ရာ နိုင်ငံကိုဦးစီးခေါင်းဆောင် ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အထွေးပွဲတို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်းဖြင့် နိုင်ငံသမိုင်းကို ပို၍ သိရှိနားလည်နိုင်သည်သာ မက ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စွမ်းရည်များကို သိရှိလာမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိုပ်အထွေးပွဲတို့ကို ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု သမိုင်းကိုသာမက ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင်များ၏ တိုင်းပြည် နှင့်လူမျိုး လွတ်မြောက်ရေးအတွက် သက်စွဲနှင့်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက် ခဲ့ပုံများကို ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာသိရှိပြီး မျိုးဆက်သစ်လူလယ်များ အပါအဝင် မြန်မာပြည်သူတို့ အနေဖြင့် အမိန့်နိုင်ငံတော်ကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် စိတ်ဓာတ်နှင့် အတိသွေး၊ အတိမာန် အစဉ်ရှင်သန် ထက်မြေကာ နိုင်ငံတော်၏ လွတ်လပ်ရေးနှင့် အချုပ်အခြားအာဏာကို စွန်းလွတ်

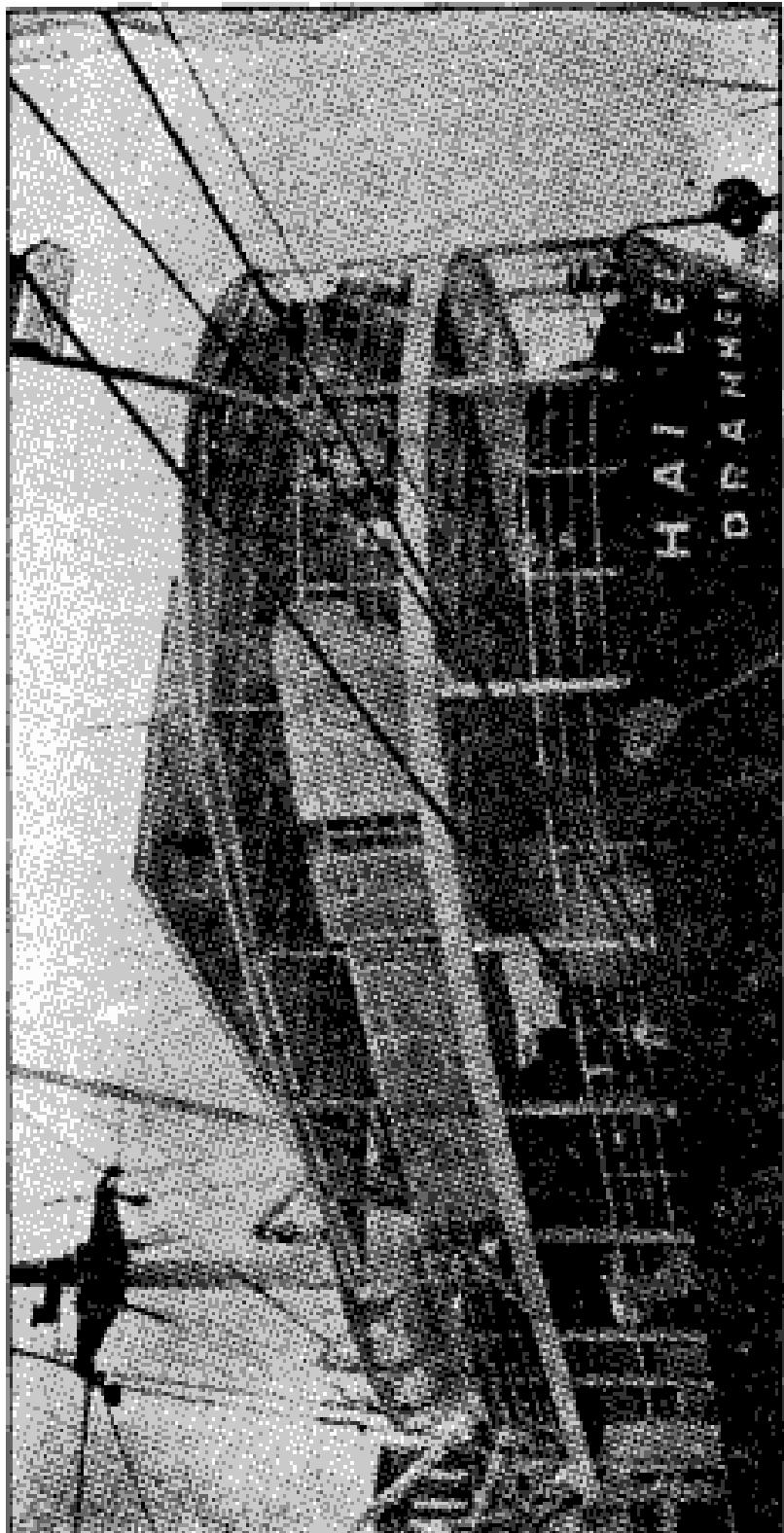
စွန့်စားစွာ အသက်ပေး ကာကွယ်စောင့်ရှုံးက်လိုသည့် သူရဲကောင်း
စိတ်ဓာတ်များ ပေါ်ထွန်းလာရေးကို အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ပါ
သည်။

ရဲဘော်သုံးကျိုး အထားပွဲတို့ကို အပြည့်အစုံ ရေးသားနိုင်ရန်
ရဲဘော်သုံးကျိုးဝင် ပိုလ်များအောင်၊ ပိုလ်ဗလ၊ ပိုလ်ရဲထွေနှင့် ပိုလ်
တောက်ထိန်တို့ကို တွေ့ဆုံးမြန်းခွဲပါသည်။ ဤစာအုပ် ရေးသား
ပြုစုရာတွင် မူရင်း အထောက်အထား ဖြစ်သည့် ရဲဘော် သုံးကျိုးဝင်
အချို့၊ ရေးသားပြုစုခဲ့သည့် မှတ်တမ်း၊ စာအုပ်စာတမ်းများနှင့် ရဲဘော်
သုံးကျိုးနှင့်အတူ ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ
ရေးသား ပြုစုခဲ့သည့် မှတ်တမ်း၊ စာအုပ်စာတမ်းများကို အခိုက
အားကိုးအားထား ပြု၍ ရေးသားထားပါသည်။ အချက် အလက်များ
ရရှိရေးအတွက် ရဲဘော်သုံးကျိုးဝင် အချို့၏ အတိရပ်ရွာများသို့
ကွင်းဆင်း ခရီးထွက်ခြင်း၊ ရဲဘော်သုံးကျိုးဝင်များ၏ ဆွဲမျိုးများနှင့်
တွေ့ဆုံးမေးမြန်းခြင်း အပါအဝင် စာရေးမေးမြန်းခြင်း များကိုလည်း
ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယခု စာအုပ်တွင် အသုံးပြုသည့် ရဲဘော် သုံးကျိုးဝင်
များ၏ ဓာတ်ပုံများကို အကူအညီ ပေးခဲ့သည့် စစ်သမိုင်းပြတိက်နှင့်
တပ်မတော်မော်ကွန်းတို့က်များရုံးအား အထူးကျေးဇူး တင်ရှိပါကြောင်း
ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ကွဲပ်ဖော်လျှိုင်မြှုပ်နည်း
သမိုင်းမှုပ်ထားမြှုပ်နည်း

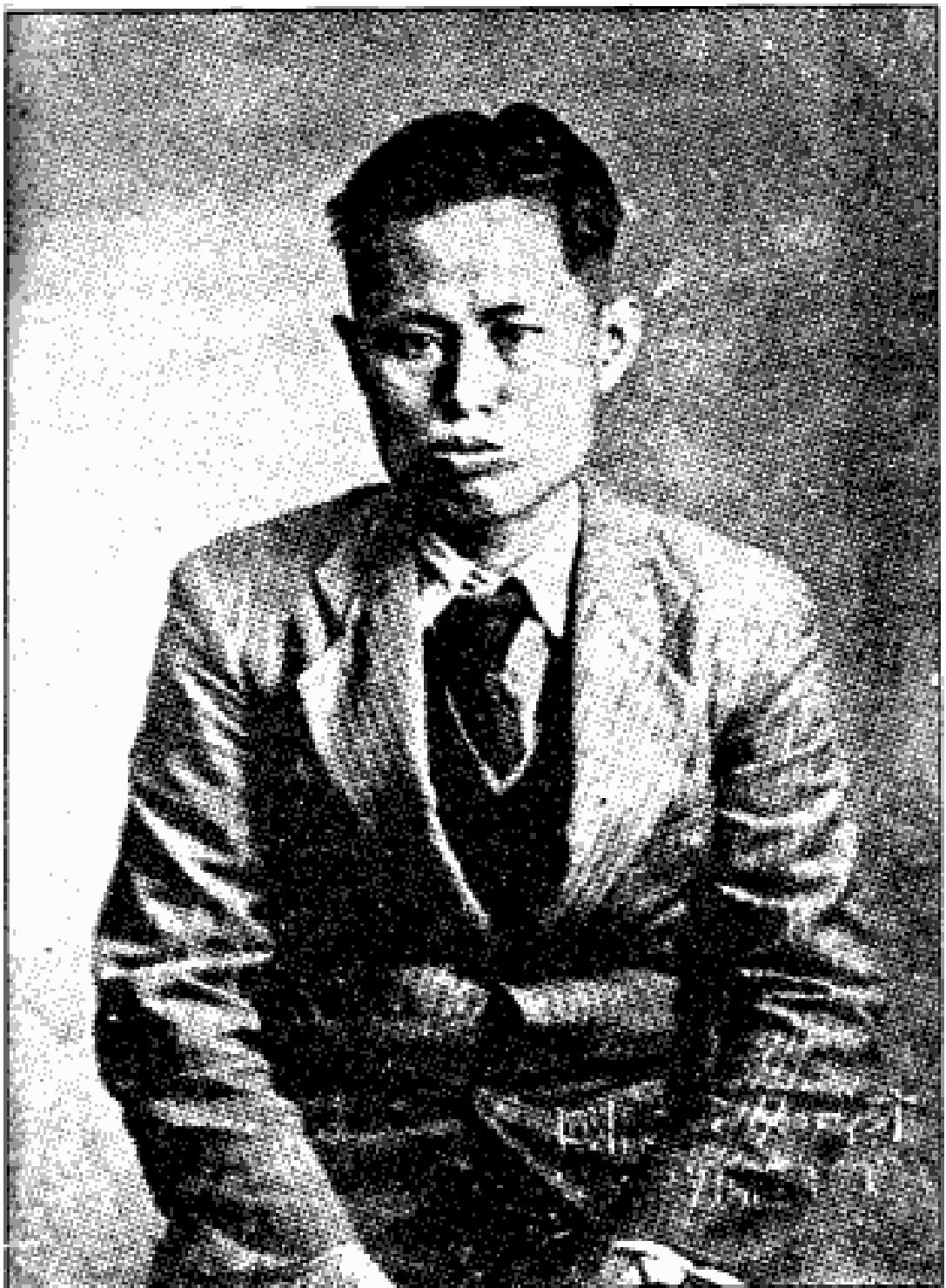
(၀၉-၅-၁) ငွေဒေသလျှော့ကြံးမြို့ရှိနှင့် ပြည်တွင် အမြတ်ဆင့် ဖြစ်ပါသည်။

H A I L E
D A M E

အမြိုင်မှတစ်ဆင့် ဂျပန်နိုင်ငံရောက် သခင်အောင်ဆန်းနှင့်
သခင်လှမြိုင် (နိုဝင်ဘာ ၁၉၄၀)

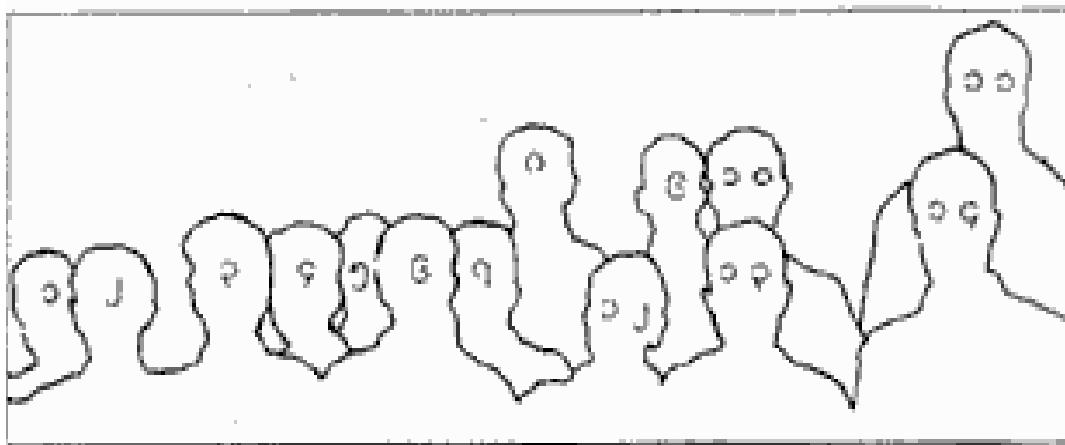
မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီဝင်များနှင့်
တိုင်ပင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရုပ်ဖျက်ကာ
ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာသည့် သခင်အောင်ဆန်း(ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၄၁)

(c) 90% 6) 90%

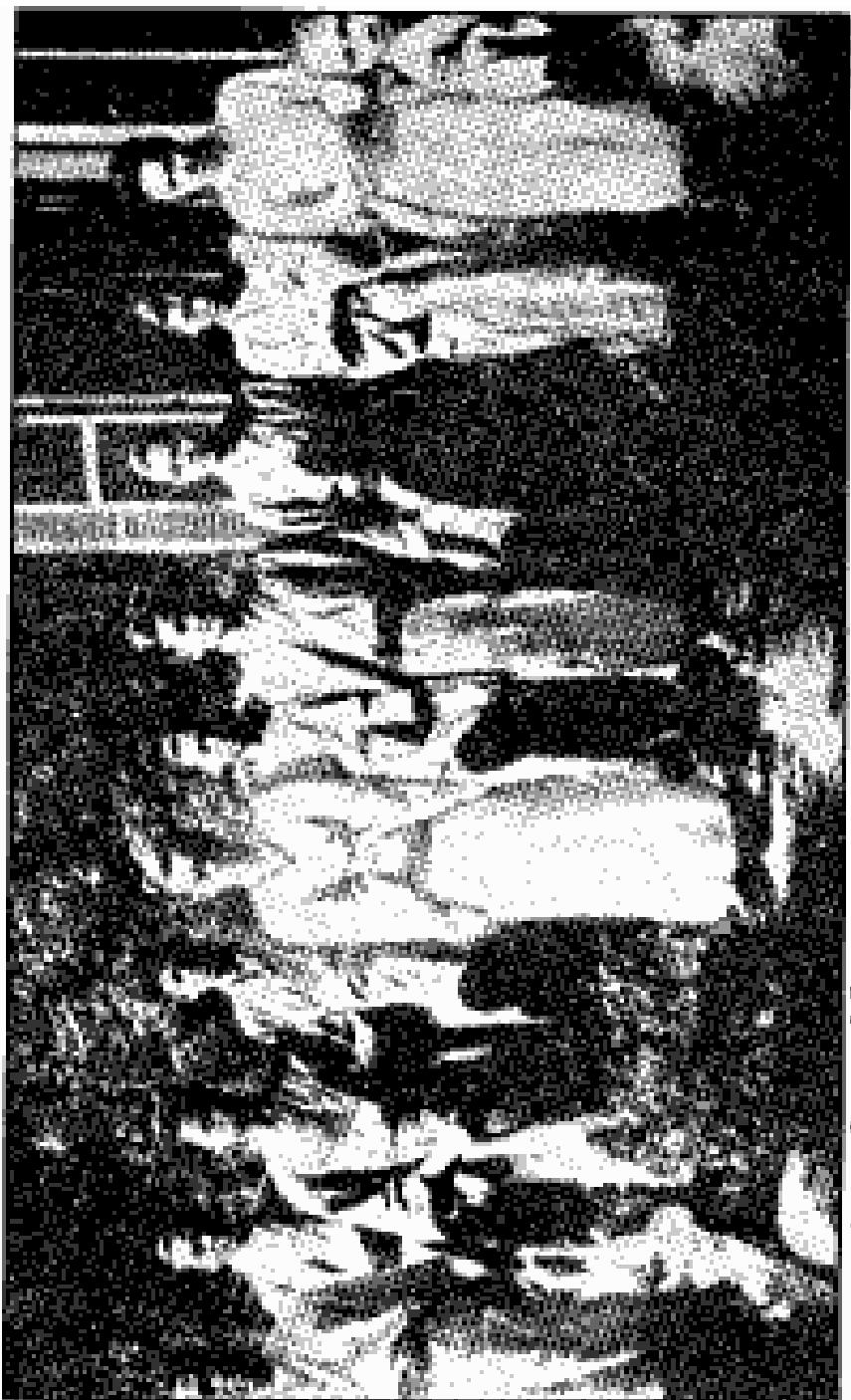

ရဲဝော်သုက္ခိပ် စတုတွေအသုတေသန ဟာကိန္ဒြစ်စွဲ ထွေ့ရစဉ်
(အမှတ် ၄၃၆)

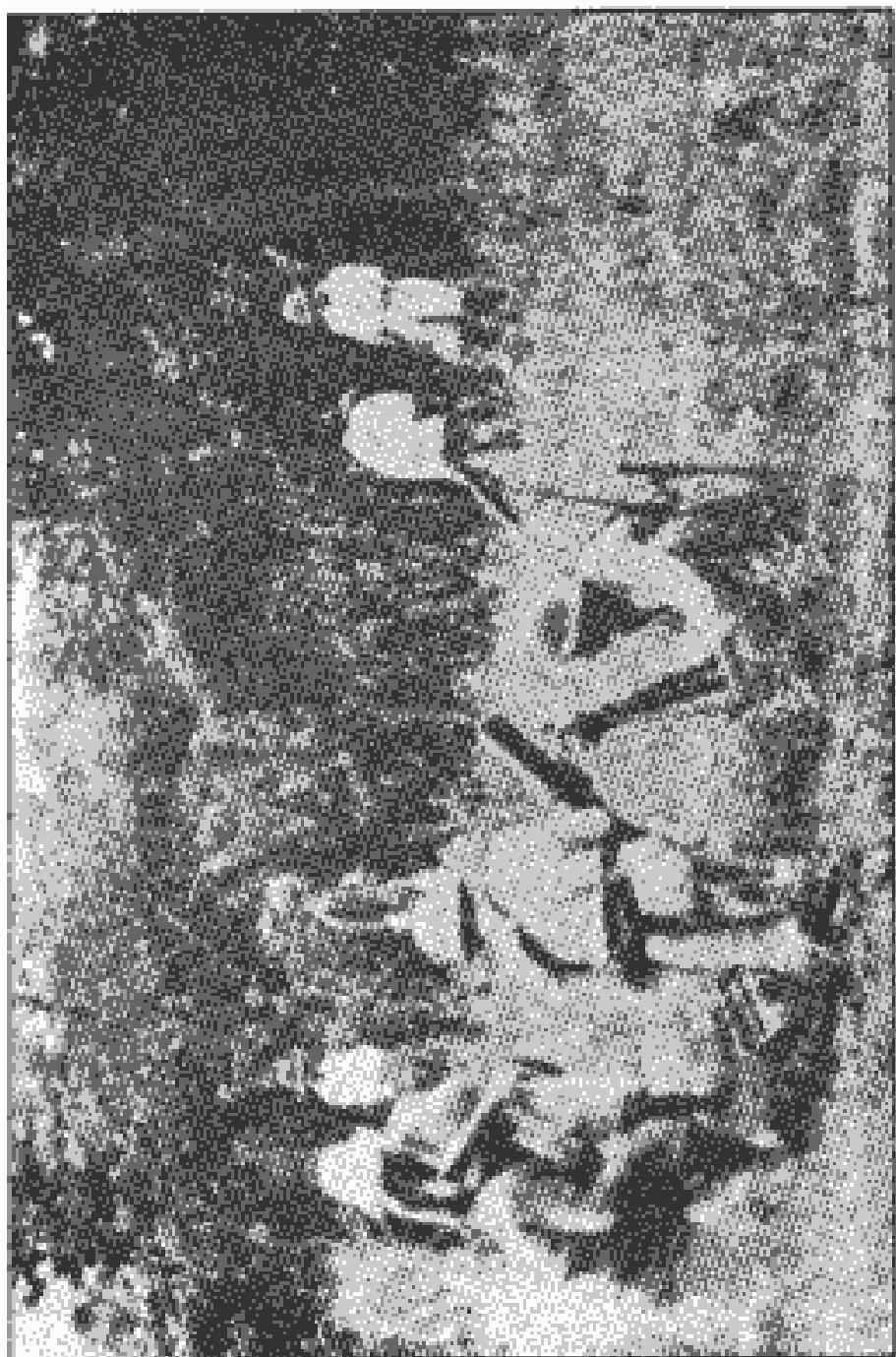

- (၁) ပေါ်ကော (၂) ပိုလ်ဇော်ယောင် (၃) ပိုလ်မြင့်ဆွေ (၄) ပိုလ်စောနာင်
- (၅) ပိုလ်ညက (၆) ပိုလ်မင်းရောင် (၇) ပိုလ်မိုးညီ (၈) ပိုလ်ပလ
- (၉) ပိုလ်အောင် (၁၀) ပိုဇုကာနီ (၁၁) သခင်ထွန်းအုပ် (၁၂) ကိုဒါမ
- (၁၃) ပိုလ်စောအောင် (၁၄) ပိုလ်နောင်း

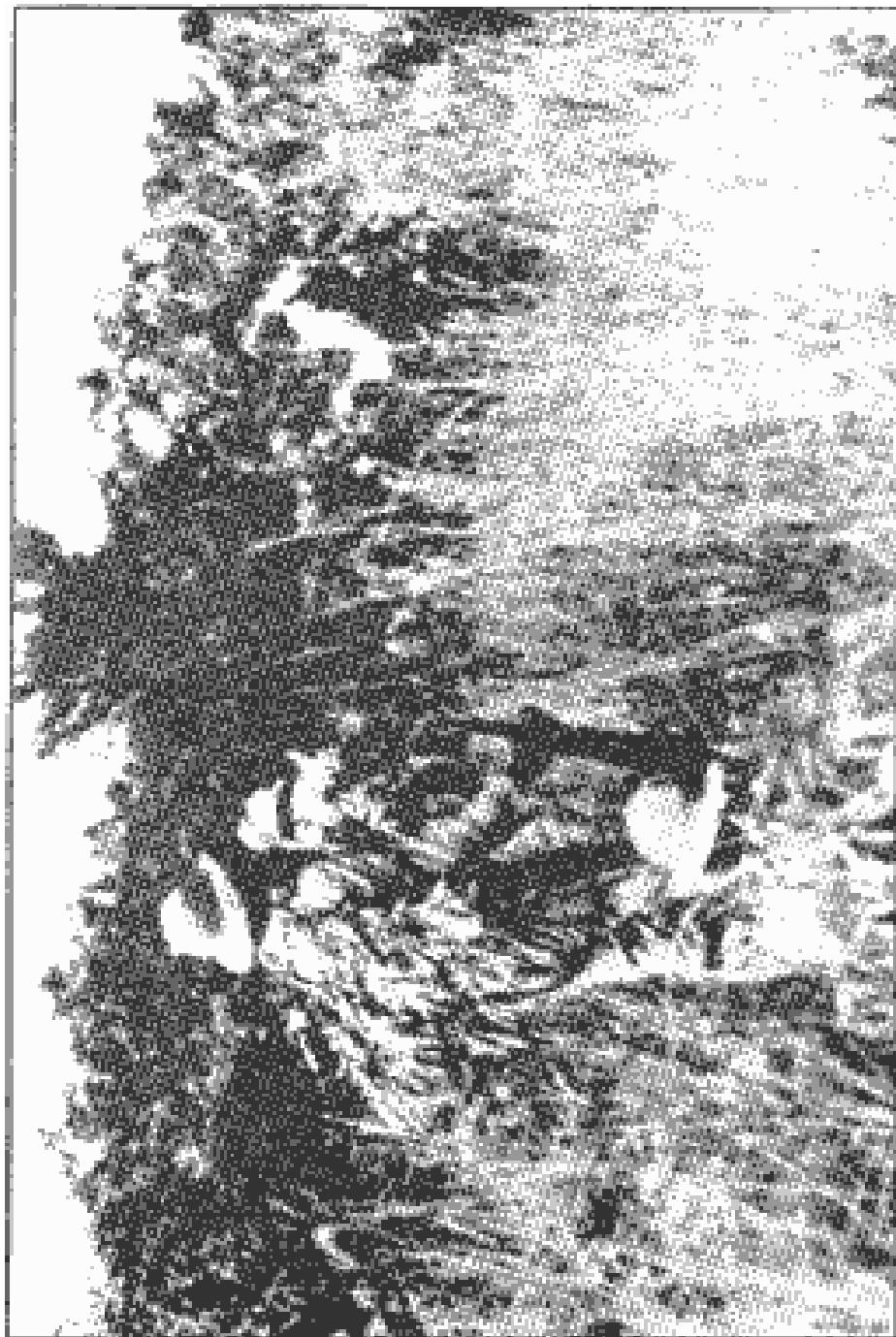
ရွှေသမင်္ဂလာနှင့်
ချောက်ဆုတ်စိတ်အား
ပြန်လည်ပေါ်လောက်

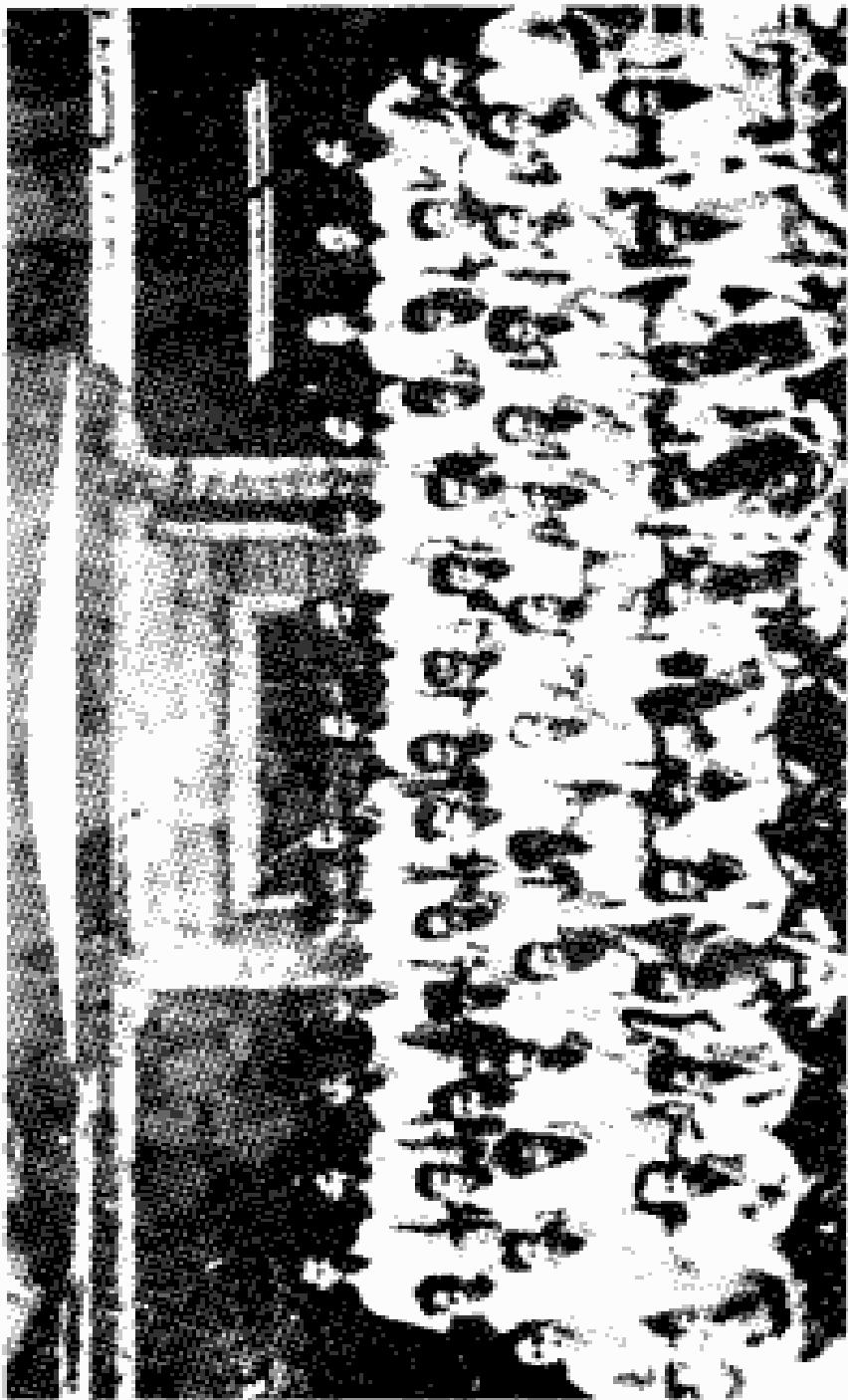
ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାମନ୍ଦିରଙ୍କୁ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ହେଉଥିଲା

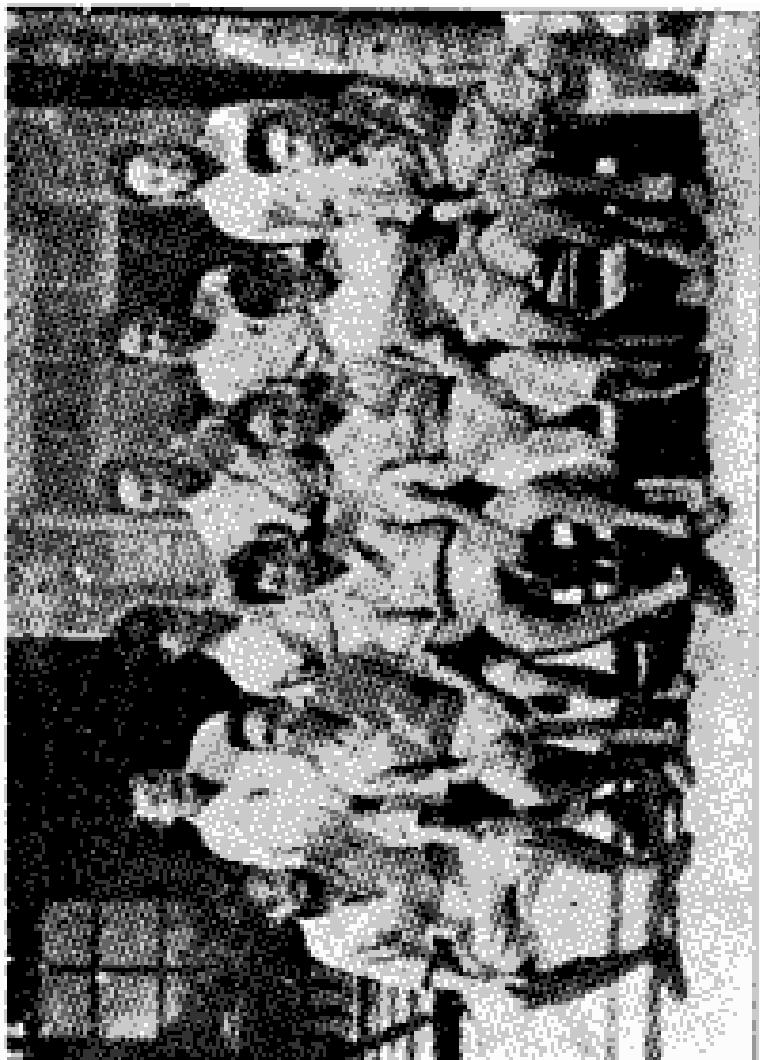
၅၆၁။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငြချေ၊ ၁၁၁၁ ခုနှစ်၊ ၁၉၁၄ ခုနှစ်

କୁଣ୍ଡଳାରୀଙ୍କ ପାଦରେ ଶିଖିଲା ତାଙ୍କ ପାଦରେ ଶିଖିଲା ତାଙ୍କ ପାଦରେ

မင်္ဂလာဒါန (အိန္ဒိယအေဒသ) စတေရုပ်
ပြည်နယ်ဆိုလေးမြှို့လွှာ (စာလျှောက်) ပြုလုပ်ခြင်း - အိန္ဒိယ
ပြည်နယ်ဆိုလေး (အိန္ဒိယအေဒသ) စီအံ့ဩရှိလေး
(အေဒသ) အထူးအောင် (အေဒသလုပ်) ပြုလုပ်ခြင်း - အိန္ဒိယ

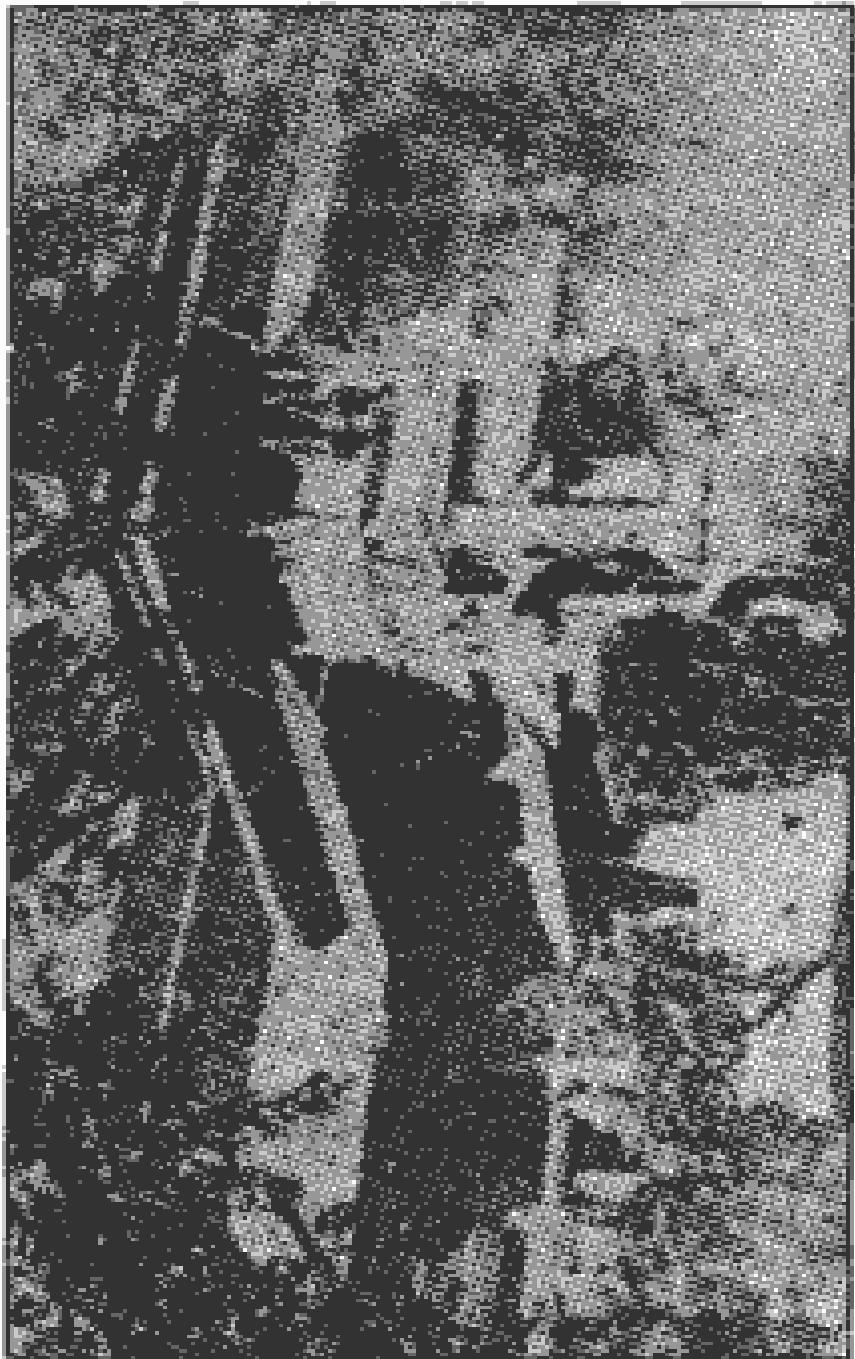

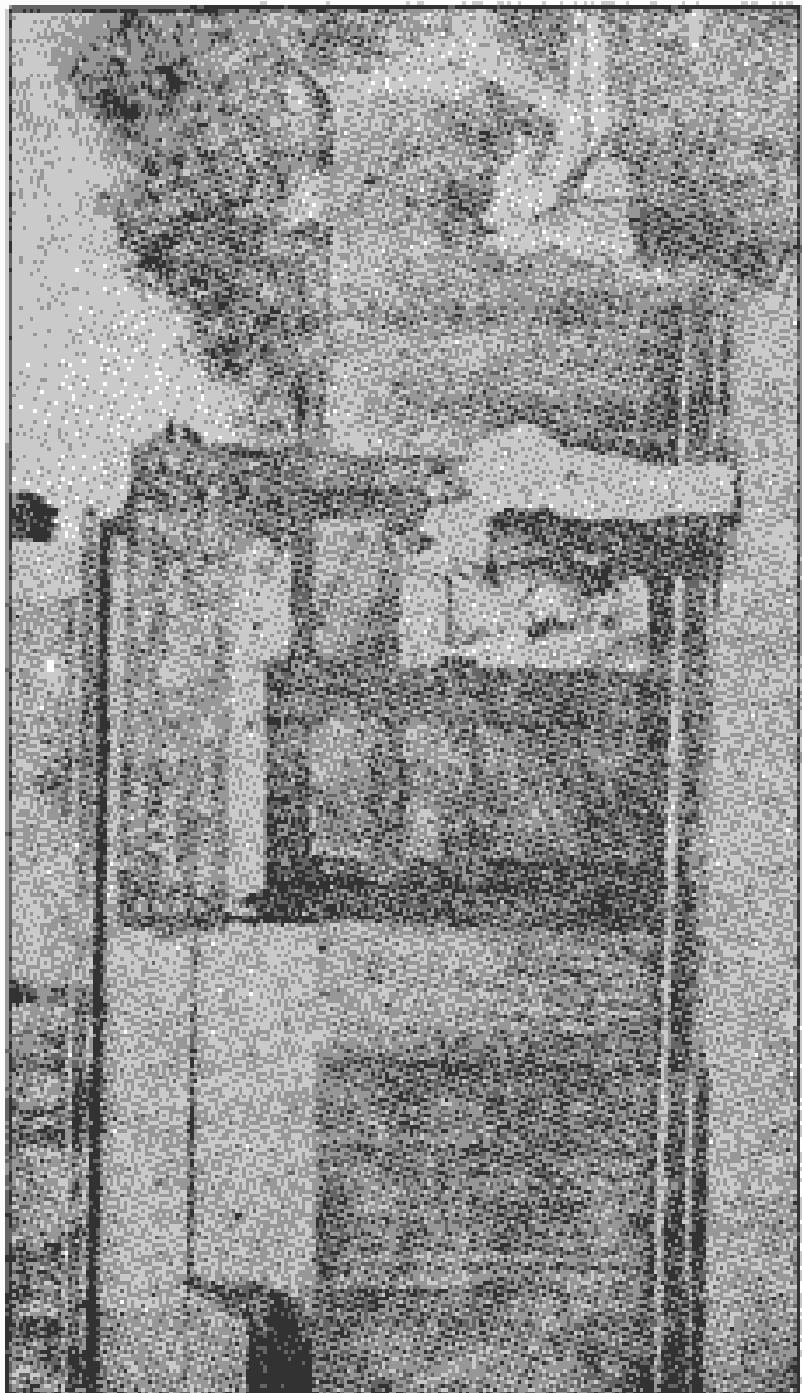
၃၁၁။ မြန်မာနိုင်ငံတော်လွှာများ၏ ပေါ်ပေါ်ရေးနည်းလမ်းကြော်ချွဲ၏ အကြောင်းအရာ

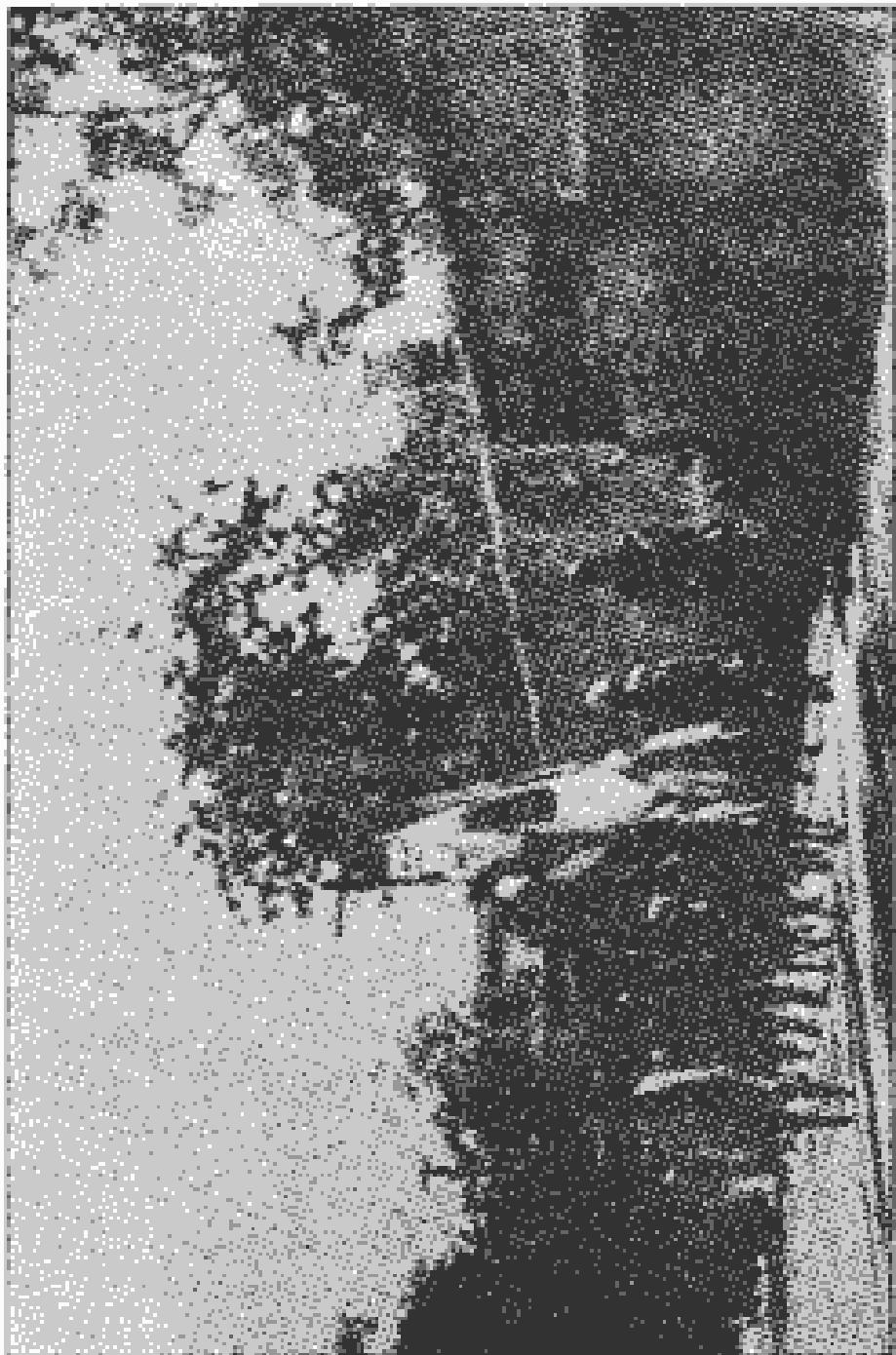
မြေပိုင်းကဲနိုင်သူများ၏ အမြတ်ဆုံး အနေဖြင့် မြတ်စွာ လျှပ်စီးပါမ်းများ
ပြုလေသူများ (ယခုသွေ့လွှဲ) လုပ်ချက်များ အရှင်လျှပ်စီးများ

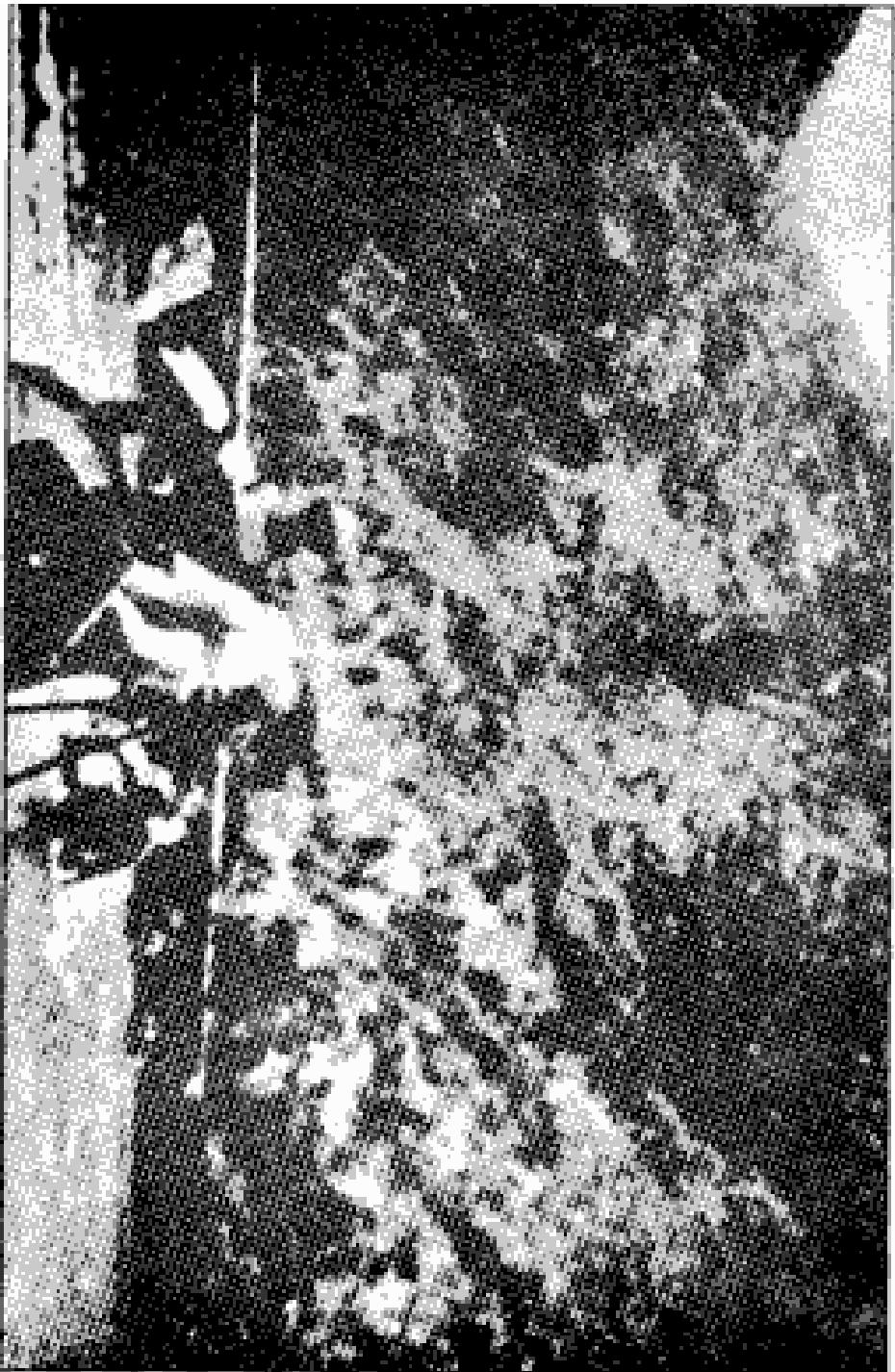
၃၇၁၆၈။၂၀၁၄
နှစ် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငြခန်း
နှစ် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငြခန်း

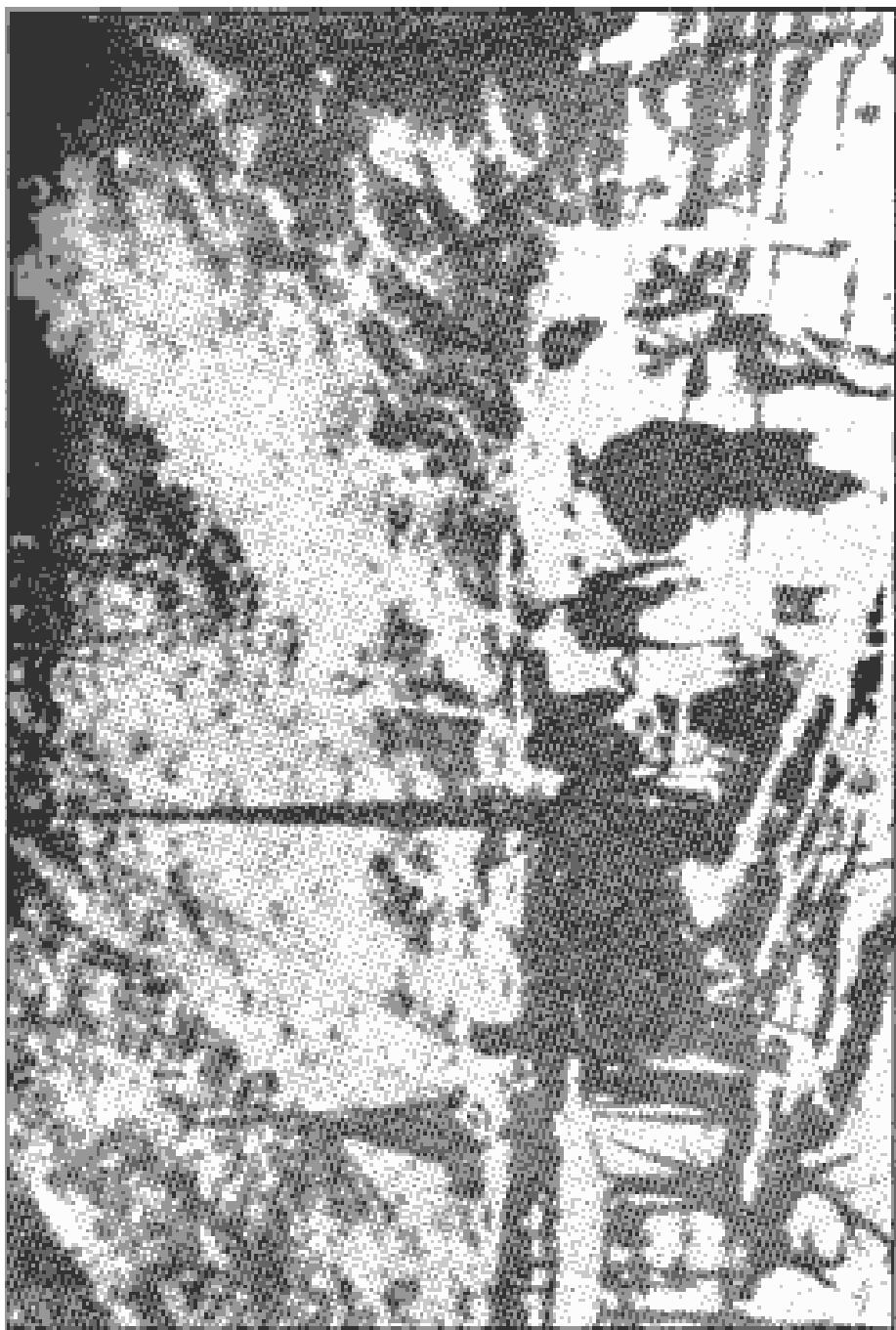
၂၆၁။ ၁၃၈၀ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငြန်ရေးဝန်ကြီးချုပ်မှူး ဒေါက်တော် အောင် လှိုင် အောင် လှိုင်

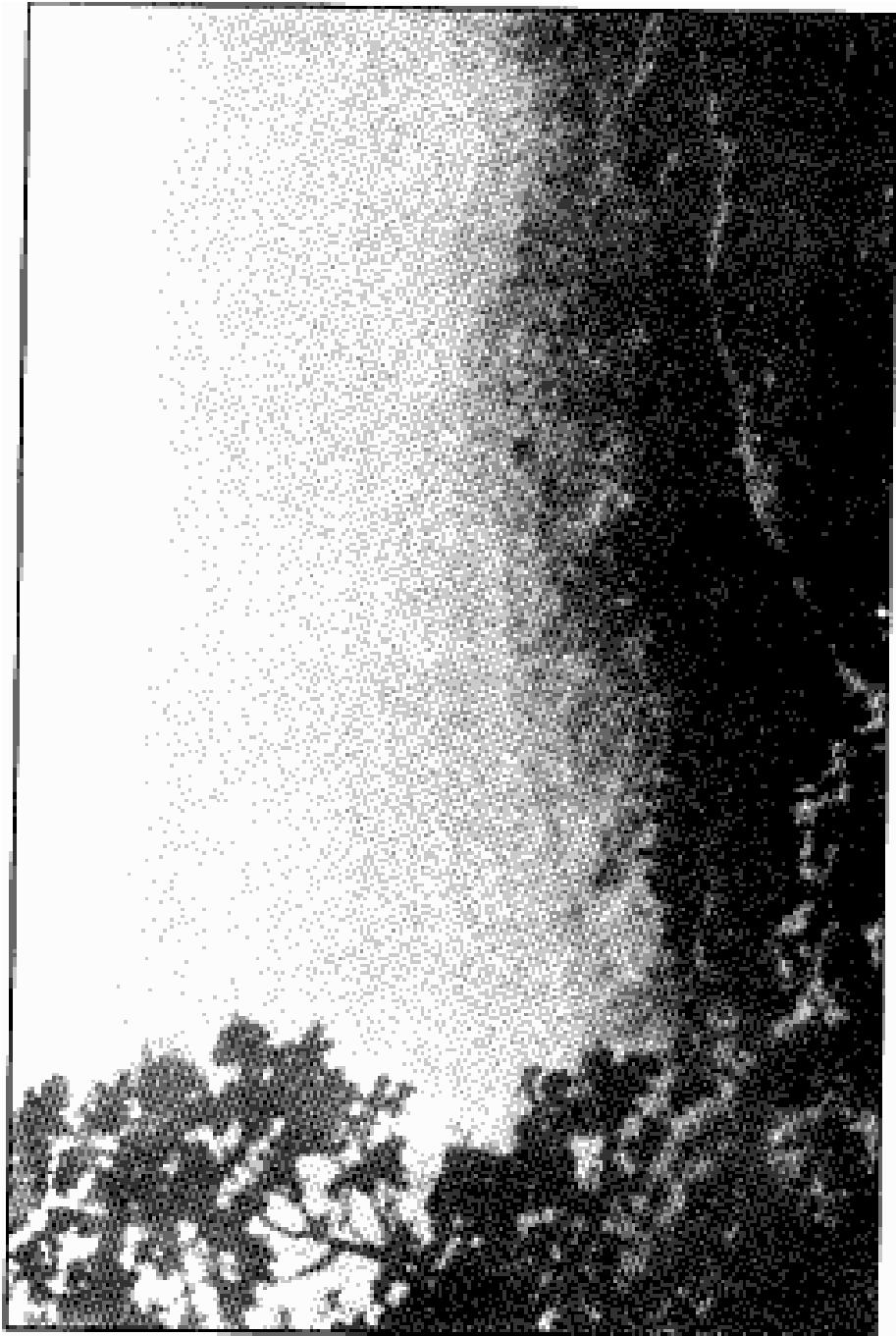
မမှုလှတ်လုပ်ရေးတိုင်မြတ်သားများ လက်နက်ဖွံ့ဖြိုးကို ပေါင်သယ်ယူနစ်နစ်

၂၅၆၉နာရီနံနက်တိုင်းဒေသကြောင်းရွှေယဉ်ပေါ်မြှို့၏ ဤလေဆိပ်အောက်လျှပ်စီး

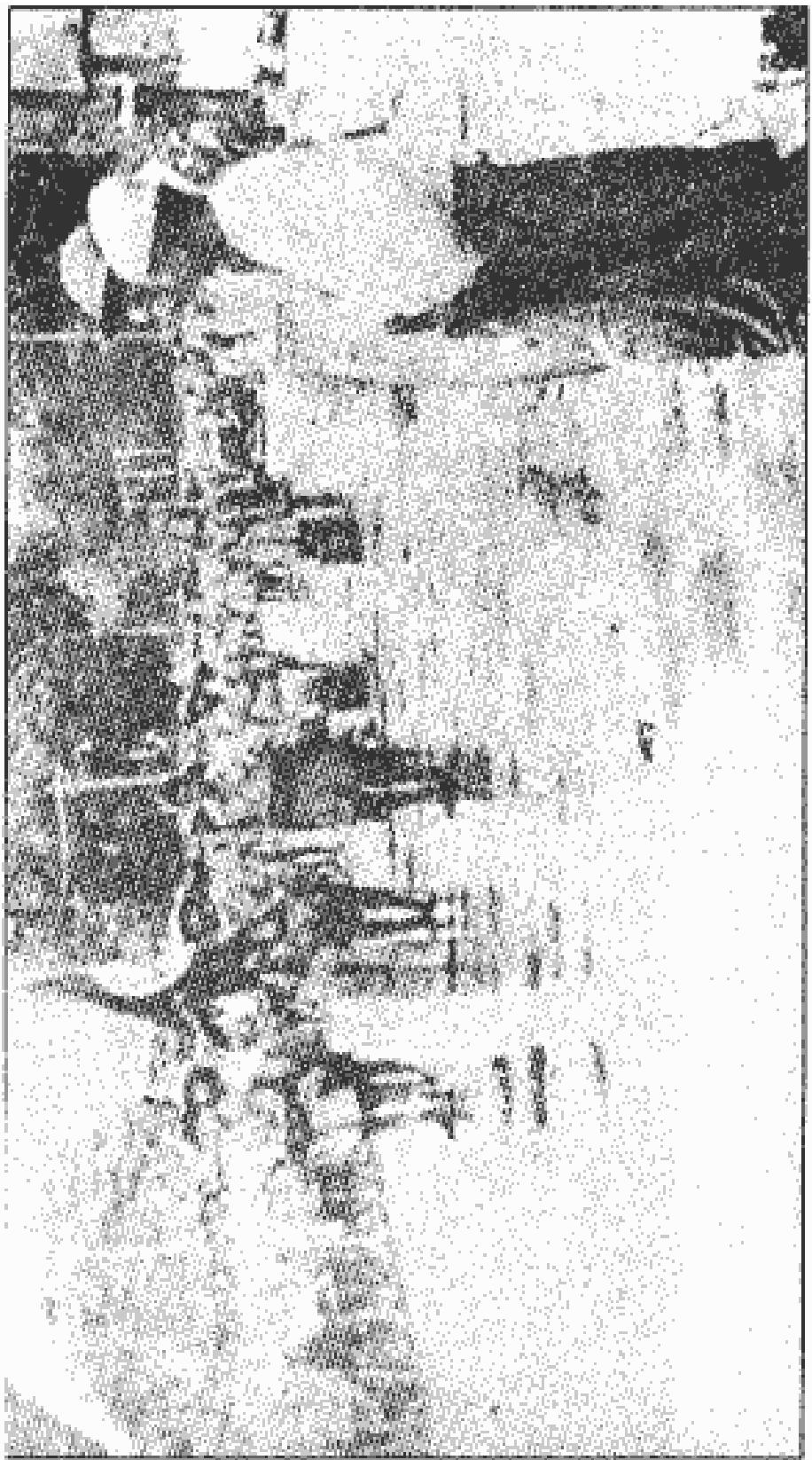

କେବଳ ପାଦମଣିରେ ତଥା ପାଦମଣିରେ ନାହିଁ ।

ဗမ္ဗုလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကြီးချိတက်လာစဉ်

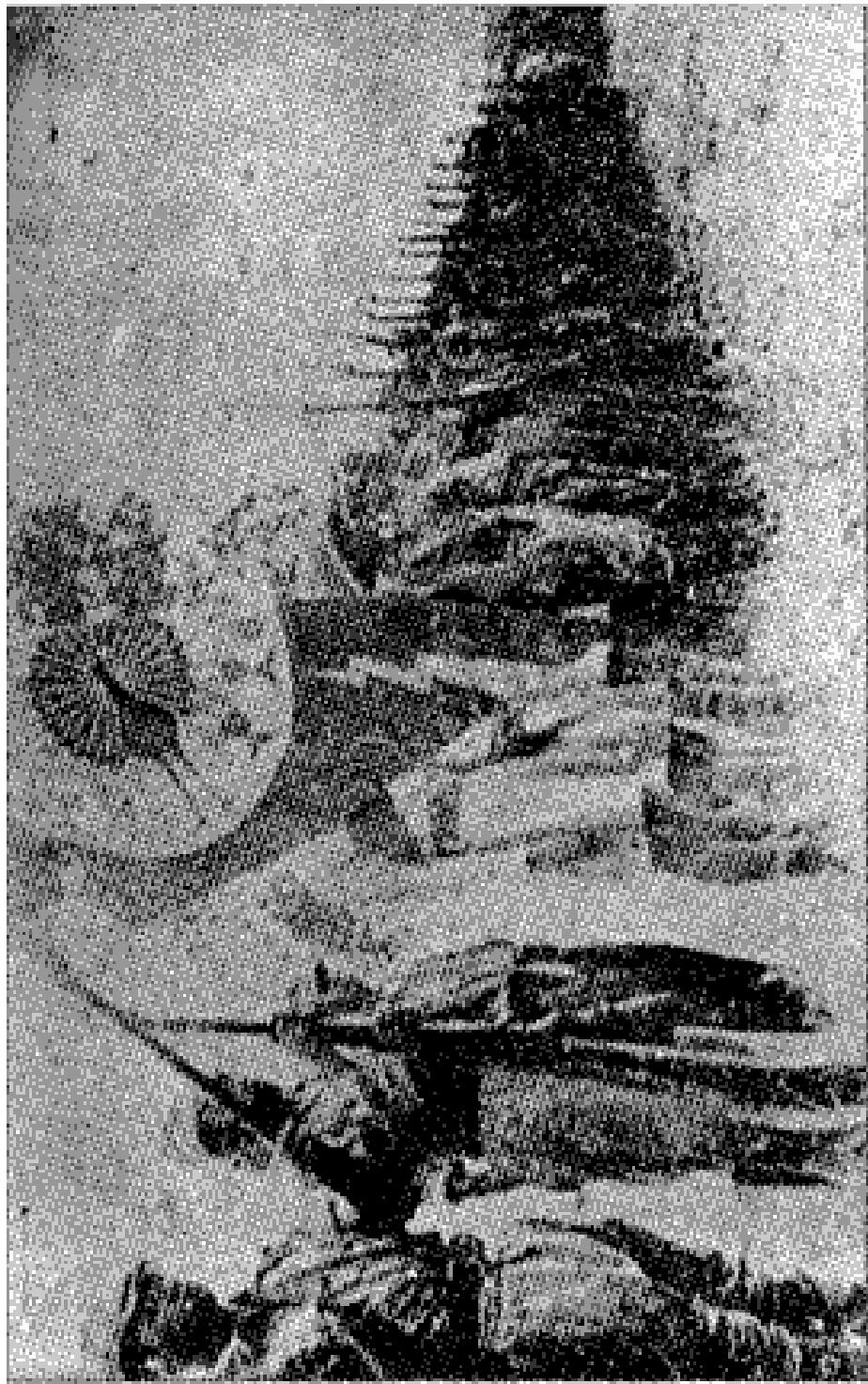
କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଇଁ ଏହାର ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଆମେ ଯଦୁକରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହାର ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଆମେ ଯଦୁକରିବାକୁ ପାଇଁ

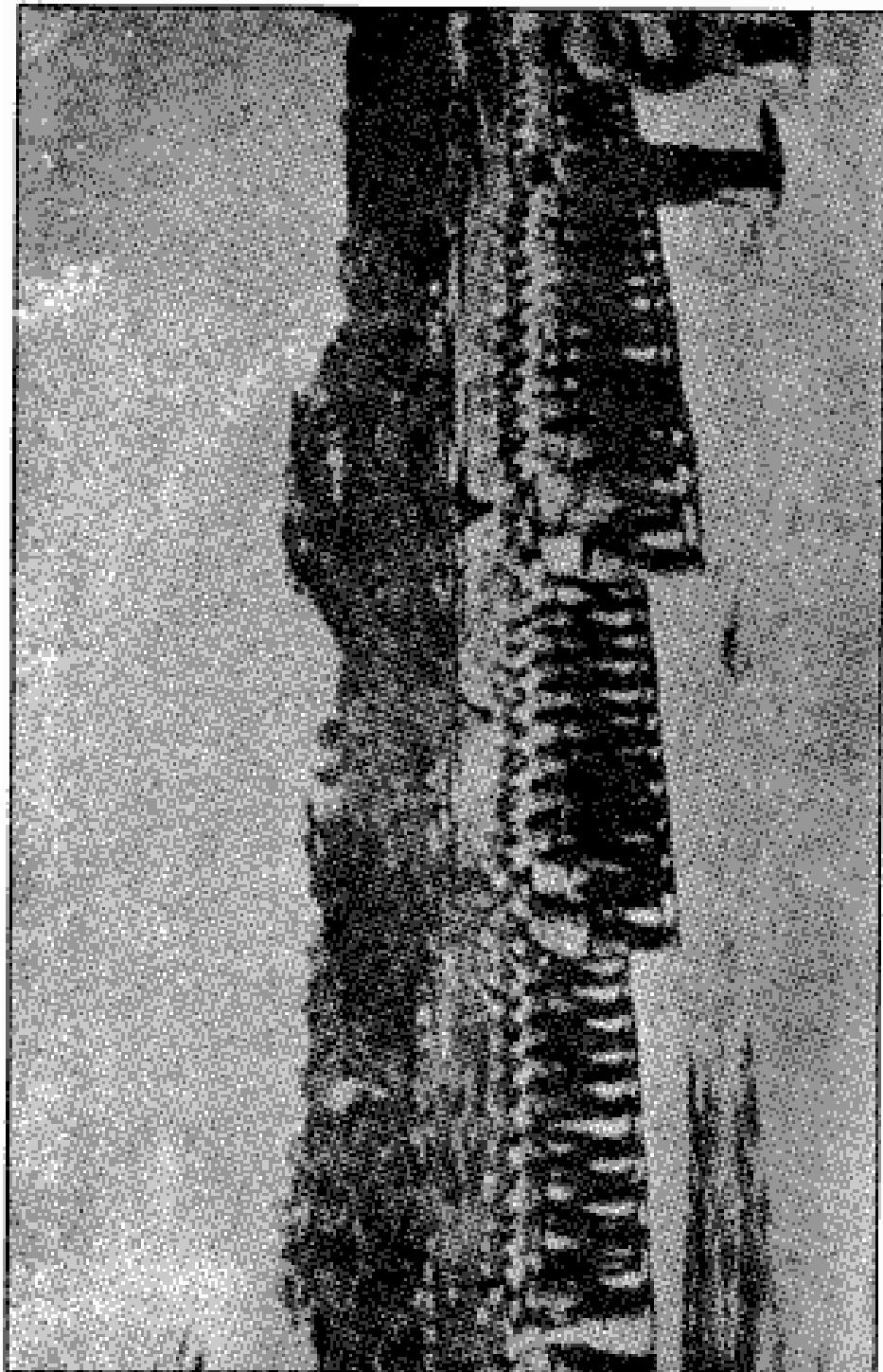
ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်၏ဗိုလ်ချုပ် ဗိုလ်မိုးကြိုး

(၁၉၆၆) ဗုဒ္ဓကရေးနှင့်ပို့ဆေ

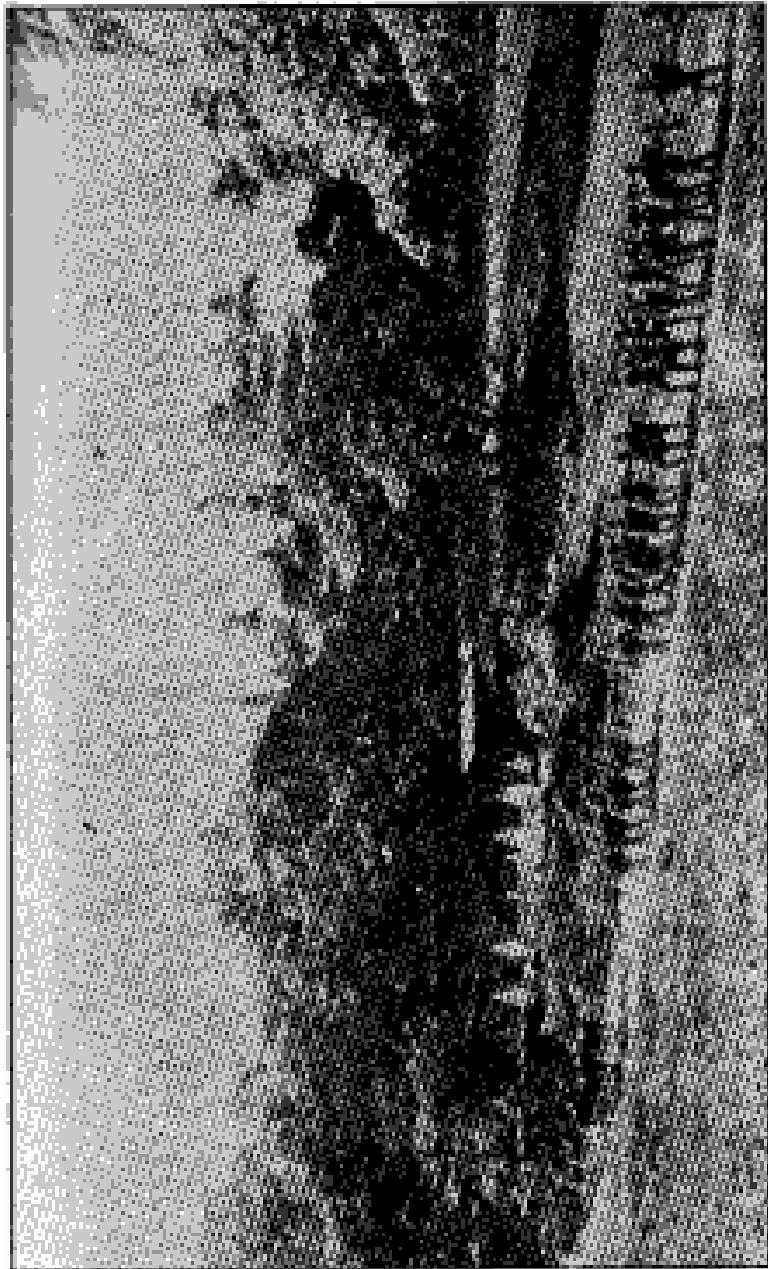

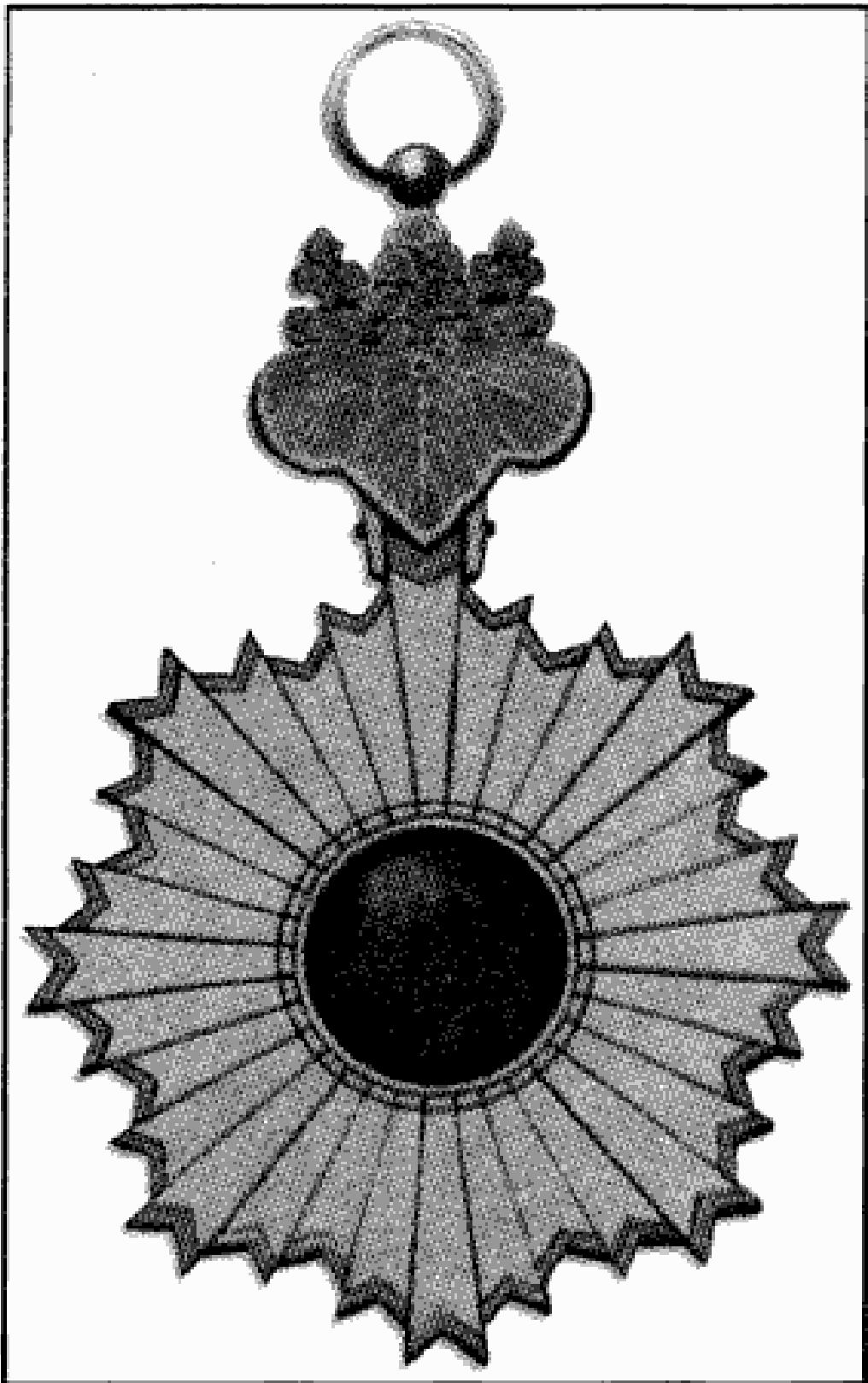
(အေနင်) ပွဲစေရတေးမှုအကျဉ်းသတ်

၃၁၈

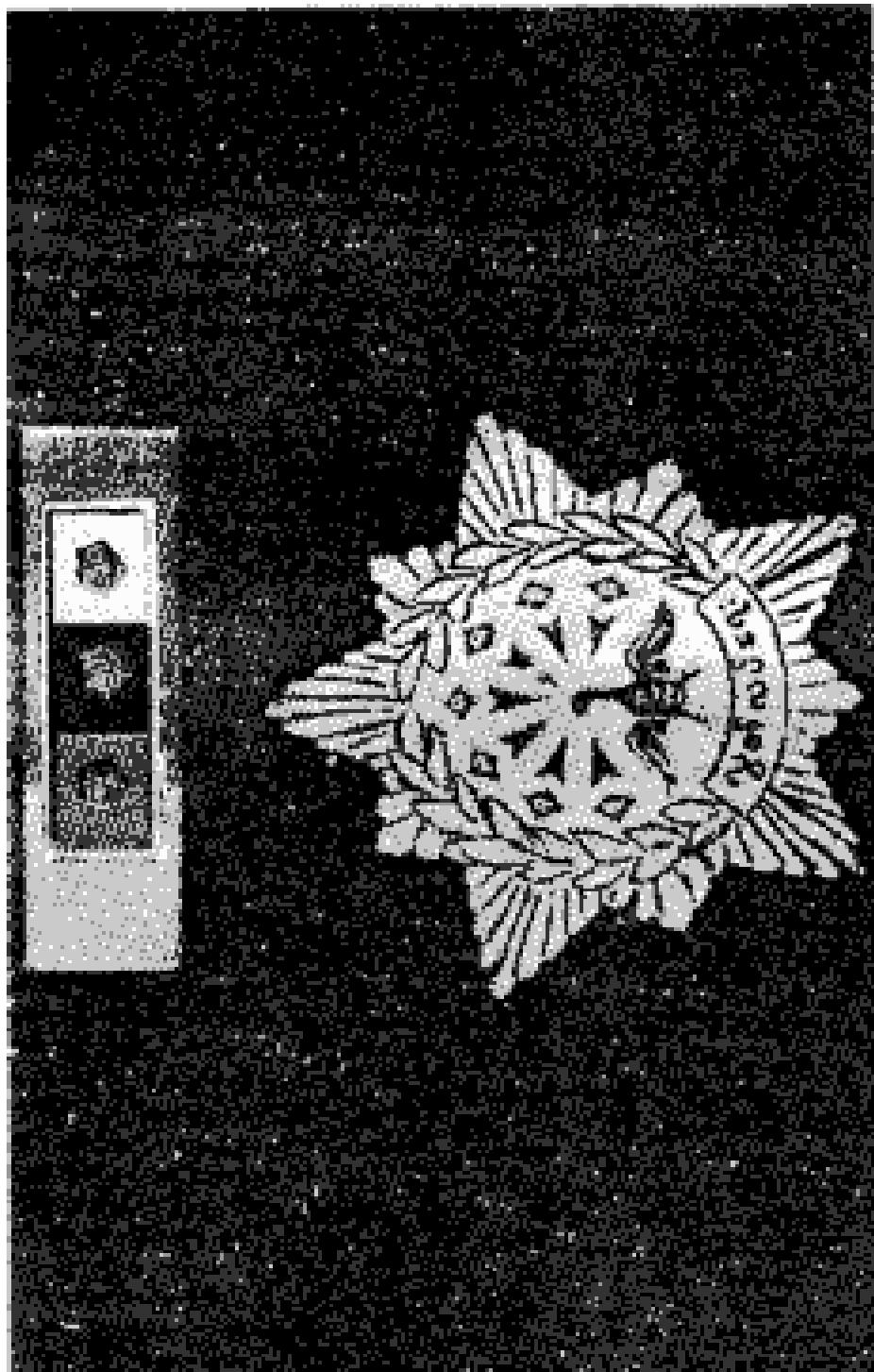
၂၁၁။ မြန်မာဘာသာ ၁၇၁၅

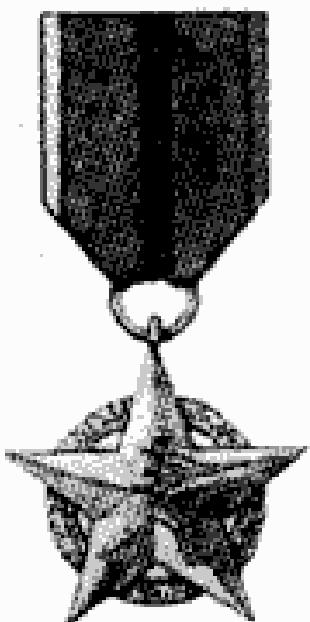
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအားဂျပန်ဘူရင်ကချီးမြှင့်သည့်
တက်နေဝါဒ်တံဆိပ် (၂၂-မတ်-၄၃)

၃၄။ ထွေးနှင့် ပို့ဆောင်ရေး မှုအောင်

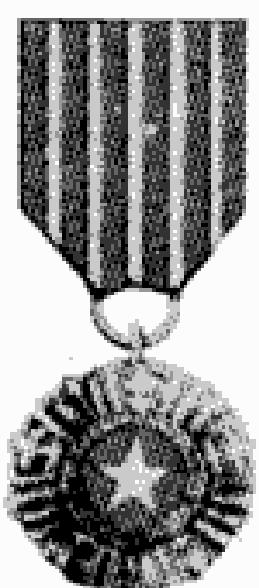
မဟန်သီရိသုတေသနပိုင်

మానవముల్లో

အနေအထာက်မြန်မာစာတမ်း
- U D A

ပြည်ထောင်စုနှင့်ပြည်သူများ

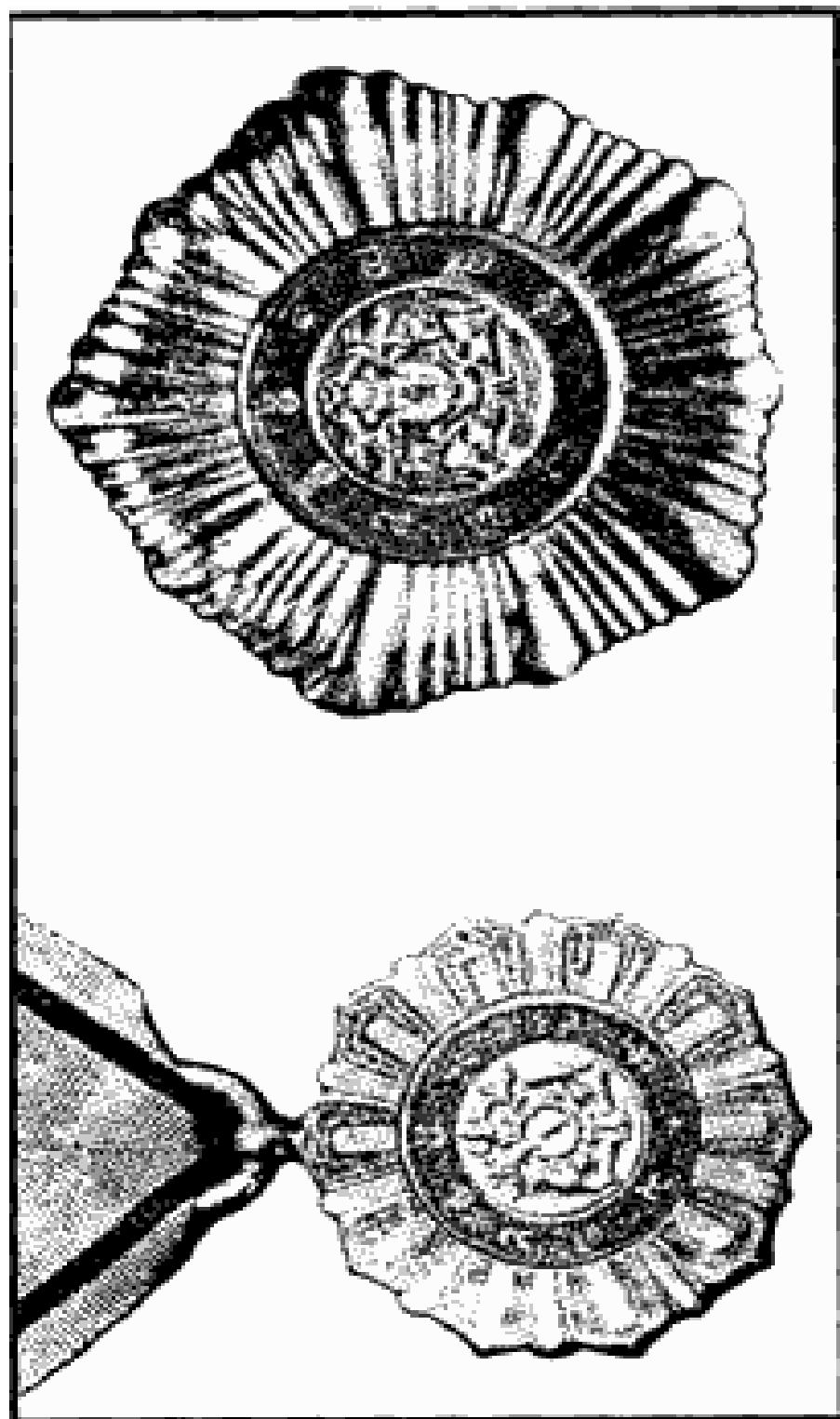
၁၉၄၂ခုနှစ်မှာ ၁၉၄၅ခုနှစ်အတွင်း တိုင်းပြည့်နှင့်လူမျိုးအတွက်
စွန့်လွှာတ်စွန့်စားစွာ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သူများအား
နိုင်ငံတော်ကချိုးမြှင့်သည့် အရေးတော်ပုံတံဆိပ်၊ လွှတ်လပ်ရေး
စည်းရုံးမှတ်ဆိပ်နှင့်လွှတ်မြောက်ရေးတံဆိပ်များပါ

୧୦୯

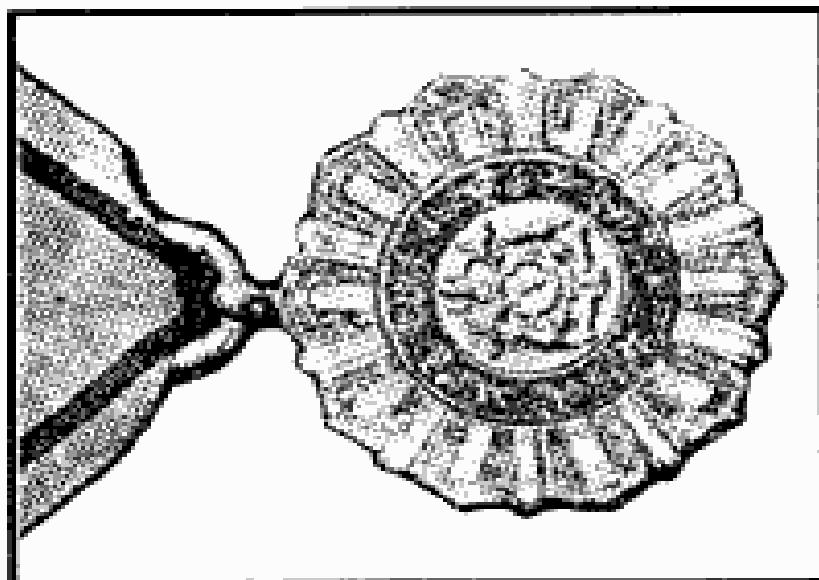
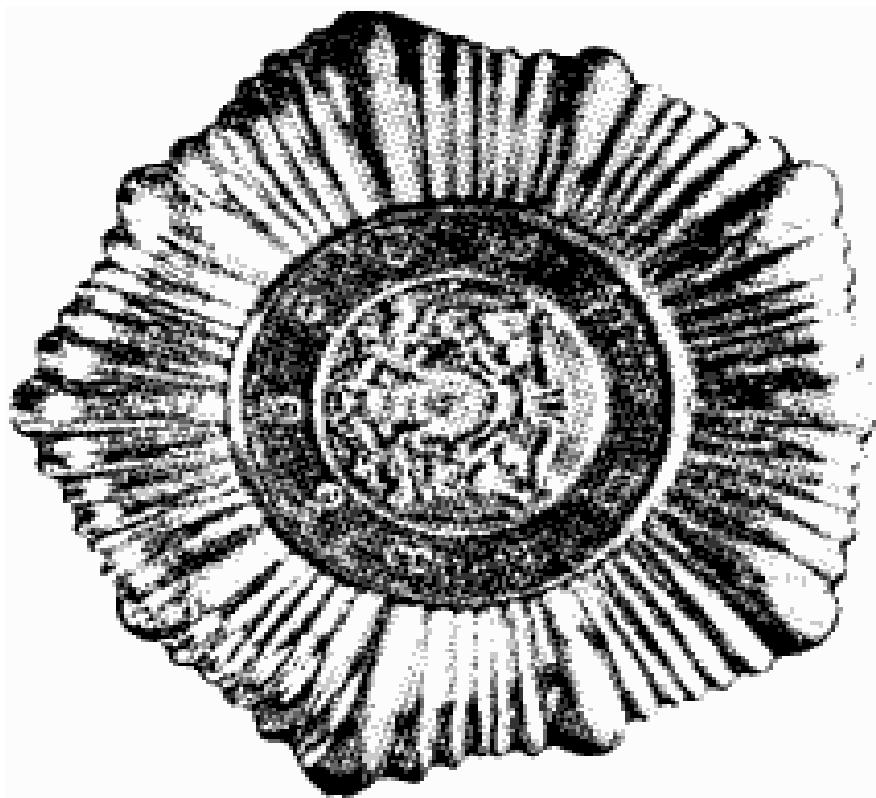
କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ

ပုဂ္ဂန္တရိစ္တပြောင်းလုပ်သူများ

အဂ္ဂမဟဘသီရိပါသုစမ္မတံဆိပ်

အင်းမယ်တွင်ကွယ်လွန်သွားသော သခင်သန်းတင်(၂) (ဗိုလ်
မြှောင်)၏အရှုံးပြောကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ယူဆောင်လာစဉ်
(**ဤမာတ်ပုံကို ဂျပန်ကြီးစာအုပ်ဆိုင် အမှတ် ၁၁၈/၁၂၂။**)
ပန်းဆိုးတန်းလမ်း ရန်ကုန်မြို့မှ ကျေးဇူးပြုပါသည်။)

ရဲဘော်သုံးကျိပ်

ဥရောပတွင် ၁၉၃၉ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ၌ ဒုတိယကမ္မာစစ်ကြီးစတင်ဖြစ်ပွားလေသည်။ ထိုစစ်ကြီးတွင် မြို့တိသူတို့ ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေသဖြင့် အခက်အခဲကြံတွေ့နေရသည်။ ထိုအခါ မြို့တိသူတို့လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရန် ကြိုးပမ်းနေသော မြန်မာတို့အဖို့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်ကောင်းရခဲ့သည်။ ဤသို့ အခွင့်အခါကောင်းနှင့် ကြံ့ကြိုက်စဉ်သင်ကိုယ်မှိုင်း သင်မြေ ဦးဆောင်သော တို့ပမာအစည်းအရုံးသည် “အင်လိပ်အခက်၊ ဗမာအချက်” ဟု ကြွေးကြော်ကာ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေသော အင်အားစုများ စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် ဘုရန်သူ မြို့တိသူအား လက်တွဲ၍တိုက်ပွဲဝင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အတွက် ၁၉၃၉ခုနှစ်အောက်တို့အာ ၁ ရက်နေ့တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကို ချစ်မြတ်နိုးသူအားလုံးပါဝင်သော ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း (Freedom Bloc) ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းတွင်သင်ကိုယ်တော်မြိုင်း၊ သင်မြေ၊ တို့ပမာအစည်းအရုံး၊ ဆင်းရဲသားဝံသာနှာဖွဲ့၊ ငါးပွဲခိုင်အဖွဲ့၊ နှင့် နေပြည်တော်အဖွဲ့တို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းတွင် ဒေါက်တာဘမောက ဥက္ကဋ္ဌ၊ သင်အောင်ဆန်းက အထွေထွေအတွင်းရေးမှုးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဒီမိုကရေစ်ရေးနှင့် လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဖြစ်သည်ဟု ကြညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

သခင်ကိုယ်တော်မူး၊ သခင်မှ ဦးဆောင်သော တို့ပမာအစည်းအရုံးဝင် သခင်လူငယ်များသည် ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ မြိုတိသျ္ဌအစိုးရအား အရေးဆိုရန် ပမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း ဖွဲ့စည်းခဲ့သကဲ့သို့ မြိုတိသျ္ဌအစိုးရထံမှ လွှတ်လပ်ရေးကို အနုနည်းဖြင့် မရပါက လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရန်အတွက် ၁၉၃၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် မြေအောက်လျှို့ဝှက်အဖွဲ့ (Under Ground Unit) ကို လျှို့ဝှက်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

မြိုတိသျ္ဌအစိုးရက မြန်မာနိုင်ငံအတွက် လွှတ်လပ်ရေးကတိများ ပေးအပ်ပါက ယခုစစ်ကြီးတွင် မြိုတိသျ္ဌအစိုးရအား ကူညီမည်ဟု ပမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းက အရေးဆိုခဲ့သည်။ မြိုတိသျ္ဌအစိုးရက ပမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း၏ အရေးဆိုမှုကို လျစ်လျှော့ခဲ့သည်သာမက ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကာကွယ်ရေးဥပဒေ ထုတ်ပြန်ကာ နိုင်ငံရေးဖိနှိပ်မှုများကို ပို၍ ပြင်းထန်စွာ ပြေလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ မြန်မာတို့အဖွဲ့ ဒီမိုကရေစီရေးနှင့် လွှတ်လပ်ရေးအတွက် မြိုတိသျ္ဌ အစိုးရကို လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဝင်ရန်မှ တစ်ပါး အခြားရွှေးချယ်စရာလမ်း မရှိတော့ပေါ်။

မြန်မာမျိုးချုပ်လူငယ်များသည် မြိုတိသျ္ဌနယ်ခဲ့ကို လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရန်အတွက် နိုင်ငံခြားအကူအညီရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းသိရှိခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းတို့သည် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး အရေးတော်ပုံအတွက် ကမ္ဘာတွင် ဝါဒဖြန့်ရန်လိုသည်။ ကမ္ဘာ၏ အကူအညီရနိုင်လျှင် ပိုကောင်းသည်ဟု ယူဆသည်။ ထိုအကူအညီ ရနိုင်ရန် ပြည့်တွင်းတွင် ဆောင်ရွက်၍ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် နိုင်ငံခြား တိုင်းပြည်တစ်ခုခုသို့ သွားရောက်ဆောင်ရွက်ကြရန် သဘောတူကြသည်။ နိုင်ငံခြား တိုင်းပြည်တစ်ခုခုသို့ သွားရောက်ရန် ဆွေးနွေးကြရာ၍ တရုတ်၊ ယိုးဒယားနှင့် ဂျပန် တစ်နိုင်နိုင်ငံသို့သွားရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ပမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း ခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာဘမ်နှင့် ဒေါက်တာသိန်းမောင်တို့က သခင်အောင်ဆန်းအား ဂျပန်၏ အကူအညီကို အလိုရှိက ရနိုင်ကြောင်း ပြောကြားထားသဖြင့် ဂျပန်၏ အကူအညီ ယူသင့် မယူသင့် ပြဿနာကို သခင်ကိုယ်တော်မူး၊ သခင်မှ တို့ပမာအစည်းအရုံးဝင် ခေါင်းဆောင်တို့ ဆွေးနွေးကြသည်။ ထိုပြဿနာကို ဆွေးနွေးကြရာ၍ အစည်းအရုံး အတွင်းရှိ လက်ဝဲဝါဒအချို့က ဖက်ဆစ်ဝါဒ၏ သဘောသရှိကို

သိရှိထားကြပြီး လက်တွေ့တွင်လည်း ဖက်ဆစ်ဂျပန်သည် တရုတ်နိုင်ငံကို ကျူးကော်တိုက်ခိုက် နေသောကြောင့် ဂျပန်၏ အကူအညီကို မယူလိုကြပေ။ ထိုကြောင့် တရုတ် နှင့် ယိုးဒယား တစ်နိုင်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရန် စဉ်းစား ဆွေးနွေးကြရာ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် မူလက အဆက်ရှိထားသောကြောင့် တရုတ် နိုင်ငံသွားရန် ရွှေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ တရုတ်နိုင်ငံသို့ စွန့်လွှတ်စွန့်စားစွာ သွားရောက်မည့်သူ ရွှေးချယ်ရာ၌လည်း ပြီတိသျ္း အစိုးရက ဖမ်းဝေရမ်း ထုတ်ထားသဖြင့် မြေအောက် လျှိုးနေရသော သခင်အောင်ဆန်းကို ရွှေးချယ် ခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင်ကလည်း အမျိုးနှင့်နိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေး အတွက် မိမိအသက်ကို စွန့်လှုပြီး ဗမာရော်ဂျာကေးမင်းအဖြစ် ခံယူရန် ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်၍ ထိုသို့ ရွှေးချယ်ခြင်းကို လက်ခံခဲ့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းတို့သည် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ကုန်းလမ်းခရီးမှ သွားရောက်ရန် စီစဉ်ထားသော်လည်း တရုတ်မြန်မာ လမ်းမကြီးပါတ်ထားသဖြင့် ရေကြောင်းမှ သွားရောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ မြေအောက်လျှို့ဝှက် အဖွဲ့သည် သခင်အောင်ဆန်းတို့ တရုတ်နိုင်ငံသို့ ရေကြောင်းမှ သွားရောက်နိုင်ရေးအတွက် သခင်လှဖေ(ပိုလ်လကျာ)အား တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ သခင်လှဖေသည် ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၉၉၀မှာ တွင်နေထိုင်သော ကိုကော်ခင်၏ အကူအညီဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံ အမြိုင်မြို့သို့ သွားရောက်မည့် နောက်ပေးပိုင် ဟိုင်လီ (Hailee)သော် နှင့် အဆက်ရခဲ့သည်။ ထိုသို့အဆက်ရခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဉာဏ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် သခင်အောင်ဆန်းသည် တန်လွှန်ရှေ့ဌာန (Tan Luan Shaung) ဟူသော တရုတ်အမည်ခံယူ၍လည်းကောင်း၊ သခင်လှမြိုင်သည် တန်ဆူတောင် (Tan Su Taung)ဟူသော တရုတ်အမည်ခံယူ၍လည်းကောင်း ဟိုင်လီသော်ဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ စွန့်လွှတ်စွန့်စားစွာ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊ ဉာဏ်လ ၂၄ရက်နေ့တွင် အမြိုင် (Amoy)သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့ အမြိုင်ရောက်ရှိပြီးနောက် တရုတ်ကွန်မြှာနစ်ပါတီနှင့် အဆက်အသွယ်ရရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ဘဲ အမြိုင်မြို့တွင် သောင်တင်နေခဲ့သည်။

တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် နိုင်ငံခြား အကူအညီရရန် မြန်မာတို့ ကြိုးပမ်းနေချိန်တွင် ဂျပန်တို့ကလည်း တရုတ်နိုင်ငံ ချံကင်းမြို့

(Chung King)တွင်အခြေစိုက်နေသည့် ချွန်ကေရှိတ် (Chiang Kai-shek)အစိုးရ ထံ မဟာမိတ်တို့က လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်နှင့် ရိုက္ခာပစ္စည်းများ ပို့ပေးရာ တွင် အသုံးပြုနေသော တရုတ်မြန်မာလမ်းမကြီး ဖြတ်တောက်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံကို စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ ဂျပန်အစိုးရသည် မိမိတို့အား ခုခံတို့ကိုခိုက်နေသည့် ချွန်ကေရှိတ်အစိုးရ လျင်မြန်စွာ ကျဆုံးရေးအတွက် တရုတ်မြန်မာ လမ်းမကြီးကို အလျင်အမြန် ဖြတ်တောက်လို့သည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်ကြည်းတပ်မတော်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးစူးဇူးကြီး (Colonel Suzuki Keiji) အား တရုတ်မြန်မာလမ်းမကြီး ဖြတ်တောက်နိုင်ရေးအတွက် နည်းလမ်းများ ရှာဖွေရန် မြန်မာနိုင်ငံသို့ စေလွတ်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး စူးဇူးသည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် မေလတွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးစူးဇူးကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလတွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး လူပ်ရှားမှုကို ခေါင်းဆောင်နေသော သခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း၊ သခင်မြှေ၊ တို့ဗာအစည်းအရုံးဝင် များနှင့် လျှို့ဝှက်တွေ့ဆုံးနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့တွေ့ဆုံးရာတွင် ဗိုလ်မှူးကြီးစူးဇူးက မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ဂျပန်က အကူးအညီပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ကတိပေးပြီးနောက် ဗိုလ်မှူးကြီးစူးဇူးသည် ဒေါက်တာသိန်းမောင် ထံမှ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့၏ ဓာတ်ပုံများနှင့် လိပ်စာကို ရယူကာ ငါးတို့နှစ်ဦးအား ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ခေါ်ယူရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီး စူးဇူးသည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် အောက်တို့ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာခဲ့ရာ တိုင်ဝမ်ကျွန်း (Taiwan) တိုင်ပေမြို့ (Taipei)အရောက်တွင် တိုင်ပေ ဂျပန်စစ်ငှာနချုပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးတာနာကာ (Colonel Tanaka)နှင့် တွေ့ဆုံး အမြိုင်သို့ရောက်ရှိနေသော သခင်အောင်ဆန်း သခင်လှမြိုင်တို့နှင့် အဆက်အသွယ် ရရှိရေးအတွက် အကူးအညီတောင်းခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးတာနာကာသည် အမြိုင်ရှိ ဂျပန်ကင်ပေတိုင်တပ်မှူး ဗိုလ်မှူးခန်းဒ် (Major Kanda)ထံ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့၏ ဓာတ်ပုံများနှင့် လိပ်စာကိုပေးပို့ပြီး ယင်းမြန်မာလူငယ်နှစ်ဦးကို တွေ့အောင်ရှာရန် ညွှန်ကြား ခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးခန်းဒ်သည် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့ကို အမြိုင် နိုင်ငံခြားသားရပ်ကွာက်ရှိ တရုတ်စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် တွေ့ရှိ

ခဲ့သည်။ ပိုလ်မှူးခန်းဒက သခင်အောင်ဆန်းတို့အား ပိုလ်မှူးကြီး စူဣကီးနှင့် တွေ့ဆုံလိုစိတ် ရှိ မရှိ မေးမြန်းရာ သခင်အောင်ဆန်းတို့က တွေ့လိုကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုကြောင်း ပိုလ်မှူးခန်းဒသည် သခင်အောင်ဆန်း တို့အား အမြိုင်မှ တိုင်ပေရှိ ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်သို့ ပိုပေးခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့သည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် တိုကျို့မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းတို့ ဂျပန်နိုင်ငံရောက်ရှိပြီးနောက် ဂျပန်တို့က မြန်မာ နိုင်ငံစစ်ဆင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စီမံကိန်းတစ်ရပ် ရေးဆွဲရန် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ဤတွင် သခင်အောင်ဆန်းသည် “လွှတ်လပ်သောမြန်မာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးစီမံကိန်း” တစ်ရပ် ရေးဆွဲတင်ပြခဲ့သည်။ ထိုစီမံကိန်းတွင် လွှတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံသစ် တည်ထောင်ရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသစ်သည် သာယာဝပြောပြီး အင်အားတောင့်တင်းသည့် ခေတ်မီနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ရမည် စသည့် အချက်များပါဝင်ခဲ့သည်။ ဂျပန် စစ်ဦးစီးချုပ်ရုံးသည် ၁၉၄၁၊ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉၇၈ ရက်နေ့တွင် ပိုလ်မှူးကြီးစူဣကီး ခေါင်းဆောင်သော မီနာမီအဖွဲ့ (Minami Kikan) ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ မီနာမီအဖွဲ့တွင် ဂျပန်ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်အရာရှိများ၊ သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်လှမြိုင်နှင့် ဂျပန်တွင် ပညာတော်သင် ရောက်ရှိနေသည့် ကိုဆောင်းတို့ ပါဝင်သည်။ မီနာမီအဖွဲ့သည် လျှို့ဝှက်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ရာ အဖွဲ့နှင့်အဖွဲ့၏ လူပ်ရှားမှုများကို နှစ်ပိုကီဂျို ချို့ဆာကိုင် (Nanpo Kigyo Cho sa kai) ခေါ် တောင်ပိုင်းဒေသ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ လေ့လာရေးအဖွဲ့အစည်းအသွင်ဖြင့်သာ လူပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မီနာမီအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ပိုလ်မှူးကြီး စူဣကီးသည် ၁၉၄၁၊ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် မီနာမီအဖွဲ့၏ စစ်ဆင်ရေးအမိန့် အမှတ် ၁၁၃ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်အရ သခင်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်၍ မြန်မာလွှတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းများကို အထောက်အကူပြုရေးနှင့် ပတ်သက်သော စီစဉ်ပြင်ဆင်မှုများကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၁ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅၅၈ရက်တွင် ချိန်းတင်းမာရူး (Shunten Maru) သဘောဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံမှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၉၇၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိပြီး ပြည့်သူ့

အရေးတော်ပုံ ပါတီဝင်များနှင့် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ဂျပန်နိုင်ငံ တွင် စစ်ပညာသင်ကြားရန် နိုင်ငံချစ်လူလင်များ စေလွှတ်ရေးကိစ္စကို ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် စစ်ပညာသင်ကြားရန် နိုင်ငံချစ်လူလင်များ စေလွှတ်ရေးကိစ္စကို ဆွေးနွေးကြရာ၍ သခင်ကိုယ်တော်မြှင့်း၊ သခင်မြှေ၊ တို့ပမာ အစည်းအရုံးနှင့် သခင်ထွန်းအုပ် သခင်ပစိန် ဦးဆောင်သော တို့ပမာ အစည်းအရုံး နှစ်ဂိုဏ်းလုံးမှ လူငယ်များ ပါဝင်ရေးကို သဘောတူ လက်ခံ ခဲ့ကြသည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၁-ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် နှိမ်းတင်းမာရှုး သဘောဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ အပြန်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိုပ် ပထမ အသုတ် ဖြစ်သော ကိုထွန်းရှိန်၊ သခင်ပရှုမ်း၊ သခင်လှဖော်နှင့် သခင်အေးမောင် တို့ကို ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ရာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ ရက်တွင် တို့ကိုမြှို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိုပ် ဒုတိယအသုတ်ဖြစ်သော သခင်စောလွင်၊ သခင်စိုး၊ သခင်တင်အေး၊ သခင်ထွန်းရွှေ၊ ကိုရွှေ၊ သခင်သန်းတင် (J) နှင့် ကိုအောင်သိန်းတို့သည် ကိုင်ရှိမာရှုး (Kaisho Maru) သဘောဖြင့် ၁၉၄၁ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြှို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိုပ် တတိယအသုတ် ဖြစ်သော သခင် ခင်မောင်ဦး၊ သခင်စံမြနှင့်ကိုလှမောင်တို့သည် ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ကိုဆိုင်မာရှုး (Kosei Maru) သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြှို့မှ ထွက်ခွာ ခဲ့ရာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် မေလကုန်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိုပ် စတုတေသုတ် ဖြစ်သော သခင်ရှုမောင်၊ သခင်ကျော်စိန်း၊ သခင်ငွေ၊ သခင်စံလှိုင်၊ သခင်ထွန်းခင်၊ သခင်ထွန်းလွင်၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊ သခင်မောင်မောင်၊ သခင်လှ၊ သခင်သစ်နှင့် သခင်သန်းညွှန်တို့သည် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြုင်လ ကရက်နေ့တွင် ကိုရိယုမာရှုး (Koriyu Maru) သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြှို့မှ ထွက်ခွာ ခဲ့ရာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြုင်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ ထိုအပြင် သခင်သန်းတင်(၁)နှင့် သခင်အောင်သန်းတို့သည် မြန်မာ ထိုင်းနယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ ထိုင်းနိုင်ငံမှတစ်ဆင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက် ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် စုစုပေါင်း မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် သုံးဆယ် ရှိခဲ့သည်။

မီနာမီအဖွဲ့သည် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များအား စစ်ပညာများ သင်ကြားပေးရန် တရုတ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း ဟိုင်နှန်ကျွန်း (Hainan)တွင် စစ်ကျောင်းတစ်ကျောင်းကို ဖွင့်လှစ်ရန် ကြိုတင်စီစဉ်ခဲ့သည်။ ဟိုင်နှန်ကျွန်းရှိ စန်းယ (Sanya) မြို့တွင် ဂျပန်ရေတပ်မတော်၏ ရွှေ့တန်းစခန်းအခြေစိုက် တည်ရှိသည်။ မီနာမီအဖွဲ့မှာ ဂျပန်ကြည်းတပ်မတော်နှင့် ရေတပ်မတော် ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ဖြစ်၍ ဟိုင်နှန်စစ်သင်တန်းကျောင်း ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် သင်တန်းအတွက် စားနပ်ရိက္ခာထောက်ပံ့ရေးကို ဂျပန်ရေတပ်က တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပြီး၊ စစ်ပညာသင်ကြားရေးကို ဂျပန်ကြည်းတပ်မတော်က တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဂျပန်စစ်အာဏာပိုင်တို့သည် စန်းယ စစ်သင်တန်းကျောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အစွမ်းကုန် လျှို့ဝှက်ထားပြီး တရားဝင်အားဖြင့် အရွှေ့တောင်အာရုံဖွံ့ဖြိုးရေး စန်းယတောင်သူလယ်သမား သင်တန်းကျောင်းဟု အမည် မှတုတွေ့ရေးထားသည်။ သင်တန်းကျောင်းအတွက် စားနပ်ရိက္ခာများကို ရေတပ်က ထောက်ပံ့ရသဖြင့် ရေတပ်နှင့် တွဲဖက်နေသယောင် ထင်မြင်စေရန် စန်းယ စစ်သင်တန်းကျောင်းသားများအား ရေတပ် ဝတ်စုံများကို ဝတ်ဆင်စေခဲ့သည်။ မြန်မာ မျိုးချစ်လူငယ်များအား စစ်ပညာသင်တန်း ပေးနေသည့် အကြောင်းကို မြို့တိန်သို့မဟုတ် ရန်သူဖြစ်ရန် အလားအလာရှိသည့်နိုင်ငံတို့ သိရှိသွားပါက အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပြဿနာတစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ထိုကြောင့် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များအား ဂျပန်အမည်များပေးပြီး စစ်တန်းလျားအပြင်ဘက်တွင် မြန်မာစကား ပြောခြင်း၊ မြန်မာတိုင်းရင်းသား အပြုအမူများ ပြုမှုခြင်းများကို ရွှောင်ကြိုးရန်နှင့် ဂျပန်လူမျိုးကျောင်းသားအဖြစ် နေထိုင်သွားလာ ပြောဆိုပြုမှုရန် ထိုဝါဒ ပေးခဲ့သည်။

ဂျပန်တို့သည် စန်းယ စစ်ပညာသင်တန်းကျောင်းကို ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၂ ရက်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ကာ မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များကို စစ်ပညာများသင်ကြားပေးခဲ့သည်။ စစ်သင်တန်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတွင် တပ်မှူးကောင်းများအဖြစ် ဦးဆောင်နိုင်ရန်၊ လက်နက်မျိုးစုံ ကိုင်တွယ်ပစ်ခတ်နိုင်ရန်နှင့် စိတ်ဓာတ် ကြံ့ခိုင်မှု ရှိရန်တို့အတွက် ဖြစ်သည်။

ဟိုင်နှစ်စဉ်သင်တန်းတွင် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များကို တပ်ဖွဲ့သုံးဖွဲ့ခဲ့၍
သင်တန်းပေးခဲ့သည်။ တပ်ဖွဲ့(၁)သည် အခြေခံစစ်ပညာ၊ လက်နက်ကြီးနှင့်
လက်နက်ငယ်မျိုးစုံ ကိုင်တွယ်ပစ်ခတ်နည်းများ၊ ခံစစ်ပညာနှင့် ညတိက်ပွဲများကို
အလေးထားသင်ယူရပြီး မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတွင် တိုက်ခိုက်ရေး
တာဝန် ထမ်းဆောင်ရန် ဖြစ်သည်။ တပ်ဖွဲ့(၁)တွင် သခင်စံမြှု၊ သခင်စံလှိုင်၊
သခင်စိုး၊ သခင်တင်အေး၊ သခင်ထွန်းလွှင်၊ သခင်ပဂ္ဂိုး၊ သခင်မောင်မောင်၊
ကိုရွှေ၊ သခင်လှ၊ သခင်လှမြိုင်၊ သခင်သန်းညွှန်၊ သခင်အေးမောင်၊ ကိုအောင်သိန်း
တို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ တပ်ဖွဲ့(၂)သည် အခြေခံစစ်ပညာ၊ ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးရေး
နည်းပညာများ၊ ထောက်လှမ်းရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ပညာရပ်များကို
အလေးထား သင်ယူရပြီး မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတွင် ထောက်လှမ်းရေး
နှင့် ဖျက်ဆီးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။ တပ်ဖွဲ့(၂)တွင်
သခင်ကျော်စိန်း၊ သခင်ခင်မောင်ဦး၊ သခင်ငွေ၊ သခင်စောလွှင်၊ ကိုထွန်းရှိန်း၊
သခင်ထွန်းရွှေ၊ သခင်သစ်၊ သခင်သန်းတင် (၂)တို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ တစ်ဖွဲ့
(၃)သည် အခြေခံစစ်ပညာ၊ စစ်ဘက်နယ်ဘက် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်မှု
ပညာရပ်များကို သင်ယူရပြီး မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲတွင် ခေါင်းဆောင်
မှုပေးနိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ တပ်ဖွဲ့(၃)တွင် သခင်အောင်သန်း၊ သခင်ရှုမောင်၊
သခင်ထွန်းခင်၊ သခင်လှဖော် ကိုလှမောင်၊ သခင်အောင်သန်းတို့ ပါဝင်ခဲ့ကြ
သည်။ မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်သုံးဆယ်အနက် သခင်ထွန်းအုပ်သည် ဂျပန်နိုင်ငံ
တိုကျိုဗြို့တွင် အုပ်ချုပ်ရေးပညာ ဆည်းပူးနော်လည်းကောင်း၊ ကိုဆောင်းသည်
မီနာမီအဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်ကို လျှို့ဝှက်စွာ
ဖြတ်ကျော်ရောက်ရှိလာမည့် မြန်မာမျိုးချစ် လူငယ်များကို စောင့်ကြို့ရန်
တာဝန်ဖြင့် ဧင်းမယ်(Chiangmai)တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နော်လည်းကောင်း၊
သခင်သန်းတင်(၁)သည် ထိုင်းနိုင်ငံ ပန်ကောက် (Bangkok)မှ ဂျပန်နိုင်ငံသို့
သွားရောက်စဉ် တိုင်ပေမြို့တွင် ကွယ်လွန်သွား၍လည်းကောင်း ဟိုင်နှစ်
စစ်သင်တန်းကျောင်းတွင် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် (၂၃)ဦးသာ စစ်သင်တန်း
တက်ခဲ့သည်။

မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များ ဟိုင်နှစ်ကွာန်းတွင် စစ်ပညာသင်တန်းတက်
နေစဉ် ကာလအတွင်း ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဉာဏ်တွင် ၂၁-ရက်နေ့တွင် တိုင်ပေမြို့

၌ မီနာမီအဖွဲ့ အစည်းအဝေးကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးသို့ သခင်အောင်ဆန်း သခင်ထွန်းအပ် သခင်လှဖော်နှင့် သခင်အောင်ဆန်းတို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် မီနာမီအဖွဲ့၏ ရွှေလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် မြန်မာပြည်တွင်း မည်သို့မည်ပုံ ဝင်ရောက်ကြမည့် အကြောင်းများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ထိုပြင် မြန်မာပြည်လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သခင်နှစ်ဖွဲ့ စည်းလုံး ညီညွတ်စွာဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်သွားရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။

ဟိုင်နှစ်စစ်ပညာသင်တန်းကောင်းတွင် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် (၂၇) ဦးသည် ရက်တိုတိုဖြင့် စစ်ပညာတတ်မြောက်နိုင်ရန် နေ့မအား ညမလပ် တပင်တပန်း ကြိုးစားသင်ယူခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ စစ်ပညာသင်နေစဉ် ကာလတွင် သခင်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာပြည် လွှတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ ဂျပန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်နှင့် ညီနှင့်ရန် တိုကိုမြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည် တိုကိုမြို့တွင် ဂျပန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်နှင့် ညီနှင့်ဆွေးနွေးပြီးနောက် ၁၉၄၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ဟိုင်နှစ်ကျွန်းသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ထိုသို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ပြန်လည်စေလွှတ်ရေးကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ ဦးစွာသခင်ထွန်းခင်၊ ကိုထွန်းရှိန်၊ သခင်ပဂျမ်း၊ သခင်လှဖော်၊ ကိုလှမောင်နှင့် သခင်အေးမောင်တို့အား ဟိုင်နှစ်ကျွန်းမှ တိုကိုမြို့သို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် ခြောက်ဦးသည် ၁၉၄၁-ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကိုဆိုင်မာရူးသဘော်ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံမှ ထွက်ခွာလာရာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်အောက်တို့ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ပန်ကောက်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင်များ ဝင်ရောက်ရန် ပြင်ဆင်နေချိန် ၁၉၄၁ ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ကိုနိုင်ယောက်တို့ဘာလ (Konoye)အစိုးရအဖွဲ့ နှုတ်ထွက်သွားပြီး ၁၉၄၁ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလ ၁၈ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တိုဂို့ (General Tojo) အစိုးရအဖွဲ့ အာဏာရလာခဲ့သည်။ ထိုသို့ အစိုးရအဖွဲ့ အပြောင်းအလဲဖြစ်ပြီးနောက် ဂျပန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်သည် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ရေးအစိုးရစဉ်ကို ရပ်ဆိုင်းရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ ဂျပန် စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်သည်

အရှေ့အာရုံစစ်ကို စစ်ကြညာတိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် မစတင်လိုဘဲ အငိုက်ဖမ်းတိုက်ခိုက်၍ စတင်လိုသည်။ အရှေ့အာရုံစစ် မဆင်နဲ့မြန်မာမျိုးချစ် လူငယ်များ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ပါက အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့် ပြီတိသျိတ္ထိ ရိပ်မိသိရှိသွားပြီး ငှင်းတို့၏ အစီအစဉ်များ ပျက်ပြားသွားနိုင်သည်။ ထိုကြောင့် ဂျပန် စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်သည် ဗန်ကောက်ရှိ ပိုလ်မျှူးကြီး ရူေးကီးအား မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ရေးအစီအစဉ်ကို ရပ်ဆိုင်းထားရန်နှင့် ဗန်ကောက်ရောက် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် (၆)ဦးအား ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ပြန်ပို့ရန် အကြောင်းကြားခဲ့သည်။

ပိုလ်မျှူးကြီး ရူေးကီးသည် ဂျပန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှ အကြောင်းကြားချက်ကြောင့် ကိုထွန်းရှိနှင့် သခင်အေးမောင်ကို ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ကျွန်းမြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် (၄)ဦးဖြစ်သည့် သခင်ထွန်းခင်၊ သခင်ပျော်များ၊ သခင်လှဖော်နှင့် ကိုလှမောင်တို့မှာ ဗန်ကောက်ဆိပ်ကမ်းတွင် သဘောပေါ်မှ ဆင်းပြေးသွားကြောင်း၊ ငှင်းတို့ကို လိုက်ရှာနေကြောင်း ဂျပန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်သို့ အကြောင်းပြန်ကြားခဲ့သည်။ ပိုလ်မျှူးကြီး ရူေးကီးသည် ထိုသို့ ဂျပန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်အား လူညွှန်စားအကြောင်းကြားပြီးနောက် သခင်ထွန်းခင်နှင့် ကိုလှမောင်တို့အား ရဟိုင်း (Raheng) ရှိ မိနာမီးဌာနခွဲသို့လည်းကောင်း၊ သခင်ပျော်များနှင့် သခင်လှဖော်တို့အား ကန်ချေနာဘူရီ (Kanchanaburi)ရှိ မိနာမီး ဌာနခွဲသို့လည်းကောင်း သွားရောက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် အမြန်ဆုံး ဝင်ရောက်၍ ပြည်တွင်းသူပုံနှင့်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့တာဝန်ပေးအပ်ချက်အရ သခင်ပျော်များနှင့်သခင်လှဖော်တို့သည် ကန်ချေနာဘူရီမှ တစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ရန်ကြီးပမ်းစဉ် ၁၉၄၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက် နေ့တွင် ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်အနီး တက်နှစ် (Taknung) ရွာ၏ ထိုင်းရဲများ၏ ဖမ်းဆီး ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ သခင်ထွန်းခင်နှင့် ကိုလှမောင်တို့မှာမူ ရဟိုင်းမှ တစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက် နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ငှင်းတို့သည် ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံ ပါတီဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံကာ သတင်းပေးခြင်း၊ ရန်ကုန်မြို့နှင့် မန္တေသားမြို့၊ တို့တွင် စစ်ပညာသင်တန်းပေးခြင်း၊ လက်နက်ငယ်သင်တန်းပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များ ဟိုင်နှစ်ကျွန်းစစ်သင်တန်းတွင် စစ်ပညာ သင်ယူနေခဲ့ကြရာ အခြေခံစစ်ပညာသင်တန်းမှာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ လဆန်းတွင် ပြီးဆုံးခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ၁၉၄၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် စန်းယ စစ်ပညာသင်တန်းကောင်းကို ပိတ်၍ တိုင်ဝမ်ကျွန်းရှိ တာမာဆာတိုမြို့ (Tamasato) သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် များသည် ၁၉၄၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဟိုင်နှစ်ကျွန်းမှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်တွင် တိုင်ဝမ်ကျွန်း တာမာဆာတိုမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ မြန်မာ မျိုးချစ်လူငယ်များသည် တာမာဆာတိုမြို့ ပိုလ်သင်တန်းကောင်းတွင် စစ်သေနှင်းပူးဟာပညာနှင့် ဂျပန်နှင့်မှ ထုတ်လုပ်သည့် နောက်ဆုံးပေါ်လက်နက်များ သုံးစွဲနည်း၊ ပြင်ဆင် နည်းများကို ဆက်လက် သင်ကြားခဲ့သည်။

ဂျပန်တို့သည် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဓရာ အတွင်း ဟာဝိုင်ယိုကျွန်း (Hawaii) ရှိ အမေရိကန်တို့၏ အကြီးဆုံး ရေတပ်စခန်း ဖြစ်သည့် ပုလဲဆိပ်ကမ်း (Pearl Harbour) ကို ရှုတ်တရက် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် ၍ အရွှေအာရှစစ်ပွဲကြီးကို စတင်ခဲ့သည်။ ထိုအခါတွင်မှ မီနာမီ အဖွဲ့သည် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲ အစီအစဉ်ကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ ပိုလ်မျှူးကြီး စူးဖူးသည် တိုင်ဝမ်ကျွန်း တာမာဆာတိုမြို့မှ မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များကို အသုတ်လိုက် ထိုင်းနှင့်ပန်ကောက်မြို့သို့ စေလှုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်တွင် သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်စောလွင်၊ သခင်စိုး၊ သခင်တင်အေး၊ သခင်ထွန်းရွှာ ကိုရှေ့နှင့် သခင်သန်းတင် (၂)တို့သည် ဗန်ကောက်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ မီနာမီအဖွဲ့သည် ဗန်ကောက်မြို့ရှိ အင်လိပ်ပိုင်ဘော်နီယို ကုမ္ပဏီ (Borneo Company) ဝင်းကြီးကို သိမ်းယူကာ ဌာနချုပ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ဖွဲ့စည်းရေးကိစ္စများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဗန်ကောက်မြို့သို့ မီနာမီအဖွဲ့နှင့် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များ ရောက်ရှိပြီး နောက် ပိုလ်မျှူးကြီး စူးဖူးက ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ဖွဲ့စည်းရန်အတွက် စစ်သားများ စုဆောင်းရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ၁၉၄၁ - ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဗန်ကောက်မြို့ရှိ မြန်မာလူမျိုး မျက်စွေအထူးကု

ဆရာဝန်ကြီး ဦးလွန်းဖေ နေအိမ်တွင် အစည်းအဝေးကျင်းပ၍ စစ်သားစုဆောင်းရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ထိုနေ့တွင် အစည်းအဝေးသို့ မသွားမီ သခင်အောင်ဆန်းသည် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်တို့အား စုဝေးပြီး ယနေ့အစည်းအဝေးတွင် အစည်းအဝေးတက်ရောက်လာသူများနှင့် မိတ်ဆက်သည့်အခါ မိမိတို့ ဝတ်ထားသည့်မှာ ဂျပန် ဝတ်စုံ၊ အမည်ကလည်း ဂျပန်နာမည်ဖြစ်နေ၍ မိတ်ဆက်ရာတွင် အဆင်မပြောကြောင်း၊ မိမိတို့၏ နာမည်ရင်းများနှင့် မိတ်ဆက်လျှင်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျွန်ုင်ရှုံးခဲ့သည့် မိဘဆွဲမျိုးသားချင်းများ ဒုက္ခရောက်နိုင်ကြောင်းဟိုင်နှစ်ကျွန်ုင်းတွင် ရှိစဉ်က ကိုလှမောင် အကြံပေးသည့်အတိုင်း ပမာဆန်ဆန် ပိုလ်နာမည်များ ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုနောက် သခင်အောင်ဆန်း၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့၏ ပိုလ်ဘွဲ့အမည် အသီးသီးကို ဘော်နိယိုကုမ္ပဏီဝင်းအတွင်း အမိန့်ကြညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် မြန်မာမျိုးချစ် လူငယ်များ၏ ပိုလ်အမည်များ တွင်လာခဲ့သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့၏ အမည်ရင်း၊ ဂျပန်အမည်နှင့် ပိုလ်အမည်များမှာ-

စဉ်	အမည်	ဂျပန်အမည်	ပိုလ်ဘွဲ့အမည်
၁။	သခင်အောင်ဆန်း	Omoda Monji	ပိုလ်တော်
၂။	သခင်ရှုံးမောင်	Takasugi Susumu	ပိုလ်နေဝင်း
၃။	သခင်ကျော်စိန်	Takahashi	ပိုလ်မိုးညီး
၄။	သခင်ခင်မောင်ဦး	Monya Masaru	ပိုလ်တာရာ
၅။	သခင်ငွေ	Katsura	ပိုလ်စောအောင်
၆။	သခင်စောလွင်	Yamaoka Kiyoshi	ပိုလ်မင်းခေါင်း
၇။	သခင်စံမြဲ	Nakagawa Ichiro	ပိုလ်တောက်ထိန်း
၈။	သခင်စံလှိုင်	Omura Tadashi	ပိုလ်အောင်
၉။	သခင်စိုး	Kono	ပိုလ်မြင့်အောင်
၁၀။	ကိုဆောင်း	Monya Hiroshi	ပိုလ်ထိန်းဝင်း
၁၁။	သခင်တင်အေး	Chinda Seiji	ပိုလ်ဘုန်းမြင့်
၁၂။	သခင်ထွန်းခင်	Nakamura Hitoshi	ပိုလ်မြင့်ဆွဲ
၁၃။	ကိုထွန်းရှိန်	Yamashita Teruo	ပိုလ်ရန်နိုင်

၁၄။	သခင်ထွန်းချွေ	Utsumi Susumu	ဗိုလ်လင်းယုန်
၁၅။	သခင်ထွန်းလွင်	Otani Hiroshi	ဗိုလ်ပလ
၁၆။	သခင်ထွန်းအုပ်	Ichihara Ishiro	-----
၁၇။	သခင်ပဂ္ဂမ်း	Baba Takeshi	ဗိုလ်လရောင်
၁၈။	သခင်မောင်မောင်	Tsuchiya	ဗိုလ်ဘဏာ
၁၉။	ကိုချွေ	Taniguchi Shin-ichi	ဗိုလ်ကျော်ဇော
၂၀။	သခင်လှ	Ito Hitochi	ဗိုလ်မင်းရောင်
၂၁။	သခင်လှဖေ	Tani Kiyoshi	ဗိုလ်လက်ဌာ
၂၂။	ကိုလှမောင်	Kaga Masashi	ဗိုလ်ဇော်
၂၃။	သခင်လှမြိုင်	Itoda Tei-ichi	ဗိုလ်ရန်အောင်
၂၄။	သခင်သစ်	Osawa	ဗိုလ်စောနောင်
၂၅။	သခင်သန်းညွန့်	Okawa	ဗိုလ်ဇင်ယော
၂၆။	သခင်သန်းတင်(၁)	Yamada	ဗိုလ်သန်းတင်
၂၇။	သခင်သန်းတင်(၂)	Tsubota	ဗိုလ်မြှောင်
၂၈။	သခင်အောင်မောင်	Mizuno Saburo	ဗိုလ်မိုး
၂၉။	သခင်အောင်သန်း	Hirata Masao	ဗိုလ်စကြာ
၂၁။	ကိုအောင်သိန်း	Hayashi	ဗိုလ်ရဲထွေ့

တိုဖြစ်ကြသည်။ ဗိုလ်မူးကြီး ရူဇ်ကိုး၏ အမည်ကိုလည်း ဗိုလ်မိုးကြီး ဟု ပြောင်းလဲမှည့်ခေါ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ပြောင်းလဲမှည့်ခေါ်ခြင်းမှာ အင်းကို ဟသာဆင်းမည်။ ဟသာကို မုဆိုးလေးနှင့်ခွင့်းမည်။ မုဆိုးကို ထိုးရှုးရိုက်မည်။ ထိုးရှုးကို မူးကြီးပစ်မည်ဟူသော တဘောင်အတိုင်း စနေနံဖြစ်သည့် ပြတိန် ထိုးရှုးကို ဗိုလ်မိုးကြီးက အောင်နိုင်မည်ဟု မြန်မာပြည်သူများက ယုံကြည် လာစေရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ ထိုယုံကြည်မှုနှင့်အတူ ဗိုလ်မိုးကြီး ဦးစီးသည့် ပမာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတက်တိုက်ခိုက်ရာတွင် မြန်မာပြည်သူတို့၏ ကြိုဆိုတောက်ခံမှုနှင့် အကူးအညီများ ရရှိစေနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ပန်ကောက်မြို့ရှိ ဦးလွန်းဖော်အိမ်တွင် ၁၉၄၁-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ရက်နေ့မြှုပ်ကျင်းပသော အစည်းအဝေးသို့ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ

ရောက် ဗမာလူမျိုးများ၊ ထိုင်းမြန်မာကပြားများ အပါအဝင် လူဦးရေ ၂၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ဦးလွန်းဖေက ဗိုလ်တေဇ္ဈာန့် ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင်များ အား တက်ရောက်လာသော ပရီသတ်များနှင့် မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သည်။ ထို အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်တေဇ္ဈာန် မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် စစ်ပညာ သင်ကြားခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု အစည်းအဝေးခေါ်ရခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်နေသည့် နေမဝင် ပြုတိသူ အင်ပါယာကို ဖြေဖျက်ရန် ဗမာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်လို၍ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိမိတိုင်းပြည်အတွက် စွန်လွှတ်စွန်စားစွာ တိုက်ပွဲ ဝင်လိုသူများအား ဗမာလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် အတွင်း ဝင်ရောက်ရန် ဖိတ်ခေါ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ဗိုလ်တေဇ္ဈာန် မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီးနောက် အစည်းအဝေး တက်ရောက်လာသူများထဲမှ ဗမာ လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (Burma Independence Army) သို့ ဝင်ရောက်ရန် စာရင်းပေးကြရာ တပ်သားသစ် ၁၀၀ကျော်ရရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့ တပ်သားသစ်များ ရရှိခဲ့ပြီးနောက် ဗိုလ်တေဇ္ဈာန် ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင်များ အပါအဝင် ဗမာ လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် တပ်သားသစ်များနှင့်အတူ လက်မောင်းသွေးဖောက် ၍ မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးအတွက် အသက်ပေး၍ တိုက်ပွဲဝင်ပါမည်ဟု သစ္ာ အဓိဋ္ဌာန် ပြုကာ သွေးသောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဗန်ကောက်မြို့၏ ဗိုလ်တေဇ္ဈာန်ထိုင်လျက်ရှိသော ဆသွန်းလမ်း (Sathorn)၏ ဖရန်ဖီးလ် (Frank Field) အဆောက်အအုံတွင် ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင် အားလုံးတို့သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အသက်ပေး စောင့်ရှောက်၍ တိုင်းပြည် လွှတ်လပ်ရေးအတွက် အသက်စွန်းလျှပ်ပါမည်ဟု သစ္ာအဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ ဒုတိယ အကြိမ် သွေးသောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုသို့ နှစ်ကြိမ်မြောက် သွေးသောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ရာတွင် ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင် သုံးဆယ် အနက် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင်ကွယ်လွန်ခဲ့သည့် ဗိုလ်သန်းတင်နှင့် ပြည်တွင်း သူပူန်တပ်ဖွဲ့၏ ပထမအသုတ်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည့် ဗိုလ်မြင့်ဆွေနှင့် ဗိုလ်ဇေယျတိမှုအပ် ကျွန်းရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင် ၂၇ ဦး ပါဝင်ခဲ့ကြ သည်။

ဂျပန်ဘူရင့်တပ်မတော် စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်သည် အရှေ့အာရာစစ်ပွဲကြီး ကို ဆင်နဲ့ကာ အရှေ့တောင်အာရာ နိုင်ငံများကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရန် စီစဉ် ထားပြီး ဖြစ်သည်။ ဂျပန်ဦးစီးဌာနချုပ်သည် စစ်ရေး အချက်အချာကျသော မြန်မာနိုင်ငံတွင် ခြေကုပ်ယူတပ်စွဲထားနိုင်ရန် လိုလားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန် တပ်မတော် အမှတ် (၁၅)သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ချိတက်ဝင်ရောက်၍ ပြီတိသျ္းတို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

ပိုလ်တေသာသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ မလွှဲမသွေ့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် မည့် ဂျပန်တပ်များနှင့် ရင်ဘောင်တန်း၏ ဘီအိုင်အေတပ်ကြီး ချိတက်ကာ မြန်မာ့လွှဲတ်လပ်ရေးကို ရယူရန် ကြံ့ချွဲယ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ချိတက်၍ ပြီတိသျ္းတို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် စစ်ကြောင်းများ သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဗမာ့လွှဲတ်လပ်ရေး တပ်မတော်စစ်ကြောင်းများတွင် ချိတက်လိုက်ပါမည့် ပိုလ်များအား တာဝန် အသီးသီး ခွဲဝေခန့်ထားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဗန်ကောက်မြို့၊ ဘော်နှီယို ကူးမွှေးကို ကွင်းပြောတွင် ဗမာ့လွှဲတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ရေး ပြ အခမ်းအနားကို ကျင်းပေးခဲ့သည်။ စစ်ရေးပြအခမ်းအနားတွင် ပိုလ်ချုပ်ကြီး ပိုလ်မူးကြီးက ဗမာ့လွှဲတ်လပ်ရေးအတွက် ပြီတိသျ္းတို့ကို သတ္တိရှိရှိ တိုက်ပွဲဝင် ရန် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကလည်း ဗမာ့လွှဲတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သည် ဖွဲ့ သတ္တိနှင့် စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်သော တပ်မတော်ဖြစ်၍ ပြီတိသျ္းတို့ကို တိုက်ခိုက်နိုင်စွမ်းရှိသည့် တပ်မတော်ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ခွန်း ပြောကြားကာ ဗမာ့လွှဲတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သားများ၏ စိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှဲတ်လပ်ရေး တပ်မတော်စစ်ကြောင်း အသီးသီးသည် ဗန်ကောက် မြို့၊ ဧရိယာ၊ လမ်းပုံး (Lumphun)၊ ကန်ချောဘူရိရှိနှင့် မိမိတို့ တပ်စွဲရာ အသီးသီးတွင် တပ်သားသစ်များ ထပ်မံစုဆောင်းခဲ့ရာ ဗမာ့လွှဲတ်လပ်ရေး တပ်မတော်တွင် တပ်သားအင်အား ၁၇၀၀ ခန့်အထိ ရှိလာခဲ့သည်။ ဗမာ့လွှဲတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သည် တပ်သားသစ်များ စုဆောင်းခြင်းအပြင် လက်နက်ခဲယမ်းမီးကောက်နှင့် စားနပ်ရိုက္ခာများကိုလည်း ဖြည့်တင်း စုဆောင်း ခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်မြန်မာနိုင်ငံတွင်း မချိတ်ကိုမိ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မြေအောက်တော်လှန်ရေး လုပ်ငန်းများကို ကြိုတင်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန် ပိုလ်နေဝင်းခေါင်းဆောင်သော ပြည်တွင်းသူပုန်တပ်ဖွဲ့ကို စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ပိုလ်မိုးညီ။ ပိုလ်လင်းယုန်၊ ပိုလ်တာရာနှင့် ပိုလ်မြေဒင်တို့ ပါဝင်သည်။ ပြည်တွင်းသူပုန်အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းဝင်ရောက်စဉ် ပိုလ်မြေဒင်မှာ အဖျားရောဂါ ဖြစ်ပွားလာ၍ အင်းမယ်ဆေးရုံတွင် ထားရစ်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်းအဖွဲ့ဝင်များသည် အင်းမယ်မှုတစ်ဆင့် အုန်းကိုင် (Om Koi)၊ သာဆောင်ရန်း (Tha Song Yang) တို့ကို ဖြတ်၍ ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ကာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ပိုလ်နေဝင်း၊ ပိုလ်မိုးညီနှင့် ပိုလ်လင်းယုန် တို့သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံ ပါတီဝင်များနှင့် ဆက်သွယ်မိခဲ့သည်။ ပိုလ်နေဝင်းရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း သူပုန်လှုပ်ရှားမှု၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပိုလ်နေဝင်း၊ ပိုလ်မိုးညီ၊ ပိုလ်လင်းယုန်တို့သည် ရန်ကုန်မြို့၊ ပဲခူးမြို့တို့တွင် စစ်ပညာသင်တန်းပေးခြင်း၊ စစ်လက်နက်ငယ် သင်တန်းပေးခြင်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပိုလ်တာရာသည်လည်း ဖြူးမြို့၊ ပျော်းမနားမြို့တို့တွင် စစ်ပညာ သင်တန်းပေးခြင်း၊ စစ်လက်နက်ငယ် သင်တန်းပေးခြင်းပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတ်ကိုတိုက်ခိုက်ရန် ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ စစ်ကြောင်းသုံးကြောင်းဖြန့်ကာ ချိတ်ကိုဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်စစ်ဌာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းတွင် စစ်သေနာပတီချုပ် ပိုလ်ချုပ်ကြီးမိုးကြီး ဦးစီးပြီး စစ်ဦးစီးချုပ် ပိုလ်ချုပ်မှုရကာမီ (Major General Murakami) နှင့် ဂျပန် စစ်ဘက်အရာရှိများအပြင် ရဲကော်သုံးကျိုပ်ဝင်များဖြစ်သည့် စစ်ဦးစီးမှုး ပိုလ်တော် စစ်ဦးစီးအရာရှိ ပိုလ်ရန်အောင်၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊ ပိုလ်ရဲထွန်း၊ ပိုလ်စောအောင်၊ ပိုလ်မိုး၊ ပိုလ်ဇော်ယော်တို့ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းအတွက် လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတာဝန်များ ဆောင်ရွက်ရန် ထောက်ပို့ တပ်ရင်းတွင် ပိုလ်ကျော်ဇော်နှင့် ပိုလ်စောနောင်တို့ ပါဝင်ခဲ့သည်။

ပိုလ်မှူးအောင် နှင့် ပိုလ်စကြောတို့သည်လည်း ထောက်ပို့တပ်ရင်းနှင့် အတူ ချိတက် လိုက်ပါခဲ့သည်။ မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် အနုနဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ပန်ကောက်မြို့မှ ရဟိုင်းမြို့သို့ မီးရထားဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ရဟိုင်းမြို့သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် ပိုလ်မိုးကြီးသည် မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်း၏ စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ မူလက မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းသည် ဂျပန်အမှတ် ၁၅ တပ်မတော်နှင့် အတူ ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်ကို မဲဆောက် (Mae Sot)မှ ဖြတ်ပြီး မြေဝတီကို ဝင်သိမ်းကာ ထိုမှုတစ်ဆင့် ဒေါနတောင်တန်းကို ဖြတ်၍ မော်လမြိုင်မြို့ကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော ယခု ပြောင်းလဲလိုက်သည့် အစီအစဉ်အရ မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းသည် ဂျပန် အမှတ် ၁၅ တပ်မတော်နှင့် အတူ မော်လမြိုင်သို့ မချိတက်ဘဲ အမှတ် ၁၅ တပ်မတော်စစ်ကြောင်း၏ မြောက်ဘက် ခပ်လျမ်းလျမ်းမှုနေ၍ သီးခြားချိတက်ကာ ပြီတိသူတပ်များကို နောက်ပိုင်းမှ တိုက်ခိုက်ရန် နားပတ်စစ်ဆင်ရေး ဆင်နဲ့မည် ဖြစ်သည်။ မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် အနုနဝါရီလ ၁၈ ရက်တွင် ရဟိုင်းမှ ဘန်းသာ၊ ဘန်းသာမှုတစ်ဆင့် မောင်းဆန်သို့ ချိတက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် မောင်းဆန်မှ မဲနမ်ပင်မြစ် (Mae Nam Ping) အတိုင်း မွတ်ခသို့ ဆက်လက်ချိတက်ခဲ့ပြီး မွတ်ခမှ ကုန်းကြောင်းဖြင့် သာဆောင်ရန်းသို့ ဆက်လက်ချိတက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် သာဆောင်ရန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့တွင် သာဆောင်ရန်းမှ ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့သည်။ မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ကူးဆိပ်သို့ရောက်ရှိပြီး စခန်းချဲခဲ့သည်။ ကူးဆိပ်တွင် စစ်သားများ ဆက်လက်စုဆောင်းပြီးနောက် ဆက်လက်ချိတက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆ ရက်တွင် စစ်တောင်းမြစ်ကို ဖြတ်ကူး၍ ဆက်လက်ချိတက်လာခဲ့သည်။ မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းမှ ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ပိုလ်စောအောင် ဦးစီးသည့် တပ်ဖွဲ့သည် ရွှေကျင်မြို့တွင် ပြီတိသူတပ်ဖွဲ့နှင့် တွေ့ဆုံးတိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ်

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆ ရက်တွင် ပိုလ်စောအောင်ကျဆုံးသည်။ မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းသည် ဘုရားကြီးတာဆုံးမှ ရန်ကုန် မန္တလေး လမ်းမကြီးကို ဖြတ်၍ ပဲခူးရှုံးမကို ကော်ကာ တိုက်ကြီးမြို့သို့ ချိတ်က်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက် ခဲ့သည်။ မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းသည် တိုက်ကြီးမြို့မှ ဆက်လက် ချိတ်လာရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ဖူးကြီးရွာသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ပြတိသွေ့တပ်များနှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ ခဲ့သော်သုံးကျိုပ်ဝင် ပိုလ်မူး ကျဆုံးသည်။ မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းသည် ဖူးကြီးရွာမှ သပြေကုန်းရွာသို့ ချိတ်ပြီးနောက် ယင်းမှ တစ်ဆင့် မြယာကုန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှ လိုင်မြစ်ကိုကူးပြီး ထန်းတပင်မြို့မှ လျေသမွာန်များဖြင့် လိုင်မြစ်အတိုင်း စုန်ဆင်းလာရာ ရန်ကုန်မြို့ကြည့်မြင်တိုင် ဆိပ်ကမ်းသို့ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ရောကြောင်းချိ တပ်ဖွဲ့ (မြတ်စစ်ကြောင်း) တွင် ပိုလ်မူးကြီးဟိုရယာမ (Colonel Hirayama) ဦးစီး၍ ခဲ့သော်သုံးကျိုပ်ဝင် များဖြစ်သော ပိုလ်မူးရန်နိုင်၊ ပိုလ်ကြီးမင်းခေါင်နှင့် ပိုလ်ကြီးတောက်ထိန်တို့ ပါဝင်သည်။ ရောက်ရှိခဲ့သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဗန်ကောက်မှ ချွန်ဖူန်း (Chumphon)၊ ချွန်ဖူန်းမှတစ်ဆင့် ဝိတိရိယအငူ (Victoria point) သို့ ချိတ်ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ရောက်ရှိခဲ့သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကရာမြစ် (Kra)အတိုင်း ချိတ်ခဲ့ပြီး ကရသူရို့ရာ ဘုတ်ပြင်းမြို့ တို့ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ၁၉၄၂-ခုနှစ် ဧန်နဝါရီလ ၃၀ရက်နေ့တွင် မြတ်မြို့ကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ရောက်ရှိခဲ့သည် မြတ်မြို့တွင် တပ်သားသစ်များ စုဆောင်းအင်အား ဖြည့်တင်းပြီးနောက် ထားဝယ်၊ ထိုမှု တစ်ဆင့် ကျိုက္ခမီ၊ ကျိုက္ခမီမှတစ်ဆင့် မော်လမြိုင်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဘားအံရှိ မြတိသွေ့တပ်များကို သွားရောက်တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ရသဖြင့် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဘားအံကို ချိတ်တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက် ခဲ့သည်။ ရောက်ရှိခဲ့သည် ဘားအံတွင် တပ်စခန်းချေနေစဉ် ဘားအံသို့ ပိုလ်တော် ရောက်လာခဲ့သည်။ ပိုလ်တော် ရောက်ရှိခဲ့သည် ပိုလ်တော် ရောက်ရှိခဲ့သည် ဘားအံမှကျိုက္ခမီသို့ ပြန်လည် ထွက်ခွာခဲ့သည်။

ရေကြာင်းချီတပ်ဖွဲ့သည် စက်လေ့ (၁၂) စင်းဖြင့် ကျို့က္ခမီမှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ချီတက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်မင်းခေါင် ဦးစီးသည့် စက်လေ့အုပ်စုသည် ရွှေ့ဆုံးမှ ချီတက်ခဲ့ပြီး ငှင်း၏နောက်မှ ဗိုလ်ရန်နိုင် ဦးစီးသည့် စက်လေ့အုပ်စု၊ ဗိုလ်တောက်ထိန် ဦးစီးသည့် စက်လေ့အုပ်စုတို့ လိုက်ပါလာကြသည်။ သခွပ်မြစ်ဝ အလွန် သီလဝါရွာအနီးသို့ ရောက်သောအခါ ပြီတိသူရေတပ်အုပ်စုက ဗိုလ်မင်းခေါင်၏ စက်လေ့ကို စိုင်းဝန်းဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ဗိုလ်မင်းခေါင် ဦးစီး သည့် စက်လေ့ အဖမ်းခံရသည်ကို အဝေးမှုမြင်ရသည့် ဗိုလ်ရန်နိုင်နှင့် ဗိုလ်တောက်ထိန် ဦးစီးသည့် စက်ရေယာဉ်များသည် သခွပ်မြစ်ဝမှ မြစ်ဝ ကျွန်းပေါ်ဒေသသို့ လမ်းကြာင်းပြောင်းချီတက်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်မင်းခေါင်နှင့် ရေကြာင်းချီတပ်ဖွဲ့မှ ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သား ခြောက်ဆယ်တို့အား ပြီတိသူရေတပ်အုပ်စုမှ ဖမ်းဆီးပြီး ရန်ကုန်ထောင်ကြီးတွင် ချုပ်နှောင်ထားခဲ့သည်။ ဗိုလ်မင်းခေါင်နှင့် ရဲဘော်များသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် တူတစ်လက်ဖြင့် ရန်ကုန်ထောင်ကို ဖောက်ထွင်းလွက်မြောက်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်၌ ရန်ကုန်မှုပြီတိသူတပ်များ ဆုတ်ခွာနေပြီ ဖြစ်၍ ဗိုလ်မင်းခေါင်သည် ကြည့်မြင်တိုင်ကမ်းနားလမ်းရှိ သူငြေးဦးဘက်၍ တိုက်တွင် ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ရေကြာင်းချီ တပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်ကို ဖွင့်လှုစ် ခဲ့သည်။

ရေကြာင်းချီတပ်ဖွဲ့မှ ဗိုလ်ရန်နိုင်ဦးစီးသော ရေတပ်အုပ်စုနှင့် ဗိုလ်တောက်ထိန် ဦးစီးသော ရေတပ်အုပ်စုတို့သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသသို့ ဆက်လက်ချီတက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ဒေးဒရဲမြို့သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျိုက်လက်မြို့သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဗိုလ်တောက်ထိန်သည် ရန်ကုန်မြို့သို့ သတင်းပို့ရန် သွားရောက်စဉ် ရေကြာင်းချီတပ်များကို ဗိုလ်ရန်နိုင် ဦးစီးကာ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရှိ မြို့ရွာများကို သိမ်းပိုက်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပြိုမြို့ပို့ပြားရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ရန်နိုင် ဦးစီးသည့် ရေကြာင်းချီတပ်ဖွဲ့သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရှိ မြို့ရွာများကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး ကြံခင်းမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုစဉ် ပြီတိသူတပ်များ၏ သတင်းရသဖြင့် ကြံခင်းမှုတစ်ဆင့် ပေါ်လောင်စာရေး၊ ရွှေနတ်တောင်တို့ကို ဖြတ်သန်း၍ ရွှေတောင်မြို့သို့ ချီတက်ခဲ့သည်။ ရွှေတောင်မြို့သို့ ရောက်ရှိ

ပြီးနောက် ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်နှင့် ဂျပန်တပ်များသည် အင်လိပ်တပ်များနှင့် တိုက်ပွဲပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ရွှေတောင်တိုက်ပွဲတွင် ဗိုလ်ရန်နိုင် ဦးစီးသည့် ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ရေကြောင်းချိတပ်ဖွဲ့နှင့် ဂျပန်တပ်များသည် မြတိသူတပ်များကို ချုပ်ဆုံး တိုက်ခိုက်သဖြင့် မြတိသူတပ်များ ရွှေတောင်မြို့မှ ဆုတ်ခွာသွားရသည်။ ရွှေတောင်တိုက်ပွဲအပြီးတွင် ဗိုလ်ရန်နိုင်၏ တပ်သည် ပြည်မြို့သို့ ဆက်လက် ချိတက်၍ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်မြို့၌ စခန်းချုပ်နားခဲ့သည်။

ထားဝယ်စစ်ကြောင်းတွင် ဗိုလ်ကြီးကာဝါရီများ (Lieutenant General Kawashima) ဦးဆောင်ပြီး ဂျပန်စစ်ဖက်အရာရှိများအပြင် ခဲ့သော်သုံးကျိုဝင် ဗိုလ်လကျွား၊ ဗိုလ်လရောင်၊ ဗိုလ်မင်းရောင်၊ ဗိုလ်မြှင့်အောင်၊ ဗိုလ်ဗလနှင့် ဗိုလ်ညာဏာတို့ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထားဝယ်စစ်ကြောင်းသည် ဗန်ကောက်မြို့မှ ၁၉၄၂ ခုနှစ် နောက် ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့တွင် စတင်ချိတက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကန်ချုနာဘူရီတွင် စစ်သားစုဆောင်းခဲ့ပြီး ဆက်လက်ချိတက်လာရာ ထိုင်းမြန်မာ နယ်စပ်စန်ပို့ရွာသို့ ရောက်သောအခါ အမှတ် ၅၅ ဂျပန်တပ်မ၏ တပ်ဦးဖြစ်သော ကာနယ်အိုကီး (Colonel Oki)၏ အမှတ် ၁၂၂ တပ်မနှင့် တွေ့ဆုံးပေါင်းမီ ခဲ့သည်။

ထားဝယ်စစ်ကြောင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ချိတက်ဝင်ရောက်ခဲ့ရာတွင် ထားဝယ်မြို့၏အရှေ့နှစ်ဆယ့်ငါးမိုင်အကွာရှိ မေတ္တာရွာတွင် မြတိသူ ရွှေ့ပြီးကင်းတပ်နှင့် တွေ့ဆုံးတိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထားဝယ် စစ်ကြောင်းသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် နောက် ဧပြီလ ၁၇ ရက်တွင် မေတ္တာရွာရှိ မြတိသူ တပ်စခန်းကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဂျပန်တပ်မ ၅၅ မှ အိုကီးတပ်ဖွဲ့နှင့် အတူ ထားဝယ်မြို့ကို ချိတက်တိုက်ခိုက်ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် နောက် ဧပြီလ ၁၉၄၃ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၇ ထို့နောက် ထားဝယ်စစ်ကြောင်းသည် မော်လမြိုင်သို့ ဆက်လက်ချိတက်ခဲ့သည်။ ထားဝယ်စစ်ကြောင်း မော်လမြိုင်ရောက်ရှိပြီးနောက် မော်လမြိုင်မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းထူထောင်ရေးကို ဂျပန်တပ်မတော် က ခွင့်မပြုသောကြောင့် မှုဒ်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ တပ်စွဲခဲ့သည်။

ထားဝယ်စစ်ကြောင်း မှ ဗိုလ်မြှင့်အောင်နှင့် ဗိုလ်ဗလတပ်များသည် ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် စစ်ငြာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းနှင့်အတူ

လိုက်ပါချိတက်ရန် မူဒုံးမှ မော်လမြိုင်၊ မော်လမြိုင်မှ ဘားအံ၊ ထိုမှုတစ်ဆင့် ရွှေစွန်းသို့ ချိတက်ခဲ့သည်။ ရွှေစွန်းမှ တစ်ဆင့် သံလွင်မြစ်ကို ဖြတ်ကူးပြီး ချိတက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်တွင် ကွင်းဆိပ်ရွာသို့ ရောက် ရှိပြီး ဗမာလွှတ်လွပ်ရေး တပ်မတော်စစ်ဌာနချုပ် စစ်ကြောင်းနှင့် ပူးပေါင်း မိခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပူးပေါင်းမိခဲ့ပြီးနောက် ပိုလ်မိုးကြီးက ဗမာလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်စစ်ကြောင်းကို ရန်ကုန်မြို့သို့ ဦးတည်ချိတက်ရန် ပြင်ဆင်ပြီး ထားဝယ်စစ်ကြောင်းကို ရွှေပြီးတပ်အဖြစ် ချိတက်စေခဲ့သည်။

ထားဝယ်စစ်ကြောင်းသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၃ ရက်နေ့ချွဲ့ စစ်တောင်းမြစ်ကို ဖြတ်ကူးပြီး မြစ်ကြီး၊ ဝေါတို့မှုတစ်ဆင့် ပဲခူးမြို့သို့ ဦးတည်ချိတက်ခဲ့သည်။ ထိုစစ်ကြောင်းသည် ဂျပန်တပ်မ ၅၅ နှင့်အတူ ပဲခူးမြို့ရှိ မြို့တိသွေတို့ကို တိုက်ခိုက်ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ပဲခူးမြို့ ကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ရန်ကုန်မြို့သို့ ဆက်လက် ချိတက်ခဲ့ရာ ဂျပန်တပ်မ ၅၅ မှ တပ်များနှင့်အတူ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

ထားဝယ်စစ်ကြောင်းမှ ပိုလ်လကျား၊ ပိုလ်လရောင်၊ ပိုလ်မင်းရောင်နှင့် ပိုလ်ညာဏတို့ ဦးစီးသည့်တပ်များလည်း မူဒုံးမှ မော်လမြိုင်၊ မော်လမြိုင်မှ မူတ္ထမြို့သို့ ကူး၍ ထိုမှုတစ်ဆင့် ပဲခူးမြို့၊ ပဲခူးမှုတစ်ဆင့် ရန်ကုန်မြို့သို့ ချိတက်ခဲ့ကြသည်။

ဗမာလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်နှင့် ဂျပန်တပ်များ ရန်ကုန်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ရန်ကုန် စစ်ဌာနချုပ်က ထားဝယ်စစ်ကြောင်းမှ ချိတက် လိုက်ပါခဲ့သည့် ပိုလ်ကြီးညာအား ဖာဗုန်မြို့သို့ ငြိမ်ဝပ်ပိုပြားရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ပိုလ်ကြီးညာသည် ဖာဗုန်မြို့တွင် ငြိမ်ဝပ်ပိုပြားရေးတာဝန်များ ထမ်းဆောင်နေစဉ် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ကရင်လက်နက်ကိုင်များ၏ ချံချို့ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကျဆံး ခဲ့ရသည်။

ဗမာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ချိတက်၍ မြို့တိသွေတို့ကို တိုက်ခိုက်ရာ၍ ဗမာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင်

စစ်ကြောင်းတွင် ဗိုလ်တေဇာပါအဝင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ၁၁ ဦး၊ ရေကြောင်း ချီတပ်ဖွဲ့ရာတွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ၃ ဦး၊ ထားဝယ်စစ်ကြောင်းတွင် ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင် ၆ ဦး၊ ပြည်တွင်းသူပုန်တပ်ဖွဲ့တွင် ဗိုလ်နေဝင်းအပါအဝင် ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင် ၂ ဦးနှင့် ဂျပန်တပ်မ ၅၅၅၏ ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ ဗိုလ်ဘုန်းမြင့် စုစုပေါင်း ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ၂၈ ဦး ပါဝင်ခဲ့သည်။

ဗမ္မာလွှာတ်လပ်ရေး တပ်မတော်နှင့် ဂျပန်တပ်မတော်တို့ ရန်ကုန်ဖြူကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံသိမ်း စစ်ဆင်ရေး၏ ပထမအဆင့်သာ ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လတွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း၌ ပြတိသွေးတပ်များနှင့် ပြတိသွေးတပ်များ အောင်မြင်စွာ ဆုတ်ခွာနိုင်ရန်အတွက် အကူဗူအညီပေးရန် ရောက်ရှိနေသည့် ချော်ကောရှိတ်အစိုးတပ်များ ရှိနေသေးသည်။ ထိုကြောင့် ဂျပန်တပ်မတော်သည် မြောက်ပိုင်းစစ်ဆင်ရေးဟု အမည်ပေးထားသည့် မြန်မာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး သိမ်းပိုက်ရေးအတွက် စစ်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဗမ္မာလွှာတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သည်လည်း ဂျပန်တပ်မတော်နှင့်အတူ မြောက် ပိုင်းစစ်ဆင်ရေးတွင် ပါဝင်ဆင်နဲ့ရန် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြင်ဆင်နေချိန် တွင် ဗိုလ်မိုးကြီးက ဗိုလ်တေဇာအား ဗမ္မာလွှာတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်သေနာပတီချုပ်နှင့် ဗိုလ်လကျားအား စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည့် အတွက် ဗမ္မာလွှာတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကို မြန်မာအရာရှိများက ဦးစီးကွပ်ကဲခွင့် ရလာခဲ့သည်။

မြောက်ပိုင်းစစ်ဆင်ရေးတွင် ဂျပန်တပ်မတော်သည် ဧရာဝတီမြစ် အရှေ့ဘက်ခြမ်းကို လည်းကောင်း၊ ဗမ္မာလွှာတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သည် ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဘက်ခြမ်းကိုလည်းကောင်း အသီးသီးတာဝန်ယူကာ ချီတက်တိုက်ခိုက်ရန် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ အထက်မြန်မာနိုင်ငံကို ချီတက်တိုက်ခိုက် ရန်အတွက် ဗမ္မာလွှာတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို တပ်မ (၁) နှင့် တပ်မ (၂) ဟူ၍ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဗမ္မာလွှာတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သည် အထက်မြန်မာနိုင်ငံသို့ စစ်ကြောင်း သုံးကြောင်းဖြင့် ချီတက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးမင်းခေါင်ဦးစီးသည့် ရေကြောင်းချီတပ်ဖွဲ့ခဲ့သည် ၁၉၄၂-ခုနှစ် မတ်လ ၁၈ရက်တွင် ကြည့်မြင်တိုင်ဆိပ်ကမ်းမှ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ကို ဖြတ်၍ ရခိုင်တိုင်း တောင်ပိုင်းသို့ ချီတက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးမင်းခေါင် ဦးစီးသည့်

ရေကြောင်း ချိတပ်ဖွဲ့သည် ဂုမြို့နှင့် သံတွဲမြို့များကို သိမ်းပိုက်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပြမ်ဝပ်ပါပြားရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် သံတွဲမှုတစ်ဆင့် တောင်ကုတ်၊ တောင်ကုတ်မှုတစ်ဆင့် ပြည်မြို့သို့ ချိတက်ခဲ့သည်။ ပြည်မြို့သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် အထက်အမိန့်အရ မြင်းခြား မန္တလေးမြို့များသို့ ဆက်လက်ချိတက်ခဲ့သည်။

ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် တပ်မ(၁)နှင့် တပ်မ(၂)သည် တပ်ထွက်အခမ်းအနားကို ၁၉၄၂ခုနှစ် မြပ်လဆန်းတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဗိုလ်မူးကြီးရေယျ ဦးစီးသော ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် တပ်မ(၁) သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် မြပ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ ရခိုင်သို့ စတင်ချိတက်ခဲ့သည်။ တပ်မ (၁)တွင် ဒုတိယဗိုလ်မူးကြီး ရန်အောင် ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၁)၊ ဒုတိယဗိုလ်မူးကြီး မြင့်အောင်ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၂)နှင့် ဗိုလ်မူးရဲတွင်ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၃)တို့ပါဝင်ခဲ့သည်။ တပ်မ (၁)သည် ပြည်မြို့အနီး ရောက်သောအခါ ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်အမိန့်အရ ရခိုင်စစ်ကြောင်းသို့ ဒုတိယဗိုလ်မူးကြီးရန်အောင် ဦးစီးသောတပ်ကိုသာ ချိတက်စေပြီး ကျွန်တပ်မ (၁) တပ်များကို အထက်မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချိတက်စေခဲ့သည်။ ဒုတိယဗိုလ်မူးကြီးရန်အောင် ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၁)သည် ရခိုင်စစ်ကြောင်းချိတက်ပြီး ရခိုင်တိုင်းအတွင်းရှိ မြို့ရာများကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသော ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်စစ်ဌာနချုပ် တပ်များနှင့် ဗိုလ်မူးကြီးနေဝါး ကွပ်ကဲသော တပ်မ (၂)သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် မြပ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ စတင်ချိတက်ခဲ့သည်။ တပ်မ (၂)တွင် ဗိုလ်မူးရန်နိုင်ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၄)၊ ဗိုလ်မူးပလိုးစီးသော တပ်မဟာ (၅)၊ ဗိုလ်မူးဘုန်းမြင့်ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၆)နှင့် ဗိုလ်မူးမင်းရောင်ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၇) တို့ပါဝင်ကြသည်။ ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်စစ်ဌာနချုပ်တပ်များနှင့် တပ်မ (၂) သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် မြပ်လ ၁၃ရက်တွင် ပြည်မြို့သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ပြည်မြို့အရောက်တွင် ဗိုလ်မူးကြီး ရေယျဦးစီးသည့် တပ်မ(၁)နှင့် ပေါင်း၍ ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဘက် ကမ်းအတိုင်းအထက်မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချိတက်ကာ မြို့တိသွေးတပ်များကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ထိုသို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မေလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် မြစ်ကြီးနားမြို့ကို
သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

ဂျပန်တို့၏ အကူအညီကို မြန်မာတို့ ရယူခဲ့ခြင်းမှာ မြန်မာ့လွတ်လပ်
ရေးအတွက် မြတ်သွေ့နယ်ခဲ့ကို လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲဝင်ရန် လက်နက်နှင့်
စစ်ပညာများ ရယူလို၍ ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးစူးကို ဦးစီးသော မီနာမီအဖွဲ့ဝင်
ဂျပန်တို့ကလည်း မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဂျပန်က အကူအညီပေးမည်
ဖြစ်ကြောင်း ကတိပေးခဲ့သည်။ ဂျပန်ဘုရင့်တပ်မတော်နှင့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး
တပ်မတော်တို့ မော်လမြိုင်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ပြီးပါက မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကို
ကြေညာပြီး မြန်မာပြည် ယာယီအစိုးရဖွဲ့ပေးရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၂ခုနှစ်
နှစ်ဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တပ်မ ၅၅၂က မော်လမြိုင်ကို သိမ်းပိုက်
နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဂျပန်တပ်မတော်သည် မြန်မာပြည် ယာယီအစိုးရဖွဲ့ပေးရန်
အစီအစဉ်ကို ခွင့်မပြုတော့ဘဲ ဂျပန်စစ်ဘက်အုပ်ချုပ်ရေး ဖွဲ့စည်းကြောင်း
ကြေညာခဲ့သည်။ ထိုအခါန်မှုစု၍ မြန်မာနိုင်ငံကို လွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်းပေး
လိုသော မီနာမီအဖွဲ့နှင့် ဂျပန်အမှတ် ၁၅ တပ်မတော်အကြား ဝါဒကွဲပြားမှုများ
စတင်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

ဂျပန်တပ်မတော်နှင့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်တို့ ၁၉၄၂ ခုနှစ်
မတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ဗိုလ်မှူးကြီး
စူးကိုသည် အစိုးရအိမ်တော်တွင် ဘီအိုင်အေ ဌာနချုပ် ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။
ထိုသို့ စီစဉ်ခြင်းမှာ အစိုးရအိမ်တော်သည် အုပ်ချုပ်ရေး၏ အတွတ်အထိပ်
သို့မဟုတ် အချုပ်အခြာ အာဏာတည်ရာဌာန ဖြစ်ပြီး၊ အာဏာပိုင်ဆိုင်မှု၏
အမှတ်အသားလည်း ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အစိုးရအိမ်တော်တွင်
ရုံးစိုက်မှုသာလျှင် ဘီအိုင်အေအတွက် ပြယ်လှုပ်ကောင်းပြီး မြန်မာပြည်သူတို့
ကလည်း နှစ်ထောင်အားရ ကျေနပ်ကြမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဂျပန်တပ်မတော်
က ဗိုလ်မှူးကြီးစူးကို တောင်းဆိုချက်ကို ပယ်ချုပြီး ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ
၁၀ ရက်နေ့တွင် ဂုဏ်ဆော့ (Gunsei Bu) ခေါ် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဌာနဖွဲ့စည်းပြီး
စစ်အုပ်ချုပ်ရေးရုံးကို အစိုးရ အိမ်တော်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ဂျပန် အမှတ်
(၁၅) တပ်မတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း

မရှိဘဲ မြန်မာနိုင်ငံကို စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဖြင့် အုပ်ချုပ်သွားမည့် မူဝါဒကိုသာ မြိမ်္ဂာဆုပ်ကိုထားခဲ့သည်။

မီနာမီအဖွဲ့သည် မြန်မာအမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး ကြီးပမ်းမှုတွင် အင်တိုက်အားတိုက် ကူညီခဲ့ပြီး ငှုံးတို့ပေးခဲ့သည် ကတိအတိုင်း မြန်မာ လွတ်လပ်ရေးကို ကြေညာပေးလိုသည် မှန်သောလည်း ဂျပန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ် ကို ကျော်လွန်၍ လုပ်ဆောင်ရန်ကား မဖြစ်နိုင်ခဲ့ပေ။

ဂျပန်အမှတ် ၁၅ တပ်မတော်စစ်သေနာပတီချုပ် ပိုလ်ချုပ်ကြီးအီဒါး (Lieutenant General Iida) က ၁၉၄၂ ခုနှစ် မေလ ၂၁ ရက်နေ့၌ “ဗမာပြည် ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေး စီစဉ်မှုအဖွဲ့ ထူထောင်ခြင်းကိစ္စ” ဟူသော အမိန့်ကို လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧန်လ ၃ ရက်နေ့၌ “စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ဆောင်ရွက် ခြင်း”နှင့် “ဗမာပြည် ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးစီစဉ်မှုအဖွဲ့ ထူထောင်ခြင်း” တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော အမိန့်ပြန်တမ်းများကို လည်းကောင်း ထုတ်ပြန်ကြညာခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧန်လ ၃ ရက်နေ့တွင် မီနာမီအဖွဲ့ကို အပြီးသတ် ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး မီနာမီအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌဗြိုင်းရုံးအား ဂျပန်နိုင်ငံရှိ ဘုရင့် ကိုယ်ရံတော်ဌာနချုပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ ပိုလ်မှုးကြီးရုံးလည်း ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧလိုင်လ ၁၄ ရက်တွင် ရန်ကုန်မှ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသွားသည်နှင့် အတူ မီနာမီအဖွဲ့ ဤတော်သိမ်းခဲ့သည်။

ဂျပန်တပ်မတော်သည် အင်အား ၂၀၀၀ ရှိသော ဘီအိုင်အေ တပ်မတော် က ငှုံးတို့အား တော်လှန်တိုက်ခိုက်မည်ကို စိုးရိမ်ခဲ့သဖြင့် ဘီအိုင်အေ တပ် အင်အားကို လျှော့ချေရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့က မြန်မာနိုင်ငံကို ကာကွယ် စောင့်ရောက်ရန် စနစ်ကျသော တပ်မတော်တစ်ရပ် ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းမည်ဟု အကြောင်းပြု၍ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဘီအိုင်အေကို အင်အား (၂၀၀၀)သာ ရှိသော ဗမာကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ) (Burma Defence Army)အဖြစ် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။

ဂျပန်အမှတ် ၁၅ တပ်မတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံအား စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ဖြင့် ထိရောက်စွာ အုပ်ချုပ်နိုင်ရန်အတွက် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက် နေ့တွင် “ဗမာပြည်ဗဟိုအစိုးရအဖွဲ့” ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ဗမာပြည် ဗဟို အစိုးရအဖွဲ့သည် ဂျပန် အမှတ် ၁၅ တပ်မတော်၏ ညွှန်ကြားချက်အရသာ

အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ ဗမာပြည် အစိုးရ အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပြီး တစ်နှစ်ခန့်အကြာတွင် ဂျပန်အစိုးရသည် မဟာ အရှေ့အာရှုတိုက် စစ်ပွဲကြီး ထမြာက်အောင်မြင်ရန်အတွက် မြန်မာပြည်သူ တို့၏ ယဉ်ကျဉ်းမှုနှင့် ထောက်ခံမှု ပိုမိုရရှိအောင် ၁၉၄၃ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် အဓိပတိ ဒေါက်တာဘမ် ဦးဆောင်သာ အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပေးကာ မြန်မာနိုင်ငံကို လွှတ်လပ်ရေးပေးခဲ့သည်။ သို့သော ဂျပန်တို့ ပေးသာ လွှတ်လပ်ရေးသည် အတုအယောင် လွှတ်လပ်ရေးသာဖြစ်ပြီး မြန်မာပြည်သူတို့သည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့၏ ဖိန္ဂုပ်အုပ်ချုပ်မှုကို ဆက်လက် ခံစားမြှု ခံစားနေကြရသည်။

မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ကတိမတည်ခြင်း၊ မဟာအရှေ့ အာရှုတိုက် သာတူညီမှ ကောင်းစားရေး ကြွေးကြော်သံဖြင့် အရှေ့အာရှ စစ်ပွဲကြီး အောင်မြင်ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် စစ်ရေးတို့ကို ဂျပန်တပ်မတော်၏ ပြုလေအောက် တွင် ထား၍ ကြိုးကိုင်ခြယ်လှယ်ခြင်း၊ မြန်မာပြည်သူတို့၏ အပေါ် ဖက်ဆစ် ပါသစွာ ဖိန္ဂုပ် အုပ်ချုပ်ရုံးသာမက ညည်းပမ်းနိုပ်စက်ခြင်းတို့အပြင် လွှတ်လပ်ရေး အတုအယောင်သာ ပေးခြင်းတို့ကြောင့် မြန်မာပြည်သူလူထူ တစ်ရပ်လုံးသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို ဆန့်ကျင်တော်လှန်လိုသည့် စိတ်ဓာတ်များ ကြီးထွားလာခဲ့သည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုံများကို စုစည်းခဲ့သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့မှ ၂ ရက် နေ့အထိ ပဲခူးမြို့ရှိ ဗမာတပ်မတော် စံပြုတပ်ရင်းတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် ကွန်မြားနှစ်ပါတီကိုယ်စားလှယ် သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်ပဟိန်း တို့နှင့် လျှို့ဝှက်စွာ တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတင်ပြသော “ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ်” (Anti Fascist Organization) ဖွဲ့စည်းရန် အစီအစဉ်နှင့် အဖွဲ့ချုပ်၏ ကြေညာ စာတမ်း အမှတ် (၁) “နယ်ချုပ်ဖက်ဆစ်စားပြုဂျပန်လူရှင်းများကို မောင်းထုတ်” ဟူသော ကြေညာချက်ကို အားလုံးသဘောတူလက်ခံခဲ့သည်။ ထိုနောက်

၁၉၄၄ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကန်တော်ကြီးပတ်လမ်းနှင့် ဦးထွန်းမြတ်လမ်းထောင့်ရှိ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်တွင် အစည်းအဝေး တစ်ရပ်ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးသို့ ဗမ္ဗာတပ်မတော်မှ ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၊ ပိုလ်မှူးကြီးနေဝါဒ်၊ ပိုလ်မှူးကြီးလက်ဌာ၊ ပိုလ်မှူးကြီးထော်၊ ပိုလ်မှူးကော်အောင်၊ ပိုလ်မှူးရန်အောင်၊ ပိုလ်မှူးအောင်၊ ပိုလ်မှူးဗုံး၊ ပိုလ်အောင်ကြီး၊ ပိုလ်မောင်မောင်၊ ပိုလ်ခင်မောင်လေး၊ ပိုလ်စောကြား၊ ပိုလ်ဖိုးကွန်း၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံ ပါတီမှ သခင်ချစ်၊ ဦးကျော်ပြီးနှင့် ကွန်မြှေနစ်ပါတီမှ သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်းတို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး အဖွဲ့ချုပ် ဖွဲ့စည်းပြီး ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအား ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြောက်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ဆန်ကျင်ရေး အင်အားစုများသည် ၁၉၄၃ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလကပင် အိန္ဒိယရှိ သခင်သိန်းဖေ (ဦးသိန်းဖေမြှင့်) နှင့် အဆက်အသွယ် ရရှိခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ် ဖွဲ့စည်းပြီးသောအခါ အိန္ဒိယရှိ သခင်သိန်းဖေမှုတစ်ဆင့် မဟာမိတ် စစ်အာဏာပိုင် တို့နှင့် ဆက်သွယ်ကာ စစ်ပညာနှင့် ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးရေးပညာများ သင်ယူရန် တော်လှန်ရေး ရဲဘော်များကို အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ စွဲလွှတ်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်များအား တော်လှန်ရန် ကိစ္စအဝေး ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်အာဏာပိုင်များအား မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ပြန်လည်ထိုးဖောက် တိုက်ခိုက်လာသည် မဟာမိတ်တပ်များအား ခုခံတိုက်ခိုက်ရန် ဗမ္ဗာတပ်မတော်အား စစ်မျက်နှာတစ်ခုဖွံ့ဖြိုးရှိ တိုက်ခိုက်ခွင့်ပြုရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ထိုသို့ တောင်းဆိုခြင်းမှာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးအတွက် ဗမ္ဗာတပ်မတော်ကို လွှတ်လပ်စွာ ပြင်ဆင်လှပ်ရှားနိုင်ရန် ပရီယာယ်ဖြင့် တောင်းဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျပန်စစ်အာဏာပိုင်များကလည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ အင်္ဂ-ကိုယီးမား စစ်မျက်နှာမှ ဂျပန်တပ်များ ရှုံးနိမ့်ဆုတ်ခွာလာရခြင်း၊ မဟာမိတ်တို့၏ ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်မှုများ ပို၍ ပြင်းထန်လာခြင်းတို့ကြောင့် စစ်ရေးအကျပ်အတည်း တွေ့လျက်ရှိရာ ဗမ္ဗာတပ်မတော်က စစ်မျက်နှာ တစ်ခုဖွံ့ဖြိုးရှိ မဟာမိတ်တပ်များကို တိုက်ခိုက်ခွင့်ပြုရန် ဟူသော ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တောင်းဆိုချက်ကို လိုက်လျော့ခဲ့သည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်တို့ထံမှ ခွင့်ပြချက် ရရှိပြီးနောက် ၁၉၄၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁ရက်နေ့မှ ၃ ရက်နေ့အထိ ကန်တော်ကြီးပတ်လမ်းနှင့် ဦးထွန်းမြတ်လမ်းထောင့်ရှိ နေအိမ်တွင် လျှို့ဝှက်အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးသို့ ဗမ္ဗာတပ်မတော်မှ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ပိုလ်များကြီးနေဝင်း၊ ပိုလ်များကြီးလက်ဗျာ၊ ပိုလ်များကြီးအေးလျှို့ဝှက်၊ ပိုလ်များကြီးစောကြားနှင့်၊ ပိုလ်များကျော်အေး၊ ပိုလ်များဗတ္တုး၊ ပိုလ်များရန်အောင်၊ ပိုလ်များရဲတွင်၊ ပိုလ်များဖိုးကွန်း၊ ပိုလ်များအောင်ကြီး၊ ပိုလ်များမောင်မောင်၊ ပိုလ်စိန်များ၊ ပိုလ်ခင်မောင်ကလေး၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီမှ ဦးပဆွဲ၊ ဦးကျော်ဖြမ်း၊ သခင်ချစ်၊ ကွန်မြှုန်စိပါတီမှ သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်းနှင့် သခင်တင်မြတို့တက်ရောက်ကြသည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဖက်ဆစ်တို့က်ဖျက်ရေး အဖွဲ့ချုပ်ကို ဖက်ဆစ်တို့က်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့လွှတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (ဖ တ ပ လ) ဟု ပြင်ဆင်လိုက်ပြီး ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်တို့က်ခိုက်ရန် စစ်တိုင်းနှင့် စစ်နယ်မြေများ သတ်မှတ်ခွဲခြားခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေး ဆင်နဲ့ရန် အတွက် ခွဲခြားသတ်မှတ်သော စစ်တိုင်းကြီးများမှာ-
တိုင်း ၁- မင်းလှစည်သူတပ်ဖွဲ့ (ပြည်သာယာဝတီအင်းစိန်းဟသံ့သအရှေ့)

၂- ကျော်ခေါင်းလတပ်ဖွဲ့ (ဟံသာဝတီ၊ ဖျော့ပုံ၊ မအူပင်)

၃- ရဲကျော်သူရတပ်ဖွဲ့ (ပုံသိမ်၊ ဟသံ့သအနောက်၊ မြောင်းမြှု)

၄- လက်ဗျာကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့ (ပဲခူး၊ ရွှေကျင်၊ သထုံး)

၅- အေးလျှို့ဝှက်သူတပ်ဖွဲ့ (မောင်လမြှိုင်၊ ထားဝယ်၊ မြိုက်)

၆- ဘယ်ကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့ (မိတ္ထီလာပျော်းမနား၊ တောင်း၊ တောင်ပိုင်းရှုမ်းပြည်)

၇- သီရိကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့ (သရက်၊ အောင်လုံး၊ မကွေး၊ မင်းဘူး)

ရခိုင်တိုင်း၊ အထက်မြန်မာပြည်တိုင်းနှင့် ရန်ကုန်တိုင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို တော်လှန်တို့က်ခိုက်မည့် နေ့ရက်ကို ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၂ ရက်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဂျပန်ကို အယုံသွင်းထားသည့်အတိုင်း မဟာမိတ်တပ်များကို တို့က်ခိုက်ရန် ရှုံးတန်းစစ်မျက်နှာသို့ ချိတ်ရေးနှင့် ပတ်သက်သော ဗမ္ဗာတပ်မတော်စစ်မိန့်တစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရခိုင်တိုင်း အခြေအနေအရ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကို ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလကတည်းကပင် စတင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ရခိုင်တိုင်း တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင်များသည် ရန်ကုန်မြို့၌ ဖက်ဆစ် တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ်သို့ ဦးချီးအား စေလွှတ်ကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တို့ကို တော်လှန်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရခိုင်တိုင်းတွင် ၁၉၄၄ ခုနှစ်ဒီဇင်ဘာလမှ စတင်ကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေး ကို ဆင်နဲ့ခဲ့ရာ အောင်ပွဲများ ရရှိခဲ့သည်။

ဗိုလ်မှူးဗုဏ်း တာဝန်ကျသည့် အထက်မြန်မာပြည် တိုင်းအတွင်း၌ မဟာမိတ်တပ်များက ရွှေ့တို့ခရိုင်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းယူပြီး စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေး အေသာသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်မှူးဗုဏ်း၏ တပ်များသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးအတွက် ဖ-တ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်မှ သတ်မှတ်ထားသော ဓာတ်လ ၂ ရက်ထိ စောင့်ဆိုင်းနေလျှင် မဟာမိတ်တပ်များ နှင့် ဂျပန်တပ်များအကြား နှစ်ဘက်ညှပ်အတိုက်ခံရမည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်မှူးဗုဏ်းသည် စစ်သေနာပတီ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းထံသို့ အခြေအနေအရပ်အရပ်ကို အစီရင်ခံပြီး ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးဗုဏ်းသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်မတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် စစ်ကြညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထို့ကြညာချက်တွင် ဒေါက်တာဘမ်း၏ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်သည့် ဗမ္ဗာတပ်မတော်သည် ဂျပန်တို့၏ ညှဉ်းပန်းနိုင်စက်မှုများကို အကာအကွယ် မပေးနိုင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ငှင်း၏ လက်အောက်ရှိ တပ်များသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ် မတ်လ ၈ရက်နေ့မှစ၍ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တော်လှန်တိုက်ခိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်းပါရှိသည်။ ထိုစစ်ကြညာချက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗမ္ဗာတပ်မတော်ကိုပါ ဆန့်ကျင်ကြောင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသဖြင့် ဂျပန်တို့က ဗိုလ်မှူးဗုဏ်းသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗမ္ဗာတပ်မတော်စစ်ဌာနချုပ်ကို အသိမပေးဘဲ ငှင်း၏ သဘောအလျောက် တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တော်လှန်ရန် သတ်မှတ် ထားသည့်ရက်တွင် စစ်တိုင်းအသီးသီး၌ တာဝန်ယူထားသောတပ်များ မိမိတို့

တာဝန်ကျရာ နယ်မြေသို့ ကြိုတင်ရောက်ရှိနေစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ဘောင်ဒရီလမ်း (ယခု ဓမ္မစေတီလမ်း) နှင့် ဦးဝိစာရလမ်းထောင့်ရှိ ကွင်းပြင် (ယခုတော်လှန်ရေး ပန်းမြံ)တွင် ဗမ္မာတပ်မတော် တပ်ထွက်ပွဲ အခမ်းအနားကျင်းပဲခဲ့သည်။ ထို အခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံတော် အမိပတီ ဒေါက်တာဘမော်၊ စစ်ဝန်ကြီး ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၊ ဗမ္မာတပ်မတော် တပ်မှူးကြီးများ ဖြစ်ကြသည့် ပိုလ်မှူးကြီး နေဝါဒ်၊ ပိုလ်မှူးကြီး လက်ဗျာ၊ ပိုလ်မှူးကြီးရေယျာနှင့် ဗမ္မာတပ်မတော် ဂျပန် အကြံပေးအရာရှိချုပ် ပိုလ်ချုပ်ဆာကုရိုင်း (Lieutenant General Sakurai)တို့ တက်ရောက်ကြသည်။ တပ်ထွက်အခမ်းအနားတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက စစ်မြေပြင် ထွက်လျှင် ဆင်းခဲပင်ပန်းမြီး အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗမာပိုပီ ဗမ္မာသွေးကို ပြရန် လိုကြောင်းနှင့် အနီးကပ်ဆုံး ရန်သူ ကို ရှာဖြီး ချေမှန်းကြရန် မိန့်ခွဲန်းပြောကြားခဲ့သည်။ ဗမ္မာတပ်မတော် တပ်ထွက်ပွဲ အခမ်းအနား ကျင်းပပြီးနောက် ဗမ္မာတပ်မတော် တပ်အသီးသီးသည် မိမိတို့ သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ကျသည့် စစ်တိုင်းများသို့ သွားရောက်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရွှေ့တန်း စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်သည် တိုင်း (၃) စစ်ဒေသအတွင်းရှိ သရက်မြို့ အနောက်ဘက် သရက်ချောင်းရွာတွင် ရုံးစိုက်ကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေး စစ်တိုင်းများကို ကွပ်ကဲခဲ့သည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာကာ ရွှေ့တန်းစစ်ဦးဌာနချုပ် ဖွင့်လှုစ်မည့် သရက်ချောင်း ရွာသို့ သွားရောက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၂-ခု၊ မတ်လ ၂၆ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို စတင်တော်လှန်ရန် မူလက မြေပြီလျရက် ဟူသတ်မှတ် ထားသော်လည်း တိုင်း (၄) ၅၈ တိုင်းမှူးပိုလ်မှူးကျော်လောက ပဲခူးရှိ ငြင်း၏ တပ် များကို ဂျပန်များက မသက်ဗြိုင်နေကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့မှ ဂျပန်အရာရှိ များ ပဲခူးသို့လာ၍ ငြင်း၏ တပ်များ အခြေအနေကို စစ်ဆေးကြောင်း၊ ထို ကြောင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးကို ၁၉၄၂-ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ရက်တွင် စတင်ခွင့်ပြုပါရန် စာရေးသားပေးပို့သဖြင့် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖက်ဆစ် ဂျပန်တော်လှန်ရေး စတင်ဆင်စွဲမည့်ရက်ကို မြေပြီလ ၂၂ ရက်အစား မတ်လ

၂၇ ရက်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကြောင်း စစ်တိုင်းအသီးသီးသို့ အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၉၄၅-ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗမ္ဗာတပ်မတော်သည် ပြည်သူ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်အမည် ခံယူကာ မြန်မာပြည်သူလူထူ တစ်ရပ်လုံးနှင့်အတူ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တိုကို တစ်ပြိုင်တည်းတော်လှန်တိုက်ခိုက် ခဲ့ကြသည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသည့် ရွှေ့တန်းစစ်ဦးစီးဌာနချုပ်တွင် တာဝန်ယူကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တိုကို တော်လှန် တိုက်ခိုက်သည် ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင်များမှာ စစ်ဦးစီးမှူးဗိုလ်မှူးကြီးဒေသ၊ ဒုတိယ စစ်ဦးစီးမှူးဗိုလ်ရန်အောင်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ရုံတော်တပ်မှူး ဗိုလ်မင်းခေါင်၊ တပ်ခွဲမှူး ဗိုလ်စောနောင်တို့ဖြစ်သည်။ ထိုပြင် ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်မှူးဗုဏ် တပ်ရင်း (၇)သည် ရွှေ့တန်းစစ်ဦးစီးဌာနချုပ်၏ တိုက်ခိုက်ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် ရှိပြီး တိုင်း(၆)နှင့် တိုင်း(၇)စစ်ဒေသအတွင်း ဖက်ဆစ်ဂျပန်တိုကို တော်လှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးတွင် တိုင်း (၁) စစ်ရေးခေါင်းဆောင်မှာ ဗိုလ်မှူးမောင်မောင်ဖြစ်သည်။ တိုင်း(၂) စစ်ရေးခေါင်းဆောင်မှာ ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်မှူးကြီးနောင်း ဖြစ်သည်။ တိုင်း (၃) စစ်ရေးခေါင်းဆောင်မှာ ဗိုလ်မှူးကြီး စောကြားနှီး ဖြစ်သည်။ တိုင်း (၄) စစ်ရေး ခေါင်းဆောင်မှာ ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်မှူးကော်ဇာန်ဖြစ်သည်။ တိုင်း (၅) စစ်နယ်မြေတွင် ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်မှူးမြှင့်ဆွဲ ဗိုလ်မင်းရောင်၊ ဗိုလ်ဇင်ယော်တို့ ပါဝင်သည်။ တိုင်း (၆) စစ်ရေး ခေါင်းဆောင်မှာ ဗိုလ်ကြီးတင်ထွန်း ဖြစ်သည်။ တိုင်း (၇) စစ်ရေး ခေါင်းဆောင်မှာ ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်မှူးမှာ- ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်တော်က်ထိန်တို့ဖြစ်ပြီး ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်တာရာလည်း ပါဝင်သည်။ တိုင်း (၈) စစ်ရေး ခေါင်းဆောင်မှာ ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်မှူးအောင် ဖြစ်သည်။ တိုင်း (၉) တွင် ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်မှုံးညီသည် စက်မှုလက်မှု တပ်ရင်း (၂)ကို ဦးစီး၍ လည်းကောင်း၊ ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်ဘုန်းမြင့်သည် တပ်ရင်း ၁၀၃ ကို ဦးစီး၍ လည်းကောင်း၊ ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် ဗိုလ်မြှင့်အောင်သည် စက်အမြောက် တပ်ရင်းကို ဦးစီး၍ လည်းကောင်း၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်တိုင်း စစ်ရေးခေါင်းဆောင်မှာ ပိုလ်များခင်ညီဖြစ်သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးတွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်များကြီးလက်ဗျာသည် တိုင်း (၂) နှင့် တိုင်း(၃) ဆက်သွယ်ရေးကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်လင်းယဉ်သည် ဂျပန်တိုကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန် စိတ်ဓာတ် တက်ကြွနေ၍ ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့ လွှတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် ခေါင်းဆောင်များက တော်လှန်ရေး စတင်ရန် အချိန်မကျသေးမီ သတင်း ပေါက်ကြားမည်စိုး၍ ငှင်းအား စစ်ရဲတပ်ရင်းတွင် ခေတ္တထိန်းသိမ်း ထားခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေး စတင်သည့်အခါ ပိုလ်လင်းယဉ်အား ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ ပိုလ်လင်းယဉ်သည် စစ်တိုင်း သီးခြား မရသည့်အပြင် တပ်လည်းမရသည့်အတွက် ခရမ်း၊ သုံးခွဲ ဒေသတွင် ငှင်း၏ အစီအစဉ် သက်သက်ဖြင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေး ဆင်းချိန်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ၂၅ ဦး ရှုံးသည့်အနက် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသည့် ရွှေ့တန်းစစ်ဦးစီးငှာနချုပ် တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အပါအဝင် ရဲဘော်သုံးကျိပ် (၆) ဦး၊ တိုင်း (၂) တွင် တိုင်းများ ပိုလ်များကျိပ်ဝင် ပိုလ်များကြီးနေဝါဒ်၊ တိုင်း (၄) တွင် တိုင်းများ ပိုလ်များကျိပ်ဝင် အပါအဝင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် (၄) ဦး၊ တိုင်း (၆) တွင် တိုင်းများ ပိုလ်များအောင် အပါအဝင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် (၄) ဦး၊ တိုင်း (၂) တွင် တိုင်းများ ပိုလ်များအောင် အပါအဝင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် (၄) ဦး၊ တိုင်း (၂) နှင့် တိုင်း (၃) ဆက်သွယ်ရေး တာဝန်ခံ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်များကြီးလက်ဗျာနှင့် ခရမ်းသုံးခွဲဒေသတွင် ပိုလ်လင်းယဉ် စုစုပေါင်း ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ၂၀ ဦး သည် ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ကျော်ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင် ၅ ဦးအနက် သခင်တွန်းအုပ်သည် တရုတ်ပြည် (နန်ကင်း) ဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်အဖြစ် စင်ကာပူနိုင်ငံတွင် ရောက်ရှိနေ၍လည်းကောင်း၊ ပိုလ်စကြောသည် ဂျပန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာစစ်သံများအဖြစ် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ရောက်ရှိနေ၍ လည်းကောင်း၊ ပိုလ်လရောင်သည် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တာဝန်ပေးအပ်ချက်အရ အဓိပတ် ဒေါက်တာဘမ် ရုံးအဖွဲ့နှင့် မော်လမြိုင်သို့ လိုက်ပါသွားရ၍ လည်းကောင်း၊ ပိုလ်ထိန်ဝိုင်းသည် ဂျပန်တပ်မတော် ရန်ကုန်မြို့မှ ဆုတ်ခွာရာတွင် လိုက်ပါသွားရ၍ လည်းကောင်း၊ ပိုလ်ရန်နိုင်သည်

ဂျပန်တိုကို တော်လှန်ခြင်းမှာ နည်းလမ်းမကျဟု ထင်၍ လည်းကောင်း မပါဝင်ခဲ့ပေ။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးအား ၁၉၄၅ ခုနှစ် မေလ ၃ ရက်နေ့တွင် အဂ်လိပ်တပ်များ ရန်ကုန်မြို့ကို ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ သည်လည်း မြိုတိသူတို့၏ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအောက် ကျရောက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဖြင့် အုပ်ချုပ်ဆဲကာလ ၁၉၄၅ ခုနှစ် မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် မြိုတိသူအထိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှုပါဒ သဘောထား ကြော်ချက်ဖြစ်သည့် စဣ္ဗာဗြိုစာတမ်းကို ထုတ်ပြန်ကြော်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီးပွားရေးကို ဆက်လက်ချုပ်ကိုင်ထားရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ထို စဣ္ဗာဗြို။ စာတမ်းအရ မြန်မာနိုင်ငံသည် လွှတ်လပ်ရေးနှင့် အလှမ်း ကွာဝေး လျက် ရှိနေသေးသည်။ ထိုအတွက် မြန်မာနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များသည် မြန်မာ လွှတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆက်လက်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။

ဗမာ့တပ်မတော် ခေါင်းဆောင် အရာရှိကြီးများသည် ၁၉၄၅-ခုနှစ် ဗြိုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အစည်းအဝေး ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေး သို့-

၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	စစ်သေနာပတီ
၂။ ဗိုလ်မှူးကြီး လက်ဌာ	ဒုတိယစစ်သေနာပတီ
၃။ ဗိုလ်မှူးကြီး ဇွယ်	စစ်ဦးစီးမှုး
၄။ ဗိုလ်မှူးကြီး နေဝံင်း	ရွှေ့တန်းစစ်ဌာနချုပ်မှုး
၅။ ဗိုလ်မှူး ကျော်ဇာ	အမှတ် (၄) တိုင်းမှုး
၆။ ဗိုလ်မှူး ရဲထွေ့	အမှတ် (၆) တိုင်းမှုး
၇။ ဗိုလ်မှူး အောင်	အမှတ် (၇) တိုင်းမှုး
၈။ ဗိုလ်မှူး မောင်မောင်	အမှတ် (၈) တိုင်းမှုး
၉။ ဗိုလ်မှူး အောင်ကြီး	မြစ်ဝကျော်းပေါ် တိုင်းမှုး
၁၀။ ဗိုလ်ကြီး အာင့်ဝက	အထက် မြန်မာပြည် တိုင်းမှုး
တို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှ တပ်မတော်၏ နောင်ရေး အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခဲ့သည့်အပြင် မြန်မာနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်	

များနှင့် မြန်မာပြည်သူတို့အားလည်း စည်းလုံး ညီညွတ်စွာဖြင့် မြန်မာ့ လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ဆက်လက်ကြိုးပမ်းကြရန် တိုက်တွန်းနှီးဆော်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်သည့် ဖတ်ပလ အဖွဲ့ချုပ်သည် မြန်မာ့ လွှတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဖ-တ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်သည် ၁၉၄၇-ခုနှစ် ပြည့်သူ့အစည်းအဝေးတစ်ရပ် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်း အဝေးတွင် ဗမ္ဗာတပ်မတော်သစ်ကို မျိုးချစ် ဗမ္ဗာတပ်မတော်သားများဖြင့်သာ ဖွဲ့စည်းရန်အဆို၊ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေရေးဆွဲရေးအတွက် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် ခေါ်ယူရန်အဆိုနှင့် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး ညီညွတ်ရေးအဆိုများကို တင်သွင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

နေသူရိန် လူထူအစည်းအဝေးတွင် ဖ-တ-ပ-လ အလုပ် အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်များကို ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခဲ့ရာ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းသည် ဖ-တ-ပ-လ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်နေဝင်း၊ ဗိုလ်လက်ဌာတို့သည် ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ်လည်းကောင်း ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခံရသည်။

နေသူရိန်လူထူအစည်းအဝေးတွင် တင်သွင်းခဲ့သည့် ဗမ္ဗာတပ်မတော်သစ် ဖွဲ့စည်းရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးရန် အရွှေ့တောင်အာရုံ မဟာမိတ် တပ်ပေါင်းစု စစ်သေနာပတိချုပ် လော့လူရီမောင့်ဘက်တန် (Lord Louis Mountbatten)က မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ကို သီဟိုင် (Ceylon) နှိုင်ငံ (ယခုသီရිလက်ာ) (Srilanka) ကန္ဓိမြို့ (Kandy)သို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဖိတ်ခေါ်ချက်အရ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်လက်ဌာ၊ ဗိုလ်နေဝင်း၊ ဗိုလ်ဇေယျာ၊ ဗိုလ်ကျော်ဇောတို့နှင့် ဗိုလ်ဇော်မင်း၊ ဗိုလ်မောင်မောင်၊ ဦးဘဖော် စောဘဏ်းကြီး၊ ဦးညီတွန်း၊ သခင်သန်းထွန်းတို့ ပါဝင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ၁၉၄၇-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ တွင် သီဟိုင်နှင့် ကန္ဓိမြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ကန္ဓိမြို့တွင် ဗမ္ဗာတပ်မတော် အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် မဟာမိတ် ကိုယ်စားလှယ် များ ဆွေးနွေးပြီးနောက် ၁၉၄၇-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့ ကန္ဓိ သဘောတူညီချက် (Kandy Agreement)ကို လက်မှတ် ရေးထိုးနိုင်ခဲ့သည်။

ကန္ဒိသဘာ တူညီချက်အရ တပ်မတော်သစ် ဖွဲ့စည်းရာတွင် မျိုးချစ် ဗမာ တပ်မတော်မှ တပ်သားဦးရေ ၅၂၀၀ နှင့် အရာရှိ ၂၀၀ ကိုလည်း ခန့်ထားခွင့် ရရှိခဲ့သည်။

ကန္ဒိကွန်ဖရင့် ပြီးသည့်နောက် ဗမာ တပ်မတော်သစ်ကို ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးနောက် တပ်မတော်သည် နိုင်ငံရေးနှင့် မသက်ဆိုင်သဖြင့် ၁၉၄၇-ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဖ-တ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်မှ နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည်လည်း အသစ်ဖွဲ့စည်းသော ဗမာတပ်မတော်တွင် ပိုလ်မှူးချုပ်အဆင့်ဖြင့် ဒုတိယ စစ်ဆေးရေး အရာရှိချုပ် ရာထူးကမ်းလှမ်းသည်ကို ငြင်းပယ်ကာ မပြီးဆုံး သေးသော မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက် ရန် ၁၉၄၇-ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် မျိုးချစ်ပဗုံးတပ်မတော် ပိုလ်ချုပ်ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်မှူးအောင်၊ ပိုလ်လရောင်၊ ပိုလ်မင်းခေါင်၊ ပိုလ်မြင့်ဆွဲ၊ ပိုလ်တောက်ထိန်၊ ပိုလ်ဇော် တို့သည် ဖ-တ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်တွင် ပါဝင်ကာ မပြီးဆုံးသေးသော မြန်မာ့ လွှတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် အချို့က ဖ-တ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ် တွင် ပါဝင်ပြီး နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှ မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကို ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသကဲ့သို့ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်မှူးကြီးနေဝါဒီး၊ ပိုလ်မှူးကြီး လကျွား၊ ပိုလ်ဇော်၊ ပိုလ်ကျော်အေား ပိုလ်ပလာ၊ ပိုလ်ရဲထွေ့တို့ကလည်း အသစ်ဖွဲ့စည်းသည့် ဗမာတပ်မတော်သစ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကာ မြန်မာ့ လွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှ လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ် (Sir Reginald Dorman Smith) သည် ၁၉၄၇-ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလ ၁၆ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီ တွင် ဖ-တ-ပ-လ ပါဝင်ရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ဖ-တ-ပ-လ သည် ထို ဖိတ်ခေါ်ချက်ကို လက်ခံကာ ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ပါဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့သော ဆာဒေါ်မန်စမစ်နှင့် ဖတ်ပလအဖွဲ့ချုပ်တို့သည် အမှုဆောင် ကောင်စီဝင်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ ဝန်ကြီးဌာနများ

ခွဲဝေရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ သဘောက္ခာလွှဲခဲ့သည့်အတွက် ဖတေလ အဖွဲ့ချုပ်သည် ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည် ဖတေလ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ၏အမည်ကို ပြန်လည်ရှပ်သိမ်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ မြန်မာနိုင်ငံဘူရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်ကလည်း ဂင်း၏ အလိုတော်ရိများနှင့် ၁၉၄၅-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ဖတေလအဖွဲ့ချုပ်သည် ဘုရင်ခံ အမှုဆောင် ကောင်စီတွင် ပါဝင်ရေး ပျက်ပြားသွားပြီးနောက် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဖ-တ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်သည် ၁၉၄၅-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၈ရက်နေ့တွင် ရွှေတိဂုံစေတီအလယ်ပစ္စယံ့၌ ပြည်သူ့အစည်းအဝေးကြီး တစ်ရပ် ကျင်းပ၍ မြန်မာနိုင်ငံရေး အခြေအနေများကို ပြည်သူများအား ရှင်းလင်း တင်ပြခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကန္ဒိစာချုပ်အရ ဖွဲ့စည်းသည့် ဗမာ့တပ်မတော် တွင် ဆက်လက် အမှုထမ်းခွင့် မရသည့် မျိုးချစ် ဗမာ့တပ်မတော်သားဟောင်း များကို စုစည်း၍ ၁၉၄၅-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်တွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ (People's Volunteer Organization) ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဖွဲ့စည်းရာတွင် ရဲဘော်သုံးကျိုဝင် ဗိုလ်မျှူးအောင်နှင့် ဗိုလ်လရောင်တို့က ဆော်သြေရေးမျှူးများ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သည့် အမျိုးသားရေးတပ်ဦးဖြစ်သော ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်တွင် တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်သည် ၁၉၄၆-ခုနှစ် နှေ့နတိရီလ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၂၃ ရက်နေ့အထိ ရွှေတိဂုံစေတီအလယ်ပစ္စယံ့၌ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ညီလာခံသဘင်ကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံတွင် သဘာပတီ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်၏ ရည်မှန်းချက်မှာ အရွယ်ရောက်သူတိုင်း မဲပေးသော ရွှေးကောက်ပွဲ ဖြင့် တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ဖွဲ့စည်းကာ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲရန်၊ ထိုကာလအတွင်း အမျိုးသားအစိုးရဖွဲ့စည်း၍ ပြီတိသူတို့ထံမှ မြန်မာပြည်သူတို့ လက်ထဲသို့အာကာလွှဲပြောင်းရေးအတွက် စီစဉ်မှုများ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်သည် မြန်မာပြည်သူတို့၏

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးကို ဤမြိမ်းချမ်းစွာနှင့် ဆောလျင်စွာ ရယ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံတွင် တိုင်းပြည် ပြုလွှတ်တော်တော် တောင်းဆိုချက်၊ ယာယိအမျိုးသား အစိုးရဖွံ့စည်းရေး စသည့် ကိစ္စရပ်များကို တင်သွင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဖဆပလအဖွံ့ချုပ်သည် မြန်မာပြည်သူတို့၏ အားပေးထောက်ခံမှုဖြင့် မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆက်လက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က မြန်မာပြည်သူတို့၏ လွှတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုများ ကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသော ပြည်သူရဲဘော် တပ်ဖွဲ့၏ စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုများကို ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ကာကွယ်ရေး ဥပဒေများ အရရေးယူခဲ့သည်။ အင်းစိန်ခရှင် ထန်းတပင်မြို့တွင် စစ်ရေး လေ့ကျင့်သည့် အတွက် ပြည်သူရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ၁၉၄၆ ခုနှစ် မေလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ထန်းတပင်မြို့၌ ပြည်သူရဲဘော် တပ်ဖွဲ့ဝင် များနှင့် တောင်သူလယ်သမားများသည် ကာကွယ်ရေး ဥပဒေကို တိုက်ဖျက် သည့်အနေဖြင့် မြို့တွင်းလှည်လည် ဆန္ဒပြခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ဆန္ဒပြရာ ထန်းတပင်မြို့၊ ရဲဌာနမှ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ် လူစုစွဲသဖြင့် လူသုံးသီး သေဆုံးပြီး ၂၀ ကျော် ဒက်ရာရရှိခဲ့သည်။ ဖဆပလအဖွံ့ချုပ်သည် ထန်းတပင် သေနတ်ပစ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ် ထံ တောင်းဆိုချက်များ ပေးပို့ပြီး ၁၉၄၆-ခုနှစ် ဧန်လ ၃ ရက်တွင် ကန်တော်မင်ပန်းခံ (ယခု ကန်တော်မင်လာပန်းခံ) ၌ ဖဆပလ အဖွဲ့က ဦးဆောင်ရွှေ ပြည်သူလွှတ်လပ်ခွင့် ချုပ်ချယ်ခြင်းကို ကန့်ကွက် ဆန္ဒပြခဲ့ကြသည်။ ထန်းတပင်အရေးအခင်းကို အကြောင်းပြပြီး မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ကန့်ကွက် ဆန္ဒပြပွဲများ ပေါ်ပေါက်ကာ တိုင်းပြည် မြှင့်မသက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံရေး အခြေအနေ မြှင့်သက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေသည့်အတွက် ပြီတိသုဇာစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်ကို အဂ်လန်နိုင်ငံ သို့ ပြန်ခေါ်ပြီး ဘုရင်ခံသစ်အဖြစ် ဆာဟူးဘတ်ရန်(စံ) (Sir Hubert Rance) အား ခန့်ထားခဲ့သည်။ ဆာဟူးဘတ်ရန်(စံ)သည် ၁၉၄၆-ခုနှစ် ဧဂုတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ဆာဟူးဘတ်ရန်(စံ) ရောက်လာပြီး မကြာမီမှုပင် ပုလိပ်အဖွဲ့က ၁၉၄၆-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ

၅ ရက်နေ့တွင် စတင်သပိတ်မှုံးကိုခဲ့သည်။ ထိုပုလိပ်သပိတ်မှ စတင်ကာ ၁၉၄၆-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် အစိုးရ အလုပ်သမားများ၏ ပြည်လုံးကျော် အထွေထွေ သပိတ်ကြီး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံရေး အခြေအနေများကြောင့် ဆာဟူးဘတ်ရန်(စံ)သည် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်အား ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင် ကောင်စီတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ထိုသို့ ကမ်းလှမ်းချက်အရ ၁၉၄၆-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၇ရက်နေ့တွင် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်သည် ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင် ကောင်စီတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင် ကောင်စီတွင် ဒုတိယ သဘာပတီ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သည့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ပါဝင်ခြင်းမှာ မြန်မာ လွှတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အတွက်သာဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ဘုရင်ခံအမှုဆောင် ကောင်စီတွင် ပါဝင်ပြီး မကြာမီ ၁၉၄၆-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၈-ရက်နေ့တွင် ကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုကြေညာချက်တွင် ၁၉၄၇-ခုနှစ် အန်နတိရီလ ၃၁ ရက် နောက်ဆုံးထား၍ မြန်မာနိုင်ငံကို လုံးဝလွှတ်လပ်ရေးပေးရန်၊ တိုင်းပြည်ပြုလွတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပေးရန်၊ အာကာအပြည့်အဝရှိသည့် အမျိုးသားအစိုးရအဖွဲ့ ဖြစ်အောင် စီမံပေးရန်နှင့် တောင်းဆိုချက်များ မရရှိပါက ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်သည် ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီမှ နှုတ်ထွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပါရှိသည်။ ထိုကြေညာချက်ကို မြန်မာနိုင်ငံဘုရင်ခံထံမှ တစ်ဆင့် ပြုတိသူ အစိုးရထံသို့ ပေးပို့ခဲ့သည်။

ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်၏ တောင်းဆိုချက်ကြောင့် ပြုတိသူအစိုးရနှုန်းရင်းဝန် မစွဲတာအက်တလီ (Mr.Attlee)က ၁၉၄၆-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၂၀ ရက်တွင် ပြုတိသူ ပါလီမန်အောက်လွှတ်တော်၌ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို အဂ်လန်နိုင်ငံသို့ ပိတ်ခေါ်၍ မြန်မာလွှတ်လပ်ရေး အတွက် ဆွေးနွေးမည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ပြုတိသူအစိုးရ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်၍ အင်လန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ လန်ဒန်မြို့တွင် မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့နှင့် ပြုတိသူအစိုးရကိုယ်စားလှယ်

များ ဆွေးနွေးကြပြီးနောက် ၁၉၄၇-ခုနှစ် အနေတိရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အောင်ဆန်း အက်တလီစာချုပ်ကို လက်မှတ် ရေးထိုးချုပ်ဆိုဒိန္ဒင်ခဲ့သည်။

အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ် အပိုဒ်(၈)တွင် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရယူသည့်အခါ တောင်တန်းဒေသရှိ တိုင်းရင်းသားများသည် မြန်မာပြည်မနှင့် ပူးပေါင်း၍ လွတ်လပ်ရေး ရယူလိုသည်။ မယူလိုသည်ကို သိရှိရန်အတွက် အထူးကွန်ဖရင့်ကျင်းပ၍ တိုင်းရင်းသားတို့၏ ဆန္ဒကို ရယူရမည်ဟု ပါရှိခဲ့သည်။ ထိုအတွက် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ တောင်တန်းဒေသတိုင်းရင်းသားများ မြန်မာပြည်မနှင့် ပူးပေါင်း၍ လွတ်လပ်ရေးရယူရန် မြန်မာနိုင်ငံအနဲ့ လူညွှေလည်၍ စည်းရုံးခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့မှစ၍ ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း ပင်လုံမြို့၊ တွင် တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးညီလာခံကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံ တွင် တိုင်းရင်းသာ အားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် တောင်တန်း ပြည်မ ပူးပေါင်း၍ လွတ်လပ်ရေး ရယူနိုင်ရန် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ပင်လုံစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့သည်။

ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်သည် ပင်လုစာချုပ်ကို အောင်မြင်စွာ ချုပ်ဆိုပြီးနောက်
တိုင်းပြည်ပြုလွတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်အရွေးခံရန် ပြင်ဆင်
ခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်ပြုလွတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲကို ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဧပြီလ ၉
ရက်တွင် ကျင်းပရာ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်သည့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်
သည် ၉၂၃ ရာခိုင်နှုန်း အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ဒ ဆ ပ လ အဖွဲ့ချုပ်သည် ၁၉၄၇-
ခုနှစ် မေလ ၁၉ ရက်မှ ၂၃ ရက် နေ့အထိ ဖဆပလ ပကာမ ပြင်ဆင်မှ
ညီလာခံကို ကျင်းပပြီး ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ
ရေးဆွဲရေးအတွက် အခြေခံမူများကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၄၇-ခုနှစ်
ဧန်လ ၉ ရက်နေ့တွင် တိုင်းပြည်ပြုလွတ်တော် အစည်းအဝေးကို စတင်
ကျင်းပခဲ့ပြီး ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ
ရေးဆွဲရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မြတ်လျှပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သည့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် လူထူ ထောက်ခံ
မှ ရှိနေသည်ကို မနာလိုမရှစ်မြှုနိုင်သည့် ဂဏ္ဍာနီးစောသည့် မြတ်ချုပ်

အောင်ဆန်း အပါအဝင်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များအား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် လျှို့ဝှက်ကြံစည် ခဲ့သည်။ ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ အတွင်းဝန်များရုံး (ယခု ဝန်ကြီးများရုံး) ၌ ဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး ကျင်းပ နေစ ဝါမြေနှင့်ခေါ်ကြော် နောက်လိုက် လူသတ်သမားများက ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ သခင်မြှေ ဒီဒုတ်ဦးဘချို့ ဦးဘဝင်း၊ မိုင်းပွန်စော်ဘွား စင်စံထွန်း၊ မန်းဘခိုင်း ဦးရာဇ်၊ အတွင်းဝန်ဦးအုန်းမောင်နှင့် ကိုထွေးတို့ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ် ခဲ့သည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ လုပ်ကြံခံရသဖြင့် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး တုန်လှပ်ချောက်ချားခဲ့ရသည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလုပ်ကြ ခံရသည့် ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့ ညနေတွင်ပင် မြန်မာနိုင်ငံ ဘုရင်ခံ ဆာဟူးဘတ်ရန်း(စံ) က ဖဆပလ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ သခင်နှုကို ဘုရင်ခံ အိမ်တော်သို့ ဖိတ်ကြားကာ ဘုရင်ခံ၏ အုမှုဆောင်ကောင်စီကို ဆက်လက် ဦးဆောင်စေခဲ့သည်။ သခင်နှုသည် ဗမ္ဗာတပ်မတော်မှ ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင် ပိုလ်မှူးကြီး လက်ကုံး ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ကာကွယ်ရေးဌာနဝန်ကြီး ခန့်အပ် ပြီး အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ထိန်းသိမ်းစေခဲ့သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင် ပိုလ်မှူးကြီးနေဝင်းသည် ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပျဉ်းမနား မြို့မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာပြီး လောင်းဝစ်လမ်း (ယခု အင်းယားမြိုင် လမ်း) ရှိ ပြည်သူ့ရဲဘော်ဌာနချုပ်တွင် သခင်နှု ပိုလ်မှူးကြီးလက်ကာ ပိုလ်မှူး အောင် ပိုလ်ရဲတွင့် ပိုလ်စိန်မှန် ပိုလ်မောင်မောင် ပိုလ်ထွန်းလင်း တို့နှင့် တွေ့ဆုံးနေ့ခဲ့သည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် နိုင်ငံ၏ အရေးပေါ် အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ထိန်းသိမ်းရေး၊ လွတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှုကို ဦးဆောင်နေသော ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကို ကူညီပံ့ပိုးရေးနှင့် လက်တစ်ကမ်းသာ လိုတော့သည့် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကို မထိခိုက်စေရေးတို့ကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

သခင်နှုခေါင်းဆောင်သော မြန်မာနိုင်ငံ ယာယိအစိုးရသည် ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ချမှတ်ထားသော မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၉ ရက်တွင် မြန်မာ အစိုးရနှင့် ပြိုတိသွေးအစိုးရတို့သည် လက်ကား-ဖရီးမင်း (Letya-Freeman)စာချုပ်

ချုပ်ဆိုကာ နှစ်နိုင်ငံကာကွယ်ရေး သဘောတူစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ကလည်း ၁၉၄၇-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်တွင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်း ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဝန်ကြီးချုပ်သခင်နဲ့ ဦးဆောင်သော မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့သည် အဂ်လန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့သို့ သွားရောက်၍ ၁၉၄၇-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၇ ရက်တွင် နှု-အက်တလီ စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုစာချုပ်အရ ပြီတိသူ အစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံအား လွှတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာကာပိုင် နိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေးဥပဒေကို ပြီတိသူ ပါလီမန်အောက်လွှတ်တော်တွင် တင်သွင်း အတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုနောက် မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေးဥပဒေကို ပြီတိသူနိုင်ငံဘူရင် ဆွဲမြောက် ဂျော် (George VI) က ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်စီမံမှုများ ပြီးဆုံးပြီးနောက် မြန်မာတိုင်းရင်းသား ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး အနှစ်နှစ်အလလ မျှော်မှန်းခဲ့သည့် အချုပ်အခြာအာကာပိုင် လွှတ်လပ်ရေးကို ၁၉၄၈-ခုနှစ် နှန်ဝါရီလ ၄ ရက် နံနက် ငန်ရီမိန် ၂၀ အချိန်တွင် ရရှိခဲ့သည်။

အချုပ်အားဖြင့် ဆိုရလျှင် ပြီတိသူတို့သည် ကျူးကျော်စစ် သုံးကြိမ် ဆင်နွဲကာ မြန်မာနိုင်ငံကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ မြန်မာတိုင်းရင်းသား ပြည်သူအပေါင်းသည် သူ့ကျွန်မခံလို့သော စိတ်ဖြင့် ပြီတိသူနှစ်ချွဲတို့အား ဆန်ကျင်တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ မြန်မာပြည်သူတို့သည် အမျိုးသား နိုင်ငံရေးဖြစ်သည့် တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြ ရာတွင် အသက်သွေး ချွေး မြောက်မြားစွာ ပေးလှုခဲ့ကြရသည်။ မြန်မာ ပြည်သူတို့နှင့်အတူ ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင်တို့သည်လည်း တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ စွန်လွှတ်စွန်စားစွာ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ စစ်ရေးအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် ခဲ့ကြရာတွင် ရဲဘော်သုံးကျို့ဝင် (၃၀) အနက် သခင်သန်းတင် (၁)၊ ပိုလ်မြေဒင်နှင့် ပိုလ်ထိန်ဝင်းတို့မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့ကြပြီး ပိုလ်မြောက်မှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေ သွားခဲ့ကာ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပိုလ်စောအောင်၊ ပိုလ်မိုးနှင့်

ပိုလ်ညာဏတိမှာ လွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး ကြီးပမ်းမှုကာလတွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ရှစ်ဦး တိုင်းပြည် နှင့် လူမျိုးအကျိုးအတွက် အသက် ပေးလှာခဲ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေးရရှိပြီးနောက် နိုင်ငံတော်က တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးလွှတ်မြောက်မှု အတွက် ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ စစ်ရေး အားဖြင့် သော်လည်းကောင်း စွန့်လွှတ်စွန့်စားစွာ ကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် မြန်မာ့သားကောင်းများအား ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် ဘွဲ့တံဆိပ်များ ချီးမြှုင့် ဂုဏ်ပြုခဲ့သည်။ ထိုသို့ ချီးမြှုင့် ဂုဏ်ပြုခဲ့ရာတွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ပိုလ်ချုပ်နေဝါဒ်၊ ပိုလ်မှူးအောင်၊ ပိုလ်ဗလ၊ ပိုလ်ကျော်အော်၊ ပိုလ်လရောင်၊ ပိုလ်လကျော်၊ ပိုလ်လင်းယဉ်နှင့် ပိုလ်မင်းခေါင်၊ ပိုလ်မိုးညီ။ ပိုလ်မြှုင့်အောင်၊ ပိုလ်မြှုင့်ဆွာ၊ ပိုလ်ဘူန်းမြှင့်၊ ပိုလ်စောနောင်၊ ပိုလ်တာရာ၊ ပိုလ်တောက်ထိန်၊ ပိုလ်ရဲထွေ့နှင့် ပိုလ်အင်ယော်တို့သည် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ်ကို လည်းကောင်း၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်စကြော်၊ ပိုလ်ရန်နိုင်နှင့် ပိုလ်မင်းရောင် တို့သည် လွှတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် (ဒုတိယဆင့်) တံဆိပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် သခင်တွန်းအုပ်၊ ပိုလ်ထိန်ဝင်း၊ ပိုလ်မိုး၊ ပိုလ်မြှုင်၊ ပိုလ်ညာဏ၊ ပိုလ်စောအောင်နှင့် သခင်သန်းတင် (၁)တို့သည် လွှတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် (တတိယဆင့်) တံဆိပ်ကိုလည်းကောင်း အသီးသီး ချီးမြှုင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိုင် အစွဲပွဲတို့

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

မြန်မာပြည်သိတ်၏ မိသုကာဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အတာ
တွင် ပါရှိသည့် အမည်မှာ မောင်ထိန်လင်း ဖြစ်သည်။ မိဘများက အကို
ဖြစ်သူ အောင်သန်းနာမည်နှင့်လိုက်ရန် အောင်ဆန်းဟု ခေါ်ခဲ့သည်။ တို့ပော
အစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်အောင်ဆန်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။
သခင်အောင်ဆန်း၏ ဂျပန်အမည်မှာ အိုမိုဒါမွန်ဂျိ ဖြစ်သည်။ တိုင်းနိုင်ငံ
ဗန်ကောက်မြို့တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် ဗိုလ်တော
ဖြစ်လာခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် နိုင်ငံရေး
ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အမည်ဖြင့် ထင်ရှားသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ၁၃ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၁၅ ခုနှစ်တွင် မကွေးခရိုင်
နှစ်မောက်မြို့၌ ဦးဖာ ဒေါ်စု မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး
ဗုဒ္ဓဘာသာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

၁၉၂၂ ခုနှစ် နှစ်မောက်မြို့၊ ဒီပက်ရာကျောင်းခေါ် ဆရာတော်
ဦးသောဘိတေကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင် ရေနံချောင်း
မြို့၊ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာဆက်လက်သင်ကြားခဲ့သည်။

သတ္တမတန်းတွင် အစိုးရပညာသင်ဆူနှင့် ဦးရွှေခိုး ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် ဒသမတန်းကို ပါဌီနှင့်မြန်မာစာဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်သည်။

၁၉၃၂-၃၃ ပညာသင်နှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ပညာသင်ကြားသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားဘဝတွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အပေါ်တမ်း စစ်တပ်အဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်၍ စစ်ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။

၁၉၃၅-၃၆ ပညာသင်နှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (တ-က-သ) အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်၊ ပြန်ကြားရေးဌာန တာဝန်ခံနှင့် အိုးဝေမဂ္ဂဇော်း အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အိုးဝေမဂ္ဂဇော်းတွင် ပါရှိသော “ငရဲခွေးကြီး လွှတ်နေပြီ” ဆောင်းပါး ရေးသူအမည်ကို ထုတ်ဖော်မပြော၍ ၁၉၃၆ ခုနှစ် မတ်လတွင် တက္ကသိုလ်မှ ၃ နှစ်တာမှ ယာယီထုတ်ပယ်ခြင်း ခံရသည်။

၁၉၃၆ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဒုတိယကျောင်းသားသပိတ်တွင် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂအသင်း (ဗ-က-သ)ကို စတင် ထူထောင်သူများတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဒုတိယ ကျောင်းသားသပိတ် လှန်ပြီးနောက် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ ပြန်လည်တက်ရောက်ခဲ့သည်။

၁၉၃၆-၃၇ ပညာသင်နှစ်တွင် တ-က-သ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် ဗ-က-သ အမှုဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပဲခူးဆောင် သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်း ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ် မေလတွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၃၇ အွန်လတွင် ဗ-က-သ မှ ဖွဲ့စည်းခန့်အပ်သည့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အက်ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကော်မတီတွင် ဆော်သူသူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၃၇-၃၈ ပညာသင်နှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၏ ဥပဒေပညာကို ဆက်လက် သင်ကြားခဲ့သည်။ ထိုပညာသင်နှစ်တွင် တ-က-သ အရန်အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်နှင့် ဗ-က-သ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၃၈ ခုနှစ် နှစ်ညီးတွင် ပြုတိသူအစိုးရက ရန်ကုန်တ္ထလိုလ် အက်ဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈-၃၉ ပညာသင်နှစ်တွင် တ-က-သ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဗ-က-သ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၃၈ ထိဂုဏ်လ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ရန်ကုန်တ္ထလိုလ်မှ ထွက်ခဲ့သည်။ ၃ နိုဝင်ဘာ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် တ-က-သ နှင့် ဗ-က-သ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်မှ နှစ်ထွက်ခဲ့သည်။

၅ ဧန် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန်တ္ထလိုလ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ ပထမဆုံး ရန်ကုန်တ္ထလိုလ်ကျောင်းသားများ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွှေးချယ် တင်မြောက်ခြင်း ခံရသည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

သခင်အောင်ဆန်းသည် ရန်ကုန်တ္ထလိုလ်မှ ထွက်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၃၈ အောက်တိုဘာလတွင် သခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက် ခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဌာနချုပ် အလုပ် အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် ဝါဒဖြန့်ချိရေး တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ၂၆ နိုဝင်ဘာ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံး အထွေထွေအတွင်းရေးများ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည် တို့ပမာအစည်းအရုံး အထွေထွေအတွင်းရေးများ ၂၀ ဖြင့် အမျိုးသားနိုင်ငံရေးကို အဆင်းရဲအပင်ပန်းခံကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံတွင် အားပေးကူညီသည့်အတွက် ၂၃ ဇန်နဝါရီ ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ပြုတိသူအစိုးရက ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး မကြာမီ အာမခံ ဖြင့် ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။

၁ အောက်တိုဘာ ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း ဖွဲ့စည်းရာတွင် အထွေထွေအတွင်းရေးများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၈ နိုဝင်ဘာ ၁၉၃၉ ခုနှစ် မြေအောက်လျှို့ဝှက်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရာတွင် နိုင်ငံခြားဆက်သွယ်ရေး ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။

၂၉ မတ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ရမ်းဂါး (Ramgarh) မြို့တွင် ကျင်းပသော အိန္ဒိယအမျိုးသားကွန်ဂရက်ညီလာခဲ့သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

၁၉၅၃ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၏ ဟသာတစီရင်စု လွှန်မြို့တွင် အစိုးရ အကြည်ညီပျက်အောင် တရားဟောပြောသဖြင့် ၂၉၅၃ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဟသာတစီရင်စု ရာဇဝတ်ဝန် မစွာတာအေးပီးယား (Mr. Zavier) က သခင် အောင်ဆန်းကို မိလျှင် ဆူငွေ ၅/- ပေးမည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို ၂၀ ဧပြီတွင် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြန်လည်ရှပ်သိမ်းခဲ့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် မြို့တိသွေးအစိုးရ၏ အဖမ်းမခံလိုဘဲ ပြည်ပထွက်၍ နိုင်ငံခြား အကူးအညီရှာရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ တရုတ် ကွန်မြို့နှစ်ပါတီနှင့် ဆက်သွယ်ရန် သခင်အောင်ဆန်းသည် တန်လွှန်ရွှေ့ကျင်းမြေတွင် ဟန်ဆူတောင်ဟူသော တရုတ်အမည် ခံယူ၍လည်းကောင်း၊ သခင်လှမြိုင်သည် တန်ဆူတောင်ဟူသော တရုတ်အမည် ခံယူ၍လည်းကောင်း ၈ ဧပြီတွင် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် နောက်ဝေပိုင် ဟိုင်လီ သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၄ ဧပြီတွင် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် အမျိုင်ရှိ ကူလန်စုကျွန်း (Kulangsu Island) သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ သခင် အောင်ဆန်းတို့သည် အမျိုင်မြို့တွင် တရုတ်ကွန်မြို့နှစ်ပါတီနှင့် အဆက်အသွယ် မရဘဲ သောင်တင်နေစဉ် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရဲဘော်များ၏ ကြိုးပမ်းချက်အရ ဂျပန်နှင့်ဆက်သွယ်မိခဲ့သည်။

ပိုလ်မှုံးကြိုးစူးကိုးသည် သခင်အောင်ဆန်းတို့အား အမျိုင်မှ ဂျပန်သို့ ဆက်သွယ်ခေါ်ယူခဲ့ရာ ၁၂ နိုဝင်ဘာ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ညီးနှင့်ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် မြန်မာပြည်တွင်းရှိ ရဲဘော်ရဲဘက်များနှင့် တိုင်ပင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရွှေနှင့်တင်းမာရှုးသဘောဖြင့် ပြန်လာခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည် ၃ မတ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ရောက်ပြီး ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံးပါတီဝင်များနှင့် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် ၁၀ မတ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရွှေနှင့်တင်းမာရှုးသဘောဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့အပြန်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိုပ် ပထမအသုတ်ဖြစ်သည့်

သခင်လှဖော်လက်၍) သခင်ပရ္မား (ပြုလုပ်လရောင်) သခင်အေးမောင်(ပြုလုပ်မို့) ကိုထွန်းရှိန် (ပိုလ်ရန်နိုင်) တို့ကို ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ရာ ၂၇ မတ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် တိုကျိုဗြို့မြို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှုတစ်ဆင့် စစ်ပညာ သင်ကြားရန် ၁၉၄၁ ခုနှစ် မပြီလတွင် ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထိုင်းနှင့်ငံပန်ကောက်မြို့တွင် လက်မာင်းသွေးဖောက်၍ သစ္စာပြုကာ ပမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ကို ၂၇ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင် ခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်တော်စစ်ငြာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်း တွင် ဒုတိယ စစ်သေနာပတိအဖြစ်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတက်ကာ ပြီတိသွေ့တို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေ ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်(ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ပိုလ်မှူးကြီးအဆင့်ဖြင့် ဘီဒီအေ၏ စစ်သေနာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၃ ခုနှစ် မတ်လတွင် ပိုလ်ချုပ်ရာထူး တိုးမြှင့်ပေးခြင်းခံရသည်။

ဂျပန်အစိုးရော် ဖိတ်ကြားချက်အရ ၁၁ မတ် ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ဒေါက်တာဘမော်၊ ဒေါက်တာသိမ်းမောင်၊ သခင်မြတိနှုန်းအတူ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁ ဧပြီ ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ ဖွဲ့စည်းသောအခါ ကာကွယ်ရေးဌာနဝန်ကြီး (စစ်ဝန်ကြီး) အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့သည် မြန်မာပြည်သူတို့အား ဖိနှိုင်ချုပ်ချယ်ခဲ့သည့် အတွက် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်၍ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်ရန် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၄ ဧပြီ မှ ၃ ဧပြီ ၁၉၄၄ ခုနှစ်အထိ ပဲခွဲးမြို့၊ စံပြတပ်ရင်းတွင် ဗမာပြည် ကွန်မြှာနစ်ပါတီကိုယစားလှယ် သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်ဗဟိန်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးကာ ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ၂၃ ဧပြီ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဖက်ဆစ် တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် အစည်းအဝေးခေါ်ယူခဲ့သည်။ ၁ မတ် မှ ၃ မတ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်မြို့

ကန်တော်ကြီးပတ်လမ်း နှင့် ဦးထွန်းမြတ်လမ်းထောင့်ရှိ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နေအီမဲ့တွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တိုက်ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ၂၇ မတ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေး စတင်သောအခါ ရွှေ့တန်းစစ်ငှာနချုပ်တွင် တာဝန်ယူကာ ဖက်ဆစ် ဂျပန်တိုက် တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

၁၆ မေ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် မိတ္ထီလာမြို့၌ မြတိသူ ပိုလ်ချုပ် ဆာရီလီယံစလင်း (Sir Willian Slim)နှင့် တွေ့ဆုံးနေးခွဲခဲ့သည်။ ၁၉ မေ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် မိတ္ထီလာမှ ရန်ကုန်သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၁၂ ဧပြီတွင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဗမာ့တပ်မတော် ခေါင်းဆောင်အရာရှိကြီးများ အစဉ်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉ ဧပြီတွင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော နေသူရှိနိုင်လွှာခံတွင် သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ဧပြီတွင် ဗက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ရွှေ့ကောက် တင်မြောက်ခံရသည်။

ဗမာ့တပ်မတော်အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ၂ စက်တင်ဘာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ကန္ဒိသဘောတူညီချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ အရွှေ့တောင်အာရုံ မဟာမိတ် စစ်သေနာပတီချုပ် မောင့်ဘက်တန်က ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ဗမာ့တပ်မတော်တွင် ပိုလ်မှူးချုပ်ရာထူးဖြင့် ဒုတိယစစ်ဆေးရေး အရာရှိချုပ် (Deputy Inspector-General) အဖြစ် ခန့်အပ်မည်ဟု ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တပ်မတော်သား ဘဝကို လိုလားသော်လည်း သမိုင်းပေးတာဝန် ဖြစ်သည့် မပြီးဆုံးသေးသော မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်းကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် ၂၇ အောက်တိုဘာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် မျိုးချို့ပေးတပ်မတော် (Patriotic Burmese Forces)၏ ပိုလ်ချုပ်ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ခဲ့ပြီး နှင့်ရေးနယ်ပယ်သို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံဘူရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က ဖ-တ-ပ-လ အား အမှုဆောင် ကောင်စီ (ဝန်ကြီးအဖွဲ့)တွင် ပါဝင်ရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သော်လည်း ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သည့် ဖ-တ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်က မိမိတို့တောင်းဆိုချက်များ မရ၍ အမှုဆောင်ကောင်စီသို့ မဝင်ခဲ့ပေ။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သည့် ဖ-တ-ပ-လ အဖွဲ့သည် မြန်မာပြည်သူလူထု၏ အင်အားဖြင့် မြန်မာ

လွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကို ဆက်လက်ဆင်နှဲခဲ့သည်။ ၁ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်
တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း စစ်သေနာပတိအဖြစ် တာဝန်ယူ၍ ပြည်သူ့
ရဲဘော် တပ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁၉၄၆ အန်နဝါရီလတွင် ကျင်းပသော
ဖ-ထ-ပ-လ ပထမဆုံး ပြည်လုံးကျွတ်ညီလာခံတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
သည် ဖ-ဆ-ပ-လ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ပြန်လည်ရွေးကောက် တင်မြောက်ခံရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးကာလတွင်
မြန်မာပြည်သူတို့၏ မကျေနပ်မှု ပိုမိုကြီးထွားကာ နိုင်ငံရေး မပြိုမ်မသက်
ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ပြီတိသူအစိုးရက ဆာဒေါ်မန်စမစ်ကို အင်လန်
ပြန်ခေါ်ကာ မြန်မာနိုင်ငံဘုရင်ခံသစ်အဖြစ် ဆာဟူးဘတ်ရန့်စိုက် စေလွှတ်
ခဲ့သည်။ ဆာဟူးဘတ်ရန့်စိုက်သည် အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ပါဝင်ရန် ဖ-ဆ-
ပ-လကို ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ၂၆ စက်တင်ဘာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းသည် အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်
ခဲ့ပြီး ကာကွယ်ရေးဌာနနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဌာနများကို တာဝန်ယူခဲ့သည်။

ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်သည် အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ပါဝင်
လာပြီးနောက် ၈ နိုဝင်ဘာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ပြီတိသူအစိုးရထံ မြန်မာနိုင်ငံကို
တစ်နှစ်အတွင်း လွှတ်လပ်ရေးပေးရန် တောင်းဆို ခဲ့သည်။ ဖဆပလ၏
တောင်းဆိုချက်ကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အင်လန်နှင့်ရင်းဝန် မစွဲတာအက်တလီ
(Mr.Attlee) က ၂၀ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ပြီတိသူပါလီမန် အောက်
လွှတ်တော်၌ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို အင်လန်နိုင်ငံသို့ ဖိတ်ခေါ်
ဆွေးနွေးမည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။

ပြီတိသူအစိုးရ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်
သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အင်လန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ပြီး
ပြီတိသူအစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံးဆွေးကာ ၂၇ အန်နဝါရီ
၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် အောင်ဆန်းအက်တလီ စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပြည်မနှင့် တောင်တန်းဒေသများ ပေါင်းစည်း
၍ မြန်မာလွှတ်လပ်ရေး ရယူနိုင်ရန် ၁၂ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင်
တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်များနှင့် ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ၉ ဧပြီ
၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင်

ဖ-ဆ-ပ-လ အမတ်လောင်းအဖြစ် ရန်ကုန်မြို့မ(လမ်းမတော်) မဆန္ဒနယ်မြေမှ
ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ပြိုင်ဘက်မရှိ ရွေးကောက်
တင်မြောက်ခံရသည်။ ၁၉ မေ မှ ၂၃ မေ ၁၉၄၇ ခုနှစ်အထိကျင်းပသော
ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှုညီလာခံသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၆ ဧန် ၁၉၄၇
ခုနှစ်တွင် တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်ညီလာခံ၍ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်ရမည့် အခြေခံမူများကို
တင်သွင်းခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

၁၃ ဧဂ္ဂတ် ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံးအတွင်း ကွန်မြှာနစ်
အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်လှဖေ (ပိုလ်လက်ဌာ)၊
သခင်သိန်းဖေ(ဦးသိန်းဖေမြင့်)၊ သခင်ပဟိန်းနှင့် မစွဲတာဒတ္ထားတို့စတင်၍
ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၁၅ ဧဂ္ဂတ် ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဗမာပြည်ကွန်မြှာနစ်ပါတီ
ကို အမြဲတေပါတီအဖြစ် လျှို့ဝှက် ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး
အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

၂၂ မတ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် တို့ကျိုမြို့၌ ဂျပန်ဘုရင် ဟီရိုဟီတိ (Hiro
Hito)၏ တက်နေဝါဒ်းတံဆိပ် (တတိယဆင့်) နှင့် စလွယ်လတ် Third Class
Order of Rising Sun with middle Cordon ချီးမြှုင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

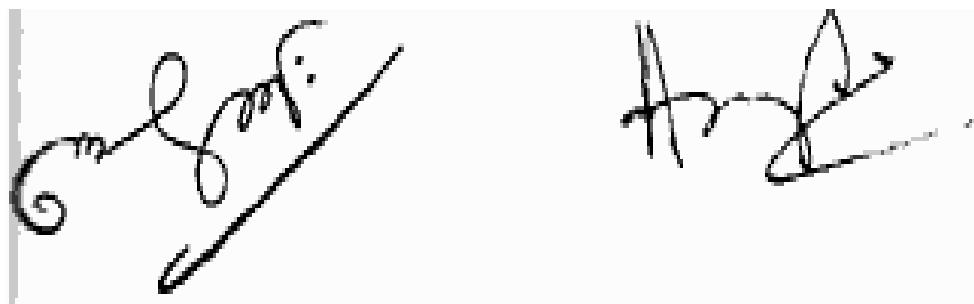
၄ စက်တင်ဘာ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ဂျပန်ဘုရင်
ဟီရိုဟီတိ၏ မွန်မြတ်သောရတနာ (ပထမဆင့်) Order of the Sacred Treasure
(First Class) ဘွဲ့တံဆိပ် ချီးမြှုင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

၂၃ မတ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှူး နောက်ဆုံး
ကဏ္ဍာဌား ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွဲနဲ့
ဆံဖျား ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း
အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) Star of the
Revolution (First Class) တံဆိပ် ချီးမြှုင့်ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၁၉ ဧပြီ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် အတွင်းဝန်များရုံး၏ ဝန်ကြီးများ
အစည်းအဝေး ကျင်းပနေစဉ် ဝါယာနိုင်းစော၏ နောက်လိုက် လူသတ်သမား
များက လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်၍ ကျဆုံးသည်။ မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ်
ကို ၁၁ ဧပြီ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဂျုပဲလီဟောမှ အာဇာနည်ကုန်းသို့ ပို့ဆောင်
ရှုသွင်းသဖြူဟုသည်။

လက်မှတ်

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝါး

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝါဒ်

အမည်ရင်းမောင်ရှုမောင်ဖြစ်သည်။ တို့မှာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်ရှုမောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ တကာာဇူးစုစုမှ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည် ခံယူရာတွင် ဗိုလ်နေဝါဒ်းဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်နေဝါဒ်းကို ၆ ဧပြီ ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြည်ခရိုင် ပေါင်းတလည်မြို့၌ ဦးဖိုးခာ ဒေါ်မိလေး မိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

ပြည်မြို့၊ အမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်းနှင့် အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် ဒသမတန်းတွင် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ဥပစာသိပ္ပါ (ခ) တန်းအထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှထွက်ပြီးနောက် မီးရထားစာတိုက်ငြာနတွင် လေခန့် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် စာတိုက်နှင့်ကြေးနှစ်းနှာနတွင် (၂)နှစ်ခန့် အမှုထမ်းခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

စာပို့နှင့်ကြေးနှစ်ဦးကြောနတွင် ဝင်ရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်နေစဉ် တို့ပမာ အစည်းအရုံးဝင်များဖြစ်သော သခင်ဗစ်နှင့် သခင်ထွန်းအုပ်၊ သခင်ညီ၊ သခင်အောင်သန်း (ပိုလ်စကြော) တို့နှင့် ရင်းနှီးရာမှ တို့ပမာအစည်းအရုံး လုပ်ငန်းများ ကို အချိန်ပိုင်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် စာတိုက်မှုတွက်ပြီး တို့ပမာ အစည်းအရုံးဝင် သခင်တစ်ဦးအနေဖြင့် အမျိုးသားနိုင်ငံရေးလူပုံရှားမှုများ တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် တို့ပမာအစည်းအရုံးနှစ်ခြမ်းကွဲသောအခါ သခင်ထွန်းအုပ် သခင်ဗစ်နှင့် တို့ပမာအစည်းအရုံးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ရန် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် စတုတ္ထအသုတ်နှင့် အတူ ၈ ဧည့်လ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ကိုရီယာမာရှုးသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ တွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၂ ဧည့် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်း (Shang Hai) သို့ ရောက်ရှိ ခဲ့သည်။ ၂၄ ဧည့် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းမှ လေယာဉ်ပုံဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျူးရှူးကျွန်း (Kyushu) နာဂါဆာကီးမြို့ (Nagasaki) အနီးရှိ ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှုတစ်ဆင့် ဟာကိုနီ (Hakone) တောင်ပေါ်စခန်းမြို့သို့ သွားရောက်ကာ အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၈ ဧပြီတွင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် တိုကျိုမှ ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ လေယာဉ်ပုံဖြင့်သွားရောက်ရာ ၁၁ ဧပြီတွင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေး) မြန်မာနိုင်ငံတွင်း မချိတက်မီ ပြည်တွင်းသူပူန်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် ပြည်တွင်းသူပူန်တပ်ဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၂ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိပြီး ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီဝင်များနှင့် ဆက်သွယ် ကာ စစ်ပညာသင်တန်းပေးခြင်း၊ စစ်လက်နက်ငယ်များ သင်တန်းပေးခြင်း အပါအဝင် မြေအောက်တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ရန်ကုန်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ဘီအိုင်အေး တပ်မကြီး ၂၇၈ တပ်မမှုံးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧည့် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အောက် ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် (ဘီဒီအေး) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ပိုလ်မှုံးအဆင့်ဖြင့် ဘီဒီအောင်ရင်း

၁ ၏ တပ်ရင်းမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့်ဖြင့် ဘီဒီအေန့် ဗမ္ဗာမျိုးသားတပ်မတော် (Burma National Army)တို့၏ စစ်သေနာပတ် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် စစ်ဦးစီးချုပ်ရုံးတွင် စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှူး အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၂။ ဉာဏ် ၁၉၄၄ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ကျင်းပသော ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့လွှတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် ဖွဲ့စည်းရေး အစည်း အဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၄၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဆန္ဒအရ ဒေးဒရီမြို့၌ သခင်စိုးထံသို့ ဗိုလ်မှူးရဲတွေ့၊ ဦးပဆွဲ၊ ဦးကော်ငြိမ်းတို့နှင့်အတူ လျှို့ဝှက်စွာ သွားရောက်ကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေး အတွက် ပြင်ဆင်စည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းများကို ဆွဲးနွေးခဲ့သည်။ ၁ မတ် မှ ၃ မတ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်အထိ ကျင်းပသော ဖ-တ-ပ-လ အစည်းအဝေး သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလက တိုင်း ၂ (မြစ်ဝကျွန်းပေါ် အရှေ့ပိုင်း၊ ဟံသာဝတီ၊ ဖျာပုံနှင့် မအူပင်)၏ တိုင်းမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

၁ မေ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် မျိုးချစ် ဗမ္ဗာတပ်မတော်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝါး ဦးဆောင်သော တပ်ဖွဲ့သည် မဟာမိတ်တပ်များထက်ဦးစွာ ရန်ကုန်မြို့ကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ၂ မေ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝါးသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေး အောင်မြင်မှုများကို အသံလွှင့် ပြောကြားခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဧပြီလမှ အောက်တိုဘာလအထိ မျိုးချစ်ဗမ္ဗာတပ်မတော် တပ်များကို ကွပ်ကဲခဲ့သည်။ ၁၂၂ ဉာဏ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဗမ္ဗာတပ်မတော် ခေါင်းဆောင် အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေး တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ဉာဏ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော နေသူရိန်လူထုအစည်းအဝေးတွင် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဗဟိုဦးစီး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ၁၉၄၅ စက်တင်ဘာလတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ သီဟို (ယခုသီရိလက်)နှင့် ကန္တမြို့သို့ သွားရောက်ရာ၌ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။

၁၂ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်များအဆင့်ဖြင့် ဗမ္ဗသေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း ငါ ၆၅ ဒုတိယတပ်ရင်းများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၆ နိုဝင်ဘာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယပိုလ်များကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၈ အောက်တိုဘာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်များကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၂ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်များချုပ် အဖြစ်လည်းကောင်း ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ၂၀ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် မြောက်ပိုင်းစစ်ဌာနချုပ် တိုင်းများအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁ ဧပြီတွင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်နေဝါဒ် သည် ဒုတိယစစ်ဦးစီးချုပ်နှင့် ဒုတိယစစ်သေနာပတီ (တပ်ပေါင်းစု) အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၃ ဧပြီတွင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်အဆင့် ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးခြင်းခံရသည်။ ၁ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ဗမ္ဗတပ်မတော်စစ်သေနာပတီချုပ်အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည်။ ၃ မတ် ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယပိုလ်ချုပ်ကြီးအဆင့်ရာထူး တိုးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။

လွှတ်လပ်ရေးပြီးစ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် ရောင်စုံသူပုန်များ၏ ဆူပူသောင်းကျော်မှုများကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရသည် ရန်ကုန်အစိုးရဟု ခေါ်ရလောက်အောင် အခြေအနေ ဆုံးရွားလာခဲ့သည်။ ထိုသို့ နိုင်ငံရေး အခြေအနေ ဆုံးရွားနေသည့်အတွက် ဖဆပလ အစိုးရသည် ပိုလ်ချုပ်နေဝါဒ် အား တိုင်းပြည်အခြေအနေကို ဝင်ရောက်ထိန်းသိမ်းပေးရန်အတွက် အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်သို့ဝင်ရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ပိုလ်ချုပ်နေဝါဒ်သည် ၅ ဧပြီ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့၏ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပိုလ်ချုပ်နေဝါဒ်သည် ပေးအပ်လာသော တာဝန်အား ကျော်စွာဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ ဆူပူသောင်းကျော်နေသော ရောင်စုံသူပုန်များအား ရှိသမျှအင်အားနှင့် တိုက်ခိုက် နှုမ်နှင့်ခဲ့သည့်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ပြီးချမ်းရလာခဲ့သည်။ ထိုသို့ တိုင်းပြည် ပြီးချမ်းလာပြီးနောက် ၉ စက်တင်ဘာ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်နေဝါဒ်သည် အစိုးရအဖွဲ့မှ နှုတ်ထွက်၍ တပ်မတော်သို့ ပြန်သွား ခဲ့သည်။ ၁ ဧပြီ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်ကြီးရာထူး တိုးမြှင့်ပေးခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၆ မေ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်သည် သန္တရှင်း ဖဆပလ နှင့် တည်မြှုပ်ဆပလဟူ၍ နှစ်ခြမ်း အတိအလင်း ကွဲခဲ့သည်။ ၉ ဧာန် ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံပါလီမန် ပြည်သူ့လွတ်တော် အထူး အစည်းအဝေးတွင် တည်မြှုပ်ဆပလမှ ဦးဗောဓာ ဦးနှင့် ခေါင်းဆောင်သော အစိုးရအပေါ် အယုံအကြည်မရှိ အဆိုတင်သွင်းခဲ့ရာ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနှင့် ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့သည် အာကာဆက်လက်တည်မြှုပဲခဲ့သော်လည်း သန္တရှင်း ဖဆပလနှင့် တည်မြှုပ်ဆပလနှစ်ဖက်အုပ်စု ကွဲပြားမှု ဂယက်ကြောင့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေများ တစ်နေ့တွော် တင်းမှုလာခဲ့သည်။ ဦးနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် နိုင်ငံရေးအကြပ်အတည်းမှ ရှုန်းထွက်နိုင်ရန် ၂၇ စက်တင်ဘာ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်နေဝါဒ်းဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်၍ လွတ်လပ်၍ တရားမျှတသော ရွှေးကောက်ပွဲကျင်းပ ပေးပါရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။

ပိုလ်ချုပ်နေဝါဒ်းသည် ဦးနှု၏ ကမ်းလှမ်းချက်ကို လက်ခံကာ ၂၈ အောက်တိုဘာ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် အိမ်စောင့်အစိုးရ ဖွဲ့စည်းပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြှော်လအထိ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးနှင့် အမျိုးသားစီမံကိန်း ဝန်ကြီး တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၈ ဧန်နဝါရီ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် တရာတ် မြန်မာနှစ်နိုင်ငံ နယ်နိမိတ် ပြဿနာဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် လွှတ်လပ်၍ တရား မျှတသော ရွှေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပပေးခဲ့ပြီး အနိုင်ရရှိခဲ့သည့် သန္တရှင်းဖဆပလ အဖွဲ့အား အစိုးရအာကာများကို စနစ်တကျ ပြန်လည် လွှာပြောင်းပေးခဲ့သည်။

ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနှု၏ ပြည်ထောင်စုအစိုးရလက်ထက်တွင် ရှုမ်းစော်ဘွားများ သည် ဖက်ဒရယ်မူကိုတင်ပြ တောင်းဆိုကာ ဖက်ဒရယ်မူမရလျှင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမှ ခွဲထွက်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခဲ့ကြသဖြင့် ပြည်ထောင်စုပြီကွဲမည့် အန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အထူးယိုယွင်းလာသော အခြေအနေဆိုးကို ထိန်းသိမ်းစိမ့်သောငှာ ၂ မတ် ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝါဒ်း ဦးဆောင်သော ဗမာ့တပ်မတော်က နိုင်ငံတော်အာကာကို ထိန်းသိမ်းခဲ့သည်။

ပိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အထိ တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၁ ခုနှစ်အထိ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတ တာဝန် များမှ အဖြိုးစားယူခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

ဗမာပြည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ စတင်တည်ထောင်စဉ်က ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၄ ဧပြီ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၄ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ (၁၉၇၄) နှင့် ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့ လွတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ (၁၉၇၈) တို့တွင် ရန်ကုန်တိုင်း မရမ်းကုန်း (၁) မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ လွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံရသည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဧပြီလ တွင် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်မှ အဖြိုးစားယူခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၆ ဧပြီ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းသော လက်ဝဲညီညွတ်ရေး ကောင်စီတွင် ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ သို့သော လက်ဝဲညီညွတ်ရေး ကောင်စီ၏ အာကာသိမ်းရေးအစီအစဉ်ကို လက်မခံခဲ့ခြား။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

* ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် “မဟာသီရိသူဓမ္မဘဲ” (Maha Thiri Thudhama) ခီးမြှုင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

- * ၁၉၅၅ အန်နဝါရီလတွင် ယူဂိုစလားပီးယားနိုင်ငံ သမ္မတ မာရှယ်တီးတိုး၏ ယူဂိုစလပ် တံခွန်တော်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်) Yugoslav Banner (First Class) ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။
- * ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် “သတိုးသီရိသုဓမ္မဘွဲ့” (Thado Thiri Thudhama) ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။
- * ၁၉၅၆ ဒွန်လတွင် အမေရိကန်အစိုးရ၏ “သူရဲကောင်းဘွဲ့” Legion of Merit ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။
- * J2 မတ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု နောက်ဆုံးကဏ္ဍား ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည့်နှင့်လူမျိုး လွတ်လပ်ရေး အတွက် သက်စွန်းဆံဖျား ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။
- * ၅ မတ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ထိုင်းဘူရင်မင်းမြတ် ဘူမိဘောအုပ်ယာဒက် (Bhumibol Adulyadej) ၏ “ဆင်ဖြူရှင်” The Most Exalted order of the White Elephant ဘွဲ့ ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။
- * ၁၆ ဧပြီ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှ ချီးမြှင့်မည့် “ရေမွန်မက်ဆေးဆေး” Ramon Magsaysay ဆုကို ဖြင်းပယ်ခဲ့သည်။
- * ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် “အဂ္ဂမဟာသီရိသုဓမ္မဘွဲ့” Agga Maha Thiri Thudhama ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။
- * ၄ အန်နဝါရီ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အတွက် နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။

လက်မှတ်

Neew

ရိုလ်ရိုးညီ

ဗိုလ်ဓိုးညီ

အမည်ရင်း ကိုကော်စိန်ဖြစ်သည်။ တို့ဗမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်ကော်စိန် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ တကာဟရှိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည် ခံယူရာတွင် ဗိုလ်ဓိုးညီ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်ဓိုးညီကို ၆ အောက်တိုဘာ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ကမာရွတ်ရွှေးစွာရွှေ့ ဦးဘရှင်၊ ဒေါ်ငွေသင် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ရှမ်းမြန်မာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

ရန်ကုန်မြို့၊ စိန့်ဂျာန်းကျောင်း (ယခု လသာ အ-ထ-က ၂) တွင် ဒသမတန်းအထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

ရန်ကုန်အင်းစိန် ခရီးသည်တင် မောင်တော်ယာဉ်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံး နှစ်ခြမ်းကွဲသွားသောအခါ သခင်ထွန်းအုပ် သခင်ပစိန် တို့ပမာအစည်းအရုံးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ သခင်ထွန်းအုပ် သခင်ပစိန် တို့ပမာအစည်းအရုံး၏ တာဝန်ပေးအပ်ချက် အရ ၁၉၄၁ ခုနှစ် မေလတွင် သခင်သစ် (ပြုလ်စောနောင်) နှင့်အတူ ထိုင်းနိုင်ငံ မှတစ်ဆင့် ဂျပန်နိုင်ငံသွားရောက်ရန် ကြိုးပမ်းစဉ် မဲဆောက်တွင် အဖမ်း ခံရသည်။ မဲဆောက်အချုပ်ခန်းတွင် နှစ်ရက်ကြာ အချုပ်ခံရပြီး ပြည်နှင်းက် ခံရ၍ မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်ခဲ့ရသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် ရွှေးချယ်စေလွတ်သည့် မြန်မာ မြို့ချုပ်လူငယ် စတုတွေအသုတ်နှင့်အတူ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ကိုရီယာရူး သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၂ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၄ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းမှ လေယာဉ်ပျံဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျူးရှားကျွန်း နာဂါဆကီးမြို့အနီးရှိ ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိ ခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာကိုနိုင် တောင်ပေါ်စခန်းမြို့သို့ သွားရောက်ကာ အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် တိုကုန်မှဟိုင်နှစ်ကျွန်းသို့ လေယာဉ်ပျံဖြင့် သွားရောက်ရာ ၁၁ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှစ်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်းကျွန်းတွင် စစ်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘဒ္ဒေါ်အောင်အောင်) မြန်မာနိုင်ငံတွင်း မချိတက်မီ ပိုလ်မူးကြီး နေဝင်းခေါင်းဆောင်သော ပြည်တွင်းသူပုန်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။ ပြည်တွင်းသူပုန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ ၂ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်မူးကြီး နေဝင်း၊ ပိုလ်လင်းယုန်တိုက်နှင့်အတူ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုနောက် ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံ ပါတီနှင့် ဆက်သွယ်ကာ ရန်ကုန်မြို့၊ မင်းလှမြို့၊ ပဲခူးမြို့၊ မန္တလေးမြို့နှင့် ရွှေဘိုမြို့တို့တွင် စစ်ပညာသင်တန်းများ သင်ကြား ပေးခြင်း၊ စစ်လက်နက်ငယ် သင်တန်းပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေးကာလက တိုင်း ၃ (သရက်၊ အာလံ၊ မကွေး၊ မင်းဘူး) တွင်

စက်မှုလက်မှုတပ်ရင်း ၂ ကို ဦးစီးကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန်
တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

ရန်ကုန်မြို့၊ မသန်မစွမ်းရဲဘော်ဟောင်းရိပ်သာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ အဖြစ်
ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု
နောက်ဆုံးကဏ္ဍ၌ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးလွှတ်လပ်ရေး
အတွက် သက်စွန်းဆံဖျား ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူး
ဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမအဆင့်) တံဆိပ်
ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၉ ဧပြီ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

လက်မှတ်

Mr. H. C. N. T. Acharya

ဗိုလ်တာရာ

ဗိုလ်တာရာ

အမည်ရင်း ကိုခင်မောင်ဦးဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်ခင်မောင်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ မွန်ရမာဆာရ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနှင့် ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည်များ ခံယူရာတွင် ဗိုလ်တာရာဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်တာရာကို ၁၉ ဧပြီ ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် ပျော်းမနားမြို့၌ သစ်စက်ပိုင်ရှင် ဦးအကောက် ဒေါ်လွန်း မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

၁၉၈၃- ခုနှစ်တွင် ပျော်းမနားမြို့၌ King Edward Memorial (ကေအားအမဲ) အထက်တန်းကျောင်းမှ ဒသမတန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနှင့်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်

တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နှင့်ရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပျော်းမနားခရိုင် တို့ပမာအစည်းအရုံး၊ ဗမာ့လက်ရုံး တပ်ဖွဲ့နှင့် တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံးတို့ကို တည်ထောင်ရာတွင် တက်ကြစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာ သင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် တတိယအသုတ် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များနှင့် အတူ ၁၉၄၁-ခုနှစ် မေလတွင် ကိုဆိုင်မာရူး သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၁၉၄၁-ခု မေလကုန်တွင် ဂျပန် နိုင်ငံ ရောက်ရှုခဲ့သည်။ ဟိုင်နှန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်(ဘီအိုင်အေ) မြန်မာနိုင်ငံတွင် မချိတက်မီ ပိုလ်မျိုးကြီးနေဝါဒ်းခေါင်းဆောင်သော ပြည်တွင်းသူပုန် အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။ ပိုလ်တာရာသည် ပြည်တွင်း သူပုန်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ဖြူးမြို့၊ ပျဉ်းမနားမြို့နှင့် ပဲခွဲးမြို့တို့တွင် စစ်ပညာသင်တန်းပေးခြင်း၊ စစ်လက်နက်ငယ် သင်တန်း ပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေ ဖျက်သိမ်း၍ ဗမ္ဗကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ပိုလ်ကြီးအဆင်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလက တိုင်း ၆ (မိတ္ထီလာ၊ ပျဉ်းမနား၊ တောင်ငါးနှင့် တောင်ပိုင်းရှမ်းပြည်)တွင် တာဝန်ကျကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန်တို့ကိုခိုက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

၁၉၄၅-ခုနှစ်တွင် ဗမ္ဗပြည်ကွန်မြှေနှစ်ပါတီဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၆-ခုနှစ်တွင် ဗမ္ဗပြည် ကွန်မြှေနှစ်ပါတီသည်လိုအပ်ပါက လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး ဆင်နဲ့ရန် ပိုလ်တာရာ ဦးစီးသည့်တပ်များအား ပျဉ်းမနားဒေသ တွင် ကြိုတင်အခြေခါ ခိုင်းထားခဲ့သည်။ ၂၃-မတ ၁၉၄၈-ခုနှစ်တွင် ဗကာ တော်ခို့သောအခါ ပိုလ်တာရာ၏ လက်နက်ကိုင် တပ်များသည် ဖ-ဆ-ပ-လ အစိုးရအား တော်လှန်တို့ကိုခိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဥပဒေသောင်အတွင်း ပြန်လည်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ် တတိယ အကြိမ် ပါလီမန်ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် သန့်ရှင်း ဖဆပလ အမတ်လောင်းအဖြစ် ပျဉ်းမနားမြို့တောင်ပိုင်း၊ မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ ဝင်ရောက် အရွေးခံရ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက်တင်မြောက် ခံရသည်။ ၁၉၆၂-ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံရေးမှ အနားယူခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

ရန်ကင်းမြို့နယ် စစ်မျှုံထမ်းဟောင်းအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး အဖြစ်
ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

စာပေရေးရာ

ဗိုလ်တာရာသည် စစ်ကြီးခေတ်ကပင် ဝတ္ထုတို့များ ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၅၃-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလထုတ် မြှေဝတီမဂ္ဂဇားတွင် “သူ့ရဲကောင်း ဗိုလ်ရန်အောင်” ဆောင်းပါးရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၅၅ ဧန်ဝါရီ ဖေဖော်ဝါရီလ ရှုမဝမဂ္ဂဇားတွင် “လွတ်လပ်ရေးပညာတော်သင်” ဆောင်းပါးကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၆၁-ခုနှစ်တွင် “ရဲဘော်သုံးကျိုးပြည်တော်ပြန်” အမည် စာအုပ်ဖြင့် စာပေပါမာန် (သုတပဒေသာ)ဆု ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် “ကိုယ်တွေ့ဖော်မို့ဆာ” စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၆၇-ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလထုတ် ငွေတာရီ မဂ္ဂဇားတွင် “ရဲဘော်သုံးကျိုးကြိုးမှုလိမ့်းကြိုး” ဆောင်းပါးကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ဉာဏ်လတွင် ငွေတာရီမဂ္ဂဇားတွင် ‘ဗိုလ်ချုပ် ဒေါသထွက်သော နေ့’ ဆောင်းပါးကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထို့ပြင် မုဆိုးစာပေ ဝတ္ထုများနှင့် တော်လှန်ရေး နောက်ခံဝတ္ထုများ အပါအဝင် လုံးချင်းဝတ္ထု ၆၀-ကျော် ရေးသားခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၅ မတ် ၁၉၇၂-ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု နောက်ဆုံးကဏ္ဍာ၌ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည့်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွန်းဆံဖျားကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုးကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူး ဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေး မောက်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

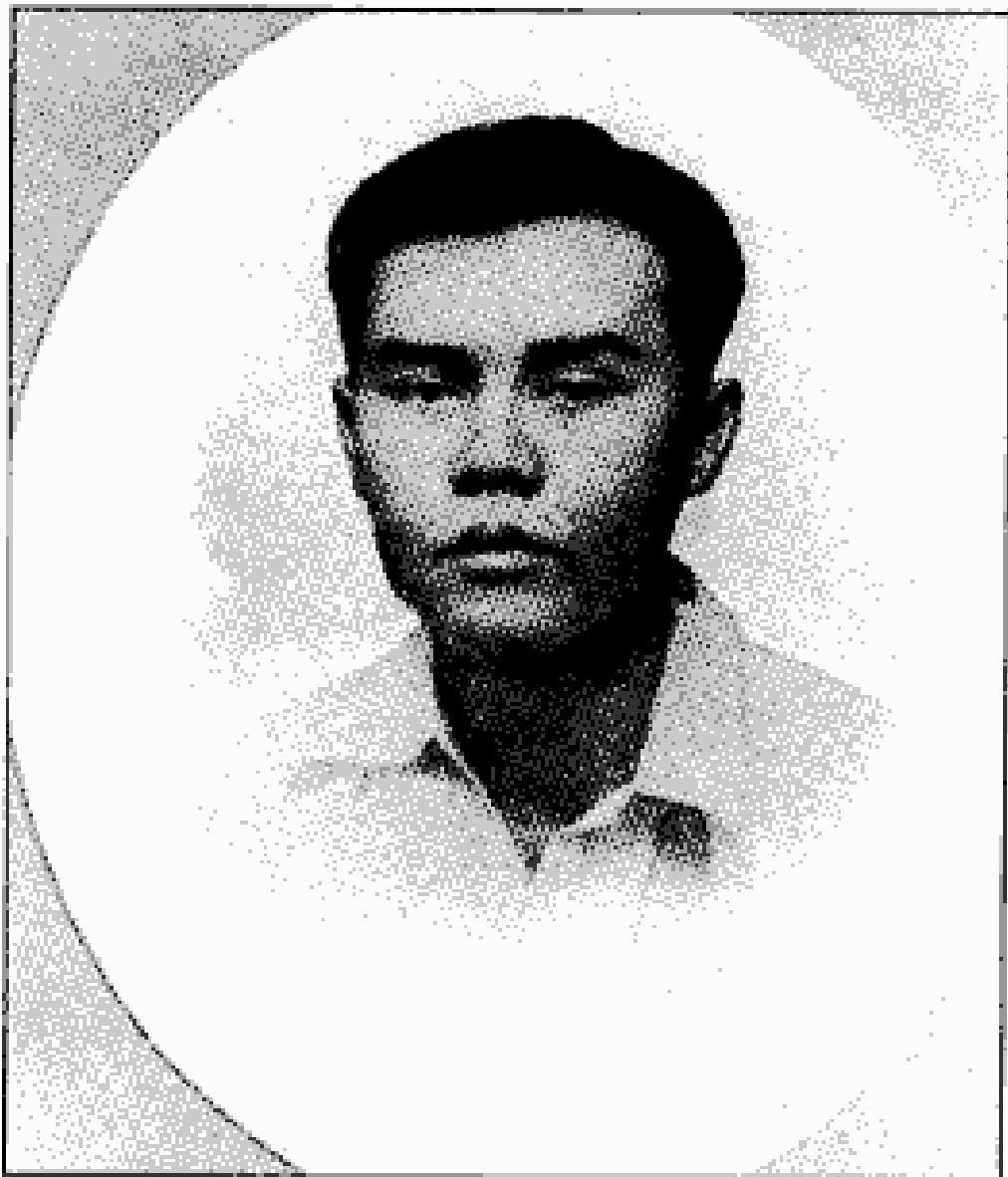
၃ ဧန် ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးကို ဦးစီး ဆောင်ရွက် ခဲ့သည့်အတွက် နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၆-ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၉၃-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လက်မှတ်

ဗိုလ်စောအောင်

ပိုလ်စောအောင်

အမည်ရင်း ကိုငွေ ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သော အခါ သခင်ငွေ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန် အမည်မှာ ကတ်ဆူရာ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော် သုံးကိုပ်ဝင်များ ပိုလ်အမည် ခံယူရာတွင် ပိုလ်စောအောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ပိုလ်စောအောင်ကို ၂၈ ဧပြီ ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ကမာရွတ်ရှမ်းစုရွှေ့မြှုပ်နည်းဘိုးထွန်း ဒေါ်ရွှေမှုတ် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ရှမ်းလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေးရာ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမာရွတ်တွင် အောင်လိပ်မြန်မာ သတ္တမတန်းအထိ ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် တို့ပမာအစည်းအရုံး နှစ်ခြမ်းကွဲသွားသော

အခါ သခင်ထွန်းအုပ် သခင်ပစိန် တို့ပမာ အစည်းအရုံးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် ရွှေးချယ်စေလွှတ်ခြင်းခံရသည်။

သခင်ငွေသည် တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် မိခင် နှင့်တက္က ဖော်နှင့်သား သံယောဇ်များအား ဖြတ်တောက်၍ ၈ ဧည့် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာမျိုးချုပ်လူငယ် စတုတွေအသုတ်နှင့်အတူ ကိုရီယူမာရှုး သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၂ ဧည့် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်း သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၄ ဧည့်လ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းမှ လေယာဉ်ပုံ ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျူးရှုးကျွန်း နာဂါးစကီးမြို့အနီးရှိ ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာကိုနီတောင်ပေါ်စခန်းမြို့သို့ သွားရောက် ကာ အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၈ ဧပြီတွင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် တိုကိုမှ ဟိုင်နှန်ကျွန်း သို့ လေယာဉ်ပုံဖြင့် သွားရောက်ရာ ၁၁ ဧပြီတွင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတို့တွင် စစ်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) စစ်ဌာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတ်ကော ပြီတိသွေးတပ်များကို ရွှေ့ချုပ်ခံခဲ့ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်စောအောင်သည် ပြီတိသွေးတပ်များ စခန်းချထားသော ရွှေကျင်မြို့ကို ချိတ်ကော တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်စဉ် ကျဆုံးခဲ့သည်။

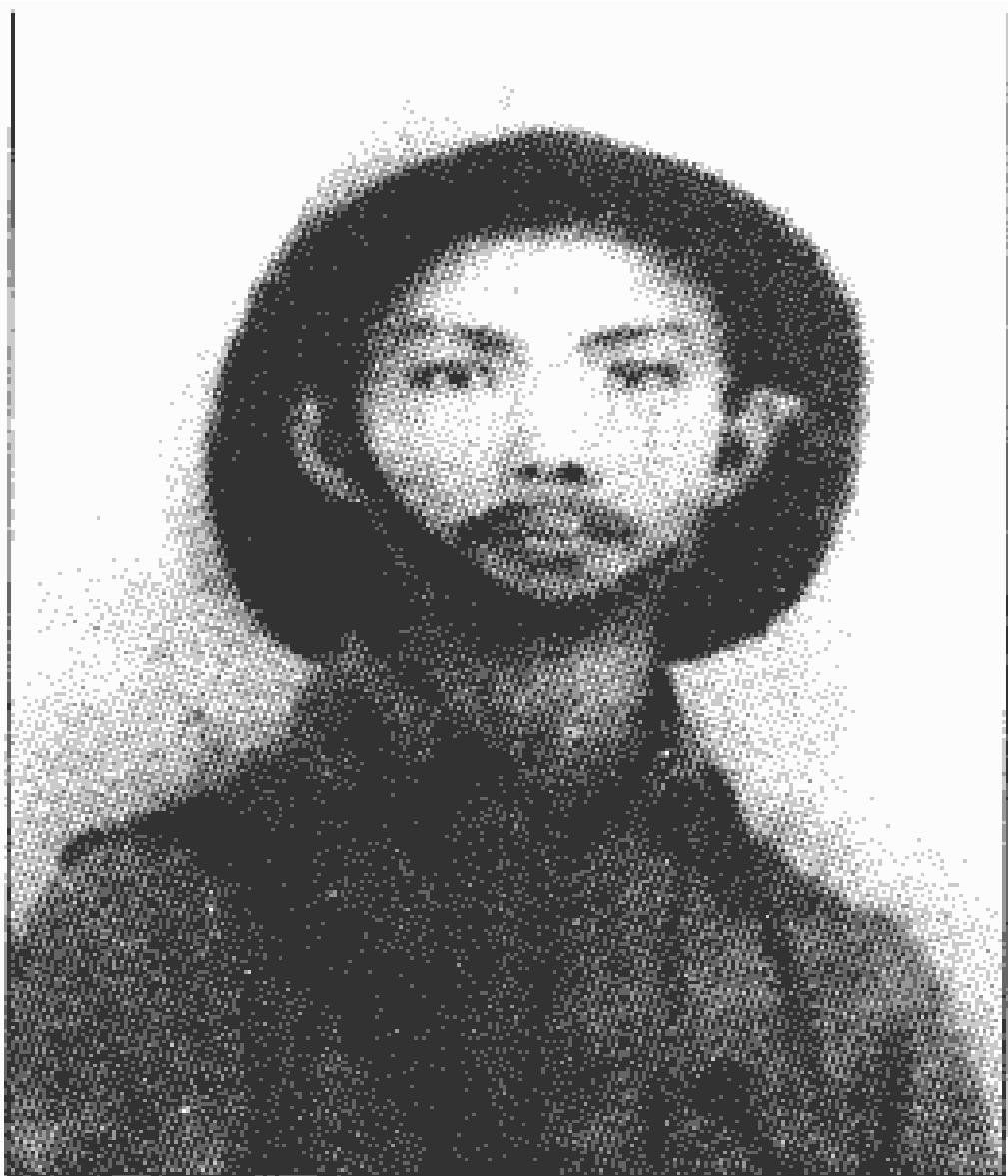
ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

၂၃ မတ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှူး နောက်ဆုံး ကဏ္ဍအုပ် ကိုယ်ကျိုးမာင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွန် ဆံဖျား ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှုတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (တတိယဆင့်) တံ့ဆိပ် ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

ရွှေကျင်မြို့သိမ်းတိုက်ပွဲဆင်စွဲစဉ် ၂၆ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်နေ့လယ် ၁၁နာရီတွင်ကျဆုံးခဲ့သည်။ ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်နှင့်

မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချိတက်ကာ နယ်ချွဲမြိုတိသူတပ်
များကို တိုက်ခိုက်ရာ၌ စစ်မြေပြင်တွင် အာဇာနည် သူရဲကောင်းပီသစွာ
ပထမဆုံးကျဆုံးသွားသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်မင်းခေါင်

ဗိုလ်မင်းခေါင်

အမည်ရင်း မောင်စောလွင် ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်လာအခါ သခင်စောလွင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန် အမည်မှာ ယာမာအိုကာကိရိရှိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည်ခံယူရှု၍ ဗိုလ်မင်းခေါင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်မင်းခေါင်ကို ၁၈ အောက်တိုဘာ ၁၉၂၀-ပြည့်နှစ်တွင် သာယာဝတီခရိုင် ကြို့ပင်ကောက်မြို့၌ ဦးသောကြာ-ဒေါ်ကြွေး မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေးရာ

ကြို့ပင်ကောက်မြို့မ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ဒုတိယကျောင်းသားသပိတ်တွင် ကြို့ပင်ကောက်ကျောင်းသားသမဂ္ဂအသင်း ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ထိုနောက်ရန်ကုန်မြို့၊ မြို့မအထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာဆက်လက်သင်ကြားခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၉-တွင် ကြို့ပင်ကောက်မြို့ တို့ပမာအစည်းအရုံး အလုပ်အမှုဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာ သင်ကြားရန် စေလွှတ်သည်

ဒုတိယအသုတ် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များနှင့်အတူ ၁၃ ဧပြီလ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ကိုင်ရှိမာရှုံးသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ အိုဆာကာ (Osaka) မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အိုဆာကာမှာတစ်ဆင့် တိုကျိုမြို့သို့ရောက်ရှိပြီး ဟာကိုနီတောင်ပေါ်စခန်းမြို့တွင် အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၉ မေ၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် လေယာဉ်ပျံဖြင့် တိုကျိုမှ ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ သွားရောက်ရာ ၁၀ မေ၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နန်းကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်းကျွန်းတို့တွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ မြိုတိသျ္တိကို တိုက်ထုတ်ရန် ၁၅ ဧန်ဝါရီ ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ရောကြောင်းချိတပ်ဖွဲ့ (မြိုတ်စစ်ကြောင်း) ဖြင့် ချိတက်ခဲ့သည်။ ကျိုကွဲမီမှ တဆင့် ရန်ကုန်မြို့သို့ ချိတက်ခဲ့ရာ ပိုလ်မင်းခေါင်းဦးစီးသည့် စက်လေ့အုပ်စုသည် ရန်ကုန်မြို့အဝင်တွင် မြိုတိသျ္တိရောက်အုပ်စု၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရသည်။ ၃ မတ် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် မိမိတပ်ဖွဲ့နှင့်အတူ ရန်ကုန်ထောင်ကို ဖောက်ထွင်းလွတ်မြောက်ခဲ့သည်။

၁၈ မတ်၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်မင်းခေါင်းဦးစီးသည် ဘီအိုင်အေ တပ်ဖွဲ့သည် ရခိုင်ပြည်နယ်တောင်ပိုင်းသို့ ချိတက်၍ ဌာပ်ဝိုင်းရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေ ဖျက်သိမ်း၍ ဗမ္ဗကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ပိုလ်ကြီးအဆင့် ဖြင့် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ရုံတော်တပ်များ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလတွင် ရွှေ့တန်းစစ်ကြာနချုပ်တွင် တာဝန်ကျကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပိုလ်မင်းခေါင် ဦးစီးသည့် အမှတ် ၁၀၆ တပ်ရင်း (ရန်ကုန်တပ်ရင်း) သည် ပဲခူးရုံးမမှ ဆုတ်ခွာလာသော ဖက်ဆစ်ဂျပန်တပ်များကို စစ်တောင်းမြစ်ဝမ်းတစ်ပိုက်၌ ချေမှုန်းသုတ်သင်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ် ဂျပန်တော်လှန်ရေးအပြီးတွင် တပ်မတော်မှ နှစ်ထွက်ကာ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပြည်သူ့ ရဲ့ဘော်တပ်ဖွဲ့တွင် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၉ ဧပြီ ၁၉၄၃ -ခုနှစ် တိုင်းပြည်ပြုလွတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ဖ-ဆ-ပ-လ အမတ်လောင်းအဖြစ် ရန်ကုန်မြို့။

ကြည့်မြင်တိုင်တောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒ နယ်မြေမှ ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ လွှတ်တော် အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက် တင်မြောက်ခံရသည်။ ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် မြန်မာပြည် သောင်းကျွန်းမှုနှင့်မြန်မာင်းရေး တပ်ရင်း (၂)၏ တပ်ရင်းမှုးအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေးရုပြီးနောက် ကျွန်းမာရေးနှင့် အလုပ်သမား ဌာန ပါလီမန်အတွင်းဝန် အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁ ဧပြီလ ၁၉၄၉ ခုနှစ် တွင် ပါလီမန်အတွင်းဝန်ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ ၂ ဧပြီ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပညာရေး ပြည်သူ့လုပ်ငန်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာန ပါလီမန်အတွင်းဝန် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂ အောက်တိုဘာ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ် ၁၆ မတ် ၁၉၅၂-ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ် ပြည်သူ့လုပ်ငန်းနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် စက်တင်ဘာလ ၁၉၅၅-ခုနှစ်တွင် ထောက်ပံ့ရေးဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၂ ဧာန် ၁၉၅၆-ခုနှစ်တွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ စာတိုက်နှင့် ကြေးနှုန်းဌာန ဝန်ကြီး အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁ မတ် ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စာတိုက်နှင့် ကြေးနှုန်းဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၅ ဧာန် ၁၉၅၈ ခုနှစ်မှ ၂၃ အောက်တိုဘာ ၁၉၅၈ ခုနှစ်အထိ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ စာတိုက်နှင့် ကြေးနှုန်းဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

င့်ဒီဇင်ဘာ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ဖွဲ့စည်းပေးသည့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံပြည်တွင်း ညီညွတ်ရေး အကြံပေးအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

၁၆ ဇူလိုင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းသော လက်ဝဲညီညွတ်ရေး ကောင်စီတွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ပမာပြည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်တွင်ပါဝင်၍ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၁-ခုနှစ်နှင့် ၁၉၅၆-ခုနှစ်များတွင် ကျင်းပသော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပါလီမန်

ပြည်သူ့လွတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲများတွင် ကြို့ပင်ကောက်မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ
လွတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက် တင်မြောက်ခံရသည်။

၁၉၅၅ခုနှစ်မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်အထိ ပမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တောင်သူ
လယ်သမားအစည်းအဆုံး (ပ. တ. လ. စ)တွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်
ခဲ့သည်။ ၁၉၅၇-၅၈ ခုနှစ်တွင် အလုပ်သမားအစည်းအရုံးများ အဖွဲ့ချုပ်
(ပမာနိုင်ငံ)တွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၅၇-ခုနှစ်တွင် ဖ-ဆ-ပ-လ နှစ်ခြမ်း ကွဲသောအခါ သန့်ရှင်း
ဖ-ဆ-ပ-လအဖွဲ့၏ တွဲဖက် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး အဖြစ် ဆောင်ရွက်
ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုပါတီ တွဲဖက် အထွေထွေ
အတွင်းရေးမှူးနှင့် ပြည်ထောင်စုအလုပ်သမား အဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်
ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပြည်ထောင်စု ပါတီအတွင်း ဦးဗိုလ်အုပ်စုနှင့် သခင်
အုပ်စုဟူ၍ ကွဲပြားသောအခါ ဦးဗိုလ်အုပ်စု၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ်
ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၇ မတ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုပါတီ အမှုဆောင်
အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လုံးနှင့်အတူ နှုတ်ထွေတ်ခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

ရွှေတိဂုံစေတီတော် ဂေါပကအဖြစ် ၁၉၅၇-ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ်
၁၉၈၂-ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၂-ခုနှစ်တွင် ရွှေတိဂုံ
စေတီတော်ကြီး၏ ၁၃ ကြိမ်မြောက် စေတီယ်ကာပရိယတိ အသင်း ဥက္ကဋ္ဌ
အဖြစ် ရွှေးချယ်ခြင်း ခံရသည်။

စာပေရေးရာ

၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် “ရွှေတိဂုံ” စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၆၈
ဒီဇင်ဘာလတွင် “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲဘော်သုံးကျိုံ” စာအုပ်ကို
ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် ရွှေတူဂျာနယ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၁၉၇၄
ခုနှစ်တွင် “ရွှေတူ၏ မြစ်ဖျားခံရာ” စာအုပ်ကို ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

ဂျပန်နိုင်ငံ၌ စစ်ပညာသင်ကြားစဉ်က သင်တန်းသားကောင်း တံဆိပ်နှင့်
ခြေစလွယ်တိုကို ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၃၉-၄၅ ခုနှစ်အတွင်း အဂ်လန်နိုင်ငံသူရဲကောင်း ထူးချွန်ဆုကို
ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၅၄-၅၅ ခုနှစ်တွင် ဒီသီယိုပီးယားနိုင်ငံ၏ လူစွမ်းကောင်း ဘွဲ့
တံဆိပ်နှင့် အမြင့်ဆုံးသူရဲကောင်း ဆုတံဆိပ်များ ရရှိခဲ့သည်။

၂၇ မတ ၁၉၅၉-ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု
နောက်ဆုံးကဏ္ဍ၌ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွတ်လပ်ရေးအတွက်
သက်စွဲနဲ့ဆုံးဖြစ်သူများ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူး
ဆပ်ခြင်းအထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွတ်လပ်ရေး မောက်ကွန်းဝင် (ပထမအဆင့်)တံဆိပ်
ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၂၄ ဧပြီ ၁၉၈၃-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လက်မှတ်

ဗိုလ်တောက်ထိန်

ဗိုလ်တောက်ထိန်

အမည်ရင်း ကိုစံမြေ ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သော အခါ သခင်စံမြေ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန် အမည်မှာ နာကာဂါဝါချိရှိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် ဗိုလ်တောက်ထိန် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်တောက်ထိန်ကို ၁၇ အနုနဝါရီ ၁၉၀၁-ခုနှစ်တွင် ရမည်းသင်း ခရှင် ပျဉ်မနားမြို့၌ ဦးဘိုးအောင်၊ ဒေါ်ရွှေမြေ မိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားသည်။ ပမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေးရာ

ပျဉ်းမနားမြို့၊ ခေမာသီဝံကျောင်းတွင် သတ္တုမတန်းအထိ ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

၁၈-နှစ်သားတွင် ကျောင်းမှုတွက်၍ တောင်သူလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၈-ခုနှစ်တွင် ပျဉ်းမနားမြို့၊ တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပျဉ်းမနား စီရင်စုလုံးဆိုင်ရာ တို့ပမာ အစည်းအရုံး အလုပ်အမှုဆောင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဗမ္ဗုလက်ရုံးတပ်တွင် မြို့နယ်တပ်မှုး၊ အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ရန် စေလွှတ်သည့် တတိယအသုတ် မြန်မာမျိုးချစ် လူငယ်များနှင့်အတူ ၁၉၄၁-ခုနှစ် မေလတွင် ကိုဆိုင်မာရှုး သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၁၉၄၁-ခုနှစ် မေလကုန်တွင် ဂျပန် နိုင်ငံ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ရေကြောင်းချီ တပ်ဖွဲ့ (မြတ်စစ်ကြောင်း)ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချိတက်ကာ မြိုတိသူတို့ကို တိုက်ခိုက် ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေဖျက်သိမ်း၍ ဘီဒီအေ ဖွဲ့သည့်အခါ တပ်ခွဲ(၂)တွင် ဗိုလ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးကာလက တိုင်း ၆(မိတ္ထိလာ၊ ပျော်းမနား၊ တောင်ဌူ နှင့် တောင်ပိုင်း ရှမ်းပြည်)တွင် ဒုတိယတိုင်းမျှူးအဖြစ် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးအပြီးတွင် တပ်မတော် မှနုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေးရြှုံးနောက် ပျော်းမနားနယ်တွင် ဆူဗူ သောင်းကျွန်းမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၉-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဗိုလ်တော်ကိုနိုင်သည် ရေအဖွဲ့၊ သစ်တော်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့၊ စစ်ဝန်ထမ်း တပ်ဖွဲ့၊ မီးရထားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့၊ ကျောင်းသားရဲခေါင်များတပ်ဖွဲ့၊ မီးသတ် ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့များကို ဦးစီးခေါင်းဆောင်ကာ သောင်းကျွန်းမှု ကာကွယ်ရေး ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဗိုလ်တော်ကိုနိုင်သည် ပြည်သူ့ ပြိုမ်းချမ်းရေး ပြောက်ကျားတပ်ကို ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းပြီး ၂၃-မတ် ၁၉၅၀-ပြည့်နှစ်တွင် ကွန်မြှေနှစ်လက်အောက် ကျရောက်နေသော ပျော်းမနားမြို့အား ဗမ္ဗတပ်မတော် တပ်ရင်း (၁)ဗိုလ်မှုံးကြီး ထွန်းစိန်နှင့် ပူးပေါင်းကာ ပြန်လည် သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေး ရြှုံးနောက် ပျော်းမနားခရီး ဗမာပြည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဖဆပလဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၅-ပထမအကြိမ် ပါလီမန် ပြည်သူ့လွတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲ
တွင် ဖ ဆ ပ လ အမတ်လောင်းအဖြစ် ပျဉ်းမနားမဲဆန္ဒနယ်မှ လည်းကောင်း၊
၁၉၅၆ ဒုတိယအကြိမ် ပါလီမန်ပြည်သူ့လွတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ဖ ဆ
ပ လ အမတ်လောင်းအဖြစ် ပျဉ်းမနား မြောက်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မှလည်းကောင်း
ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ လွတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက် တင်မြောက်ခံရ
သည်။ ၁၉၇-ခုနှစ် ဖ ဆ ပ လ နှစ်ခြမ်းကွဲရာတွင် တည်မြှု ဖ ဆ ပ လ
တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ် တတိယအကြိမ် ပါလီမန်ပြည်သူ့
လွတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် တည်မြှု ဖ ဆ ပ လ အမတ်လောင်းအဖြစ်
ပျဉ်းမနားမြောက်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မှ ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ လွတ်တော်အမတ်
အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံရသည်။

၈ ၂၄၇-၁၉၈၈-အရေးအခင်းအပြီးတွင် နိုင်ငံရေးပါတီများ တရားဝင်
ဖွဲ့စွဲပြုသည့်အခါ ပျဉ်းမနားမြို့နယ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဖဆပလ
ဗဟိုအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ဒီမိုကရေစိပါတီတို့တွင် နာယကအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
၁၉၉၀-ပြည့်နှစ်တွင် ဒီမိုကရေစိ ပါတီနာယကအဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ် ၁၉၇၉-ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု နောက်ဆုံး
ကဏ္ဍာဌား ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည့်နှင့်လူမျိုး လွတ်လပ်ရေးအတွက်
သက်စွာနံဖြား ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူး
ဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်)
တံဆိပ် ချိုးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။

၂၈ ၂၇၅ ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ခဲ့
သည့်အတွက် နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်) ချိုးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

နိဂုံး

၁၈ ၂၇၆ ၁၉၉၆-ခုနှစ်တွင် ပျဉ်းမနားမြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

လက်မှတ်

Bo Myint Hlaing
Nagagawa

ဗိုလ်များအောင်

ဗိုလ်မှူးအောင်

အမည်ရင်း ကိုစံလှိုင်ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်စံလှိုင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ အိုမူရာတာဒါရို ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင်ရဲဘောသုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် ဗိုလ်မှူးအောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်မှူးအောင်ကို ၃၀ ဧပြီတွင် ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပဲခူးတိုင်းကျောက်တံခါးမြို့၌ ဦးရွှေမှန် ဒေါ်ဖော် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဖြူးမြို့၌ ရဟန်းခံကာ သာသနူ့ဘောင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ရဟန်းဘဝဖြင့် ပထမကြီးတန်း စာမေးပွဲအောင်မြင်ခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

လယ်ယာစိုက်ပြီးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ဖြူးမြို့နယ် တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမားအစည်းအရုံး၏ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ရန် စေလွတ်သည့် စတုတ္ထအသုတ် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များနှင့်အတူ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ကိုရှိယူမှုရူးသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၂ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၄ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းမှ လေယာဉ်ပုံဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျူးရျူးကျွန်း နာဂတ်ဆာကီးမြို့၊ အနီးရှိ ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှုတစ်ဆင့် ဟာကိုနီတောင်ပေါ်စခန်းမြို့သို့ သွားရောက် အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် တိုကျိုမှုဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ လေယာဉ်ပုံဖြင့် သွားရောက်ရာ ၁၁ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် စစ်ငြာနချုပ် နှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်း
မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတ်က်စဉ် လက်နက်ခဲယမ်းမီးကော်ကျော်နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်
ရေး တပ်ဖွဲ့နှင့်အတူ ချိတ်က်ခဲ့သည်။ ဘီအိုင်အေတပ်ရင်း ၂၈၏ တပ်ရေး
ဗိုလ်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေ
ကို ဖျက်သိမ်း၍ ဗမ္မာကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဘီဒီအေ
တပ်ရင်း ၂၈၏ တပ်ရင်းမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၂၃ ညိုတ် ဘဇ္ဇန်နဝါရီစွဲတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နေအိမ်၏ ကျင်းမာရေး ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည့်သူ့လွှတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် ဖွဲ့စည်းရေး အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လုန်ရေးကာလက တိုင်း ၇ (သရက်၊ အာလု၊ မကွေး၊ မင်းဘူး)တွင် တိုင်းမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လုန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

၁၂ အြဂ္ဂတ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဗမာ့တပ်မတော်ခေါင်းဆောင် အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ တည်ထောင်ရာတွင် ဆော်ယူရေးမှုး အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ဒုတိယညာတွင် အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၉ ဧပြီ ၁၉၄၇ ခုနှစ် တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဖဆပလ အမတ်လောင်းအဖြစ် သရက်တောင် မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ ဝင်ရောက် အရွေးခံရာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံရသည်။

၁၉၄၈-၅၉ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနဝန်ကြီး အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၆ ဧပြီ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် သန့်ရှင်း ဖဆပလ အစိုးရ အဖွဲ့၏ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ် မတ်လအထိ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့တွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး အဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

င ဒီဇင်ဘာ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဖွဲ့စည်းပေးသည့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းညီညွတ်ရေး အကြံပေးအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေးရုပြီးနောက် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်တွင် ပါဝင် ၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် သခင်နှု၏ လက်ဝညီညွတ်ရေး မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့ အဖြော်နှင့်အဝါန်တွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်အဝါန်အဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၆ ဧပြီ ၁၉၄၈ ခုနှစ် တွင် ဖွဲ့စည်းသော လက်ဝညီညွတ်ရေးကောင်စီတွင် ပြည်သူ့ရဲဘော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါလီမန်ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမ အကြိမ် ရွှေးကောက်ပွဲ (၁၉၅၁) နှင့် ဒုတိယအကြိမ်ရွှေးကောက်ပွဲ (၁၉၅၆) တို့တွင် ဖဆပလအမတ်လောင်းအဖြစ် ကြည့်မြင်တိုင် မြောက်ပိုင်း မဲဆန္ဒ နယ်မြေမှ ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက် တင်မြောက်ခြင်း ခံရသည်။ ပြည်ထောင်စုပါတီ နှင့် ဗ-တ-လ-စ တို့တွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၇ မတ် ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုပါတီ အမှုဆောင်တစ်ဖွဲ့လုံးနှင့် အတူ

၁၉၅၈ ခုနှစ် ဖဆပလ အဖွဲ့ နှစ်ခြမ်းကွဲသောအခါ သန့်ရှင်း ဖဆပလ အဖွဲ့၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် တတိယ အကြိမ် ပါလီမန်ရွှေးကောက်ပွဲတွင် သန့်ရှင်း အမတ်လောင်းအဖြစ် ကြည့်မြင်တိုင်မြောက်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက် တင်မြောက်ခြင်း ခံရသည်။ ပြည်ထောင်စုပါတီ နှင့် ဗ-တ-လ-စ တို့တွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၇ မတ် ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုပါတီ အမှုဆောင်တစ်ဖွဲ့လုံးနှင့် အတူ

နှစ်ထွက်ခဲ့သည်။ ၂၀ မတ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းသော ပြည်ထောင်စု ပါတီ ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၃၂ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ရန်ကုန်ဘဆွဲနှင့်အတူ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ပြီး ဦးနှေးဆောင်သည့် ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီ ပါတီ (Parliamentary Democracy Party) တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီပါတီတွင် အနောက်မြောက်တိုင်းများအဖြစ် လည်းကောင်း၊ အားသစ်စာစောင်၏ တွဲဖက် အယ်ဒီတာအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁ ဇန်နဝါရီ ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ဖက်ဆစ်ဆန်ကျင်ရေး ပြည်သူ့ညီညာတ်ရေး ပါတီ (ဖဆည်ပ) (Anti-Fascist People's Unity Party) ကို သီးခြား တည်ထောင်ခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ မှ ၂၈ မေ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် လွှတ်ပြုမှုများသာခွင့် အမိန့် (၂/၈၀)ကို ကြေညာခဲ့ပြီးနောက် ၂၁ ဧပြီ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၁၉၈၈ အရေးအခင်းအပြီးတွင် ဒီမိုကရေစီနှင့် ပြိုများများ (ဒီ/ပြိုများ)တွင် ဒုက္ခက္ခာအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တပ်မတော်မှ နိုင်ငံတော် ပြိုများမှာ တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်ယူပြီးနောက် ဒီမိုကရေစီနှင့် ပြိုများရေးအဖွဲ့ချုပ် ဒုက္ခက္ခာ ဗိုလ်မှူးအောင်သည် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်ရာ ဂျားရှုံးရှုံး ရှုံးရှုံး စစ်ရေးအကူအညီပေးရန် စာရေးသား တင်ပြတောင်းခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

၁ ဧပြီ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ရွှေတိဂုံစေတီ ဂေါပကလူကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၈၈ အရေးအခင်းကာလအတွင်း ၉ စက်တင်ဘာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် ဦးနှေး ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဦးဆောင်သည့် စင်ပြိုင်အစိုးရတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။

၂၉ ဒီဇင်ဘာလ ၁၉၈၉ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အား နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးလိုသူများ၏ ဘေးအန္တရာယ်မှ ကာဂွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀(ခ)အရ တားဆီးမိန့် ထုတ်ပြန်ခံခဲ့ရသည်။

၁၁ အောက်တို့ဘာ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံတော် ဤမိန္ဒါနပြုလုပ်မှုများ၏ ပုဒ်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် အမိန့် ၅/၉၀ ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး ဒီ/ဤမိန္ဒါနပြုလုပ်မှုများအောင်အား စင်ပြိုင်အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ မရှိသေးသည့်အတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ရပ်တည်နေသူ မဟုတ်သဖြင့် ဒီ/ဤမိန္ဒါနပြုလုပ်မှုများအောင် အဖွဲ့ဝင် အမည်စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။

ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် “သတိုးသီရိသူဓမ္မဘွဲ့” ချီးမြှေ့ငံခံခဲ့ရသည်။

၂၇ မတ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှ နောက်ဆုံး ကဏ္ဍာဌာန ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွဲနှင့် ဆုံးကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အတိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှေ့ငံ ဂုဏ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။

၄ အန်နဝါရီ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်၏အကျိုးကို ဦးစီး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အတွက် နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်) ချီးမြှေ့ငံခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ သို့သော် ထိုဘွဲ့ကို ၂ အောက်တို့ဘာ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ရုပ်သိမ်း ခံရသည်။

လက်မှတ်

BOH HMU AUNG
(COMURA TATASRI)

ဗိုလ်မြင့်အောင်

ဗိုလ်မြင့်အောင်

အမည်ရင်း မောင်ဖိုးစိုးဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်စိုး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာသင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ ကိုနို ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကိုပိုင် များ ဗိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် ဗိုလ်မြင့်အောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်မြင့်အောင်ကို ၁၄ နိုဝင်ဘာ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် ပန်းတောင်းမြို့နယ် သူရဲတန်းကျေးရွှေ့ ဦးပန်း၊ ဒေါ်သက်ရှည် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေးရာ

အထက်တန်းပညာရေးအဆင့်ထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

အမျိုးသားရေးအောင်ရွက်ချက်

သခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း သခင်မြဲ တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေးအောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာ သင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် ဒုတိယအသုတ်နှင့် အတူ ၁၃ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင်

ကိုင်ရှိမှာရူးသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြှုမှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၈ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်င အိုဆာကာမြှုသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာနိကို တောင်ပေါ်စခန်းမြှုသို့ သွားရောက် အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၉ မေ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် လေယာဉ်ပုံဖြင့် တိုကျိုမှ ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ သွားရောက်ရာ ၁၀ မေ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမ္ဗုလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ထားဝယ် စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာ နိုင်င တွင်း ချိတက်၍ ပြတိသွေးတိုကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေဖျက်သိမ်းပြီး ဗမ္ဗုကာကွယ်ရေး တပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ပိုလ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် စက်အမြောက်တပ်ရင်းတွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

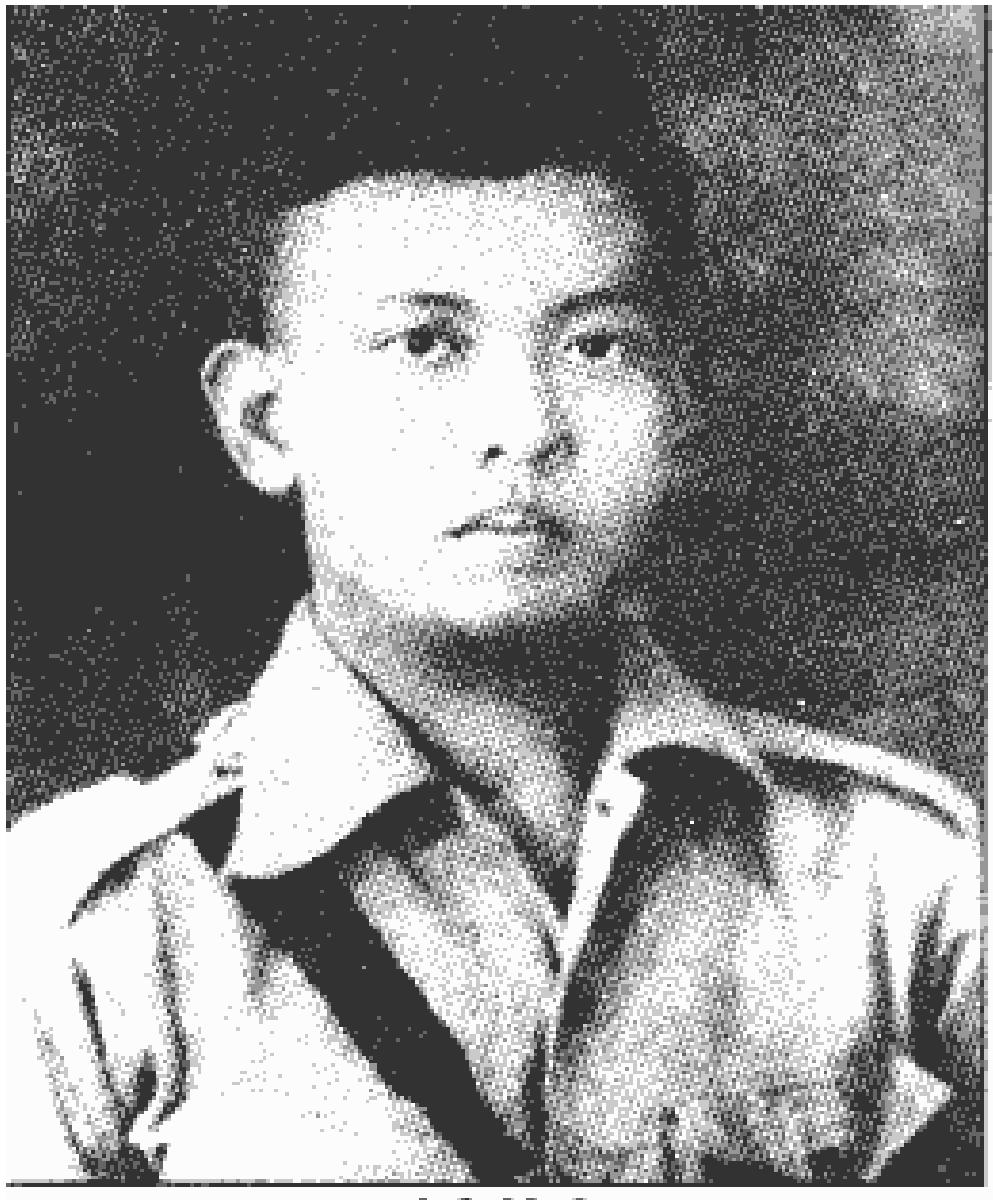
ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလက တိုင်း “၃” (သရက်၊ အာလံ၊ မကွေး၊ မင်းဘူး) တွင် တာဝန်ကျပြီး ဖက်အမြောက် တပ်ရင်းကို ခေါင်းဆောင်၍ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး အပြီးတွင် နတ္တလင်းမြှုသို့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရောက်ရှိလာရာ ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်မြင့်အောင် ပိုလ်ပလတို့နှင့် တွေ့ဆုံးနေးခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှ နောက်ဆုံး ကဏ္ဍာဌား ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးလွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွန်း ဆံဖျား ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်မှုကြောင့် နိုင်င တော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်း အမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချိုးမြှင့်ရှုက်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၂၄ စွဲ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် နတ္တလင်းမြို့၌ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေ
ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ထိန်ဝင်း

ဗိုလ်ထိန်ဝင်း

အမည်ရင်းကိုဆောင်း ဖြစ်သည်။ ကိုဆောင်း၏ ဂျပန်အမည်မှာ
မွန်ရဟိရရှိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနှင့် ဗန်ကောက်မြို့တွင် ရဲသော်သုံးကျိပ်ဝင်များ
ပိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် ပိုလ်ထိန်ဝင်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ပိုလ်ထိန်ဝင်းကို ၁၇ မေ ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ပဲခူးခရိုင် ရွှေကျင်မြို့၌
ဦးလွန်းမောင်၊ ဒေါ်ပွား မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေးရာ

ညောင်လေးပင်မြို့၊ အမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာ
သင်ကြားခဲ့ပြီး အဂ်လိုပ်မြန်မာ ၁၀ တန်းစာမေးပွဲ အောင်မြင်ခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

၁၉၃၆-၃၇ ခုနှစ်တွင် ခေတ်သစ်သဘင်အဖွဲ့ တည်ထောင်ခဲ့သည်။
မျက်လှည့်ပညာလည်း ပြသခဲ့သည်။

အမျိုးသားရေးဆောင်ရွက်ချက်

ဂျပန်နှင့် တိုကျိုမြို့ လက်မှုပညာအတတ်သင်တက္ကသိုလ်တွင် တက်
ရောက်ပညာသင်ကြားနေစဉ် ပိုလ်မှုးကြီးစူးကြီးနှင့် ဆက်သွယ်မိခဲ့သည်။

ပိုလ်မှူးကြီးရူးကိုသည် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုတွင် ကိုဆောင်းတက်ကြစွာ ပါဝင်လိုကြောင်း သိရသောအခါ ဂျပန်နိုင်ငံ ရောက်ရှိနေသည် သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်လှမြိုင်တိုနှင့် တွေ့ဆုံပေးခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ဦးစီး ဌာနချုပ်က မြန်မာနိုင်ငံကို စည်းရုံး သိမ်းသွင်းရန် မိနာမီအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းသော အခါ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

မိနာမီအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာပြီးနောက် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် လျှို့ဝှက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် အဆာဟိစန်မာရူးသဘော (Asahi San Maru) ဖြင့် ၁ မတ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံမှ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၁၂ မတ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ပန်ကောက်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ကိုဆောင်းသည် ၂၃ မတ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်မှ ၂၉ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်ထို့ ဤလခန် ထိုင်းနိုင်ငံ အင်းမယ်မြို့တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း သူပုန်ထရေးအတွက် လက်နက်များ သွင်းရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ လျှို့ဝှက်စွာ ထွက်ခွာလာသော မျိုးချစ်လူငယ်များအား စောင့်ကြိုးရန် တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ကိုဆောင်းသည် သခင်သန်းတင်ကို ဂျပန်နိုင်ငံသို့ပေးရန် ၁၅ ယုဂ္ဂတ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဒေလီမာရူးသဘော (Delhi Maru) ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ စစ်ပညာ သင်တန်းများ ပြီးဆုံးပြီးနောက် ထိုင်းနိုင်ငံ ပန်ကောက်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ရာ ကိုဆောင်းသည် ပန်ကောက်မြို့၊ ဝါဒဖြန့်ဖြူးရေးဌာနမှုနောက် မြန်မာဘာသာဖြင့် အသံလွှင့် ဝါဒ ဖြန့်ခဲ့သည်။ ၉ မေ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ပြန်ကြားရေးအရာရှိအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး စတင်ပြီးနောက် ဂျပန်တပ်မတော် ရန်ကုန်မြို့မှ ဆုတ်ခွာသွားသည့်အခါ ပိုလ်ထိန်ဝင်းသည် ဂျပန်တပ်မတော်နှင့်အတူ မော်လမြိုင်သို့ လိုက်ပါသွားခဲ့ရသည်။ မော်လမြိုင်တွင် ဂျပန်တပ်မတော်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေရသော်လည်း ပိုလ်ထိန်ဝင်းသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့က မသက်ဘူး ဖမ်းဆီးထားသည့် မြန်မာတော်လှန်ရေးသမားများ လွှတ်မြောက်ရေး အတွက် အကူအညီများ ပေးခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှုနောက်ဆုံး ကဏ္ဍအုပ် ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွဲနှင့် ဆံဖျော် ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (တတိယဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

ပိုလ်ထိန်ဝင်းသည် မော်လမြိုင်တွင်ရှိစဉ် ကျန်းမာရေးမကောင်း၍ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ဆေးကုသရန် သွားရောက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၅ နိုဝင်ဘာလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ လန်ပန်မြို့ (Lampang)၌ အဆုတ်နာ ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ဘုန်းမြင့်

ဗိုလ်ဘုန်းမြင့်

အမည်ရင်း ကိုတင်အေး ဖြစ်သည်။ တို့မမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်တင်အေး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ ချင်းဒီစိန်ဂျိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနှင့်ငံ ဗန်ကောက်တွင်ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည်များ ခံယူရာတွင် ဗိုလ်ဘုန်းမြင့် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်ဘုန်းမြင့်ကို ၃ အန်နဝါရီ ၁၉၂၀-ပြည့်နှစ်တွင် သာယာဝတီ ခရိုင်လက်ပံ့တန်းမြို့နယ် ကွမ်းခြေရွှေ့ ဦးဘ ဒေါ်ရွှေခဲ့ မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေးရာ

လက်ပံ့တန်းမြို့၊ ဆရာကြီးဦးစိန်၏ မြန်မာဘာသာ အထက်တန်းကျောင်းမှ နာမတန်းအောင်မြင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မင်းလှမြို့၊ နော်မန်ကျောင်းတွင် အလယ်တန်းဆရာဖြစ်သင်တန်း ဆက်လက်တက်ရောက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ထူးခွာနို့ အောင်မြင်သဖြင့် ရွှေတံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ မင်းလှမြို့နယ် ကျောင်းသားသမဂ္ဂဥက္ကာဇာဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

၁၉၅၈-ခုနှစ် ဖဆပလအကွဲတွင် နှင့်ငံရေးလောကမှ အနားယူချုပ်သစ်ကုန်သည်လုပ်ခဲ့သည်။

၁၉၆၄-ခုနှစ်တွင် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးတည်ဆောက်မှု ကော်မတီ အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၆၆-ခုနှစ်မှ ၁၉၇၉-ခုနှစ်အထိ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့၏ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန်စေလွှတ်သည့် ဒုတိယ အသုတ် မြန်မာမျိုးချုပ်လူငယ်များနှင့်အတူ ၁၃ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ် တွင် ကိုရှိမှုမာရး သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ အိုဆကာမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် တိုကျိုမြို့သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဟာကိုနီ တောင်ပေါ်စခန်းမြို့တွင် အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၉ မေ ၁၉၄၁-ခုနှစ် တွင် လေယာဉ်ပုံဖြင့် တိုကျိုမှ ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ ထွက်ခွာလာရာ ၁၀ မေ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများသင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချီတက် တိုက်ခိုက်ရန် စစ်ကြောင်းများ အသီးသီးသတ်မှတ်သောအခါ ဗိုလ်ဘုန်းမြှင့်သည် ဂျပန်တပ်မ အမှတ် ၅၅၈၏ ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၇-ဧပြီ ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေဖျက်သိမ်း၍ ဗမ္ဗာကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဗိုလ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလတွင် တိုင်း ၂ (သရက်၊ အာလံ၊ မကွ္ဗား၊ မင်းဘူး) တွင် မျိုးချုပ်ပမာ့တပ်မတော် ပါဘီအက်(ပိ) တပ်ရင်း ၁၀၃ ၏ တပ်ရင်းမှူးအဖြစ် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ မင်းလှေလေယာဉ်ကွင်းကို ရဲဘော်သုံးယောက်တည်းဖြင့် စီးနင်းတိုက်ခိုက်ရာ ဂျပန် ခုနစ်ဦးသေ၍ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက် အမြောက်အမြားကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

ဗမာပြည်ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဝင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၀-ပြည့်နှစ်တွင် ဗမာပြည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီနှစ်ခြမ်းကဲသောအခါ ဗမာပြည် အလုပ်သမား လယ်သမားပါတီ တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဗမာပြည် အလုပ်သမား လယ်သမားပါတီ သာယာဝတီ ခရိုင် အတွင်းရေးများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၂-ပထမအကြိမ် ပါလီမန် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ဗမာပြည် အလုပ်သမား လယ်သမားပါတီ အမတ်လောင်းအဖြစ် မင်းလှုအနောက်ပိုင်းအုတ်ပို့ မဲဆန္ဒ နယ်မြေမှ ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက် တင်မြောက်ခံရသည်။ ၁၉၅၆- ဒုတိယအကြိမ် ပါလီမန် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ပ မ ည တ အမတ်လောင်းအဖြစ် မိုးညီမြို့နယ်မှ ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၅ မှ ၁၉၆၂-ခုနှစ်အထိ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားညီညွှတ်ရေး တပ်ပေါင်းစု (ပ-မ-ည-တ)တွင် ပါဝင်၍ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ ၁၉၅၉-ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု နောက်ဆုံးကဏ္ဍတွင် ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေး အတွက် သက်စွဲနဲ့ဆံဖျား ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၃ ဧန် ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးကို ဦးစီးဆောင်ရွက် ခဲ့သည့်အတွက် နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၂၈ ဧပြီ ၁၉၉၉-ခုနှစ်တွင် လက်ပံတန်းမြို့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လက်မှတ်

Chin Da

ဗိုလ်မြင့်ဆွဲ

ပိတေဂျာ

အမည်ရင်း ကိုထွန်းခင်ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအချို့ ဝင်ရောက်ပြီး နောက် သခင် ထွန်းခင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာသင်တန်း တက်ရောက် စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ နာကာမူရာဟိုတို့၏ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနှင့် ဗန်ကောက် တွင် ရဲသော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ပိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် ပိုလ်မြင့်ဆွဲ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

အသက်မွေးမှုဘဝ

တော်လှန်ရေး အစိုးရလက်ထက် ကုန်သွယ်ရေးကော်ပါးရေးရဲ့ (၁၅) တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနှင့်ရေးဆောင်ရွက်ချက်

တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ရေနံချောင်းမြို့၌ ကျင်းပသည့် တို့ပမာအစည်းအရုံး၏ ပထမဆုံး အကြိမ် ညီလာခံတွင် ပြည်ခရိုင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံမှုနေ၍ သခင်တွန်းခင်အား တို့ပမာအစည်းအရုံးငှာနချုပ် အလုပ် အမှုဆောင်အဖြစ် ရွှေးချယ်တင်မြောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ မြင်းခြားတွင် ကျင်းပသည့် တို့ပမာအစည်းအရုံး၏ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ညီလာခံတွင် ငှာနချုပ် ဘဏ္ဍာရေးမျှုးအဖြစ် ရွှေးချယ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် တို့ပမာ အစည်းအရုံး နှစ်ခြမ်းကွဲသောအခါ သခင်တွန်းအုပ် သခင်ပစိန် တို့ပမာ အစည်းအရုံးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် မြန်မာ မြို့ချစ်လူငယ် စတုတွေအသုတ်နှင့်အတူ ၈ ဧလိုင်၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ကိုရိယုမာရှုးသဘော ဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ပြီး ၂၂ ဧလိုင်၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၄ ဧလိုင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းမှ လေယာဉ်ပုံဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျူးရှုံးကျွန်း နာဂါစကိုမြို့အနီးရှိ ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိ ခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာကိုနီတောင်ပေါ်စခန်းမြို့တွင် ခေတ္တအပန်းဖြေခဲ့ကြ သည်။ ၈ ဗြိုဟ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် တိုကျို့မှ ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ လေယာဉ်ပုံဖြင့် သွားရောက်ရာ ၁၁ ဗြိုဟ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) မြန်မာနှင့်တွင်း မချိတက်မီ ပြည်တွင်းသူပုန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မြန်မာနှင့်အတွင်း ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ ၁၁ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံ ပါတီဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံပြီး

ဂျပန်တပ်များ အကြောင်းနှင့် မှာကြားလိုက်သော ကိစ္စများကို သတင်းပို့ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ရန်ကုန်မြို့၊ ဖျာပုံမြို့၊ ဘိုကလေးမြို့နှင့် ကျိုက်လတ်မြို့တို့တွင် စစ်ပညာသင်တန်းပေးခြင်း၊ စစ်လက်နက်ငယ် သင်တန်းပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဘီအိုင်အေတွင် ပိုလ်မှူးကြီးရာထူးဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဂျိဇ္ဇာလိုင် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေဖျက်သိမ်း၍ ပမာဏာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ)ဖွဲ့စည်းသောအခါ ပိုလ်ကြီးရာထူးဖြင့် ရန်ကုန်စစ်ရုံးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ပျော်းမနားစစ်ရုံးချုပ်၊ တပ်ရင်း(၄)၊ ပဲခူး စံပြ တပ်ရင်း၊ စစ်ဝန်ကြီးရုံးနှင့် လောကျင့်ရေးဌာနရုံးတို့တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလတွင် တိုင်းအမှတ် (၄) (ပဲခူး၊ ရွှေကျင်၊ သထုံး) တွင် ဒုတိယစစ်ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်တော်လှန်ရေး အပြီးတွင် ပမာဏာတပ်မတော်မှ နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်တွင်ပါဝင်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဖဆပလ နှစ်ခြမ်းကွဲသောအခါ သန့်ရှင်းဖဆပလ အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် တတိယအကြိမ် ပါလီမန် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် သန့်ရှင်းဖဆပလ အမတ်လောင်းအဖြစ် ပခုဗ္ဗာအရှေ့ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ ဝင်ရောက်အရွှေးခံရာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခံရသည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ် မတ်လအထိ ပါလီမန်အတွင်းဝန် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

စာပေါရေးရာ

မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှုတွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်၏ အခန်းကဏ္ဍတိ
ဖော်ပြထားသည့် “ရဲဘော်သုံးကျိပ် ကိုယ်တွေ့မှတ်တမ်း” ကို ရေးသားပြုစု
ခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

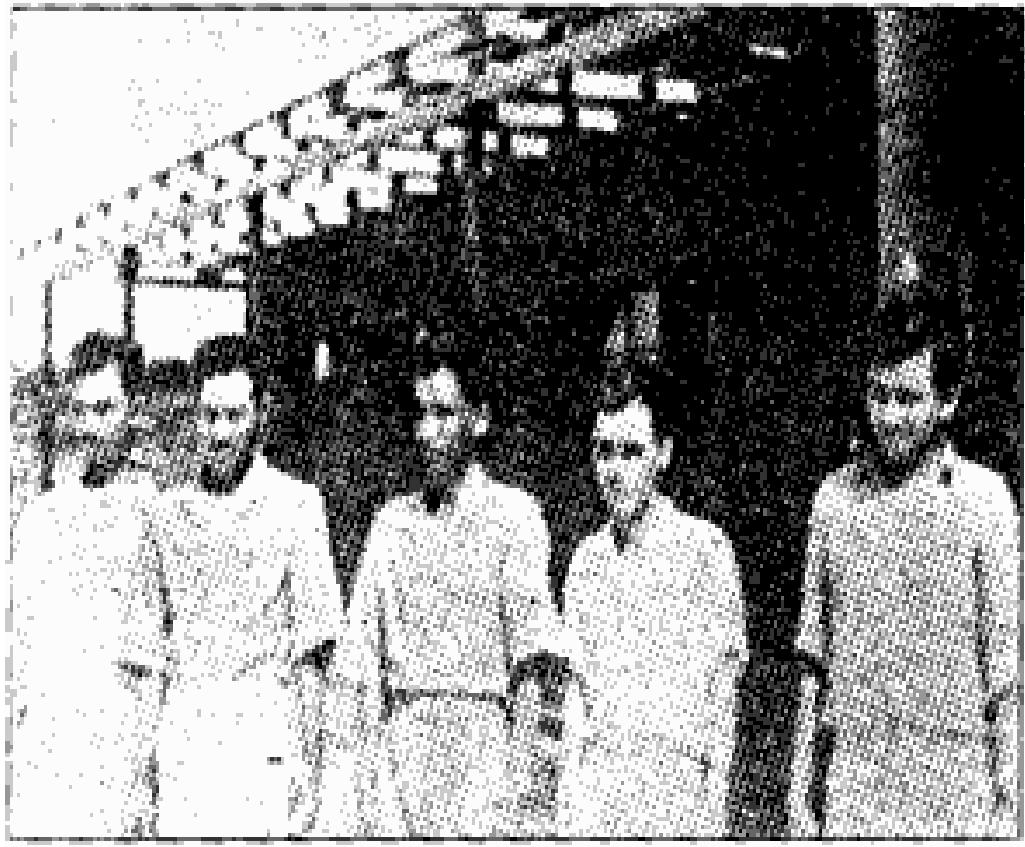
၂၇ မတ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု နောက်ဆုံး
ကဏ္ဍတိ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအတွက် သက်စွဲနဲ့ဆံဖျား
ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်
အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်း
ခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၂၃ အန်နဝါရီ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့မြို့ နှလုံး သွေးကြောပိတ်
ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လက်မှတ်

Aoh Myint Swe
Myanmar Historian

ဟိုင်နန်ကျွန်း-စစ်ကော်ငါး၌ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်အခါး-
ပူးတွဲရိုက်ကူးထားသည့်ပုံ။

(ဟိုင်နန်ကျွန်းစစ်ကော်ငါးတွင် စစ်ပညာသင်ကြားနေသည့်-
ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များအနက် ရဲဘော်အခါး၊ ဆရာများ-
ရေခါးေဆာင်၌ ရိုက်ကူးထားသည့်ပုံ။)
လ-မှု-ယာ-ဗိုလ်မင်းခေါင်၊ ဗိုလ်ချုပ်နေဝါဒီး၊ ဗိုလ်မြင့်အောင်၊
ဗိုလ်စောအောင်၊ ဗိုလ်မြင့်အောင်။

ဗိုလ်ရန်နိုင်

ပိုလ်ရန်နှင့်

အမည်ရင်း ကိုထွန်းရှိနိုဖြစ်သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာသင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ ယာမှာရှိတာတောရှိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ပိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် ပိုလ်ရန်နိုင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။
ပိုလ်ရန်နိုင်ကို ၂၁၅၀၈ဘာ ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် အောင်လံမြို့နယ် ကမ္မလေး ကျေးရွှေ၌ ဦးခန့် ဒေါသနမိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေးရာ

ကမ္မလေးကျေးရွာ ဆရာကြီးဦးချမ်းသာ၏ တိုင်းရင်းမြန်မာ စာသင် ကျောင်းတွင် မူလတန်းအဆင့်အထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ အောင်လံမြို့တွင် အလယ်တန်းအဆင့်အထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ပြည်မြို့၊ အစိုးရ၊ အထက်တန်း ကျောင်းတွင် ပညာဆက်လက် သင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ကျောင်းသား သပိတ်ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အတွက် အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ဒသမတန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်တဗ္ဗာ်သို့လို တက်ရောက် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၃၈-၃၉ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တဗ္ဗာ်သို့လိုကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ အမှုဆောင်အဖြစ်

ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သထုကျောင်းဆောင်တွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ် တတိယကျောင်းသားသပိတ် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံလုံး ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ သံမဏီတပ်ကို တည်ထောင်ပြီး ပထမဆုံး တပ်မှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ သံမဏီထွန်းရှိန်ဟု ကျော်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၃၉-၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ် ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂနှင့် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂတွင် အတွေ့ထွေ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၉ မတ် ၁၉၄၀ပြည့်နှစ် အိန္ဒိယ နိုင်ငံ ရမ်းဂါးမြို့တွင် ကျင်းပသော အိန္ဒိယ အမျိုးသားကွန်းရက်သို့ မြန်မာနိုင်ငံ ကျောင်းသားများ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၁-ခုနှစ် ဥပစာ ဝိဇ္ဇာတန်း နောက်ဆုံးနှစ်တွင် စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သဖြင့် ပညာသင်ကြားမှ ခေတ္တရပ်ဆိုင်းခဲ့သည်။ ၁၉၄၆-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်သို့ ပြန်လည်တက်ရောက် ပညာ သင်ကြား ခဲ့ရာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဥပဒေပညာကို ဆက်လက်သင်ကြားခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်-

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် မြန်မာ မျိုးချစ် လူငယ်ပထမအသုတေသနများအတူ ၁၀-မတ် ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရှိန်းတင်းမာရှုး သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှတွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၇ မတ် ၁၉၄၁- ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကိုမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ တိုကိုမြို့တွင် ၁၀ရက်ခန့် နေပြီးနောက် ၁၉၄၁-ခုနှစ် မြို့ပြေလတွင် စစ်ပညာသင်ကြားရန် တိုင်ဝမ်းမှတစ်ဆင့် ဟိုင်နှစ်ကျွန်းသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဟိုင်နှစ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာ သင်ကြား ခဲ့သည်။

ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ရောကြားချိတပ်ဖွဲ့ (မြိုတ် စစ်ကြား)ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချီတက်ရွှေ ပြီတိသူ တို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၂ မတ်လတွင် ပိုလ်ရန်နိုင် ဦးစီးတိုက်ခိုက်သည့် ရွှေတောင်တိုက်ပွဲသည် သမိုင်းတွင်သည့် တိုက်ပွဲတစ်ပွဲ ဖြစ်သည်။

၂၃ နှလိုင် ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အောက် ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာ ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီဇာ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ပိုလ်မှူးအဆင့်ဖြင့် တပ်ရင်း ၂-တပ်မှူးကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၃-ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ စစ်ရေးအတွင်းဝန် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အဓိပတိ ဒေါက်တာ ဘမော်၏ စစ်ရေးအတွင်းဝန် အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စစ်ရေး အတွင်းဝန်အဖြစ် အရွှေ့အာရု ကွန်ဖရင့်တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်ခေါ် မင်္ဂလာ့ စစ်တက္ကသိုလ်ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ပါတီနှင့်ရေး

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လုပ်ကြံးရသောအချိန်၌ ဖဆပလ အစိုးရ၏ ပုံမှန်မ (၅)ဖြင့် ဖမ်းဆီးခြင်းခံရသည်။ ၁၉၅၁-ခုနှစ်တွင် ထောင်မှ လွတ်လာပြီးနောက် ဒေါက်တာဘမော်၏ မဟာ ဗမာပါတီတွင်ပါဝင်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် သုံးပွင့်ဆိုင်မဟာမိတ်အဖွဲ့၊ အတိုက်အခံပေါင်းစုံ မဟာမိတ်အဖွဲ့၊ (All opposition Alliance) နှင့် ပြည်ချစ် မဟာမိတ်အဖွဲ့ တို့တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၅၁-ပထမအကြိမ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဟာ ဗမာ အမတ်လောင်းအဖြစ် သိမ်ဖြူမြောက်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မှ လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၆-ခု ဒုတိယအကြိမ် ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမျိုးသားအုပ်စု အမတ်လောင်းအဖြစ် ရမည်းသင်းမြောက်မဲဆန္ဒနယ်မှ လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၀ တတိယကြိမ် ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမျိုးသား မဟာမိတ်အဖွဲ့၊ အမတ်လောင်းအဖြစ် သရက်ရှုံ့ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မှုလည်းကောင်း ဝင်ရောက် အရွှေ့ခံရာ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။

၁၂-မတ် ၁၉၆၅-ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ရန်နိုင်သည် ပိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်း စောကြား၊ အလီးမော်မစွဲတာပက်တို့ ပါဝင်သည့်အဖွဲ့နှင့် အတူ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ လျှို့ဝှက်ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၆၆-ခုနှစ် မတ်လတွင် ထိုင်းမြန်မာ နယ်စပ်တွင် အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၆-ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလတွင် အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၂၉ ညိုတ် ၁၉၆၉-ခုနှစ်တွင် ဦးနှေးဆောင်သော ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီ ပါတီ ဖွဲ့စည်းရာ၌ အလုပ်အမှုဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီပါတီမှ ဦးနှုတ်ထွက်သွားပြီးနောက် ဗိုလ်လက်ဌာ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦးဆောင်သည့် ပြည်သူ့ပြည်ချေစီပါတီတွင် အလုပ်အမှုဆောင် တစ်ဦး အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၈ ဧပြီ ၁၉၇၅-ခုနှစ် တွင် ပြည်သူ့ပြည်ချေစီပါတီမှ ထုတ်ပယ်ခြင်းခံရသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ မှ ၂၈ မေ ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ်တွင် လွတ်ဖြော်ချမ်းသာခွင့် အမိန့် ၂/၈၀ ကို ကြေညာခဲ့ပြီးနောက် ၁၈ ညိုတ် ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၉၆၀-ပြည့်နှစ် မတ်လတွင် နိုင်ငံတော် ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် အိန္ဒိယနိုင်ငံ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ် ဧပြီလတွင် ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးကိစ္စဖြင့် အင်လန်နှင့် ဥရောပနိုင်ငံများသို့ သွားရောက် ခဲ့သည်။ ၁၉၆၁-ခုနှစ် ဇန်လတွင် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၆ ဒီဇင်ဘာလ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုက္ခိစက်မှုသုတေသနသိပ္ပါးမှ မစွဲတာဟာရာ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ဂျပန်နိုင်ငံ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၈-ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ဒီမိုကရေစီ တောင်းဆိုမှု ဆန္ဒပြုပဲ များတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

အထွေအထွေ

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လျှန်ရေးကာလက ဂျပန်ကို တော်လျှန်ခြင်းမှာ နည်းလမ်းမကျဟု ယူဆ၍ မပါဝင်ခဲ့ပေ။ ဒေါက်တာဘမ် ဦးစီးသော ပမာနိုင်ငံအစိုးရအဖွဲ့ ရန်ကုန်မြို့မှ မော်လမြိုင်မြို့သို့ ဆုတ်ခွာရာတွင် မုဒ္ဒမြို့အထိ လိုက်ပါခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် ဗန်ကောက်မြို့၏ ဗိုလ်ရန်နိုင်ကို အင်လိပ်တို့က ဖမ်းစီး၍ မြန်မာနိုင်ငံပြန်ပို့ခဲ့သည်။

စာပေါရေးရာ-

“ရဲဘော်သုံးကျိုပ်မှတ်တမ်း” ကို ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ-

၁၉၄၂-မတ်လ ရွှေတောင်တိုက်ပွဲအပြီး ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အော်)၏ သူ့ရဲဘောင်းတံဆိပ်(ဒုတိယအဆင့်) ရရှိခဲ့သည်။

၂၇-မတ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာလွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု နောက်ဆုံး ကဏ္ဍအုပ် ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွာနဲ့ ဆံဖျား ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင်(ဒုတိယဆင့်)တံဆိပ်ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၄-အန်နဝါရီ ၁၉၈၁-ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးကို ဦးစီး ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်အတွက် နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့(ပထမဆင့်)ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၂၈ အန်နဝါရီ ၁၉၈၉-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လက်မှတ်

ဗိုလ်လင်းယုန်

ပိုလ်လင်းယူနှစ်

အမည်ရင်း ကိုထွန်းချွေဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သော အခါ သခင် ထွန်းချွေဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ အုံဆုမိစုစုမှ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင်များ ပိုလ်အမည် ခံယူရာတွင် ပိုလ်လင်းယူနှစ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ပိုလ်လင်းယူနှစ်ကို ၁၉၁၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တောင်းမြို့၌ ဦးအောင်သီန်း၊ ဒေါ်ဒေါ်စိမ်း မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

တော်လှန်ရေးအဖိုးရ လက်ထက်တွင် သစ်လုပ်ငန်းကော်ပို့ရေးရှင်း ဒုတိယမန်ဂျာအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

သခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း သခင်မြဲ တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်ချုံ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန်ဖော်တွင် သည့်

မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် ဒုတိယအသုတ်နှင့်အတူ ၁၃ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ကိုင်ရှိမာရးသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၈ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ အိုဆာကာမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အိုဆာကာမှတစ်ဆင့် တိုကိုမြို့သို့ ရောက်ရှိပြီး ဟာကိုနီတောင်ပေါ်စခန်းမြို့တွင် အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ထိုနောက် ၉ မေ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် တိုကိုမှ လေယာဉ်ပျံဖြင့် ထွက်ခွာလာရာ ၁၀ မေ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဟိုင်နှစ်ကျွန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှစ်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျမ်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) မြန်မာနိုင်ငံတွင်း မချိတက်မိပြည်တွင်း သူပုန် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ ၂ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၄၂၊ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝါဒ၊ ဗိုလ်မိုးညိုတို့နှင့် အတူရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီဝင်များနှင့် ဆက်သွယ်ကာ ရန်ကုန်မြို့၊ မင်းလှမြို့၊ ပဲခူးမြို့နှင့် မဗ္ဗာလေးမြို့တို့တွင် စစ်ပညာ သင်တန်းပေးခြင်း၊ လက်နက်ငယ်သင်တန်းပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေကို ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာကာကွယ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဗိုလ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ် ဂျပန်တော်လှန်ရေးကာလက ခရမ်း၊ သုံးခွဲဒေသတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တိုကိုတော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၅ မတ် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှ နောက်ဆုံးကန္တာ၌ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအတွက် သက်စွဲနဲ့ဆံဖျားကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ခီးမြှုင့်ဂုဏ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

စ မြို့၊ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် လေဖြတ်ရောဂါဖြင့် ရန်ကုန်မြို့တွင်
ကွယ်လွန်သည်။

လက်မှတ်

ဗိုလ်ပလ

ဗိုလ်ပဝါ

အမည်ရင်း ကိုသန်းရင် ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်ပြီးနောက် သခင်တွန်းလွင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ အိုတာနီဟူရှိဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် ဗိုလ်ပလ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်ပလကို ၁၇ မတ် ၁၉၁၇-ခုနှစ်တွင် မြောင်းမြေခရိုင် မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့နယ်ကျိုက်ပိုရာ၌ ဦးကျော်ဟန် ဒေါ်သိန်း မိဘ နှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေးရာ

လွှာတွာ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းတွင် သတ္တမတန်းအထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၈-ခုနှစ်တွင် မြောင်းမြေစီရင်စု တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်က နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈-၂၉ မြောင်းမြေ စီရင်စု ဗမာလက်ရုံးတပ်များ တည်ထောင်သောအခါ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈-သာယာဝတီ တို့ပမာအစည်းအရုံး ညီလာခံတွင် မြောင်းမြေခရိုင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံတွင် သခင်တွန်းခင်

သည် တို့ပမာ အစည်းအရုံးငြာနချုပ် အလုပ်အမှုဆောင်အဖြစ် ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခံရသည်။ ၁၉၃၈-ခု တို့ပမာအစည်းအရုံး နှစ်ခြမ်းကွဲသောအခါသခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း၊ သခင်မြဲ တို့ပမာအစည်းအရုံးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ဂျပန်နှင့်သို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် စတုတ္ထအသုတ်မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များနှင့်အတူ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ကိုရီယာရူးသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၂ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရွှေ့နှစ်ဟိုင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၄ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရွှေ့နှစ်မှ လေယာဉ်ပံ့ဖြင့် ဂျပန်နှင့် ကျူးရှေးကျွန်း နာဂါစကီးမြို့အနီးရှိ ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာကိုနိတောင်ပေါ်စခန်းမြို့သို့ သွားရောက်ကာ အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် တိုကိုမှုဟိုင်နှစ်ကျွန်းသို့ လေယာဉ်ပံ့ဖြင့် သွားရောက်ကာ ၁၁ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှစ်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများသင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ထားဝယ် စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတက်၍ မြို့တိသွေးတိုကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေ ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဗိုလ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလက ဗိုလ်ဗလ္လီးစီးသည့် တပ်ရင်း(၃)သည် ရွှေးတန်း စစ်ညီးစီးငြာနချုပ်၏ တိုက်ရှိက်ကွာပ်ကဲမှုအောက်တွင် ရှိပြီး တိုင်း(၆)နှင့် တိုင်း(၇)ဒေသအတွင်း ဖက်ဆစ်ဂျပန်တိုကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ပါတီနှင့်ရေး

၁၉၅၈-ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်မှ အငြိမ်းစားယူခဲ့ပြီး နှင့်ငံရေး နယ်ပယ်သို့ ပြန်ဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ် တတိယအကြိမ် ပါလီမန်ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် သန့်ရှင်းဖဆပလ အမတ်လောင်းအဖြစ် ချောက်မြို့ မဲဆန္ဒနယ်မှ ဝင်ရောက် အရွေးခံရာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခံရသည်။

စာပေါရေးရာ

၁၈ ဧူလိုင် ၁၉၇၃-ခုနှစ် ကြေးမုံသတင်းစာတွင် “ထိုနေ့” ဆောင်းပါးကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၇၄-ခုနှစ်တွင် “လွတ်လပ်ရေး ခရီးတစ်ထောက်” စာအုပ်ကို ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ ၁၁ ဧပြီလ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ကြေးမုံသတင်းစာတွင် “ရဲဘော်သုံးကျိုပ် ၃၄ နှစ်ခရီး” ဆောင်းပါးကို ရေးသားခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

အန်နဝါရီ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ယူဂိုစလားဗီးယား သမ္မတ တီးတိုး၏ စစ်သည်တော်ကောင်း (တတိယဆင့်) Military Merit (Third Class) ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၂၇ မတ် ၁၉၅၉-ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြီးပမ်းမှူး နောက်ဆုံး ကဏ္ဍာဏ့် ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည့်နှင့်လူမျိုး လွတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွာနှင့် ဆံဖျားကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၂၉၆၂ ၁၉၈၀-ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အတွက် နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

လက်မှတ်

သင်တွန်းအုပ်

သခင်ထွန်းအုပ်

အမည်ရင်း ကိုထွန်းအုပ် ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက် သောအခါ သခင်ထွန်းအုပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သခင်ထွန်းအုပ်၏ ဂျပန်အမည်မှာ အိချိဟာရအိရှိရော ဖြစ်သည်။

သခင်ထွန်းအုပ်ကို ၂ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၀၇ ခုနှစ်တွင် ပြည်ခရိုင်၊ သဲကုန်း မြို့နယ်၊ သို့က်တော်ဆူး မြေပိုင်ရှင် ဦးရွှေ၊ ဒေါ်ရွှေသား မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

သို့က်တော်ဆူ အလယ်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ထိုနောက် မော်ဇာမြို့နယ်ရန်ကုန်မြို့တို့တွင် ပညာ ဆက်လက်သင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် သီဟို (ယခု သီရိလက်)နှင့်၊ ကိုလံဘိမြို့ စိန်ဂျိုးကောလိပ် (St. Joseph's College) တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး စီနီယာ ကင်းဘရစ် (Senior Cambridge) တွင် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာနနာကောလိပ် (Hanana College) တွင် ဆက်လက်ပညာ သင်ကြား ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပြတိသူနယ်ခဲ့ဆန္ဒကျင်ရေး လူပ်ရားမူများကြောင့် ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ် အဖမ်းခံရသည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံး နှစ်ခြမ်းကဲသောအခါ သခင်ထွန်းအုပ် သခင်ပစိန် တို့ပမာအစည်းအရုံးကို ဦးဆောင်ခဲ့သည်။

မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး အတွက် ပြတိသူတို့ကို လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရန် ဂျပန်ဆရာဝန် စူဇူး မှတစ်ဆင့် ဂျပန်ကောင်စစ်ဝန် မစွဲတာဖူကိုင်းခေါ် မစွဲတာဟုမှာ (Mr. Fukai (a) Mr. Nonma) နှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ ဂျပန်ကောင်စစ်ဝန်၏ အကြံပေးချက်အရ သခင်ထွန်းအုပ်သည် ဗမာ့လက်ရုံးတပ် ပိုလ်ချုပ် သခင်လှဖေ (ပင်ဖြူ) ကို ထိုင်းနိုင်ငံသို့ စေလွှတ်ရန်ကြီးစားရာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

၁၀ ဧန် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် သခင်ထွန်းအုပ်သည် ဂျူဗလီဟော၌ ဂျပန်သွားစိုက်ဆရာဝန် မစွဲတာကိုကုဘု (Mr. Kokubu) နှင့် မြန်မာ့ လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ဂျပန်ထံမှ အကူအညီရရန် ထပ်မံ တွေ့ဆုံးခွေးခွေး ခဲ့သည်။ ထိုသို့ခွေးခွေးပြီးနောက် သခင်ထွန်းအုပ်သည် သခင်ပစိန်အား ထိုင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဂျပန်စစ်သံမှုးနှင့်တွေ့ဆုံးရန် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် အောက်တို့ဘာလ တွင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် သခင်ပစိန်သည် ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ရန် ကြိုးစားစဉ် ၁၃ အောက်တို့ဘာ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် တွင် ပြတိသူ စုံထောက်များ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

သခင်ထွန်းအုပ်သည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် အောက်တို့ဘာလတွင် သခင်အောင်သန်း (ပိုလ်စကြာ)အား ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ထပ်မံစေလွှတ်ခဲ့သည်။

သခင်အောင်သန်းသည် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ချောမောစွာ ရောက်ရှိသွားပြီး ဂျပန်ရောတပ်စစ်သံမှုးနှင့် ဆက်သွယ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဆက်သွယ်နိုင်ခဲ့ပြီး နောက် သခင်အောင်သန်းသည် သခင်ထွန်းအုပ်ထံ ဂျပန်နိုင်ငံ၌ စစ်ပညာသင်ကြားရန် မြန်မာလူငယ် (၄၀)ခန့် စေလွှတ်ပေးရန် အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ သခင်ထွန်းအုပ်သည် သခင်အောင်သန်း၏ အကြောင်းကြားချက်အရ ၁၉၄၁

ခုနှစ် မေလတွင် သခင်သစ် (ပိုလ်စောနောင်)နှင့် သခင်ကျော်စိန် (ပိုလ်ဓိုးညီ) တို့အား ထိုင်းနိုင်ငံသို့ စေလွှတ်ခဲ့ရာ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ သခင်မြဲ တို့ပမာအစည်းအရုံးမှ ပိုလ်မျှူးကြီး စူးကြီးနှင့် ဆက်သွယ်မိပြီး ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာ သင်ကြားရန် မြန်မာ မြို့ဗျားချုပ်လူငယ်များ စေလွှတ်နေချိန်တွင် ဂျပန် သံအမတ်က သခင်ထွန်းအုပ် ကိုယ်တိုင် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရန် တို့က်တွန်းသည့်အတွက် မြန်မာ မြို့ဗျားချုပ်လူငယ် စတုတ္ထအသုတ်နှင့် အတူ ၈ ဧည့်ဝါ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ကိုရှိယူမှုရှုးသဘော့ဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၂ ဧည့်ဝါ ၁၉၄၁ ခုနှစ် တွင် ရှုန်ဟိုင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၄ ဧည့်ဝါ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းမှ လေယာဉ်ပုံဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျူရားကျွန်း နာဂါစကီးမြို့အနီးရှိ ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှုတစ်ဆင့် ဟာကိုနီတောင်ပေါ်စခန်းမြို့တွင် ခေတ္တ အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။

၈ ဉာဏ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် စတုတ္ထအသုတ် မြန်မာ မြို့ဗျားချုပ်လူငယ် ၁၀ ဦး တိုကျို့မှ ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ ထွက်ခွာသွားသောအခါ သခင်ထွန်းအုပ်သည် အုပ်ချုပ်ရေးပညာများ လေ့လာရန် တိုကျို့တွင် နေရစ်ခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) စစ်ငြာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းတွင် ပါဝင်၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတက်ခဲ့သည်။ ၁ ဉာဏ် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဂျပန်စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအောက်တွင် ဖွဲ့စည်းသည့် မြန်မာအစီးရ အဖွဲ့တွင် သစ်တောာရေးဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

လွှတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ပြည်သူ့ ဌ်မ်းချမ်းရေး အဖွဲ့ပေါင်းစုံတွင် ပါဝင်၍ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ပထမအကြိမ် ပါလီမန် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ကြည့်မြင်တိုင်တောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့ဌ်မ်းချမ်းရေး အဖွဲ့ပေါင်းစုံ အမတ်လောင်းအဖြစ် ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တို့ပမာအစည်းအရုံးကို ပြည်လည် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဉာဏ်လတွင် အတိုက်အခံပေါင်းစုံ မဟာမိတ်

အဖွဲ့ (အမအ) ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဒုတိယ အကြိမ် ပါလီမန် ပြည်သူ့လွတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပြည်မဲဆန္ဒနယ်မြေနှင့် သဲကုန်း မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ အမျိုးသားမဟာမိတ် အမတ်လောင်းအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် တတိယအကြိမ် ပါလီမန်ပြည်သူ့လွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် သိမ်ဖြူတောင်ပိုင်း၊ မဲဆန္ဒနယ်မြေနှင့် တွဲတေးမဲဆန္ဒနယ်မြေတို့မှ တို့ပမာ အစည်းအရုံး အမတ်လောင်း အဖြစ်လည်းကောင်း ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၉၄၂ ဧပြီတွင် ဒေါက်တာဘမ် ဦးဆောင်သာ ဆင်းရဲသား ဝံသာနှုအဖွဲ့၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊ သခင်ဗီဇ် တို့ပမာအစည်းအရုံးနှင့် သခင် ကိုယ်တော်မြိုင်း၊ သခင်မြှု တို့ပမာ အစည်းအရုံးတို့ ပေါင်းစည်း၍ ဗမာ အဖွဲ့ချုပ်ကြီး (တို့ပမာဆင်းရဲသားအစည်းအရုံး) ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁ ဧပြီတွင် ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်တို့က မြန်မာနိုင်ငံအား လွှတ်လပ်ရေးပေးပြီးနောက် သခင်ထွန်းအုပ် အား တရုတ်ပြည် (နန်ကင်း) ဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်အဖြစ် ခန့်အပ်၍ စက်ဗူဗုံး ပို့ခဲ့သည်။ ဒုတိယ ကမ္မာစစ်အပြီးတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်ရောက်လာပြီး မြန်မာနိုင်ငံဘူရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်၏ ဥပဒေပြုအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

စာပေရေးရာ

၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် “ကျွန်ုပ်စွိန့်စားခန်း” စာအုပ်ကို ရေးသား ပြုစုခဲ့သည်။

ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

ဂုမတ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု နောက်ဆုံး ကဏ္ဍာဌား ကိုယ်ကျိုးမင့်သဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအတွက် သက်စွိန့်ခံဖျား ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ် အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(တတိယဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိုပ်

* ၁၂၃

ဘဝနိဂုံး

၂၃ အန်နဝါရီ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ လီးနှောက်ရောဂါ
ဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လက်မှတ်

ဗိုလ်လရောင်

ဗိုလ်လရောင်

အမည်ရင်း ကိုပဂ္ဂမ်းဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်ဘဂျမ်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ ဘာဘာတာကေရှိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗန်ကောက်မြို့တွင် ရဲဘော်သုံးကိုပိုင်ဝင်များ ဗိုလ်အမည်ခံယူရှု၌ ဗိုလ်လရောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်လရောင်ကို ၂၈ မေ ၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် မင်းဘူးမြို့၊ သူငြေးကုန်းရပ်ကွက်၌ ကုန်သည်ကြီး ဦးသာဒ္ဓား၊ ဒေါ်ငွေသင် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သည်။

ကောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေး

မင်းဘူးမြို့၊ အစိုးရအထက်တန်းကောင်းမှ တန်းမြှင့်ကောင်းထွက်စာမေးပွဲအောင်မြင်ခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

တော်လျှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်တွင် ဗဟိုကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း စစ်ဆေးရေးဌာနတွင် အထူးအရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် သက်ပန်းဆရာတော်၏ ဂျီစီဘီအေ (General Council of Burmese Association) အဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် မင်းဘူး တို့ပမာအစည်းအရုံးကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ မင်းဘူးခုံ့ ရဲတပ်ပိုလ်ချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံးဌာနချုပ် အလုပ်အမှုဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ တို့ပမာအစည်းအရုံး နှစ်ခြမ်းကွဲသောအခါ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းသခင်မြေ တို့ပမာအစည်းအရုံးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၉-၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံးဌာနချုပ် အမှုဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ရန် စေလွှတ်သည့် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်ပထမ အသုတ်နှင့်အတူ ၁၀ မတ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှိန်းတင်းမှာရူးသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မှတွက်ခွာခဲ့ပြီး ၂၇ မတ်၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကိုမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှ တဆင့် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် တိုင်ဝမ်ကျွန်းမှ တစ်ဆင့် ဟိုင်နှုန်ကျွန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှုန်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗိုလ်လက်ဌာနှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ပြည်တွင်းသူပုန်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ထိုတာဝန်များ ဆောင်ရွက်နေစဉ် ၂၁ နိုဝင်ဘာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် တက်နှစ်ရွာ၌ ထိုင်းရဲများ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရပြီး ၁၁ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် အချုပ်မှ လွှတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ဗမာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ထားဝယ်စစ်ကြောင်းတွင် စစ်လက်နက်ပစ္စည်းထောက်ပံ့ရေးတပ်ဖွဲ့၏ တပ်မှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဘီအိုင်အေ စစ်ရုံးချုပ်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးအဆင့်ဖြင့် ဒုတိယ စစ်ဦးစီးချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေ ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဘီဒီအေ တပ်ရင်း(၁)တွင် တပ်ရေးဗိုလ်ကြီးအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် ပိုလ်မှူးအဆင့်ဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတပ်ရင်းတွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလက ဒေါက်တာဘမ် ဦးစီးသော ဗမာ နိုင်ငံ အစိုးရအဖွဲ့ ရန်ကုန်မြို့မှုမော်လမြိုင်သို့ ဆုတ်ခွာရာတွင် စစ်ဝန်ကြီး၏ အတွင်းဝန်ဖြစ်သော ဒုတိယပိုလ်မှူးကြီးလရောင်သည် အဓိပတိရုံးအဖွဲ့နှင့် လိုက်ပါသွားရသည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးပြီးသည့်နောက် တိုင်း ၅ (မော်လမြိုင်-ထားဝယ်နှင့် မြိုတ်) စစ်ဌာနချုပ်ကို ပဲခွဲးတွင် ပြန်လည် စုစည်း သည့်အခါ မော်လမြိုင်တပ်ရင်း၏ တပ်ရင်းမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် တပ်မတော်မှ နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ကြီးကို တည်ထောင်ရာတွင် ဆော်ပြုရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၉ ဧပြီ ၁၉၄၇ ခုနှစ် တိုင်းပြု ပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ဖဆပလ အမတ်လောင်းအဖြစ် မင်းဘူးတောင် မဲဆန္ဒနယ်မှ ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခံရသည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ပြည်သူ့ရဲဘော် အဖွဲ့ချုပ်တွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် သခင်နှု၏ လက်ပဲ ညီညွတ်ရေးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့ရဲဘော် အဖြူနှင့်အဝါ ကွဲပြားသည့် အချိန်တွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖြူအဖွဲ့၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၆ ဧပြီ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းသော လက်ပဲညီညွတ်ရေးကောင်စီတွင် ပြည်သူ့ရဲဘော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ပြည်သူ့ရဲဘော် (အဖြူ) တပ်ဖွဲ့ နှင့်အတူ ၂၉ ဧပြီ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် တောာ့ခိုခဲ့သည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် မတ်လတွင် ဥပဒေဘောင်အတွင်း ပြန်လည် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိ ဥပဒေ ဘောင်အတွင်း တည်ရှိသည့် ပြည်သူ့ရဲဘော်ပါတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ပထမအကြိမ် ပါလီမန် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ပြည်သူ့ ဖြမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ပေါင်းစုံ အမတ်လောင်းအဖြစ် မင်းဘူးတောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ် မှ ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။

၂၇ မတ်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ပြည်သူ့ညီညွတ်ရေးပါတီ တည်ထောင်ရာ၏ ပါဝင်ခဲ့ပြီး အလုပ်အမှုဆောင် တစ်ဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၈ ခုနှစ်အထိ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးတပ်ပေါင်းစုံ (ပ-မ-ည-တ) တွင် ပါဝင်၍ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံရေးမှ အနားယူခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ဖြမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တရုတ် ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဆိုပါယက်ဆိုရှယ်လစ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ သြစ်တိုးယားနိုင်ငံ နှင့် ဟန်ဂေရီနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်တွင်ပင် တရုတ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ပိုကင်းမြို့တွင် ကျင်းပသော အာရုံနှင့်ပစ္စိတ်ဒေသ ဖြမ်းချမ်းရေးကွန်ဖရင့်သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုပြင် သြစ်တိုးယားနိုင်ငံ ပီယင်နာမြို့တွင် ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ဖြမ်းချမ်းရေးကွန်ဖရင့်သို့ တက်ရောက် ခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ဧန်လတွင် စီးပွားရေးကိစ္စဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက် ခဲ့သည်။

ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

၂၅ မတ်၊ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှ နောက်ဆုံး ကဏ္ဍား ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးလွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွန်း ဆံဖျား ကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှုတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်

* ၁၃၃

ဘဝနိဂုံး

၉ ၉၈၆၉ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် နှလုံးရောဂါဖြင့် ရန်ကုန်မြို့တွင်
ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လက်မှတ်

ଡිල්බු

မိုလ်ဉာဏ်

အမည်ရင်း မောင်မောင်ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်မောင်မောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန် စစ်ပညာသင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ ဆူချိယ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင်ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ မိုလ်အမည် ခံယူရာတွင် မိုလ်ဉာဏ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

မိုလ်ဉာဏ်ကို ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် တောင်းခရိုင် ဖြူးမြို့နယ် ကျောက်တိုင်တောင် ကျေးရွှေ့၌ ဦးဘု ဒေါ်မြစ် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေးရာ

ကည့်တ်ကွင်းမြို့တွင် သတ္တမတန်းအထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

ကချင်ပြည်နယ် ဆားမော်သကြားစက်တွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

မြို့မြို့ တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေးကို တက်ကြစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သင်ကိုယ်တော်မြိုင်း သင်မြဲ တို့ပမာ အစည်းအရုံးမှ ပိုလ်ဉာဏ်အား ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် ရွှေးချယ်ခဲ့သည်။

မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် စတုတွေအသုတ်နှင့်အတူ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ကိုရီယာရူးသဘောပြင် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၂ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၄ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းမှ လေယာဉ်ပံ့ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျူးရျားကျွန်း နာဂါးစကီးမြို့အနီး ရှိ ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှုတစ်ဆင့် ဟာကိုနိတောင်ပေါ် စခန်းမြို့သို့ သွားရောက်ကာ အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် တိုကိုမှ ဟိုင်နှုန်ကျွန်းသို့ လေယာဉ်ပံ့ဖြင့် သွားရောက်ရာ ၁၁ ဧပြီ ၁၉၄၁ခုနှစ် တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှုန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ထားဝယ်စစ်ကြောင်း ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချီတက်ကာ ပြီတိသုတပ်များကို ရုပ်ရုပ်ခံခံ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထားဝယ်စစ်ကြောင်းသည် ၈ မတ် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် အမှတ် ၅၅ ဂျပန်တပ်များနှင့်အတူ ရန်ကုန်မြို့ကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ရန်ကုန်စစ်ငြာနချုပ်၏ တာဝန်ပေးအပ်ချက်အရ ပိုလ်ကြီးဉာဏ် သည် ဖားမြို့တွင် ပြုမြတ်ပိုပြားရေး တာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု နောက်ဆုံး ကဏ္ဍာဏ့် ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွာနဲ့ ဆုံးဖြတ်ပေးဆောင်ရွက်မှုပြောင်းလဲမှု နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်း အမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (တတိယဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၄ မြို့ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ဟာပုန်မြို့၌ ြိမ်ဝပ်ပါပြားရေးတာဝန်များ
ထမ်းဆောင်နေစဉ် ကရင်လက်နက်ကိုင်တပ်များ၏ ချံခိုတိက်ခိုက်မှူးကြောင့်
ကျဆုံးခဲ့ပြီး ခေါင်းဖြတ်ယူသွားခြင်း ခံရသည်။ တတိယမြောက် ကျဆုံးသွားသော
ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ကျော်ဇော

မိုလ်ကျော်ဇော်

အမည်ရင်း ကိုရွှေ ဖြစ်သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာသင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ တာနီးချို့ ရှင်အိချို့ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင်များ မိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် မိုလ်ကျော်ဇော် ဖြစ်လာ ခဲ့သည်။

မိုလ်ကျော်ဇော်ကို ၃၀ နိုဝင်ဘာ ၁၉၁၈-ခုနှစ်တွင် သုံးဆယ်မြို့နယ် ဆိုင်းစုကျေးရွှေ့၌ ဦးပန်း၊ ဒေါ်တင့် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာ လူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာသာဝင် ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပညာရေးရာ

သုံးဆယ်မြို့၊ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းတွင် အထက်တန်းအဆင့်ထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

သာယာဝတီမြို့၊ တိုင်းရင်း မြန်မာစာသင်ကျောင်းတွင် ကျောင်းအုပ် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ရန် စေလွှတ်သည့် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် ဒုတိယအသုတ်နှင့်အတူ ၁၃ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ် တွင် ကိုင်ရှိမှာရူးသဘော်ဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ် တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ အိုဆာကာမြို့ သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အိုဆာကာမှတစ်ဆင့် တိုက္ခိမြို့သို့ရောက်ရှိပြီး ဟာကိုနီ တောင်ပေါ်စခန်းမြို့တွင် ခေတ္တ အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ထိုနောက် ၉ မေ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် တိုက္ခိမှ လေယာဉ်ပုံနှင့်ထွက်ခွာလာရာ ၁၀ မေ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်း တွင် စစ်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) စစ်ငှာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတ်က်၍ ပြတိသွေတိုကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေကို ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာ့ ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ပိုလ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၂၃ ဧပြီ ၁၉၄၄-ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ကျင်းပ သော ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက် ခဲ့သည်။ ၁ မတ် ၃ မတ် ၁၉၄၅-ခုနှစ်အထိ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ကျင်းပသော ဖ-တ-ပ-လ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို အစည်းအဝေးတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ် များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေး ကာလက တိုင်း ၄ (ပဲခူး-ရွှေကျင် နှင့် သထု)တွင် တိုင်းများအဖြစ် တာဝန်ယူကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

၁၂ ဧပြီ ၁၉၄၅-ခုနှစ်တွင် ဗမာ့တပ်မတော် ခေါင်းဆောင် အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ စက်တင်ဘာလ တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သို့ ကန့်မြို့သို့ သွားရောက်ရာ၌ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၅

ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၅-ခုနှစ်တွင် ဗမာ့တပ်မတော်၏ ဒုတိယ ပိုလ်အဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈- ခုနှစ်တွင် မြောက်ပိုင်းတိုင်း တိုင်းများအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ငါ ဖော်ဝါရီ ၁၉၄၉-ခုနှစ်တွင် တောင်ပိုင်းတိုင်း တိုင်းများအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၂-ခုနှစ်တွင် မြန်မာ စစ်မစ်ရှင် ဒုတိယအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ် အင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဆွစ်ဆေလန်၊ ဘယ်လ်ဂျိုယန်၊ နော်ဝေး၊ ဆွဲဒင်နှင့်ယူရှိဆလားပီးယားနှင့်များသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၃-ခုနှစ်တွင် မြောက်ပိုင်းတိုင်း တိုင်းများအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဗမာ့တပ်မတော်တွင် ပိုလ်များချုပ်အဆင့်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၄-ခုနှစ်တွင် တရုတ်ဖြူ၊ ကိုမင်တန် (Kuomintang) တပ်များကို ဘူရဣ့နောင်စစ်ဆင်ရေးဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၅-ခုနှစ်တွင် ရန်ကြီးအောင် စစ်ဆင်ရေးဖြင့် လည်းကောင်း တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၅-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် စစ်ဘက် ချစ်ကြည်ရေး မိတ်ဆက်အဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

၁၉၄၅-ခုနှစ် ၂-က-ပ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်တွင် ဗဟို ကော်မတီဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၂၃ မတ် ၁၉၄၈-ခုနှစ် ၂-က-ပ တော်ခိုရာ၏ မလိုက်ပါ၍ ပါတီမှ ထုတ်ပယ်ခြင်းခံရသည်။

ဗမာ့တပ်မတော်မှ ၁၉၅၆-အောင်မာယထိုးစစ်ဆင်နဲ့စဉ် ၂-က-ပ ဌာနချုပ်သို့ ရဲဘော်ကြီးမြှင့်နှင့်ပိုလ်ကျော်အောတို့ ပေးပို့သော စစ်ရေးထိပ်တန်း လျှို့ဝှက်သတင်းများ ပါရှိသည့် စာရွက်စာတမ်းများကို သိမ်းဆည်းမိခဲ့သည်။ ထိုကိစ္စကြောင့် ၆ မတ် ၁၉၅၇-ခုနှစ်တွင် ဒုတိယပိုလ်များကြီး အဆင့်ဖြင့် ဗမာ့ တပ်မတော်မှ အငြိမ်းစားပေးခြင်း ခံရသည်။

၁၉၆၀-ပြည့်နှစ် တတိယအကြိမ်ပါလီမန် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် တသီး ပုဂ္ဂလ အမတ်လောင်းအဖြစ် ကြည့်မြင်တိုင်တောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မှ ဝင်ရောက် အရွေးခံရာ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။

၁၈ နူလိုင် ၁၉၃၆-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ တရာတ်နိုင်ငံသို့ လျှို့ဝှက်
ထွက်ခွာသွားပြီး ၁၀ ဧပြီတွင် ၁၉၃၆-ခုနှစ်တွင် ဗ-က-ပ နှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သည်။
၃ နိုဝင်ဘာ ၁၉၃၆-ခုနှစ်တွင် ဗ-က-ပ ဗဟိုငြာနချုပ်၏ စစ်အကြံပေးနှင့်
စစ်ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဗ-က-ပ ဗဟို
စစ်ဦးစီးဌာန၊ ဗဟိုစစ်ကော်မရှင်တွင် ပထမ၊ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်များကို
ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

၂၇ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၆၁-ခုနှစ်တွင် တရာတ်ဖြူကျူးကျော်မှ ဆန့်ကျင်ရေး
အမျိုးသားကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြောက်ခြင်း ခံရသည်။ ၁၉၆၃-
ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကောင်စီနှင့် တော့တွင်း လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ပြည်တွင်း
ပြုမှုများရေး ဆွဲးဆွဲးပဲ ကျင်းပစဉ်ကာလက ပြည်တွင်းပြုမှုများရေး
အဖွဲ့ချုပ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

စာပေရေးရာ

၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် “ပြည်တွင်းပြုမှုများရေး သဘောထားနှင့် လက်ရွေးစင်
မိန့်ခွန်းများ”၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် “ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး”၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင်
“ရွေးကောက်ပွဲရှင်းတမ်း”၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် “ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး၊
ကမ္ဘာစစ်နှင့် ပြုမှုများရေး”၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် “အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေး
တိုက်ပွဲများ” စာအုပ်များကို ရေးသားပြုစုပါသည်။

ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

၁၀ ဧန်နဝါရီ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ယူဂိုစလားပီးယား သမ္မတ တိတိုး
၏ စစ်သည်တော်ကောင်း (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၂၇ မတ ၁၉၅၉-ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု
နောက်ဆုံးကဏ္ဍာ၏ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက်

ရဲဘော်သုံးကျိုး

* ၁၄၃

သက်စွဲနှင့်ဆုံးမျှား ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူး
ဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ်
ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်းခဲ့ရသည်။

လက်မှတ်

ဗိုလ်မင်းရောင်

ဗိုလ်မင်းရောင်

အမည်ရင်း ကိုလှဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ
သခင်လှ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာသင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ
အီတို့ဟီတိုးရှိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ
ဗိုလ်အမည်များ ခံယူရာတွင် ဗိုလ်မင်းရောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်မင်းရောင်ကို ၂၆ စက်တင်ဘာ ၁၉၁၇-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တိုင်း
ပုဂ္ဂန်တောင်မြို့နယ် ရေကျော်ရပ်တွင် ဦးဖိုးထင်၊ ဒေါ်သင်းမြိုင် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ
မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကန်တော်ကလေးရှိ ဆရာတိုး ဦးဖိုးအိမ်၏ အဂ်လိုပ်
မြန်မာ နှစ်ဘာသာသင်ကျောင်းတွင် ဒသမတန်းအထိ ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

တော်လှန်ရေးအစိုးရ လက်ထက်တွင် နိုင်ငံတော်သစ်လုပ်ငန်း အဖွဲ့ခြံ
အထူးအရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

ဦးမောင်ကြီး၏ ရဲညွှန်တပ်ဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ တို့ပမာ အစည်းအရုံး
သို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြား

ရန် စေလွတ်သည့် စတုတ္ထအသုတ် မြန်မာလူမျိုးချစ်လူငယ်များနှင့်အတူ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ကိုရိုယုမာရူးသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၂ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၄ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရှုန်ဟိုင်းမှ လေယာဉ်ပုံဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျူးရှေးကျွန်း နာဂါစကီးမြို့၊ အနီးရှိ ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာကိုနီတောင်ပေါ်စခန်းမြို့သို့ သွားရောက်ကာ အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် တိုကျိုးမှ ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ လေယာဉ်ပုံဖြင့် သွားရောက်ရာ ၁၁ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နန်ကျွန်း နှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတို့တွင် စစ်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ထားဝယ်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချီတက်၍ ပြီတိသုတ္တကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထားဝယ်မြို့ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရာတွင် ဦးဆောင်ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂-ခုနှစ် တွင် ဘီအိုင်အေ ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဘီဒီအေ ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဗိုလ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် ဘီဒီအေတပ်ရှင်း(၂) တပ်ခွဲ(၂)တွင် တပ်ခွဲများအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလက တိုင်း ၄ (ပဲခူး၊ ရွှေကျင် သထု)တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ် ၁၉၅၉-တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှ နောက်ဆုံးကဏ္ဍ ၅၇ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွဲနဲ့ဆံဖျား ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်း အမှတ်အဖြစ် လွတ်လပ်ရေး မောကွန်းဝင် (ဒုတိယဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၃ ဧန် ၁၉၈၀-တွင် နိုင်ငံတော်၏အကျိုးကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အတွက် နိုင်ငံဂုဏ်ရည်၌ (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့် ခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၆ နှီဝင်ဘာ ၁၉၈၈ ခုနှစ် မွန်းလွှဲ ၁ နာရီတွင် ရန်ကုန် ဆေးရုံ၏
တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လက်မှတ်

မိန်လက်၍

မိုလ်လက်၍

အမည်ရင်း ကိုလှဖေ ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက် သောအခါ သခင်လှဖေ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန် စစ်ပညာသင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ တာနီကိယောရှိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင်များ မိုလ်အမည်များ ခံယူရာတွင် မိုလ်လက်၍ ဖြစ်လာ ခဲ့သည်။

မိုလ်လက်၍ကို ၃၀ ဧပြီ ၁၉၁၁-ခုနှစ်တွင် ပျော်မနားမြို့၌ ဦးစိန်သွင်၊ ဒေါကျင်မြိုင် မိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားသည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

ရန်ကုန်မြို့၊ မြို့မအမျိုးသားကျောင်းတွင် ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။ မြို့မအမျိုးသားကျောင်းမှ ဒေသမတန်း အောင်မြိုင်ပြီးနောက် ရန်ကုန် တူက္ခသိုလ် သို့ တက်ရောက် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ရန်ကုန်တူက္ခသိုလ် ဒုတိယ ကျောင်းသားသပိတ်တွင် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်တူက္ခသိုလ် မှ ထွက်ခဲ့ပြီးနောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ကာလကတ္တားတူက္ခသိုလ် တွင် ပညာ ဆက်လက်သင်ကြားခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

လက်၍ကုမ္ပဏီနှင့် မုတ္တမကုမ္ပဏီများ တည်ထောင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံကာလ ၁၆ ဒီဇင်ဘာလ ၁၉၃၈ - ခုနှစ်ခု ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ အသင်းတိုက်ချို့ ကျင်းပသော လျှို့ဝှက်အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ တို့ပမာအစည်းအရှုံး၏ တာဝန်ပေးအပ်ချက်အရ သခင်လှဖော်သည် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင် တို့ တရုတ်နိုင်ငံ အမြိုင်မြို့သို့ သွားရောက်ရေးအတွက် စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့ အမြိုင်တွင် သောင်တင်နေစဉ်က ရန်ပုံငွေများ ရှာဖွေကောက်ခံ ပေးပို့ခဲ့သည်။ သခင်လှဖော်သည် ကိုလှမောင် (အငြိမ်းစားသံအမတ်ကြီး) နှင့်အတူ ပြည်ပအကူအညီရရန်အတွက် ထိုင်းနိုင်ငံ သွားရောက်ခဲ့ရာ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်မပါဘဲ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ဝင်ရောက်လာမှု ဖြင့် အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် မြန်မာ မျိုးချစ် လူငယ် ပထမအသုတ်နှင့်အတူ ၁၀ မတ် ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရှိန်းတင်းမာရူး သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၇ မတ် ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ဂျပန် နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ တိုကျိုမြို့တွင် ၁၀ ရက်ခန့် နေပြီး နောက် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဓာတ်လတွင် စစ်ပညာသင်ကြားရန် တိုင်ဝမ်ကျွန်းမှတစ်ဆင့် ဟိုင်နှန်ကျွန်းသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဟိုင်နှန်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဟိုလ်လရောင်နှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ပြည်တွင်းသူပူန်လုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။ ထိုတာဝန်များ ဆောင်ရွက် နေစဉ် ၂၁ နိုဝင်ဘာ ၁၉၄၁-ခုနှစ် တက်နှစ်ရွှေ့ ထိုင်းရဲများ၏ ဖမ်းဆီးခြင်း ခံရပြီး ၁၁ ဒီဇင်ဘာလ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် အချုပ်မှ လွှတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ဟိုလ်လကျော်သည် ဗမာ လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေး) ထားဝယ် စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချီတက်ရှု ပြီတိသုတိကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ဘီအိုင်အေးတွင် ဒုတိယစစ်သေနာပတီအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေး ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာ ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေး) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဒုတိယဟိုလ်မှုးကြီး အဆင့်ဖြင့် ဘီဒီအေးစစ်ဦးစီးအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၂၃ ဉာဏ် ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ကျင်းပသော ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁ မတ်မှ ၃ မတ် ၁၉၄၅-ခုနှစ်အထိ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ကျင်းပသော ဖ-တ-ပ-လ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တိုက် တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလက တိုင်း(၂)နှင့် တိုင်း(၃) ဆက်သွယ်ရေးတာဝန်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၂ ဉာဏ် ၁၉၄၅-ခုနှစ်တွင် ဗမ္ဗာတပ်မတော် ခေါင်းဆောင်အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေးသို့တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉ ဉာဏ် ၁၉၄၅-ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော နေသူရိန်လူထူ အစည်းအဝေးတွင် ဖ-တ-ပ-လပဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ စက်တင်ဘာလတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သီဟို (ယခုသီရိလက်ာ) နိုင်ငံ ကန္ဒိမြို့သို့ သွားရောက်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ကန္ဒိစာချုပ်အရ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသော ဗမ္ဗာတပ်မတော်တွင် ပိုလ်မှူးကြီးရာထူးဖြင့် ဒုတိယ စစ်ဆေးရေး အရာရှိချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်မှူးချုပ်ရာထူး တိုးမြှေ့ငွေးခြင်းခံရသည်။

၂၁ နှေလိုင် ၁၉၄၇-ခုနှစ်တွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးတာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၉ ဉာဏ် ၁၉၄၇-ခုနှစ်တွင် လက်ဗျာဖရီးမင်း ကာကွယ်ရေးစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ၁၉၄၇-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဦးနှေ့ဦးဆောင်သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ အဂ်လန်နိုင်ငံသွားရောက်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈-၄၉ ခုနှစ်တွင် ဗမ္ဗာတပ်မတော်မှ အြိမ်းစားယူခဲ့သည်။ ၁၉၄၇-၄၈ ခုနှစ်တွင် ဖဆပလ အစိုးရအဖွဲ့၏ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထဲရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးတာဝန်ကို ပူးတွဲထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ဇူလိုင်လတွင် ဖဆပလ အစိုးရအဖွဲ့မှ နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

၁၃ ဉာဏ် ၁၉၃၉-ခုနှစ်တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံး အတွင်း၌ ကွန်မြှုန်စ်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်လှဖေ (ပိုလ်လက်ဗျာ)၊

သခင်သိန်းဖေ (ဦးသိန်းဖေမြှင့်)၊ သခင်ပဟိန်းနှင့် မစွဲတာဒတ္ထားတို့ စတင်၍ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၅ ဧပြီ ၁၉၃၉-ခုနှစ်တွင် ဗမာပြည် ကွန်မြှေနှစ်ပါတီကို အမြဲတေပါတီအဖြစ် လျှို့ဝှက်စွာ ဖွဲ့စည်းရာ၌ ပါဝင် ခဲ့ပြီး ဘဏ္ဍာရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈-ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်မှ အပြိုမ်းစား ယူပြီးနောက် ၅-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်သို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်တွင်ပင် ကသာကျေးလက်အရွှေ့ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မှ တိုင်းပြည်ပြုလွှာတ်တော် အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက် တင်မြောက်ခံရသည်။

၁၉၆၉-ခုနှစ်တွင် ဦးနှိုးဆောင်သည့် ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီပါတီ၌ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၄ ဧပြီ ၁၉၇၃-ခုနှစ်တွင် ဦးနှိုးပါလီမန် ဒီမိုကရေစီပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်မှ နှစ်ထွက်သွားပြီးနောက် ပြည်သူ့ပြည်ချစ်ပါတီ (Peoples Patriotic Party) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ပြည်ချစ်လွှာတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်ကိုလည်း ဖွဲ့စည်း ခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၉၅၆-ခုနှစ် မတ်လတွင် ဗက်ပ အလင်းဝင်ရောက်ရေး ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဖ-ဆ-ပ-လ အစိုးရနှင့် ဗ-က-ပ ဗဟိုကော်မတီ ကိုယ်စားလှယ် ရဲဘော်ချမ်းအေးတို့အကြား ကြားလူအဖြစ် ဆွေးနွေး ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

၁၉၄၈-ခုနှစ်တွင် မဟာသီရိသုဓမ္မဘွဲ့ ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။

၂၃ မတ် ၁၉၅၉-ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှာတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု နောက်ဆုံး ကဏ္ဍာ၌ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွာနှင့် ဆံဖျား ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိုပ်

* ၁၅၃

ဘဝနိဂုံး

၂၇ နိုဝင်ဘာ ၁၉၇၈-ခုနှစ်တွင် ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်အနီး ပရာကျွတ်
စခန်းတွင် ကေအင်ယူရွှေဆိုင်းတပ်နှင့် တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားစဉ် ကျဆုံးခဲ့သည်။

လက်မှတ်

ଡିଲ୍ଡିଲ୍ କେସା

မိုလ်ဇေယျ

အမည်ရင်း ကိုလှမောင်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ ကာဂါမာဆာရှိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ မိုလ်အမည် ခံယူရာတွင် မိုလ်ဇေယျဖြစ်လာခဲ့သည်။
မိုလ်ဇေယျကို ၁၀ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၁၃ ခုနှစ်တွင် အလုပ်မြို့နယ် နှစ်းတော်ရွှေရွာတွင် ဦးချုစ်မောင်၊ ဒေါ်စိန်တိုင် မိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားသည်။ ပမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

ရန်ကုန် မြို့မအမျိုးသားကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ဒသမတန်းစာမေးပွဲကို အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၃၄-၃၅ ပညာသင်နှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံကာလအတွင်း ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် တတိယ ကျောင်းသားသဝိတ်တွင် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၀ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၃၉ ခုနှစ် မန္တလေးမြို့ မြို့တိသျေနယ်ခဲ့၍ ဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြုပွဲတွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၈ နိုဝင်ဘာ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ မြေအောက်လျှို့ဝှက်အဖွဲ့ ဖွံ့ဖြည့်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် တတိယအသုတ် မြန်မာမျိုးချစ် လူငယ်များနှင့်အတူ ၁၉၄၁ မေလတွင် ကိုဆိုင်မာရူးသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှတွက်ခွာခဲ့ရာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မေလကုန်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှစ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြား ခဲ့သည်။

ဗမာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) မြန်မာနိုင်ငံတွင်း မချိတက်မိ ပြည်တွင်းသူပုန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ ၁၁ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိ ပြီးနောက် ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံ ပါတီဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံးပြီး ဂျပန်တပ်များ အကြောင်းနှင့် မှာကြားလိုက်သော ကိစ္စများကို သတင်းပိုခဲ့သည်။ ထိုနောက် ရန်ကုန်မြို့နှင့် မန္တလေးမြို့တို့တွင် စစ်ပညာသင်တန်းပေးခြင်း၊ စစ် လက်နက် ထုတ်သင်တန်းပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဂျပန်တပ်မတော်နှင့် ဗမာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ရန်ကုန်ကို သိမ်းပိုက် ပြီးနောက် ၅ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်များကြီးဖော်သည် တပ်မ(၁)ကို ပြီးစီး၍ အထက်မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချိတက်သော ပြီတိသုံးတို့ကို တိုက်ခိုက် ခဲ့သည်။

၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေဖျက်သိမ်း၍ ဗမာကာကွယ်ရေး တပ်မတော်(ဘီဒီအေ) ဖွံ့ဖြည့်သောအခါ ပိုလ်များအဆင့်ဖြင့် တာဝန် ထမ်းဆောင် ခဲ့သည်။ ဂျပန်ခေတ်တွင် ဖွင့်လှစ်သော မင်္ဂလာဒုံး ပိုလ်သင်တန်းကျောင်း တွင် ကျောင်းအပ်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၂၃ ဧပြီ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်ဆောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ကျင်းပ သော ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ ဖွံ့ဖြည့်ရေးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့ သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဗမာနိုင်ငံ အစိုးရအဖွဲ့၌ ဒုတိယ စစ်ဝန်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁ မတ်မှ ၃ မတ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်အထိ

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ကျင်းပသော ၂-တ-ပ-လ အစည်းအဝေးသို့
တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တော်လှန်
တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေး
ကာလတွင် ရွှေတန်းစစ်ငြာနချုပ်၌ စစ်ဦးစီးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူကာ ဖက်ဆစ်
ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

၁၂ ဉာဏ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဗမ္ဗတပ်မတော်ခေါင်းဆောင် အရာရှိကြီး
များ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ
တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့
သီဟို (ယခု သီရိလက်) နှင့် ကန္ဒိမြို့သို့ သွားရောက်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်
ပါဝင်ခဲ့သည်။

မြန်မာနှင့် လွှတ်လပ်ရေးရုပ္ပါးနောက် ဒုတိယပိုလ်မှူးကြီးအောင်
စစ်ဦးစီးအရာရှိ ပထမတန်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဗမ္ဗ
တပ်မတော်တွင် ပိုလ်မှူးကြီးအဆင့်ဖြင့် ၁၉၄၈၊ ဉာဏ်လအထိ တာဝန်
ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ပါတီနှင့်ရေး

၁၆ ဧူလိုင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းသော လက်ပဲညီညွတ်ရေးကောင်စီ
၍ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ လက်ပဲညီညွတ်ရေး ကောင်စီတွင်
ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေစဉ် ဒုတိယပိုလ်မှူးကြီးအောင် ဝန်ကြီးချုပ် သခင်နှု
ထံ ငှင်းအား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ခန့်အပ်ရန် တောင်းဆိုရာ သခင်နှုက
လက်မခံခဲ့ပေ။

ပိုလ်အောင် လက်ပဲညီညွတ်ရေးကောင်စီ၏ အာဏာသိမ်းရေး
လမ်းစဉ်ကို လက်ခံကာ ၁၀ ဉာဏ် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဗမ္ဗတပ်မတော်
တပ်ရင်းအချို့ တော့ခိုရာ၌ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈-၅၀ ပြည့်နှစ်တွင်
တော်လှန်နေသော ဗမ္ဗတပ်မတော်၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
၂၄ မတ် ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ပြည်မြို့၌ ဗမ္ဗပြည်ကွန်မြှေနစ်ပါတီ၊ ပြည်သူ့
ရဲဘော် (အဖြူ)နှင့် တော်လှန်နေသော ဗမ္ဗတပ်မတော်တို့ ပူးပေါင်း၍ ပြည်သူ့

ဒီမိုကရေစီ တပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် မတ်လတွင် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတပ်ပေါင်းစု ပြိုကဲသွားပြီးနောက် တော်လှန် သော ဗမာ့တပ်မတော်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး တော်လှန်များနှင့် ဗမာပြည် ကွန်မြှေနှစ်ပါတီ၏ လက်နက်ကိုင်တပ်များ ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ ထိုနောက် ပိုလ်အော်သည် ဗမာပြည်ကွန်မြှေနှစ်ပါတီတွင် ဗဟိုကော်မတီဝင် ဖြစ်လာ ခဲ့သည်။

၁၆ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်အော်သည် သခင် သန်းမြိုင်တို့ ခေါင်းဆောင်သောအဖွဲ့သည် ဗန်းမော်ခရီးမှုတစ်ဆင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် တရုတ်နိုင်ငံတွင် ဖွဲ့စည်းသည့် အဝေးရောက် ကွန်မြှေနှစ်ပါတီတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

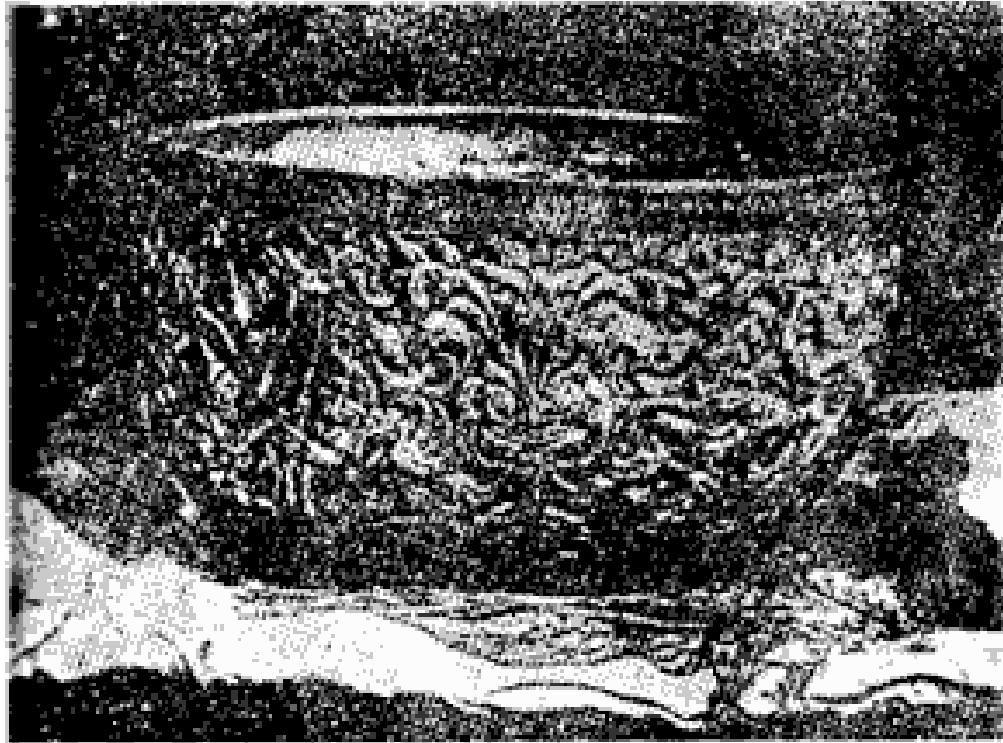
၂၃ ဧပြီ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ပြည်တွင်းပြီးချမ်းရေး ဆွေးနွေးပဲ တက်ရောက်ရန် တရုတ်နိုင်ငံမှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီနှင့် ပြည်တွင်းပြီးချမ်းရေး ဆွေးနွေးပဲပျက်ပြားပြီးနောက် ၁၆ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် သာယာဝတီခရီးငါးကုန်းမြို့နယ်ရှိ ဗ-က-ပ တော်တွင်းစခန်းသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဗကာပ် ဗဟိုကော်မတီအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဗဟိုစစ်ညီးစီးဌာနချုပ်မှုး၊ အဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန် ယူခဲ့သည်။

ဘဝနိရဂုံး

၁၆ ဧပြီ၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ဗမာ့တပ်မတော်မှ ဗကာပ္ပါနချုပ်ကို ဝင်ရောက်စီးနှင်း တိုက်ခိုက်စဉ် ကျဆုံးသည်။

လက်မှတ်

၂-ကြိမ်တိတိ-သွေးသောက်ရာ၌-အသုံးပြုသည့်
သွေးသောက်ငွေဖလား
နှင့်
ဆေးထိုးအပ်။

(ယိုးဒယားပြည်-ဘန်ကောက်မြို့၏၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ်နှင့်-
ယိုးဒယား-ဘန်ကောက်မြို့တော်မှ ဗမ္မုလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သို့
ဝင်လာသော ရဲဘော်များ သွေးသောက်သည့်ဖလားနှင့် ဆေးထိုးအပ်ပါ)

ဗိုလ်ရန်အောင်

ဗိုလ်ရန်အောင်

အမည်ရင်း ကိုလှမြိုင်ဖြစ်သည်။ တို့မမှာအစည်းအချို့ ဝင်ရောက်သော အခါ သခင်လှမြိုင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာသင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ အီတိဒါတေအီချို့ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည် ခံယူရာတွင် ဗိုလ်ရန်အောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်ရန်အောင်ကို J မတ် ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် လှည်းကူးမြို့နယ် ဒါးပိန်ရွာ ဈေးပိုင်းရပ်၌ ဦးဘအောင် ဒေါ်သိန်းမှ မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် ဒသမတန်းစာမေးပွဲ အောင်မြိုင်ခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

၁၉၃၆ မှ ၁၉၃၉ ခုနှစ်အထိ သန်လျှင် ဘီအိုစီကုမ္ပဏီတွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံကာလ ၂၇ ဧန် ၁၉၃၈ ခုနှစ် သန်လျှင် ဘီအိုစီ ရေနံချက်စက်ရုံ သပိတ်မှောက်ရာတွင် ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်ကျော်စိန်ကို တရှုတ်နိုင်ငံ စေလွှတ်ရန် စီစဉ်ထားသော လည်း သခင်ကျော်စိန် မလိုက်ပါနိုင်သည့်အတွက် ပြီတိသျေအစိုးရက ဖမ်းဝါဒ်တွေက အလုပ်သမားသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူး သခင်လှမြိုင်ကို အစားထိုး ရွှေးချယ်ခဲ့သည်။

၈ ဉာဏ် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် သခင်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ ဟိုင်လီ သဘောဖြင့် အမိုင်သို့သွားရောက်ခဲ့သည်။ အမိုင်တွင် တရုတ်ကွန်မြားနှစ်ပါတီ နှင့် အဆက်အသွယ် မရဘဲ သောင်တင်နေရာမှ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရဲဘော်များ၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် ဂျပန်နှင့်ဆက်သွယ် မိကာ ၁၂ နိုဝင်ဘာ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် စစ်ပညာ သင်ကြားရန် ဟိုင်နှစ်ကျွန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှစ်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်း တွင် စစ်ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမ္ဗုလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုအော) စစ်ငြာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတ်ကာ ပြီတိသုကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်တပ်မတော်နှင့် ဘီအိုင်အေတပ်များ ရန်ကုန်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ပြန်လည့်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် ဘီအိုင်အေ တပ်မ(၁) နှင့် (၂) တို့သည် အထက်မြန်မာ နိုင်ငံကို ချိတ်ကိုတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ ၁၂ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယ ပိုလ်များကြီး ရန်အောင်သည် တပ်မ(၁)လက်အောက်ခံ တပ်မဟာ(၁)အား ဦးစီး၍ ရခိုင်သို့ ချိတ်ကိုခဲ့သည်။ တပ်မဟာ (၁)သည် တောင်ကုတ်၊ ရမ်းပြီ၊ မင်းပြား၊ ပုံကြေား ကျွန်း၊ စစ်တွေ၊ ဘူးသီးတောင်၊ မြို့ဟောင်းတို့ကို တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ပိုလ်ရန်အောင် မင်းပြားတွင်ရှိနေစဉ် အိန္ဒိယရှိ မဟာမိတ် စစ်အာကာပိုင် များနှင့် ဆက်သွယ်ရန် သွားရောက်မည့် သခင်သိန်းဖော် သခင်တင်ရွှေတို့နှင့် တွေ့ဆုံးခဲ့သည်။ ပိုလ်ရန်အောင်သည် ရင်းတို့နှစ်ဦးအား လိုအပ်သည့် ငွေကြေး အကူအညီများ ပေးအပ်ခဲ့သည့်အပြင် နယ်စပ်အထိ ရောက်အောင် စီစဉ် ပိုဆောင်ပေးခဲ့သည်။

၂၃ ဇူလိုင် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေကို ဖျက်သိမ်း၍ ဗမ္ဗုကာကွယ်ရေး တပ်မတော်(ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ပိုလ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် တာဝန် ထမ်းဆောင် ခဲ့သည်။

၂၄ ဉာဏ် ၁၉၄၄ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ကျင်းပခဲ့သော ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည့်သူ့လွှတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် ဖွဲ့စည်းရေး အစည်း အဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁ မတ်မှ ၃ မတ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်အထိ ကျင်းပခဲ့သော ဖ-တ-ပ-လ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလက ရှေ့တန်းစစ်ငြာနချုပ်တွင် ဒုတိယ

စစ်ဦးစီးမျှူးအဖြစ် တာဝန်ယူကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တိုကို တော်လှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ အထက်ပမာပြည်တိုင်းတွင် တိုင်းမျှူး ပိုလ်မျှူးကြီးဗုံးသွားသော အခါ ပိုလ်ရန်အောင်သည် အထက်ပမာပြည်တိုင်းမျှူးအဖြစ် တာဝန်ယူအောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

ပမာပြည်ကွန်မြှောနစ်ပါတီဝင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ပမာပြည်ကွန်မြှောနစ်ပါတီမှ ပထမဆုံးဖွင့်လှစ်သော ကွန်မြှောနစ်သင်တန်းကို တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၂၈ ဖေဖော်ဝါရီမှ ၆ မတ် ၁၉၄၈ ခုနှစ်အထိ အိန္ဒိယနိုင်ငံကလကတ္တားမြို့၌ ကျင်းပသော အရှေ့တောင်အာရုံ ဒီမိုကရက်တစ်လူငယ်များ ညီလာခဲ့သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ် မတ်လတွင် ဖဆပလအစိုးရက ပမာပြည် ကွန်မြှောနစ်ပါတီဝင်များကို ဖမ်းဆီးရာ၌ ပိုလ်ရန်အောင်ကို ဖမ်းမဲ့ခဲ့သည်။ ၁၈ ဧပြီ၏ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဖဆပအစိုးရက အင်းစိန်ထောင်မှ လွှတ်ပေးခဲ့ပြီးနောက်လက်ပဲညီညွှတ်ရေးကောင်စိတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ညိုဂုဏ်လတွင် လက်ပဲညီညွှတ်ရေးကောင်စိက ပိုလ်ရန်အောင်အား ပမာပြည်ကွန်မြှောနစ်ပါတီသို့ လက်ပဲညီညွှတ်ရေးလမ်းစဉ်ကို တင်ပြရန် ပကပ ဌာနချုပ်သို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ စေလွှတ်ခဲ့ရာမှ ပြန်မလာတော့ဘဲ တော့ခိုကာ ပကပ၏ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး လမ်းစဉ်နောက်ပါသွားခဲ့သည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ပကပခြေလျင်တပ်မ ၄ ၅၏ တပ်မမျှူး အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဗ-က-ပ တပ်မများ၏ ဒုတိယစစ်သေနာပတီအဖြစ်လည်းကောင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၂ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ပဲခူးရီးမရီ ဗ-က-ပ ဌာနချုပ် ပဟိုစခန်း၌ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ကင်းအဖွဲ့ဝင်များ၏ သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရသည်။

ဘဝနိဂုံး

ပကပ၏ ဖြုတ်ထုတ်သတ်လမ်းစဉ်အရ ပိုလ်ရန်အောင်သည် ၂၆ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ပဲခူးရီးမရီ ဗ-က-ပ ဌာနချုပ် ပဟိုစခန်း၌ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ကင်းအဖွဲ့ဝင်များ၏ သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရသည်။

လက်မှတ်

မိလ်စောနာင်

ဗိုလ်စောနောင်

အမည်ရင်း မောင်သစ် ဖြစ်သည်။ တို့ပမာ့အစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သော အခါ သခင်သစ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာသင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ အိုးဆာဝါ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည် ခံယူရာတွင် ဗိုလ်စောနောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်စောနောင်ကို ၂ စက်တင်ဘာ ၁၉၂၀ -ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ကမာရွတ် ရှမ်းစုရပ်၌ ဦးဘီးညွှန် ဒေါ်ချေမှတ် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ရှမ်းလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

အက်လိပ်မြန်မာ သတ္တာမတန်းစာမေးပွဲ အောင်မြင်ခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက် ကုန်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးဌာနတွင် အထူးအရာရှိ အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့သည်။

အမျိုးသားရေးနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၅-ခုနှစ်တွင် တို့ဗမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သင်ထွန်းအုပ် သင်ဗီဇ် တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ တာဝန်ပေးအပ်ချက်အရ ၁၉၄၁-ခုနှစ်မေလတွင် သင်ကျော်စိန် (ဗိုလ်မိုးညီ) နှင့်အတူ ထိုင်းနိုင်ငံမှ တစ်ဆင့် ဂျပန်နိုင်ငံသွားရောက်ရန် ကြိုးပမ်းစဉ် မဲဆောက်တွင် အဖမ်းခံရသည်။ မဲဆောက်အချုပ်ခန်းတွင် နှစ်ရက်ကြာ အချုပ်ခံရပြီး ပြည်နှင့်ဒက်ပေးခံရ၍ မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်လာခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် စတုတ္ထအသုတ် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များနှင့်အတူ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ကိုရီယာရှုံး သဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၂ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရွှေနှင့် ဟိုင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၄ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရွှေနှင့်မှ လေယာဉ်ပံ့ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျူးရှုံးကျွန်း နာဂတကီးမြို့အနီးရှိ ရေတပ်စခန်း သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာကိုနီတောင်ပေါ်စခန်းမြို့သို့ သွားရောက် ကာ အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် တိုကျို့မှ ဟိုင်နှင့်ကျွန်းသို့ လေယာဉ်ပံ့ဖြင့် သွားရောက်ရာ ၁၁ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှင့်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာ များ သင်ကြားခဲ့သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံပန်ကောက်တွင် ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် စစ်သားစုဆောင်းရေး တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တပ်သားသစ် ၁၀၀၀ ကျော် စုဆောင်းနိုင်ခဲ့သည့်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့် ဂျပန်စစ်အရာရှိကြီးများ၏ ချိုးကျူးမြှင်းခံရသည်။ ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချို့တက်ကာ ပြီတိသုတပ်များကို တို့ကိုခိုက်ခဲ့သည်။

ဘီအိုင်အေတွင် ဗိုလ်မှုးအဆင့်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၇- ဧပြီ ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေ ဖျက်သီမ်း၍ ဗမ္ဗာကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဘီဒီအေ တပ်ရင်း (၄) တပ်ခွဲ (၁)တွင် ဗိုလ်ကြီး အဆင့်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် စစ်ဝန်ကြီးရုံးတွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေးကာလက ရွှေ့တန်းစစ်ငြာနချုပ်တွင် တပ်ခဲ့မှုး
တာဝန်ဖြင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တိုကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ် ၁၉၅၉-ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု နောက်ဆုံး
ကဏ္ဍအွှေ့ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးလွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွဲနဲ့
ဆံဖျားကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း
အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်
ဂုဏ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၃၀ အန်ဝါရီလ ၁၉၇၆-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

လက်မှတ်

*Pash Saw Naung
Grawa.*

မိန်ဇင်ယော

ဗိုလ်အင်ယော

အမည်ရင်း ကိုသန်းညွှန်း ဖြစ်သည်။ တို့ပမာ့အစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်သန်းညွှန်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ အိုကာဝါ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည် ခံယူရာတွင် ဗိုလ်အင်ယော ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်အင်ယောကို ၂၁ နိုဝင်ဘာ ၁၉၁၉-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တိုင်းခရမ်းမြို့နယ် အေးရွာတွင် ဦးပို ဒေါ်နှင့်မြ မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

ခရမ်းမြို့နယ် အေးရွာတွင် အလယ်တန်းအဆင့်ထိ ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၃၆-ခုနှစ်တွင် ပုဂ္ဂန်တောင်မြှေနီစပယ အထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာဆက်လက်သင်ကြားခဲ့ရာ နာဝမတန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက်ဆရာဖြစ်သင်တန်း တက်ရောက် အောင်မြင်ခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

၁၉၅၀-ပြည့်နှစ်တွင် အဆောက်အအုံ ကန်ထရိုက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၄-ခုနှစ်မှ ၁၉၅၈-ခုနှစ်အထိ စကြာကူမွှေ့ကီတွင် မန်နေဂျာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေးအစိုးရ လက်ထက်တွင် သစ်လုပ်ငန်းကော်ပိုရေးရှင်း၌ အထူးအရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၉-ခုနှစ်တွင် တို့မှာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး
ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့်
စတုတ္ထအသုတ် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များနှင့်အတူ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်
တွင် ကိုရီမာရူးသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၂ ဧပြီ ၁၉၄၁-
ခုနှစ်တွင် ရွှေနှုန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၂၄ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရွှေနှုန်း
မှ လေယာဉ်ပံ့ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျူးရွားကျွန်း နာဂတ်စကီးမြို့အနီးရှိ ရေတပ်စခန်းသို့
ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာကိုနှိပ်တောင်ပေါ်စခန်းမြို့သို့ သွားရောက်ကာ
အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် တိုကျို့မှ ဟိုင်နှုန်းသို့
လေယာဉ်ပံ့ဖြင့် သွားရောက်ရာ ၁၁ ဧပြီ ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။
ဟိုင်နှုန်းသို့ တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓလွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီဒိုင်အေ) စစ်ကြာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတက်၍ ပြတိသွေတိုကို တိုက်ခိုက် ခဲ့သည်။ ရွှေကျင်တိုက်ပွဲတွင် ပိုလ်စောအောင်ကျဆုံးပြီးနောက် ပိုလ်ဇင်ယော ဦးစီး၍ ဆက်လက် တိုက်ခိုက်ရာ အနိုင်ရခဲ့သည်။

၂၇ ဧည့် ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေဖျက်သိမ်း၍ ဗမာကာကွယ်ရေး
တပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဘီဒီအေ တပ်ရင်း ၃ တပ်ခွဲ ၃၇
ပိုလ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၃-ခုနှစ် ဧည့်လတွင်
စက်မှုလက်မှ တပ်ရင်း ၁ ၅၀ တပ်ခွဲများ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၄-
ခုနှစ် ဧဂုတ်လတွင် အနောက်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ် စစ်ဆင်ရေးများ အဖြစ်
လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၅-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် မွန်လေး အထက်မြန်မာပြည်
တိုင်းတပ်ရင်းများအဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၄၅-ခုနှစ် ဖေဖော်ရီလတွင် ရန်ကုန်မြို့ လောင်းဝစ်လမ်း (ယခု အင်းယားမြိုင်လမ်း)၏ စစ်ဆေးရုံတွင် ဆေးကုသမှုခံယူနေစဉ် ဖက်ဆစ် ဂျပန် တော်လှန်ရေး ဖြစ်ပွားလာသဖြင့် ဆေးရုံမှုဆင်းကာ တိုင်း ၄ (ပဲခူး၊ ရွှေကျင်နှင့်သထု) နှင့် ဆက်သွယ်ကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်ခဲ့သည်။

ଗନ୍ଧି ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ମୁଁଃପୁଣ୍ୟମହାତମ୍ଭାବୀ ଅଗର୍ବିହିଂଶୁମାରୀ
ତମ୍ଭାବୀ ଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ମହାତମ୍ଭାବୀ ଅଗର୍ବିହିଂଶୁମାରୀ

သော ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်ခရိုင် ပြည်သူ့ရဲဘော်
တပ်ဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

၁၉၅၈-ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ကာ ဦးနှေ့
ဦးဆောင်သော သန့်ရှင်းဖဆပလအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀-ပြည့်နှစ်
တတိယအကြိမ် ပါလီမန်ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် သန့်ရှင်း
ဖဆပလ အမတ်လောင်းအဖြစ် ကဝမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်မှ ဝင်ရောက်အရွှေးခံရာ
လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက် တင်မြောက်ခံရသည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၉၅၇-ခုနှစ်တွင် ဂျာမနီနိုင်ငံ ဘာလင်မြို့တွင် ကျင်းပသော သတ္တမ
အကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာစစ်ပြန်ညီလာခံသို့ မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်
တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၃-၆၄ ခုနှစ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံ စစ်ပြန်
စစ်မှုထမ်းဟောင်းများအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ် ၁၉၅၉-ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု နောက်ဆုံး
ကဏ္ဍား ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည့်နှင့် လူမျိုးလွှတ်လပ်ရေးအတွက် ကြီးပမ်း
ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
လွှတ်လပ်ရေးမောက်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ်ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၂၉၆၀-ပြည့်နှစ်တွင်နိုင်ငံတော်၏အကျိုးကို ဦးစီး ဆောင်ရွက်
ခဲ့သည်အတွက် နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၃၁ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၉၃-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လက်မှတ်

သခင်သန်းတင်

သခင်သန်းတင်(၁)

အမည်ရင်း ကိုသန်းတင် ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက် သောအခါ သခင်သန်းတင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သခင်သန်းတင်၏ ဂျပန်အမည်မှာ ယာမာဒါ ဖြစ်သည်။

သခင်သန်းတင်ကို ၂၇ ဧပြီ ၁၉၂၀ပြည့်နှစ်တွင် မွန်ပြည်နယ် မောင်လမြိုင်မြို့နယ် ပြောင်ပင်ဆိပ်ရွာ၏ ဦးမောင်နှင့် ဒေါ်စိုး မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

မြေဝတီကျောင်းတွင် စတုတွေတန်းအထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

ရန်ကုန်မြို့မြို့လ်တထောင်စက်အလုပ်ရုံးနှင့် ပန်းတနော်မြို့နယ် ဝဲဒေါင့်ရွာ ဆန်စက်တွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ကမာရွတ် ပန်းထိမ်အလုပ်ရုံးတွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကမာရွတ် တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသွားသင်ရန် သခင်

ထွန်းအုပ် သခင်ဗစိန် တို့ပမာအစည်းအရုံးမှ သခင်သန်းတင်အား ရွှေးချယ် ခဲ့သော်လည်း မိဘနှစ်ပါးက သဘောမတူ၍ မလိုက်ရပေ။ နောက်ဆုံးတွင် သခင်သန်းတင်က အစာင်တိခံ ဆန္ဒပြသည့်အတွက် မိဘနှစ်ပါးက ခွင့်ပြု ရသည်။

ထိုအချိန်တွင် မြန်မာမြို့းချစ်လူငယ် စတုတ္ထအသုတ်သည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ၈ ဧပြီ ၁၉၄၁ခုနှစ်၌ ကိုရီယူမာရူးသဘောဖြင့် ထွက်ခွာသွားပြီဖြစ်၍ မမိတော့ပေ။

ထိုသို့ မမိတော့သော်လည်း သခင်ထွန်းအုပ်က ထိုင်းနိုင်ငံကို အရောက် လာရန် မှာခဲ့သည့်အတွက် သခင်သန်းတင်သည် တိုင်းပြည်နှင့် လူမြို့း လွှတ်လပ်ရေးအတွက် မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်မည်ဟု ခိုင်မာသော သန္တာနှင့်ဖြင့် ၁၂ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် စွန်လွှတ်စွန်စားစွာ ရန်ကုန်မြို့မှ မော်လမြိုင် ထိုမှတစ်ဆင့် မြဝှတီသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်ရှိ တောတောင် အထပ်ထပ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ ထိုင်းနိုင်ငံ မဲဆောက်မြို့သို့ ရောက်ရှုခဲ့သည်။ မဲဆောက်မြို့ရှိ ဂျပန် သံအမတ်က သခင်သန်းတင်အား ဂျပန်အဝတ်အစား များ လဲလှယ်ဝတ်ဆင်ပေးပြီး လေယာဉ်ဖြင့် ဗန်ကောက်မြို့သို့ သွားရောက်ရန် စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။

သခင်သန်းတင်သည် စစ်ပညာသင်ကြားရန် ၁၅ ဧပြီတွင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ထိန်ဝင်းနှင့်အတူ ဒေလီမာရူးသဘောဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာခဲ့ရာ လမ်းခရီးတွင် အဖျားရောဂါ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဒေလီမာရူးသဘော တိုင်ဝမ်ကျွန်းသို့ ဆိုက်ရောက်သောအခါ ဂျပန်စစ်ဖက်အရာရှိများက တိုင်ပေ စစ်ဆေးရုံသို့ ပို့ပေးခဲ့သည်။ ထို ဆေးရုံတွင် အူအတက်ပေါက်မှုကို ခွဲစိတ်ကုသမှု ခံယူနေစဉ် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု နောက်ဆုံး ကဏ္ဍ၌ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမြို့း လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွန် ဆံဖျား ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း

အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (တတိယဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

စက်တင်ဘာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် တိုင်ဝမ်ကွန်း၌ အဖျားရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်စဉ် ပထမဆုံးကွယ်လွန်သွားသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်မြအင်

ဗိုလ်မြေအင်

အမည်ရင်း ကိုသန်းတင်ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သော အခါ သခင်သန်းတင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ ဆူဘိုတာ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင်များ ဗိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် ဗိုလ်မြေအင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်မြေအင်ကို ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် သာယာဝတီခရိုင် အုတ်ဖို့မြို့၌ ဦးမောင်ဖော်၊ ဒေါ်ရွှေဖန် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

သာယာဝတီမြို့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ အလယ်တန်းကျောင်းတွင် ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။ သတ္တမတန်းရောက်သည့်နှစ်တွင် ၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံပိုပေါက်ခဲ့ရာ ထိုကျောင်း၏ သပိတ်မောက် ခေါင်းဆောင် တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံအပြီးတွင် ကျောင်းမှထွက်၍ နှင့်ရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

သာယာဝတီရေးတွင် စာအုပ်အရောင်းဆိုင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် သာယာဝတီမြို့၊ တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း သခင်မြဲ တို့ပမာအစည်းအရုံးငြာနချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ သာယာဝတီမြို့၊ မြေအောက်လျှောက်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရာတွင် တာဝန်ခံ အမှုဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သာယာဝတီမြို့နယ် ဗမာလက်ရုံးတပ်တွင် တပ်ပိုလ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တောင်သူလယ်သမား တော်လှုန်ရေးခေါင်းဆောင် ဆရာစံ၏ ငြာနချုပ်ဖြစ်သော အလုပ်တောင်စခန်းတွင် သခင်သန်းတင်နှင့် လက်ရုံးတပ်သားများ စစ်ရေးလေ့ကျင့်ခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များ စေလွှတ်ရေးကိစ္စ ပေါ်လာသောအခါ သခင်သန်းတင်က တိုင်းပြည်အတွက် အသက် ပေးလှုပါမည်ဟု ဆိုသောကြောင့် မြေအောက်လျှောက် အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် သခင်မြာက ပိုလ်မြှုပ်နည်းအား ရွှေးချယ်ခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် မြန်မာ မျိုးချစ်လူငယ် ဒုတိယအသုတ်နှင့်အတူ ၁၃ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ကိုင်ရှိမာရှုးသဘော် ဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံအိုဆာကာမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာကိုနိတောင်ပေါ်စခန်းမြို့တွင် အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၉ မေ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် လေယာဉ်ပုံဖြင့် တိုကိုမှ ဟိုင်နှုန်းကျွန်းသို့ သွားရောက်ရာ ၁၀ မေ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဟိုင်နှုန်းကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) မြန်မာနိုင်ငံတွင်း မချိတက်မီ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ရွှေ့ပြေးသူပုန်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် ပြည်တွင်း သူပုန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခံရသည်။ ပိုလ်မြှုပ်နည်းသည် ပြည်တွင်း သူပုန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်စဉ် ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ် အရောက် ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွား၍ င်းမယ်ဆေးရုံတက်ရောက် ကုသနေစဉ် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြီးပမ်းမှု နောက်ဆုံးကဏ္ဍာ၌ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးလွတ်လပ်ရေး အတွက် သက်စွန့်ဆံဖျား ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (တတိယဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

အန်နဝါရီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် တိုင်းနိုင်ငံ ဧင်းမယ်မြို့တွင် ကွယ်လွန် ခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်စဉ် ဒုတိယမြောက်ကွယ်လွန်သွားသော ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်မိုး

ပိုလိမိုး

ငယ်နာမည် မောင်မောင်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းနာမည်မှာ ခင်မောင်ဆွဲ ဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်အေးမောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာသင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ မိန္ဒိုဘာ ဘူရီ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ပိုလ် အမည်ခံယူရာတွင် ပိုလ်မိုး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ပိုလ်မိုးကို ၂၁ မတ် ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ဦးဖိုးမိုး အော်အေးတင် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

ပျဉ်းမနားမြို့၊ အော်အေးအော် (American Baptist Mission) ကျောင်းတွင် စတုတေသန်းအထိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရန်ကုန်မြို့၊ အလုံရပ် ကူရှင် (Cushin) ကျောင်းတွင် ဒသမတန်းအထိ ဆက်လက် ပညာသင်ကြား ခဲ့သည်။

၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံကာလအတွင်း ၂၀ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၁၈ ခုနှစ် တွင် ရန်ကုန်တော်သို့လည်း အပါအဝင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကျောင်းပေါင်းစုံ ကျောင်းသားထူး အတွင်းဝန်များရုံး (ယခုဝန်ကြီးများရုံး) ကို ပိုင်းချုပ် သပိတ်တား

ဆန္ဒပြရာတွင် မောင်အေးမောင်သည် ကူရှင်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂကို ဦးဆောင်ကာ ပါဝင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် သခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း သခင်မြဲ တို့ပမာအစည်းအရုံး သို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်း တို့ပမာအစည်းအရုံး ကို စတင်တည်ထောင်ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး အတွင်းရေးများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်ပထမအသုတ်နှင့် အတူ ၁၀ မတ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ချိန်းတင်းမာရှုးသဘော် ဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ၂၇ မတ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံတိုက္ခိမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှ တစ်ဆင့် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် စစ်ပညာ သင်ကြားရန် တိုင်ဝမ်ကျွန်းမှတစ်ဆင့် ဟိုင်နှန်ကျွန်းသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဟိုင်နှန်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) စစ်ငြားချုပ်နှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတ်က်ကာ မြှုတိသူ စစ်တပ်များကို ရွှေပွဲပွဲခံခဲ့ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပိုလ်မိုးသည် ဖူးကြီးတွင် မြှုတိသူတပ်များနှင့် တွေ့ဆုံးတိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ တပ်ဦးမှ အမိန့်ပေးနေစဉ် ရန်သူ၏ ကျည်သင့်၍ ၈ မတ် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ကျော်ခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု နောက်ဆုံးကဏ္ဍအွေး ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးလွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွဲနှင့်ဆုံး ကြီးပမ်းမှုဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်းအထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် (တတိယဆင့်) တံဆိပ်ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

စ မတ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဖူးကြီးတိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်နယ်
လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ဌာနချုပ်နယ်
မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချီတက်ကာ နယ်ခဲ့ မြတိသူ
တပ်များကို တိုက်ခိုက်ရာ၌ စစ်မြေပြင်တွင် အာဇာနည် သူရဲကောင်းပီသစွာ
ဒုတိယမြောက် ကျဆုံးသွားသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဖြစ်သည်။

မြိုလ်စကြော

ဗိုလ်စကြော

အမည်ရင်း ကိုအောင်သန်းဖြစ်သည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ဝင်ရောက်သောအခါ သခင်အောင်သန်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန် စစ်ပညာသင်တန်းတက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ ဟီရာတာမာဆာအို ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနှင့်ပန်ကောက်မြို့တွင် ရဲဘော်သုံးကိုပိုင်ဝင်များ ပိုလ်အမည်ခံယူရာတွင် ပိုလ်စကြောဖြစ်လာခဲ့သည်။

ပိုလ်စကြောကို ၁ ဧပြီ ၁၉၀၅ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ဦးမြတ်သာ၊ ဒေါ်သန်းတင် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ဗမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။
ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

ဒိုင်အိုစီအင် ယောက်ားလေး အထက်တန်းကျောင်း (Diocesan Boy's High School) နှင့် ရန်ကုန်အစိုးရအထက်တန်း ကျောင်းတို့တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ထိုနောက် အစိုးရဆေးပညာသင်ကျောင်းတွင် ဆေးပညာများသင်ကြားခဲ့သည်။

အသက်မွေးမှုဘဝ

“ဗမာ့လေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး” လေယာဉ်ပံ့ကုမ္ပဏီနှင့် သီရိစကြာကုမ္ပဏီများ တည်ထောင်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနှင့်ရေးဆောင်ရွက်ချက်

တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁ နှစ်နာရီ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် ချောက်ရေနံမြေ အလုပ်သမားထုကို တရားဟောခဲ့သည်။ ပြီတိသွဲနယ်ခဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ဆောင်ရွက်မှုများကြောင့် အဖမ်းခဲ့ရသည်။

၁၉၃၈တွင် တို့ပမာအစည်းအရုံး နှစ်ခြမ်းကဲသွားသောအခါ သခင် ထွန်းအုပ်၊ သခင်ပစိန် တို့ပမာအစည်းအရုံးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၀ ၅၇ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဂျိုးပလီဟော၌ သခင်ပစိန်၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊ သခင် အောင်သန်း (ပိုလ်စကြော)၊ သခင်ချစ်တင်၊ သခင်ခင်မောင်တို့သည် ဂျပန် သွားစိုက်ဆိုင်ရှင် မစွဲတာကိုကုဘုနှင့် လျှို့ဝှက်စွာ တွေ့ဆုံးကာ မြန်မာ လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံမှ အကူအညီရရန် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

သခင်ထွန်းအုပ် သခင်ပစိန် တို့ပမာ အစည်းအရုံးက သခင် အောင်သန်းအား ဂျပန်နှင့်ဆက်သွယ်ရန် ယိုးဒယားနိုင်ငံသို့ စေလွှတ်သည် အတွက် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ စွဲနှင့်စွဲတွေ့စွဲစားစွာ သွားရောက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်မြှုံးသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဗန်ကောက်တွင် ဂျပန် အာကာပိုင်များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး သခင်ထွန်းအုပ်ထံ မြန်မာနိုင်ငံရှိ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့၊ သုံးလေးဖွဲ့မှ လူငယ်လေးဆယ်ခန့် စစ်ပညာသင်ရန် အတွက် လျှို့ဝှက်စွာ စေလွှတ်ပေးရန် အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ သခင် အောင်သန်း ထိုင်းနိုင်ငံရောက်နေကြောင်း မီနာမီအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ပိုလ်မှားကြီး စူးကြီး သိရှိရလျှင် စစ်ပညာသင်ရန် ဟိုင်နှစ်ကျွန်းသို့ ပိုပေးခဲ့သည်။ ဟိုင်နှစ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများသင်ကြားခဲ့သည်။

ဗမာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အောင်)စစ်ငှာနချုပ်နှင့် မောင်လမြိုင် စစ်ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချီတက်စဉ် ပိုလ်ကျော်အောင် ဦးဆောင်သည် လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတပ်ဖွဲ့နှင့်အတူ ချီတက် လိုက်ပါခဲ့သည်။

၂၇ ၆၂လိုင် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အောက် ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာ ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအောင်) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဒုတိယ ပိုလ်မှားကြီး အဆင့်မြင့် စစ်ဦးစီးတာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁ မြိုဂိုလ် ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းသော မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအဖွဲ့တွင် ဒုတိယကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး (ဒုတိယ စစ်ဝန်ကြီး) အဖြစ်လည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၈ ဧပြီ ၁၉၄၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၅ ခုနှစ်အထိ ဂျပန်နိုင်ငံ ဆိုင်ရာ မြန်မာစစ်သံများအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ၅နှစ်ဝါရီလတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၊ အဂ်လန်နိုင်ငံ သွားရောက်ရာတွင် အတိုင်ပင်ခံ

အဖြစ် လိုက်ပါခဲ့သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ပါလီမန် အတွင်းဝန်အဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

ဗမာပြည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ဖဆပလအဖွဲ့၏ နိုင်ငံခြားရေးရာ ကော်မတီတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ပထမအကြိမ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဖဆပလ အမတ်လောင်းအဖြစ် သရက်တောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မှ ဝင်ရောက်အရွေးခံရာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံရသည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဖဆပလ နှစ်ခြမ်းကဲသောအခါ တည်မြှုဖဆပလတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် တတိယအကြိမ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲတွင် တည်မြှုဖဆပလ အမတ်လောင်းအဖြစ် ကြည့်မြင်တိုင်တောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒ နယ်မြေမှ ဝင်ရောက် အရွေးခံရာ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ လျှို့ဝှက်စွာထွက်ခွာသွားပြီး ၁၉၆၆ အောက်တိုဘာလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေး ကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၆ ဧပြီတ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ဦးနှုန်းဖွဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံတွင်းသို့ ရောက်လာသောအခါ ဦးနှုန်းနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သည်။

ဆုတ်ဆိပ်ရေးရာ

၂၇ မတ်၊ ၁၉၅၉ တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု နောက်ဆုံးကဏ္ဍာ၌ ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွဲနှင့်ခံဖျား ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ် အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေး မောက်ကွန်းဝင် (ဒုတိယဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ဘဝနိဂုံး

၆ စက်တင်ဘာ၊ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ နှလုံးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လက်မှတ်

(ထွေထွေ)

ହିନ୍ଦୁ ପାତ୍ର

ဗိုလ်ခဲ့ထွန်

အမည်ရင်း မောင်အောင်သိန်း ဖြစ်သည်။ ဂျပန်စစ်ပညာ သင်တန်း တက်စဉ်က ဂျပန်အမည်မှာ ယာယာရှိ ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်အမည်များ ခံယူရာတွင် ဗိုလ်ရဲထွန် ဖြစ်လာခဲ့သည်။
ဗိုလ်ရဲထွန် ၂၅ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ တာမွေကလေးရပ်၌ ဦးဘိုးလွင် ဒေါ်စောရှင် မိဘနှစ်ပါးတို့မှ မွေးဖွားသည်။ ပမာလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝနှင့် ပညာရေးရာ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကန်တော်ကလေး မြှုနိမိပယ်ကျောင်းမှ ဒသမတန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက်အထက်တန်းဆရာဖြစ် သင်တန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၆-ခုနှစ်တွင် ဦးမောင်ကြီး ရဲတပ်တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ ကျောင်းသားသပိတ်တွင် မြှုနိမိပယ်ကျောင်းမှ သပိတ်မှုာက်ခေါင်းဆောင် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၉-၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြှုနိမိပယ်ကျောင်း ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂဥက္ကာဌာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားနိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ချက်

ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စစ်ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်သည့် ဒုတိယအသုတ် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များနှင့်အတူ ၁၃ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ကိုင်ရှိမာရူး သင်္ကာဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့ပြီး ၂၃ ဧပြီ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ အိုဆာကာမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဟာကိုနိတောင်ပေါ်စခန်းမြို့ သို့ သွားရောက် အပန်းဖြေခဲ့ကြသည်။ ၉ မေ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် လေယာဉ်ပုံဖြင့် တိုကိုမှ ဟိုင်နှစ်ကျွန်းသို့ သွားရောက်ရာ ၁၀ မေ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိ ခဲ့သည်။ ဟိုင်နှစ်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများသင်ကြားခဲ့သည်။

၂၇ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်တွင် လက်မောင်းသွေး ဖောက်၍ သစ္စာပြုကာ ဗမာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) စတင် ဖွဲ့စည်းထူထောင်ရာ၌ ပါဝင်ခဲ့သည်။

ဘီအိုင်အေစစ်ဌာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချိတ်ကာ ပြီတိသွေးတိုကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ လှိုင်းဘွဲ့မြို့သိမ်း တိုက်ပွဲနှင့် ကတိုင်တိတိုက်ပွဲတို့တွင် ရွှေပျော်ရွှေ့ခံခဲ့ပါသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဘီအိုင်အေ တပ်မဟာ ၃ တပ်မှူး အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဘီအိုင်အေကို ဖျက်သိမ်း၍ ဗမာကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဘီဒီအေ တပ်ရင်း ၁ တပ်ရင်းမှူး အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၄-၄၅ ခုနှစ်တွင် ဘီဒီအေ တပ်ရင်း ၅ တပ်ရင်းမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ် အထွေထွေဌာနကြီးမှူး အဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၄၄ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှုန်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်စည်းရုံးရန် ပိုလ်မှူးကြီးနေဝါး ဒေးဒရဲရှိ သခင်စိုးထံ သွားရောက်ရာ တွင် လိုက်ပါခဲ့သည်။ ၁ မတ် မှ ၃ မတ် ၁၉၄၅ ခုနှစ် အထိ ကျင်းပသော ဖ-တာ-ပ-လ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တော်လှုန် တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှုန်ရေးကာလတွင် တိုင်း၆ (မိတ္ထီလာ၊ ပျော်းမနား၊ တောင်ငှေ့နှင့် တောင်ပိုင်း ရွှေမံ့ပြည်) တိုင်းမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူ၍ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှုန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

၁၂။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဗမ္မာတပ်မတော်ခေါင်းဆောင် အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၆-၄၇ ခုနှစ်တွင် ဗမ္မာတပ်မတော်တပ်ရင်း ၅ ၈၏ တပ်ခွဲများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရြှုံးနောက် အမှတ်(၃) ဗမ္မာသေနတ်ကိုင်တပ်ရင်းတွင် တပ်ခွဲများနှင့် တပ်ရင်းများအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲရေးကော်မရှင်တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ပါတီနိုင်ငံရေး

၁၆ ဧပြီ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းသော လက်ဝညီညွတ်ရေးကောင်စီတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ မိုလ်ရဲတွေ့်သည် လက်ဝညီညွတ်ရေးကောင်စီ၏ အာဏာသိမ်းရေးလမ်းစဉ်ကို လက်ခံကာ ၁၀ ဧပြီ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဗမ္မာတပ်မတော် တပ်ရင်း ၃ ကို ဦးဆောင်၍ တော်ခိုခဲ့သည်။ ၁၉၄၈-၅၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း တော်လှန်နေသော ဗမ္မာတပ်မတော်၏ ဒုတိယခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၄ မတ် ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ပြည်မြို့၌ ဗမာပြည် ကွန်မြူးနှစ်ပါတီ၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်(ဖြူ)နှင့် တော်လှန်သော ဗမ္မာတပ်မတော်တို့ ပူးပေါင်း၍ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် မတ်လတွင် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတပ်ပေါင်းစု ပြီကဲသွားပြီးနောက် တော်လှန်သော ဗမ္မာတပ်မတော်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး တော်ခိုတပ်များနှင့် ဗမာပြည် ကွန်မြူးနှစ်ပါတီ၏ လက်နက်ကိုင်တပ်များပူးပေါင်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၁-၆၃ ခုနှစ်အတွင်း ဗမာပြည်ကွန်မြူးနှစ်ပါတီပြည်သူ့တော်လှန်ရေး စစ်ကောင်စီတွင် အတွင်းရေးများ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၂၂၀ ပြည်သူ့တပ်မတော် စစ်ဦးစီးများအဖြစ် လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ ညီညွတ်ရေး တပ်ပေါင်းစု (မဒညာ)တွင် ဗကာပ် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဗကာပ်အရုံး ဗဟိုကော်မတီဝင်အဖြစ် လည်းကောင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၂၁ မေ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ဥပဒေဘောင်အတွင်း ပြန်လည် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီသို့ ဝင်ရောက်၍ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီတွင် လူထူရေးရာကော်မတီအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂ မတ် ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီ၏ အကြံပေး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုရေးရာဌာနကြီး၏ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၉ အောက်တိုဘာ ၁၉၇၂ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီဌာနချုပ် သမဂဝါယမ စိုက်ပျိုးမွေးမြှုပ်နှံမှု သစ်တော်ရေးရာကော်မတီတွင် အတွင်းရေးမှူးတာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၃-၇၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ သန့်စင်ရေးလုပ်ရာတွင် ပါသွားခဲ့ပြီး ပါတီပြင်ပ ရောက်သွားခဲ့သည်။

အခြားဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၉၆၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်အထိ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်း ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၅ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၈၂ ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံရေးပင်စင် ချီးမြှေ့ခြင်းခံရသည်။ ၁၇ နိုဝင်ဘာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် မြို့းချစ်ရဲဘောင်းများ အဖွဲ့၏ နာယကအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၇ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်ခင်ဗြည်စ္ာပန်ကော်မတီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၃ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြို့းချစ်ရဲဘောင်းများမှ နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

စာပေရေးရာ

၂၇ မတ် ၁၉၆၃ ခုနှစ် လုပ်သားပြည်သူ နေ့စဉ်သတင်းစာတွင် "ဂျပန်တော်လှန်ရေး" ဆောင်းပါးကိုရေးသားခဲ့သည်။

ဆုတံဆိပ်ရေးရာ

○ လှိုင်းဘွဲ့မြို့၊ သိမ်းပိုက်ပွဲနှင့် ကတိုင်တိတိုက်ပွဲတို့တွင် ထူးချွှန်စွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်အတွက် ၁၉၈၂-၈၃ခုနှစ်တွင် ဗမာ့ လွှတ်လပ်ရေး

တပ်မတော်(ဘီအိုင်အေ)၏ သူရဲကောင်းတံဆိပ် (ဒုတိယဆင့်)ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

- ၈ အန်နဝါရီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်မှ ၂၆ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်ကာလအတွင်း ဘီအိုင်အေ စစ်မှုထမ်းခဲ့သည့်အတွက် အရေးတော်ပုံတံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။
- ၂၇ ဧပြီ ၁၉၄၂ ခုနှစ်မှ ၂၆ မတ် ၁၉၄၅ ခုနှစ် ကာလအတွင်း ဘီဒီအော် စစ်မှုထမ်းခဲ့သည့်အတွက် လွှတ်လပ်ရေးစည်းရုံးမှုတံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။
၂၇ မတ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ ၁၂ စက်တင်ဘာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်ကာလအတွင်း ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို ရွပ်ရွပ်ခံခံ သက်စွန်းကြိုးပမ်း တိုက်ခိုက် မောင်းထုတ်ခဲ့သည့်အတွက် လွှတ်မြောက်ရေးတံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။
- ၂၅ မတ် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု နောက်ဆုံး ကဏ္ဍား ကိုယ်ကျိုးမင့်ဘဲ တိုင်းပြည့်နှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွန်းဆံဖျား ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ရှုက်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသည်။
- ၂ ဧပြီ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ဦးစီး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အတွက် နိုင်ငံရှုက်ရည်ဘဲ့ (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။

လက်မှတ်

ကျော်မှုံးစားရင်း

ကျော်ဖြမ်း

ကျော်လော်(ပိုလ်မှူးချုပ်)

။

။

။

။

ခိုင်ဝါလွင်

ဓာတ်လွင်

စစ်တက္ကသိုလ်(မေမြို့)

ညီညီခင်

ပျော်မနားသမိုင်း (၁၉၄၈-၆၂) မဟာ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ယူ

ကျော်မှုံးစားရင်းတက္ကသိုလ်၊ ၁၉၇၄

ပြည်တွင်းပြိုများ သဘောထားနှင့် လက်
ရွေးစင်မိန့်ခွန်းများ၊ ရန်ကုန်၊ မြို့မ စာနယ်ရင်း
ပုံနှိပ် ၁၉၅၃

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ရန်ကုန်၊ မျိုးညွှန်ပုံနှိပ်

၁၉၅၉

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး၊ ကမ္မာစစ်နှင့်ပြိုများ ချမ်းမှုံးညွှန်ပုံနှိပ် ၁၉၆၀

ရွေးကောက်ပွဲရွှေ့စွဲ ရန်ကုန်၊ မျိုးညွှန်ပုံနှိပ်

၁၉၅၉

အမျိုးသားလွှာတော်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲများ၊ ရန်ကုန်၊
အောင်မျိုး စာပုံနှိပ် ၁၉၆၁

ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် လူငယ်များ၏ လွှာတော်ရေး

ကြိုးပမ်းမှု သမိုင်း၊ မဟာ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ယူကျော်မှုံး၊ သမိုင်း
ဌာန၊ မော်လမြိုင် တက္ကသိုလ်၊ ၁၉၉၃

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် တပ်မတော်၏ အခန်း

ကဏ္ဍ (၁၉၄၂-၄၅) မဟာ ဝိဇ္ဇာ ဘွဲ့ယူကျော်မှုံး၊
သမိုင်းဌာန၊ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် ၁၉၉၂

ခေါင်းဆောင်ဟူသည် မေမြို့၊ တိုင်းရင်းဆွဲပုံနှိပ်၊
ပုံနှိပ်နှစ်မသိ

မြန်မာနိုင်ငံရေးသမိုင်းတွင် သခင် သိန်းဖေမြင့်၏

အခန်းကဏ္ဍ မဟာ ဝိဇ္ဇာ ဘွဲ့ယူကျော်မှုံး၊ သမိုင်း
ဌာန၊ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်၊ ၁၉၉၆

တာရာ၊ ဗိုလ်

။

တို့ပမာအစည်းအရုံးသမိုင်း

တက္ကသိုလ်စိန်တင်

တင်မြှု၊ သခင်

တပ်မတော်မော်ကွန်းတိုက်

ထွန်းလှ၊ ဗိုလ် (တက္ကသိုလ်နေဝံယ်)

ထွန်းအုပ်၊ သခင်

နေ့ညွှန်ပဆွဲ

ပစိန်၊ သခင်

“ကိုယ်တွေ၊ ဖော်မို့ဆာ”၊ ရန်ကုန်၊

စပယ်ပုံနှိပ်၊ ၁၉၆၃

ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ပြည်တော်ပြန်၊ ရန်ကုန်၊

သန်းမြင့် ဗဟိုပုံနှိပ်၊ ပုံနှိပ်နှစ်မသီ

တို့ပမာအစည်းအရုံးသမိုင်း (ပ+ဒ)၊

ရန်ကုန်၊ စာပေပြုစုရေးအဖွဲ့၊ စာပေပိမာန်

ပုံနှိပ် ၁၉၇၆

ရဲဘော်သုံးကျိုပ် မော်ကွန်း၊ စတုတ္ထ

အကြိမ်၊ ရန်ကုန်၊ တောက်တောက်ဝင်း

ပုံနှိပ်၊ ၁၉၈၄

ဖက်ဆစ်တော်လျှန်ရေး ဌာနချုပ် နှင့်

တိုင်း ၁၀ တိုင်း၊ ရန်ကုန်၊ ကျံပြောစာပေ၊
၁၉၆၈

၁၉၅၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၆ ခုနှစ်အထိ
လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်များအဖြစ်
အသိအမှတ်ပြု ကြေညာခြင်းခံရသူများ
စာရင်း (လက်နှုပ်စက်မူ)

တပ်မတော်နေ့စာစောင် ၁၉၅၉၊

တပ်မတော်နေ့စာစောင် ၁၉၆၀၊

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ရန်ကုန်၊ သမာဓိတ္ထ
ပုံနှိပ် ၁၉၅၅

ကျွန်ုပ်စွန်းစားခန်း၊ ရန်ကုန် တို့ပမာ
ကုမ္ပဏီ ၁၉၄၃

ပြည်သူ့ အရေးတော်ပုံပါတီ (၁၉၃၉-၄၅) မဟာဝိဇာဘွဲ့ယူကျမ်း၊ သမိုင်းဌာန၊
ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်၊ ၁၉၈၄

သခင်များ လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု

ရန်ကုန်၊ တိုင်းပြည်ပြု ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၄၃

* ၁၉၆

ကျော်ဖြမ်း

ဗလ၊ ဗိုလ်

လွတ်လပ်ရေးခရီးတစ်ထောက် (၁+၃)

ရန်ကုန်၊ စာပေပါမာန် ပုံနှိပ်၊ ၁၉၇၄

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအတွေ့ဖွဲ့ (သခင်

ကိုယ်တော်မြိုင်း တည်းဖြတ်)၊ ရန်ကုန်၊

အမျိုးသား စာပုံနှိပ်တိုက် ၁၉၅၁

အလုပ်အကိုင် လက်တွေ့ သူတေသန

ကျမ်း၊ ရန်ကုန်၊ ကျော်ဝင်းဆွဲပုံနှိပ်၊

၁၉၉၁

ဗိုလ်လေး၊ ဒေါက်တာ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်

ရန်ကုန်၊ ရွှေတူစာပေ ၁၉၆၈

ရွှေတူ၏ မြတ်ဖျားခံရာ၊ ရန်ကုန်၊ သိန်း

သန်းဦး ပုံနှိပ်၊ ၁၉၇၄

မင်းခေါင်၊ ဗိုလ် (ရဲဘော်သုံးကျိပ်)

။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်၊ သတ္တဗောဓာတ်မြို့မြို့၊ ရန်ကုန်၊

သတင်းနှင့် စာနယ်ဇား ပုံနှိပ်၊ ၁၉၉၂

ရွှေတောင်တိုက်ပွဲ၊ ရန်ကုန်၊ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်

ပုံနှိပ်၊ ၁၉၉၂

။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်၊ ရန်ကုန်၊ မြန်မာ့

အလင်း သတင်းစာ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၉၆

ရန်ကုန်တော်သိုလ် ရက်စွဲသမိုင်း၊ ၁၉၉၅

(ကွန်ပျူးတာမူ)

မြဟန်၊ ကျော်ဖြမ်း၊ ညီညီခင်၊ မျိုးဦး

ရဲဘော်သုံးကျိပ်အကြောင်း (DSHRI DR 358)

ရန်နှိုင်၊ ဗိုလ်

ရဲဘော် သုံးကျိပ် မှတ်တမ်း၊ ရန်ကုန်၊

အမျိုးသားသတင်းစဉ်၊ ပုံနှိပ်နှစ်မသိ

လှူကြိုင်၊ ဦး

သုတေသနရဲဘော်

အိုနိတိုးရု

အောင်သန်း

အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်

Aung San

Ba Maw

Ba Than (Dhammadika)

History of Minami kikan

Izumiya Tetsuro

Letter Containing Bo Mo Gyo's

Maung Maung, Dr.

Maung Maung, Dr.

ဖလိတစီစွာမဏီကျမ်း၊ မန္တလေး လှိုင်
ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၃၁

ရဲဘော်သုံးကျိုပ်နှင့် ဗမ္မာ၊ လွှတ်လပ်ရေး၊
တပ်မတော် စစ်ကြောင်းများ၊ ရန်ကုန်၊
ရဲအုန်းကျော်ပုံနှိပ်၊ ၁၉၃၂

သူရဲကောင်း ဗိုလ်မှူးရန်နှင့် အထားပို့
ရန်ကုန်၊ သီတာ မြေစာပုံတိုက်၊ ပုံနှိပ်နှစ်
မပါ

ဂျပန်စစ်အုပ်ချုပ်ရေးခေတ် မြန်မာနိုင်ငံ၊
ရန်ကုန်၊ ပုဂံ စာအုပ်တိုက် ၁၉၃၂

အောင်ဆန်းမိသားစု၊ ရန်ကုန်၊ စန္ဒာဝင်း
ပုံနှိပ်၊ ၁၉၈၀

ဖက်ဆစ်တော်လွှာန်ရေးသမိုင်း၊ ရန်ကုန်၊
ရွှေမာဝါးအုပ်တိုက်၊ ၁၉၅၅

Burma's Challenge Rangoon. The
New Light of Burma press, Ltd, 1946

Break through in Burma Yale Uni-
versity 1968

The Roots of the Revolution Ran-
goon, Director of Information 1962.

(DSHRI DR 950)

THE MINANI ORGAN third edition
Rangoon University PRESS 1991

**account of how Thakhin Aung, San
and Hla Myaning were Smug gled
out of Burma** (DSHRI DR 984)

Aung San of Burma The Hague,
Nijhoff. 1962

Burma and General Ne Win Bom-
bay 19643

Memorandum of Mr.**Tokeshi Higuehi** (DSHRI DR 1403)

**Notes and answers on military
training by thirty Comrades
during their training in**

Hainan island (DSHRI DR 259)

The Memoirs of 1"

squad Minami Organ (DSHRI DR 3141)

Who's who in Burma Rangoon Govt-printing 1961

Whon Z. Yoon

JAPAN'S SCHEME FOR THE LIBERATION OF BURMA : The Role of the Minami kikan and the "Thirty Comrades" Ohio University Center for International studies Southeast Asia program, 1973.

ဆောင်းပါးများ

တာရာ၊ ဗိုလ်

“ဗိုလ်ချုပ်ဒေါသထွက်သာ နဲ့” ငွေတာရီ
မဂ္ဂဇင်း ၁၉၃၃၊ အြိမ်

။

“ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ကျွန်တော်” မေ့ပျောက်မရ^၁
သာ အောင်ဆန်း၊ ရန်ကုန်၊ ကျံ့ပျော်စာပေ၊
၁၉၆၆

။

“ရဲသော်သုံးကျိုပ်၏ ဗိုလ်မိုးကြီး” ငွေတာရီ
မဂ္ဂဇင်း ၁၉၆၂ အောက်တိုဘာ

။

လွတ်လပ်ရေးပညာတော်သင်၊ ရူမဝမဂ္ဂဇင်း၊
၁၉၅၅၊ အန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ

။

“သူရဲကောင်း ဗိုလ်ရန်အောင်” မြတ်
မဂ္ဂဇင်း ၁၉၅၃၊ နိုဝင်ဘာ

ဗလ၊ ဗိုလ်

။

ရဲထွန်၊ ဗိုလ်

အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်

Kyaw Zaw / Bo

Letya / Bo

Suzuki Keiji

Yan Aung / Bo

“ထိန္ဒြာ” ကြေးမုံသတင်းစာ၊ ၁၈ အူလိုင်၊

၁၉၃၃

“ရဲဘော် သုံးကျို့ပေါ်၏ ရှင်နှစ်ခနီး”၊ ကြေးမုံ

သတင်းစာ ၁၁ ဧပြီ ၁၉၃၄

“ဂျပန်တော်လျှန်ရေး” လုပ်သားပြည်သူ့

နေ့စဉ်သတင်းစာ၊ ၂၇ မတ် ၁၉၆၃

“ဗမ္မုလွှတ်လပ်ရေး အရေးတော်ပုံ” ဗမ္မု

ခေတ် သတင်းစာ၊ ၁ ဧပြီ ၁၉၄၃

“A Long and Relentless struggle” Maung

Maung Dr. Aung San of Burma The

Haigue Nijhoff 1962

“Snapshots of Aung San” “Maung

Maung Dr. Aung San of Burma The

Haigue Nijhoff 1962

“The March to National Leadership”

Maung Maung Dr. Aung San of Burma

The Haigue Nijhoff 1962

“Aung San and Burma Independence

Army”. “Maung Maung Dr. Aung San

of Burma The Haigue Nijhoff 1962

“Our Lonly Mission” “Maung Maung

Dr. Aung San of Burma The Haigue

Nijhoff 1962

မှတ်တမ်းများ

ကျော်ဖြမ်း၊ ဦး

မြေအောက် သူပုန် အဖွဲ့ ဆိုင်ရာ မှတ်စု
(လက်နှုပ်စက်မူ)

ကျော်ဇော် ဗိုလ်မှုံး

ဂျပန်သူ့ စစ်ပညာသင် မှတ်တမ်း
(တပ်မတော် မောင်ကွန်းတိုက် DR ၄၄၁၁)

မြင့်ဆွဲ၊ ပိုလ်
ရဲတွန်း၊ ပိုလ်
||

“ကိုယ်တွေ၊ မှတ်တမ်း” (စာကူး စက်မှ)
“ကိုယ်ရေးရာဇ်” (လက်ရေးမှ)
“ကိုယ်တွေ၊ မှတ်တမ်း” (လက်ရေးမှ)
ရဲဘော်သုံးကျိပ်မိသားရုံ သာရေးနာရေးအဖွဲ့
မှတ်တမ်း (၁၉၈၃-၉၇) (လက်ရေးမှ)
ဦးလွန်းဖော် ဦးဘွန်တိတို့၏ ဗဟို
လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စတင်တည်
ထောင်ပုံ ကိုယ်တွေ၊ မှတ်တမ်း (တပ်မတော်
မော်ကွန်းတို့က် DR ၃၂၀၄)

မိန့်ခွန်းများ

- I။ ပုံပွား တောင်သူလယ်သမား နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ (၂၈ အန်နဝါရီ ၁၉၆၄) တွင် ပြောကြားသည့် တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ ပိုလ်ချုပ်ကြီး နေဝါဒ်း၏ မိန့်ခွန်း။
- II။ စစ်မှုထမ်းဟောင်းများအဖွဲ့ တတိယအကြိမ် ဗဟိုဦးစီး အစည်းအဝေး (၂၉ ဧပြီ ၁၉၈၂)တွင် ပြောကြားသည့် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝါဒ်းမိန့်ခွန်း။
- III။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကျေဆုံးသည့် ဤနှစ်မြောက်နေ့ (၁၉၉၉ ဧပြီ ၁၉၄၉)တွင် တပ်ပေါင်းစုံ ကိုယ်စားလှယ်များအား ပြောကြားသည့် တပ်မှူးချုပ် ပိုလ်ကျော်အော် မိန့်ခွန်း။
- IV။ ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့ ဗဟိုဌာနချုပ်မှ ကြီးမှူးကျင်းပသော ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနေ့ (၁၉ ဧပြီ ၁၉၆၀) တွင် ပြောကြားသည့် ပိုလ်မှူးချုပ် ကျော်အော် မိန့်ခွန်း။

တော်ဆံမေးမန်းသည်ပရိုလ်များ

ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်	ပိုလ်တောက်ထိန်နှင့် (၁၃-၃-၉၄) တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက် မှတ်တမ်း
။	ပိုလ်ပလနှင့် (၁၇-၂-၁၉၉၆) တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက် မှတ်တမ်း
။	ပိုလ်ရဲထွေ့နှင့် (၁၈-၁၂-၉၅)၊ (၂၉-၂-၉၆) တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက် မှတ်တမ်း
။	ပိုလ်မှူးအောင်နှင့် ၁၃-၈-၁၉၉၆ တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက် မှတ်တမ်း
ဒေါ်ခင်ဆင့်	(ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်ဒေါ်မြန်းနှင့်) နှင့် ၁၉-၁၀-၉၅ တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်မှတ်တမ်း
ဒေါ်ခင်ဝင်းကြည်	(ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်ဘုန်းမြင့်၏ သမီး) နှင့် ၂၀-၁၂-၉၅ တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်မှတ်တမ်း
ဒေါ်စောကြည်	(ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်ရန်အောင်၏ ညီမ ၀မီးကွဲ၊ ဒါးပိန်ဖြူ၍) နှင့် ၁၂-၃-၉၅ တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက် မှတ်တမ်း
ဒေါ်သိန်းကြည်	(ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပိုလ်မိုးညီ၏ ညီမ) နှင့် ၂၈-၁၂-၉၅ တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်မှတ်တမ်း

စာပြန်ကြားသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ

- ၁။ ဒေါ်ခင်မြင့်၊ ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး၊ အ-ထ-က ကည့်တွင်းမြို့၏ ၁၈ ဧည့် ၁၉၉၆ ခုနှစ် ရက်စွဲဖြင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်ညကော် မိဘအမည် ပြန်ကြားချက်။
- ၂။ ဦးထွန်းရွှေ၊ ကျောက်တိုင်တောင်ရွာ၊ ဖြူးမြို့နယ်၏ ၁၅ စက်တင်ဘာ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ရက်စွဲဖြင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်ညကော် မိဘအမည် ပြန်ကြားချက်။
- ၃။ မြို့နယ် ဌိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၊ ပန်းတောင်းမြို့၏ ၁ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၉၆ခုနှစ်၊ စာအမှတ် ၂၃၉/၄-၃/မ၀၀(ပန်းတောင်း) ဖြင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်မြင့်အောင်၏ မိဘအမည် ပြန်ကြားချက်။
- ၄။ လူထူဒေါ်အမာ (မန္တလေး) ၏ ၃ မတ် ၁၉၉၆ ခုနှစ် ရက်စွဲဖြင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်ထိန်ဝင်း၏ မိဘအမည်ပြန်ကြားချက်။

အညွှန်းမာတိကာ

ကည့်တ်ကွင်းမြို့	၁၃၅
ကတိုင်တိတိုက်ပွဲ	၁၉၀၊ ၁၉၂
ကမာရွှေတ်ရှုမ်းစု	၃၁၊ ၁၆၅
ကရသူရီရွာ	၁၈
ကရာမြစ်	၁၈
ကဝမြို့နယ်	၁၃၁
ကာကွယ်ရေးဥပဒေ	၂၃၃
ကာဂါမာဆာရှိ (ပိုလ်ဖော်ပို့ကျပန်အမည်)	၁၃၁၊ ၁၅၅
ကာလကတ္တား	၁၄၉
ကာဝါရီးမား၊ ပိုလ်ကြီး	၂၀
ကူဆိုင်	၁၃
ကူရှင်ကျောင်း (ယခု အ-ထ-က-င့် အလုံ)	၁၈၁
ကူလန်စုကျိုး	၄၈
ကေအီးအမ်အထက်တန်းကျောင်း	၆၃
ကေအင်ယူရွှေဆိုင်းတပ်	၁၅၃
ကိုကူဘူး၊ မစွဲတာ	၁၂၄၊ ၁၈၆
ကိုဆိုင်မာရူးသဘော်	၆၊ ၉၊ ၆၈၊ ၈၂၆
ကိုနို (ပိုလ်မြင့်အောင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂။ ၉၁
ကိုနိုယေအစိုးရအဖွဲ့နှင့်တွက်	၉
ကိုမင်တန်တပ် (တရှုတဖြူ)	၁၄၁
ကိုရိယူမာရူးသဘော်	၆၊ ၅၆၊ ၆၄၊ ၇၂၊ ၈၇၊ ၁၀၄၊ ၁၂၀၊ ၁၂၅၊ ၁၃၆၊ ၁၄၆၊ ၁၆၆၊ ၁၇၀
ကိုင်ရှိမာရူးသဘော်	၆၊ ၇၆၊ ၉၂၊ ၁၀၀၊ ၁၁၆၊ ၁၄၀၊ ၁၇၈၊ ၁၉၀
ကတ်ဆုရာ (ပိုလ်စောအောင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂။ ၇၁
ကန်ချော်ဘူး	၁၀၊ ၁၅၊ ၂၀
ကန်တော်ကလေးမြှိုနိစပယ်ကျောင်း	၁၈၉

ကန်တော်ကြီးပတ်ခဲလမ်း (ယခု နတ်မောက်လမ်း)	
နှင့် ဦးထွန်းမြတ်လမ်း	၂၇၊ ၂၈၊ ၅၀
ကန်တော်မင်ပန်းခြံ (ယခု ကန်တော်မင်လာပန်းခြံ)	၃၃
ကန္ဒိကွန်ဖရင့်	၃၅
ကန္ဒိမြို့။	၃၄၊ ၅၃၊ ၁၄၀၊ ၁၅၁၊ ၁၅၂
ကန္ဒိသဘောတူညီချက်	၃၄၊ ၃၅၊ ၃၆၊ ၅၀
ကမ္မလေးကျေးရွာ	၁၀၉
ကျေးရားကျွန်း	၅၆၊ ၆၄၊ ၇၂၊ ၈၆၊ ၁၀၄၊ ၁၂၀၊ ၁၂၅ ၁၃၆၊ ၁၄၆၊ ၁၆၆၊ ၁၇၀
ကျော်ခင်၊ ကို	၃
ကျော်ခေါင်ဗလတပ်ဖွဲ့	၂၈
ကျော်ဖြမ်း၊ ဦး	၂၇၊ ၂၈၊ ၅၂
ကျော်စိန်၊ သခင်	၁၆၁
ကျော်ဇော်၊ ဗိုလ်	၁၃၉
အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၃၉၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၃၉၊ မိဘအမည် ၁၃၉၊ မွေးသက္ကရာဇ် ၁၃၉၊ မွေးဖွား ရာဇာတိ ၁၃၉၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာ ၆၊ ၁၄၀၊ မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချီတက် ၁၄၀၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကာလုံး တိုင်း ၄ (ပဲခူး-ရွှေကျင်နှင့် သထုံးတွင် တိုင်းမှုံးအဖြစ် တာဝန်ယူ ၁၄၀၊ ဗမာ့တပ်မတော် ခေါင်းဆောင်အရာရှိကြီးမှား အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက် ၁၄၀၊ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းဦးဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့၊ ကန္ဒိမြို့သို့သွားရာ၌ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်ခဲ့ ၁၄၀၊ မြောက်ပိုင်းတိုင်းမှုံး၊ တောင်ပိုင်းတိုင်းမှုံး အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် ၁၄၁၊ တရာ်ဖြူ။ ကူမင်တန်ကျေးကျော်မှုံးကိုတိုက်ခိုက်ချေမှုန်း။	

ဗ-က-ပ ထံသို့ စစ်ရေးထိပ်တန်း လျှို့ဝှက်သတင်း
ပေးပို့သည့်ကိစ္စဖြင့် အငြိမ်းစားပေးခြင်းခံရ ၁၄၁၊
တရုတ်နိုင်ငံသို့ လျှို့ဝှက်ထွက်ခွာသွားပြီး ဗ-က-ပ
ပဟိုငြာနချုပ်၍ စစ်အကြံပေးနှင့် စစ်ကော်မရှင်အဖွဲ့
ဝင်အဖြစ် တာဝန်ယူ ၁၄၂၊ ယူဂိုစလားပီးယားသမွတ်
တီးတိုး၏ စစ်သည်တော်ကောင်းတံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်း
ခံရ ၁၄၂၊ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်)တံဆိပ်
ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၄၃၊

ကျောက်တံခါး	၈၅
ကျိုကွွဲမီ	၁၈၁ ၁၉၉ ၂၆၆
ကျိုက်ပို့ရာ	၁၁၉
ကျိုက်လတ်မြို့	၁၉၉ ၁၀၅
ကြီးမြှင့်၊ ရဲဘော်	၁၄၁
ကြံခင်းမြို့	၁၉
ကြိုပင်ကောက်	၂၅
ကြည့်မြင်တိုင်ဆိပ်ကမ်း	၁၈၁ ၂၂
ကွင်းဆိပ်	၁၇၁ ၂၁
ကွန်မြို့နစ်ပါတီ	၂၆၂ ၂၇၁ ၂၈၁ ၄၉
ကွမ်းခြီ့ရာ	၆၉
ခရမ်းမြို့နယ်	၃၂၊ ၁၁၆ ၁၆၉
ခင်ညို့၊ ဗိုလ်မှူးး	၃၂
ခင်မောင်၊ သခင်	၁၈၆
ခင်မောင်လေး၊ ဗိုလ်	၂၇၁ ၂၈
ခန်းဒါ၊ ဗိုလ်မှူးး	၄၊ ၅
ချို့ဖြူး၊ ဦး	၂၆
ချင်းဒါစိန်ရှိ (ဗိုလ်ဘုန်းမြှင့်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၁ ၂၉
ချစ်၊ သခင်	၂၇၁ ၂၈
ချစ်တင်၊ သခင်	၁၈၆

ချွန်ကေရှိတ်	၄
ချွန်ကေရှိတ်အစိုးရတပ်များ	၂၂
ခမ်းအေး၊ ရဲဘော်	၁၅၂
ချံကင်း	၃၁ ၄
ချွန်ဖုန်း	၁၈
ဂျပန်ကင်ပေတိုင်တပ်များ	၄
ဂျပန်ခေတ် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအဖွဲ့(၁-၈-၄၂)	၂၅၊ ၁၂၅
ဂျပန်ခေတ် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအဖွဲ့(၁-၈-၄၃)	၂၆၊ ၄၉၊ ၁၈၆
ဂျပန်စစ်ဘက်အုပ်ချုပ်ရေး	၂၄
ဂျပန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်	၅၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၅၊ ၂၅
ဂျပန်တပ်မတော် အမှတ်(၁၅)	၁၅၊ ၁၇၊ ၂၄၊ ၂၅
ဂျပန်တပ်မ အမှတ် ၅၅	၂၀၊ ၂၁၊ ၂၂၊ ၂၄၊ ၁၁၀
ဂျပန်နိုင်ငံ	၂၁၊ ၅၊ ၆၊ ၈၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂၊ ၂၂၊ ၃၂ ၄၈၊ ၆၅၊ ၇၆၊ ၈၂၊ ၉၂၊ ၉၆၊ ၁၀၀၊ ၁၀၄ ၁၁၀၊ ၁၁၅၊ ၁၂၀၊ ၁၂၅၊ ၁၃၀၊ ၁၃၅ ၁၄၅၊ ၁၅၀၊ ၁၅၆၊ ၁၆၀၊ ၁၇၀၊ ၁၇၅ ၁၇၈၊ ၁၈၀၊ ၁၈၅၊ ၁၉၀၊ ၁၉၅၊ ၁၉၉
ဂျပန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာစစ်သံများ	၃၂၊ ၁၈၆
ဂျပန်ဘူရင့်တပ်မတော်	၁၅
ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိချုပ်	၃၀
ဂျာမန်နိုင်ငံ	၁၇၁
ဂျုပလိုဟော	၅၃၊ ၁၂၄၊ ၁၈၆
ဂျော့ဘူရင် (ဆဋ္ဌမမြောက်)	၄၁
ဂျက်ဖနာကောလိပ်	၁၀၃
ဂြို၍	၂၃
ဂုဏ်ဆေးဘူခို စစ်အုပ်ချုပ်ရေး	၂၄
“ငဲ့ခွေးကြီးလွှတ်နေပြီ”ဆောင်းပါး	၄၆
ငါးပွဲင့်ဆိုင်အဖွဲ့	၁

ဗုဇ္ဇနီး၊ ဆရာဝန် ၁၂၄

ဗုဇ္ဇနီး၊ ပိုလ်မှူးကြီး(ပိုလ်မိုးကြီး) ၁၀၁၊ ၁၀၁၊ ၁၃၁၊ ၁၅၁
၄၈၊ ၅၁၊ ၁၀၁၊ ၁၃၁၊ ၁၅၁

စေတီယဂ်ကပရိယတ္ထိအသင်း ၂၈

စော၊ ဂုဏ် ၃၉၊ ၄၀၊ ၅၃

စောကြားမိုး၊ ပိုလ် ၂၇၊ ၂၈၊ ၁၁၁

စောနောင်၊ ပိုလ် ၁၆၅

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၆၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၆၅

မိဘအမည် ၁၆၅၊ မွေးသဏ္ဌာန် ၁၆၅၊ မွေးဖွား

ရာဇာတိ ၁၆၅၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့

တွက်ခွာ ၆၊ ၁၆၆၊ မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့်

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချိတက် ၁၆၆၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်

တော်လှန်ရေးကာလက ရွှေ့တန်းစစ်ဌာနချုပ်

တွင် တပ်ခွဲမှူးတာဝန်ဖြင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်များ

ကို တော်လှန် ၁၆၇၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်

(ပထမဆင့်)တံဆိပ် ချိုးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၆၇၊

ကွယ်လွန် ၁၆၇။

စောဘုံးကြီး

စောအောင်၊ ပိုလ်

အမည်ရင်း ၁၂၊ ၂၁၊ ဂျပန်အမည် ၁၂၊ ၂၁၊

မိဘအမည် ၂၁၊ မွေးသဏ္ဌာန် ၂၁၊ မွေးဖွား

ရာဇာတိ ၂၁၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့

တွက်ခွာ ၆၊ ၂၂၊ မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့်

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချိတက် ၂၂၊ ရွှေကျင်တိုက်ပွဲ

တွင်ကျဆုံး ၂၂၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်

(တတိယဆင့်) တံဆိပ်ချိုးမြှင့်ခြင်းခံရ ၂၂၊

နိုး၊ သခင် (ကွန်မြှုနစ်ပါတီ) ၂၆၊ ၂၇၊ ၂၈၊ ၄၉၊ ၁၉၀

စက္ကာဖြူစာတမ်း ၃၃

စကြော ပိုလ်

၁၈၅

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၈၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၈၅၊
 မိဘအမည် ၁၈၅၊ မွေးသတ္တရာန် ၁၈၅၊ မွေးဖွား
 ရာဇာတိ ၁၈၅၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့
 ထွက်ခွာ ၁၈၆၊ မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့်
 မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချိတက် ၁၈၆၊ မြန်မာနိုင်ငံ
 အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဒု-ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ်
 ထမ်းဆောင် ၁၈၆၊ ဂျပန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာ
 စစ်သံမျှးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် ၁၈၆၊
 ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော မြန်မာ
 ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ အင်လန်နိုင်ငံသွားရောက်ရာ
 တွင် အတိုင်ပင်ခံအဖြစ်လိုက်ပါ ၁၈၆-၁၈၇
 ထိုင်းနိုင်ငံသို့ လျှို့ဝှက်ထွက်ခွာသွားပြီး အမျိုးသား
 လွှတ်မြောက်ရေးကောင်စီအဖွဲ့ ၁၈၇၊ ဦးနှုန်းနှင့်
 ပူးပေါင်း ၁၈၇၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်
 (ဒုတိယဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၈၆၊
 ကွယ်လွန် ၁၈၇။

စက်မှုလက်မှုတပ်ရင်း(၂)

၃၁

စက်အမြောက်တပ်ရင်း

၃၁

စင်ကာပူ

၃၂။ ၁၂၆

စင်ပြိုင်အစိုးရ

၈၈

စစ်ကိုင်း

၂၉

စစ်တောင်းမြစ်

၁၃၁၊ ၂၁

စစ်တောင်းမြစ်ဝှမ်း

၂၆

စစ်တွေ

၁၆၂

စစ်ဘက်ချစ်ကြည်ရေးမိတ်ဆက်အဖွဲ့

၁၄၁

စစ်ရဲတပ်ရင်း

၃၂

စစ်ဝန်ကြီးး (ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)

၃၀၁ ၄၉

စစ်ဝန်ကြီးရုံး	၁၀၅
စစ်သူရဲကောင်းဘွဲ့	၆၁
စစ်သေနာပတီ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)	၂၉၊ ၃၃၊ ၄၉
စစ်သေနှင့်ပျူဟာပညာ	၁၁
စစ်သည်တော်ကောင်းတံဆိပ်	၁၂၁၊ ၁၄၂
စစ်ဦးစီးချုပ်ရုံး	၅၃
စန်းပို့ရွှေ့	၂၀
စန်းယစစ်ပညာသင်တန်းကျောင်း	၇၊ ၁၁
စန်းယမြို့	၃
စန်မှန်၊ ဗိုလ်	၂၈၊ ၄၀
စန့်ဂျိုးအက်ကောလိပ်	၁၂၃
စန့်စွဲန်းကျောင်း	၆၃
စစ်စံထွန်း (မိုင်းပွန်စော်ဘွား)	၄၀
ဆသွန်းလမ်း	၀၄
ဆာကူရှင်း(ဗိုလ်ချုပ်)	၃၀
ဆားမော်သက္ကားစက်	၁၃၅
ဆုချိယ (ဗိုလ်ဉာဏ် ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၃၅
ဆူဘို့တာ (ဗိုလ်မြှေဒင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၃၃
ဆိုရယ်လစ်စီးပွားရေးတည်ဆောက်မှုကော်မတီ	၁၀၀
ဆင်ဖြူရှင်ဘွဲ့	၆၁
ဆင်းရဲသားဝံသာနှုအဖွဲ့	၁၊ ၁၂၆
ဆိုင်းစုကျေးရွှေ့	၁၃၉
ဆွဲဒင်	၁၄၁
ဆွဲစောလန်	၁၄၁
ဇွဲနှုံးမြို့	၄၈
အလီမော်	၁၁၃
နီးကုန်းမြို့နယ်	၁၅၈

ထော်၊ မိုလ်

၁၅၅

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၅၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၅၅
 မိဘအမည် ၁၅၅၊ မွေးသဏ္ဌာန် ၁၅၅၊ မွေးဖွား
 ရာဇာတိ ၁၅၅၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့
 ထွက်ခွာ ၆၊ ၁၅၆၊ ပြည်တွင်းသူပုန်အဖွဲ့ဝင်
 အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းဝင်ရောက် ၁၅၆၊
 ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် ရွှေတန်းစစ်ဒွာနချုပ်
 ၌ စစ်ဦးစီးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူ ၁၅၇၊ မိုလ်ချုပ်
 အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စား
 လှယ်အဖွဲ့ကန္ဒိမြို့သို့သွားရောက်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်
 အဖြစ်ပါဝင် ၁၅၇၊ တပ်မတော်တပ်ရင်းအချို့
 တော့ခိုရာတွင် ပါဝင် ၁၅၇၊ ဗမာ့တပ်မတော်မှ
 ပကပွားနချုပ်ကိုဝင်ရောက်စီးနှင့်စဉ်ကျဆုံး ၁၅၈။

ထော်ကျော်သူတပ်ဖွဲ့

၂၈

အေးဦးယား၊ မစွဲတာ (ဟသုံးတစီရင်စု ရာဇ်ဝတ်ဝန်)

၄၈

အောင်မင်း၊ မိုလ် (ဦးမောင်မောင်ကျော်ဝင်း)

၃၉

ဇင်ယော်၊ မိုလ်

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၆၉၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၆၉၊
 မိဘအမည် ၁၆၉၊ မွေးသဏ္ဌာန် ၁၆၉၊ မွေးဖွားရာ
 ဇာတ် ၁၆၉၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ထွက်ခွာ
 ၆၊ ၁၇၀၊ မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း
 ချိုတက် ၁၇၀၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ပြည်သူ့ ရဲသော်တပ်ဖွဲ့
 ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက် ၁၇၁၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်း
 ဝင်(ပထမဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၇၁၊ နိုင်ငံ
 ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့(ပထမဆင့်)ရ ၁၇၁၊ ကွယ်လွန် ၁၇၁။

ဇင်းမယ်

၈၊ ၁၇၊ ၁၆၁၊ ၁၇၈၊ ၁၇၈၊ ၁၇၉

ဉာဏ်၊ မို့လ်

၁၃၅

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၃၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၃၅၊
 မိဘအမည် ၁၃၅၊ မွေးသတ္တရာန် ၁၃၅၊ မွေးဖွား
 ရာဇာတိ ၁၃၅၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့
 ထွက်ခွာ ၆၊ ၁၃၆၊ ထားဝယ်စစ်ကြောင်းဖြင့်
 မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချိတက် ၁၃၆၊ ကရင်လက်နက်
 ကိုင်တပ်များ၏ ချုပ်ခိုက်ခိုက်မှုကြောင့်ကျဆုံး
 ၁၃၇၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(တတိယဆင့်)
 တံဆိပ် ချီးမြှုင့်ခြင်းခံရ ၁၃၆

ညီ၊ သခင်	၅၆
ညီထွန်း၊ ဦး	၃၄
ညောင်စာရေး	၁၉
ညောင်ပင်ဆိပ်ရွာ	၁၃၃
ညောင်လေးပင်မြို့	၆၅
တကာဒုဝါဒရုံမှ (မို့လ်ချုပ်နေဝါဒ်း၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၁၅၅
တကာဟာရှိ (မို့လ်မိုးညီ၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၁၆၃
တရုတ်ကွန်မြှုနစ်ပါတီ	၃၊ ၄၈၊ ၁၆၂
တရုတ်နိုင်ငံ	၂။ ၃၊ ၁၄၂။ ၁၅၀၊ ၁၅၈၊ ၁၆၁
တရုတ်ပြည်(နန်ကင်း)ဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်	၃၂။ ၁၂၆
တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှုဆန့်ကျင်ရေးအမျိုးသားကော်မတီ	၁၄၂
တရုတ်-မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံနယ်နိမိတ်ပြသာနာဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်	၅၉
တရုတ် မြန်မာ လမ်းမကြီး	၃၊ ၄
တာဆုံး	၁၈
တာနာကာ၊ မို့လ်မှုးကြီး	၄
တာနိကိရောရှိ (မို့လ်လက်ဌာ၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၄၉
တာနိုင်ချုပ်ရှင်အိခို (မို့လ်ကျော်ဇော်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၄၉

တာမာဆာတို့မြှာ	၁၁
တာမာဆာတို့မြှာ၊ ပိုလ်သင်တန်းကျောင်း	၁၁
တာမွဲကလေးရပ်	၁၈၉
တာရာ၊ ဓိ၍	၆၃
အမည်ရင်း ၁၂။ ၆၃ ဂျပန်အမည် ၁၂။ ၆၃	
မိဘအမည် ၆၃၊ မွေးသဏ္ဌာရာ၏ ၆၃၊ မွေးဖွား	
ရာဇာတီ ၆၃၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့	
ထွက်ခွာ ၆၃၊ ၆၄၊ ပြည်တွင်းသူပုန်အဖွဲ့ဝင်	
အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းဝင်ရောက် ၆၄၊ ဖက်	
ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန် ၆၅၊ လွှတ်လပ်ရေး	
မောက်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်) တံဆိပ်ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ	
၆၅၊ နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့(ပထမဆင့်)ရ ၆၉၊	
ကွယ်လွန် ၆၉	
တီးတိုး၊ မာရှယ်	၆၁၊ ၁၂၁၊ ၁၄၂
တော့ ဗိုလ်	၁၂။ ၁၄၁၊ ၁၅၁၊ ၁၈၁၊ ၂၂၁၊ ၄၅
တော်လှန်ရေးကောင်စီ၏ အကြံပေးအဖွဲ့	၁၉၂
တော်လှန်ရေးပန်းခြံ	၃၀
တိုကိုစက်မှုသူတေသနသိပ္ပါ	၁၁၂
တိုကိုမြှာ	၅၊ ၆၊ ၈၊ ၉၊ ၄၈၊ ၅၂
	၆၄၊ ၇၂၊ ၇၆၊ ၉၂၊ ၉၅၊ ၁၀၀၊ ၁၀၄၊ ၁၁၀
	၁၁၆၊ ၁၂၀၊ ၁၂၅၊ ၁၃၀၊ ၁၃၄၊ ၁၄၆
	၁၅၀၊ ၁၆၀၊ ၁၇၀၊ ၁၈၀၊ ၁၉၀၊ ၁၉၂
တို့ရှိုး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး	၉
တို့ပမာအစည်းအရုံးပထမအကြိမ်မြောက်ညီလာခံ	၁၀၄
တို့ပမာအစည်းအရုံးဒုတိယအကြိမ်မြောက်ညီလာခံ	၁၀၄
တို့ပမာအစည်းအရုံးနှစ်ခြမ်းကဲ	၅၆၊ ၆၄၊ ၇၁၊ ၁၀၄၊ ၁၂၄

တက်နေဝန်းတံဆိပ်(တတိယဆင့်)နှင့် စလွယ်လတ်

၅၂

တက်စွန်းရွာ

၁၀၁ ၁၃၀ ၁၅၀

တောက်ထိန်း၊ မိုလ်

၈၁

အမည်ရင်း ၁၂။ ၈၁၊ ဂျပန်အမည် ၁၂။ ၈၁၊

မိဘအမည် ၈၁၊ မွေးသဏ္ဌာန် ၈၁၊ မွေးဖွား

ရာဇာတီ ၈၁၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့

ထွက်ခွာ ၆။ ၈၂။ ရေကြောင်းချီတပ်ဖွဲ့。

(မြတ်စစ်ကြောင်း)ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချီတက်

၈၂။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကိုတော်လှန် ၈၂။

သောင်းကျွန်းမှုကာကွယ်ရေးကော်မတီဖွဲ့၏ည်း

၈၂။ ပြည်သူ့ ဤမြိမ်းချမ်းရေးပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့。

၏ည်း ၈၂။ ပျဉ်းမနားမြို့နယ်ကို ကွန်မြှောနစ်လက်မှ

သိမ်း ၈၂။ ပျဉ်းမနားမြို့နယ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာ

နိုင်ငံဖဆပလပဟိုအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ဒီမိုကရေစိပါတီ

နာယကအဖြစ်ဆောင်ရွက် ၈၃၊ လွှတ်လပ်ရေး

မော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်း

ခံရ ၈၃၊ နိုင်ငံရှုံး(ပထမဆင့်)ရ

၈၃၊ ကွယ်လွန် ၈၃။

တိုက်ကြီး

၁၈

တင်ထွန်း

၃၁

တင်မြှေးသခင်

၂၇

တင်ရွှေးသခင်

၁၆၂

တောင်ကုတ်

၂၃၁ ၁၆၂

တောင်ငူး

၁၁၅

တောင်ပိုင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလေ့လာရေးအဖွဲ့

၅

တိုင်ပေ(ယခင် တိုင်ဟုတ်ကူ)

၄၊ ၅၊ ၈၊ ၁၃၄

တိုင်ဝမ်းကျွန်း (ယခင် ဖော်မို့ဆာ)	၄၊ ၁၁၊ ၁၄၊ ၅၆၊ ၆၄၊ ၆၈
တိုင်းပြည်ပြုလွှာတော် ရွှေးကောက်ပွဲကျင်းပ	၃၆၊ ၈၂၊ ၈၆၊ ၉၀၊ ၁၀၀၊ ၁၁၆၊ ၁၂၀
တိုင်းပြည်ပြုလွှာတော်အစည်းအဝေးကျင်းပ	၁၄၀၊ ၁၄၆၊ ၁၅၀၊ ၁၆၂၊ ၁၇၆
၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံ	၁၇၅၊ ၁၇၈၊ ၁၈၀
တည်မြှုဖဆပလ	၁၈၅၊ ၁၉၈၊ ၁၉၉
တန်ဆူတောင်(ဗိုလ်ရန်အောင်၏ တရုတ်အမည်)	၃၊ ၄၈
တန်လွန်ရှောင်(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တရုတ်အမည်)	၃၊ ၄၉
တပ်ရင်း(၁၀၃)	၃၀
ထားဝယ်	၁၈၊ ၂၀
ထားဝယ်စစ်ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချီတက်	၂၀
ထားဝယ်စစ်ကြောင်း ရန်ကုန်မြို့သိမ်းပိုက်	၂၁
ထိုးရှုးကို မိုးကြိုးပစ်မည်	၁၃
တိုင်းနိုင်ငံ(ယိုးဒယား)	၂။ ၃၊ ၈၊ ၉၊ ၁၉၊ ၄၅၊ ၄၉၊ ၅၅၊ ၆၃ ၆၄၊ ၆၇၊ ၇၁၊ ၇၅၊ ၈၁၊ ၈၃၊ ၈၅၊ ၉၈၊ ၉၉၊ ၉၁၊ ၉၃၊ ၉၅၊ ၁၀၃၊ ၁၀၉၊ ၁၁၁၊ ၁၁၅၊ ၁၁၉၊ ၁၂၄၊ ၁၂၅၊ ၁၂၉၊ ၁၃၁၊ ၁၃၅၊ ၁၄၅၊ ၁၄၉၊ ၁၅၁၊ ၁၅၂၊ ၁၅၅၊ ၁၅၇၊ ၁၅၉၊ ၁၆၅၊ ၁၇၇၊ ၁၇၉၊ ၁၈၁၊ ၁၈၃၊ ၁၈၅၊ ၁၈၇၊ ၁၈၉
ထန်းထပင်	၁၈၊ ၃၃
ထန်းတပင်သေနတ်ပစ်မှု	၃၃
ထန်းတပင်အရေးအခင်း	၃၃
ထိန်လင်း(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဘတာတွင် ပါရီသည့်အမည်)	၄၅

ထိန်ဝင်း၊ ပိုလ်

အမည်ရင်း ၁၂။ ၉၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၂။ ၉၅၊
မိဘအမည် ၉၅၊ မွေးသူ့ရာ၏ ၉၅၊ မွေးဖွားရာ
ဘတိ ၉၅၊ မီနာမိအဖွဲ့ဝင်ဖြစ် ၉၆၊ ဖက်ဆစ်
ဂျပန်တိုကိုတော်လှန် ၉၆၊ ထိုင်းနှင့် လန်ပန်ဖြို့
တွင်ကွယ်လွန် ၉၇၊ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်
(တတိယဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၉၇၊

ထွေးကို ၅၀

ထွန်းစိန်၊ ပိုလ်မှူးကြီး ၈၂

ထွန်းလင်း၊ ပိုလ် ၅၀

ထွန်းအုပ်၊ သခင် ၁၂၃

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၂၃၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၂၃
မိဘအမည် ၁၂၃၊ မွေးသူ့ရာ၏ ၁၂၃၊ မွေးဖွားရာ
ဘတိ ၁၂၃၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နှင့်သို့ထွက်ခွာ
၆၊ ၁၂၅၊ မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနှင့်
တွင်းချိတက် ၁၂၅၊ တရုတ်ပြည်(နန်ကင်း)ဆိုင်ရာ
မြန်မာသံအမတ်ခန့်အပ်ခံရ ၁၂၆၊ လွတ်လပ်ရေး
မော်ကွန်းဝင် (တတိယဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ
၁၂၆ကွယ်လွန် ၁၂၇၊

ဒါးပိန် ၁၆၁

ဒီပက်ရာကျောင်းခေါ် ဦးသောဘိတကျောင်း ၄၅

ဒီမိုကရေစီတောင်းဆိုဆန္ဒပြုပဲ ၁၁၂

ဒီမိုကရေစီနှင့် ဤမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ချုပ် (ဒီ/ဤမ်း) ၈၈၊ ၈၉

ဒီမိုကရေစီပါတီ ၈၃

ဒီမိုကရေစီရေးနှင့် လွတ်လပ်ရေး ၁၁၂

ဒီးဒုတ်ဦးဘချို့ ၄၀

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ၁

ဒေလီမာရူးသဘော ၉၆၊ ၁၄၃

ဒေးဒရဲ့မြို့	၁၉၊ ၅၃၊ ၁၉၀
ဒေါနတောင်တန်း	၁၃
ဒေါ်မန်စမစ်၊ ဆာ (မြန်မာနိုင်ငံဘူရင်ခံ)	၃၂၊ ၃၆၊ ၃၇၊ ၅၀၊ ၅၁၊ ၁၂၆
ဒိုင်အုံစိဇ်ယောက်ဗျားလေးအထက်တန်းကျောင်း	၁၈၅
ဒွေးဗွေး၊ မစွေတာ	၅၂၊ ၁၅၂
ဓမ္မစေတီလမ်း(ယခင်ဘောင်ဒရီလမ်း)	၃၀
နဂါးပတ်စစ်ဆင်ရေး	၁၃
နာကာဂါဝါအိချိရှိ (ဗိုလ်တောက်ထိန်း၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၊ ၈၁
နာကာမူးရာဟိတိရှိ (ဗိုလ်မြင့်ဆွဲ၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၊ ၁၀၃
နာဂါဆာကီး	၅၆၊ ၆၄၊ ၂၂၊ ၈၆၊ ၁၀၄၊ ၁၂၀
	၁၂၅၊ ၁၃၆၊ ၁၄၆၊ ၁၆၆၊ ၁၇၀
နှုံးသခင်	၄၀၊ ၄၁၊ ၅၉
နှုံးအက်တလီစာချုပ်	၄၁
နေပြည်တော်အဖွဲ့	၁
နေမဝင်ပြေတိသူ့အင်ပါယာ	၁၄
နေဝင်း၊ ပိုလ်ချုပ်ကြီး	၁၁
အမည်ရင်း ၁၂၊ ၅၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၂၊ ၅၅	
မိဘအမည် ၅၅၊ မွေးသူ့ရာ၏ ၅၅၊ မွေးဖွားရာ	
အတိ ၅၅၊ ဒသမတန်းအောင် ၅၅၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊	
သခင်ပစိန် တို့ပမာအစည်းအရုံးတွင်ပါဝင် ၅၆၊	
စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသူ့တွက်ခွာ ၆၊ ၅၆၊	
ဟိုင်နှစ်ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာသင်	
၅၆၊ ပြည်တွင်းသူပုန်တပ်ဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ်	
မြန်မာနိုင်ငံတွင်းဝင်ရောက် ၅၆၊ ဗမာ့အမျိုးသား	
တပ်မတော်၏ စစ်သေနာပတိ ၅၃၊ စစ်ဦးစီး	
ဌာနချုပ်မျှူးအဖြစ်ဆောင်ရွက် ၅၃၊ ဖက်ဆစ်	
ဂျပန်တော်လှန်ရေးတွင် တိုင်း(၂)၏တိုင်းမျှူးအဖြစ်	
ဆောင်ရွက် ၅၃၊ မျိုးချစ်ဗုဏ်မှုတပ်မတော်မှ ပိုလ်မျှူးကြီး	

နေဝါး ဦးဆောင်သာတပ်ဖွဲ့က ရန်ကုန်မြို့ကိုသိမ်း
 ဤ၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးအောင်မြှင့်မှုများကို
 အသံလွှင် ဤ၊ ဗမ္မာတပ်မတော်ခေါင်းဆောင်အရာရှိ
 ကြီးများအစည်းအဝေးတက် ဤ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
 ခေါင်းဆောင်သာ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကန္ဒိမြို့
 သို့ သွားရာတွင် မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့၎င် ဤ၊
 လက်ပဲညီညွတ်ရေးကောင်စီတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်
 ပြု၊ ဗိုလ်မှူးအဆင့်မှ ဗိုလ်မှူးချုပ်အဆင့်အထိ ရာထူး
 အဆင့်ဆင့်တိုး ၅၀၊ စစ်သေနာပတီချုပ်အဖြစ် တာဝန်
 ပေးအပ်ခံရ ၅၈၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ
 အဖွဲ့တွင် ဓာတိယဝန်ကြီးချုပ် ကာကွယ်ရေးနှင့် ပြည်ထဲ
 ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက် ၅၈၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာထူး
 တိုးမြှုင့်ခံရ ၅၈၊ အိမ်စောင့်အစိုးရဖွဲ့စည်း၍ ဝန်ကြီးချုပ်၊
 ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားစီးပါးကိန်းဝန်ကြီးတာဝန်
 များကို ထမ်းဆောင် ၅၉၊ တရာတ်-မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံနယ်
 နိမိတ်ပြဿနာဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ချုပ် ၅၉၊
 ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နေဝါး ဦးဆောင်သာ ဗမ္မာတပ်မတော်က
 နိုင်ငံတော်အာဏာကို ထိန်းသိမ်း ၅၉၊ မြန်မာဆိုရှယ်လစ်
 လမ်းစဉ်ပါတီတည်ထောင် ၆၀၊ တော်လှန်ရေးကောင်စီ
 ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက် ၆၀၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်
 သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌနှင့်
 နိုင်ငံတော်သမ္မတတာဝန်များကိုထမ်းဆောင် ၆၀၊
 မြန်မာဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်မှ အြားမြားစား
 ယူ ၆၀၊ မဟာသီရိသုဓမ္မဘွဲ့၍ ၆၀၊ ယူဂိုစလားပီးယား
 သမ္မတတိုးတိုး၏ ယူဂိုစလပ်တံခါနတော်ဘွဲ့၍ ၆၁၊
 သတိုးသီရိသုဓမ္မဘွဲ့၍ ၆၁၊ စစ်သူရကောင်းဘွဲ့၍ ၆၁၊
 လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်း၎င် (ပထမဆင့်)တံဆိပ်ချို့မြှုင့်

**ခြင်းခံရ ၆၁၊ ဆင်ဖြူရှင်ဘွဲ့ရ ၆၁၊ ရေမွန်မက်ဆေး
ဆေးဆုကို ပြင်းပယ် ၆၁၊ အဂ္ဂမဟာသီရိသုဓမ္မဘွဲ့ရ ၆၁
နိုင်ငံရုက်ရည်ဘွဲ့(ပထမဆင့်)ရ ၆၁၊**

နေသူရိရိနည်းလာခံ	၅၀၊ ၅၃၊ ၁၅၁
နေသူရိရိပြောတ်ရုံ	၃၄
နေသူရိရိပြည်သူ့အစည်းအဝေးကျင်းပ	၃၄၊ ၅၀
နော်မန်ကျောင်း	၉၉
နော်ဝေး	၃၊ ၄၈၊ ၁၄၁
နိုင်ငံချုစ်လုလင်များ	၆
နိုင်ငံရုက်ရည်ဘွဲ့	၆၁၊ ၆၉၊ ၂၉၊ ၈၉၊ ၁၀၁၊ ၁၁၃၊ ၁၂၁၊ ၁၄၆၊ ၁၇၁၊ ၁၉၃
နိုင်ငံတော်ဖြမ်းပိုပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့	၈၈၊ ၈၉
နိုင်ငံတော်အား နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးလိုသူများ၏	
ဘေးအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်စောင့်ရှုာက်သည့်ဥပဒေ	၈၉
နှုတ္တလင်းမြို့	၉၃
နတ်မောက်မြို့	၉၅
နန်ပိုကိဂိုချို့ဆာကိုင်	၅
နန်းတော်ရွှေ့ရွှေ့	၁၅၅
နယ်ချွဲ့ဖက်ဆစ်စားပြ ဂျပန်လူရှိုင်းများကိုမောင်းထုတ်	၂၆
ပရာကျွတ်စခန်း	၁၅၃
ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီပါတီ	၈၈၊ ၁၁၂၊ ၁၅၂
ပိုက်းကွန်မြှုနှစ်လမ်းစဉ်	၁၆၃
ပုံစွန်တောင်မြို့နယ်	၁၄၅
ပုလဲဆိပ်ကမ်း	၁၁
ပုလိပ်သပိတ်	၃၃၊ ၃၈
ပဲခူးစံပြတပ်ရင်း	၂၆၊ ၁၀၅
ပဲခူးဆုန်းသဟာယနှင့်စာဖတ်အသင်း	၄၉
ပဲခူးတိုင်း	၈၅

ပဲခူးမြို့	၁၆။ ၂၁။ ၂၆။ ၃၀။ ၄၉။ ၆၄။ ၆၈
ပဲခူးရှိုးမ	၁၈။ ၁၆၃
ပက်၊ မစွဲတာ	၁၁၁
ပင်လုံတိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးညီလာခံ	၃၉
ပင်လုံသဘာတူညီချက် လက်မှတ်ထိုး	၃၉။ ၅၁
ပေါင်းတလည်	၅၅
ပုဂ္ဂိုလ်းကျွန်း	၁၆၂
ပန်းတောင်း	၉၁
ပျဉ်းမနားမနား	၁၆၇။ ၈၁၉
ပျဉ်းမနားစစ်ရုံးချုပ်	၁၀၅
ပြင်သစ်	၁၄၁
ပြည်ခရိုင်	၅၅။ ၁၂၃
ပြည်ချုစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့	၁၁၁
ပြည်ချုစ်လွှာတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်	၁၅၂
ပြည်တွင်းပြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ	၁၅၈
ပြည်တွင်းပြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ချုပ်	၁၄၂
ပြည်တွင်းသူပုန်တပ်ဖွဲ့	၁၀၁ ၁၄၁ ၁၆၇။ ၂၂၂ ၅၆၇။ ၆၄။ ၆၈။ ၁၀၄။ ၁၁၆။ ၁၅၆။ ၁၇၈
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ	၆၀။ ၈၈။ ၁၁၂
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးကော်မရှင်	၁၉၁
ပြည်ထောင်စုပါတီ	၇၈။ ၈၇
ပြည်ထောင်စုပါတီထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့	၈၈
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့	၅၈
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံပါလီမန်လွှာတ်တော် ရွှေးကောက်ပွဲများ	၆၈။ ၇၇။ ၇၈။ ၈၈။ ၈၀၁။ ၈၀၅။ ၁၁၁။ ၁၂၀။ ၁၂၆။ ၁၃၂။ ၁၄၁။ ၁၅၁။ ၁၇၂

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပါလီမန်ပြည်သူ့လွတ်တော်	
အထူးအစည်းအဝေး	၅၉
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းညီညွတ်ရေး	
အကြံပေးအဖွဲ့ဖွဲ့	၃၃၊ ၈၃
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဖဆပလာဟိုအဖွဲ့ချုပ်	၈၃
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ	
ဥပဒေ	၃၉၊ ၄၁၊ ၅၂
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး	
တပ်ပေါင်းစု (ပ-မ-ည-တ)	၁၀၁၊ ၁၃၂
ပြည်ထောင်စုအစိုးရ	၈၃
ပြည်ထောင်စုအလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်(ယဉ်အယ်လှို)	၇၈
ပြည်မြို့	၂၀၁၊ ၂၃၁၊ ၂၆၁
ပြည်လုံးကျော်အထွေထွေသပိတ်ကြီး	၃၈
ပြည်သူ့ဖြမ်းချမ်းရေးပြောက်ကျားတပ်	၈၂
ပြည်သူ့ဖြမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ပေါင်းစု	၁၂၅၊ ၁၃၂
ပြည်သူ့ညီညွတ်ရေးပါတီ	၁၃၂
ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတပ်ပေါင်းစု	၁၅၃၊ ၁၅၈၊ ၁၉၁
ပြည်သူ့ပြည်ချစ်ပါတီ	၁၁၂၊ ၁၅၂
ပြည်သူ့ရဲဘော်ဌာနချုပ်	၄၀
ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့	၃၆၊ ၅၁၊ ၁၃၁၊ ၁၃၁
ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း	၃၆၊ ၅၁
ပြည်သူ့ရဲဘော်ပါတီ	၁၃၁
ပြည်သူ့ရဲဘော်(အဖြူ)အဖွဲ့	၁၃၁
ပြည်သူ့ရဲဘော်(အဝါ)အဖွဲ့	၈၃
ပြည်သူ့လွတ်လပ်ခွင့်ချုပ်ချယ်ခြင်းကို ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြ	၃၃
ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်	၃၁
ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ	၅၊ ၆၊ ၁၀၊ ၁၆၊ ၂၃၊ ၂၈၊ ၄၈
	၆၄၊ ၁၀၄၊ ၁၅၆

ဖဆပလ	၃၆
ဖဆပလနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံသဘင်	၃၆၊ ၅၁
ဖဆပလနှစ်ခြမ်းကဲ	၅၉၊ ၂၈၊ ၈၃၊ ၁၀၅
ဖဆပလ ပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံ	၃၉၊ ၅၂
ဖဆပလအစိုးရ	၆၈၊ ၁၅၁
ဖတပလ	၂၈၊ ၂၉၊ ၃၄၊ ၃၅၊ ၃၆
ဖရန်ဖီးလ်	၁၄
ဟွှန်မြို့	၂၁၊ ၁၃၆၊ ၁၃၇
ဖိလစ်ပိုင်	၆၁
ဖူကိုင်း၊ မစွဲတာ (မစွဲတာဟူမွာ)	၁၂၄
ဖူးကြီးရွာ	၁၈၊ ၁၈၂၊ ၁၈၃
ဖိုးကွန်း၊ ပိုလ်	၂၇၊ ၂၈
ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးစတင်ဆင်နဲ့	၃၁
ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးပြည်သူ့ညီညွတ်ရေးပါတီ (ဖဆညပ)	၈၈
ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးပြည်သူ့လွှတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (ဖဆပလ)	၃၆
ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးစစ်တိုင်းနှင့် စစ်နယ်မြေများ	၂၈
ဖက်ဆစ်တို့က်ဖျက်ရေးပြည်သူ့လွှတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (ဖတပလ)	၂၈၊ ၈၆
ဖက်ဆစ်တို့က်ဖျက်ရေးပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ်	၂၆၊ ၂၉
ဖက်ဆစ်ဝါဒ	၂
ဖက်ဒရယ်မူ	၅၉
ဖျာံး	၁၀၅
ဖြူး	၁၆၊ ၆၈၊ ၈၂၊ ၁၃၅
ပကပဋ္ဌာနချုပ်	၁၅၈၊ ၁၆၃
ပစိန်း၊ သခင်	၅၆၊ ၁၈၆
ပဆွဲ၊ ဦး	၂၈၊ ၅၃၊ ၅၉

* JJJ

ကျော်ဖြမ်း

ပထူး၊ ပိုလ်	၂၈၊ ၂၉၊ ၁၆၃
ပမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂအသင်း	
(ပကသ)	၄၆
ပမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာတို့ပမာအစည်းအရုံးပြန်လည့်ဖွဲ့စည်း	၁၂၅
ပမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမားအစည်းအရုံး	
(ပတလစ)	၂၈၊ ၈၃
ပမာပြည်ကွန်မြှုံးနစ်ပါတီ စတင်ဖွဲ့စည်း	၅၂၊ ၁၇၁၊ ၁၇၂
ပမာပြည်ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ	၆၀၊ ၁၀၁၊ ၁၈၃
ပမာပြည်ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ နှစ်ခြမ်းကဲ	၁၀၀
ပမာပြည်ပဟိုအစိုးရအဖွဲ့	၂၂
ပမာပြည်ပဟိုအုပ်ချုပ်ရေး စီစဉ်မှုအဖွဲ့ထူထောင်ခြင်း	၂၂
ပမာပြည်အလုပ်သမား လယ်သမားပါတီ (ပအလပ)	၁၀၁
ပမာအဖွဲ့ချုပ်ကြီး (တို့ပမာဆင်းရဲသားအစည်းအရုံး)	၁၂၆
ပမာကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီဇာ)ဖွဲ့	၂၂၊ ၄၉၊ ၅၆၊ ၆၈၊ ၂၆
	၈၂၊ ၈၆၊ ၉၂၊ ၁၀၀၊ ၁၀၅၊ ၁၁၁၊ ၁၁၆
	၁၂၀၊ ၁၃၀၊ ၁၄၀၊ ၁၄၆၊ ၁၅၀၊ ၁၅၆၊ ၁၆၆
	၁၆၆၊ ၁၇၀၊ ၁၈၆
ပမာတပ်မတော်က နိုင်ငံတော်အာဏာကို ထိန်းသိမ်း	၅၉
ပမာတပ်မတော်ခေါင်းဆောင် အရာရှိကြီးများ၏	
အစည်းအဝေး	၃၃၊ ၅၀၊ ၅၃၊ ၈၆၊ ၁၇၁၊ ၁၉၁
ပမာတပ်မတော်စံပြတပ်ရင်း	၂၆
ပမာတပ်မတော်စစ်မိန့်	၂၈
ပမာတပ်မတော် တပ်ထွက်ပွဲအခမ်းအနားကျင်းပ	၃၀
ပမာတပ်မတော်တပ်များကြီးများ	၃၀၊ ၃၃
ပမာထွက်ရပ်ဂိုဏ်း	၁၂၂
ပမာထွက်ရပ်ဂိုဏ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်	၁
ပမာလက်ရုံးတပ်ဖွဲ့	၆၃၊ ၈၁၊ ၁၇၈

ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်စစ်ငြာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချီတက်	၁၆။ ၁၇
ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်စစ်ငြာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်း ရန်ကုန်ရောက်	၁၈
ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်စစ်ရေးပြအဆမ်းအနား	၁၉
ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အေး) တည်ထောင်	၁၃၊ ၁၄၊ ၄၉
ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ရေကြောင်းချီတပ်ဖွဲ့ (မြိုတ်စစ်ကြောင်း)မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချီတက်	၁၈
ဗမ္မာအမျိုးသားတပ်မတော် (ဘီအင်အေး)	၅၂
ဓလာ ဗိုလ်	၁၁၉
အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၁၉၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၁၉ မိဘအမည် ၁၁၉၊ မွေးသက္ကရာဇ် ၁၁၉၊ မွေးဖွားရာ ဘတိ ၁၁၉၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ထွက်ခွာ ၆၊ ၁၂၀၊ ထားဝယ်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ချီတက် ၁၂၀၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကိုတော်လှန် ၁၂၀၊ ယဉ်စလားပီးယားသမ္မတတိုးတိုး၏ စစ်သည်တော် ကောင်း(တတိယဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခံရ ၁၂၁၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခံရ ၁၂၁၊ နိုင်ငံရှုက်ရည်ဘွဲ့(ပထမဆင့်) တံဆိပ်ရ ၁၂၁	
ဗဟိန်း၊ သခင်	၂၆၊ ၄၉၊ ၅၂၊ ၁၅၂
ပီယင်နာမြို့	၁၃၂
ပန်ကောက်	၈၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၇၊ ၁၈၊ ၂၀၊ ၂၁၊ ၄၅၊ ၄၉၊ ၄၉၊ ၅၅၊ ၆၃၊ ၆၃၊ ၇၁၊ ၇၇၊ ၈၁၊ ၈၇၊ ၉၁၊ ၉၇၊ ၁၀၃၊ ၁၀၉၊ ၁၀၉၊ ၁၁၅၊ ၁၁၉၊ ၁၂၉၊ ၁၃၉၊ ၁၃၉၊ ၁၄၉၊ ၁၄၉၊ ၁၅၉၊ ၁၅၉၊ ၁၆၁၊ ၁၆၅၊ ၁၆၆၊ ၁၆၉၊ ၁၇၄၊ ၁၇၅၊ ၁၈၁၊ ၁၈၁
	၁၈၆၊ ၁၈၉

ပန်းမော်ခရီး	၁၅၈
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်မှူး (ပိုလ်မင်းခေါင်)	၃၁၊ ၂၆
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စစ်ရေးအတွင်းဝန် (ပိုလ်ရန်နိုင်)	၁၀၁
ပြီတိသျ္ဌာနိုးရက နိုင်ငံရေးဖိန့်ပူးမှုများပြုလုပ်	၂
ပြီတိသျ္ဌာနပါလီမန်အောက်လွှတ်တော်	၃၈၊ ၄၁၊ ၅၁
ပြီတိသျ္ဌာနရေတ်အုပ်စု	၁၉၊ ၂၆
ပြီတိန်ထီးရုံး	၁၃
ဘခိုင်၊ မန်း	၄၀
ဘဆွဲ၊ ရန်ကုန်	၈၈
ဘဖော ဦး	၃၄
ဘမော်၊ ဒေါက်တာ	၁၊ ၂။ ၂၆၊ ၂၉၊ ၃၀၊ ၃၂၊ ၄၉ ၁၁၁၊ ၁၁၂။ ၁၃၁
ဘယကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့	၂၈
ဘဝင်း၊ ဦး	၄၀
ဘဘဘဘဘကော် (ပိုလ်လရောင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၂၉
ဘလင်္မား	၁၇၁
ဘားအံ	၁၈၊ ၂၁
ဘီဒီအော (ဗမာကာကွယ်ရေးတပ်မတော်-ကြည့်)	-
ဘီအိုင်အော (ဗမာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်-ကြည့်)	-
ဘီအိုင်အောငွာနချုပ်	၂၄
ဘူရားကြီး	၁၈
ဘူရင်ခံ၏အူမှုဆောင်ကောင်စီ	၃၅၊ ၃၆၊ ၃၈၊ ၄၀
ဘူရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေး	၁၄၁
ဘူမိဘောအုပ်ယာဒက်(ထိုင်းဘူရင်)	၆၁
ဘူးသီးတောင်	၁၆၂
ဘော်နီယိုကူမွှေ့	၁၁၊ ၁၂။ ၁၅
ဘို့ကလေးမြို့	၁၀၅
ဘောင်ဒရီလမ်း (ယခု ဓမ္မစေတီလမ်း)	၃၀

ဘုတ်ပြင်းမြို့	၁၈
ဘန်းသာ	၁၉
ဘုန်းမြှင့်၊ မိုလ်	၂၆
အမည်ရင်း ၁၂။ ဇူလိုင် ၁၂။ ဇူလိုင်	
မိဘအမည် ဇူလိုင် မွေးသ္ထာရာ၏ ဇူလိုင် မွေးဖွားရာ	
ဘတ် ဇူလိုင် စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ထွက်ခွာ	
၆။ ၁၀၀၊ ဂျပန်တပ်မအမှတ် ၅၅၈၏ ဆက်သွယ်ရေး	
အရာရှိအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် ၁၀၀၊ ဖက်ဆစ်	
ဂျပန်တိုကို တော်လှန်တိုက်ခိုက် ၁၀၀၊ လွှတ်လပ်ရေး	
မော်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၀၁၊	
နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့၊ (ပထမဆင့်)ရ ၁၀၁၊ ကွယ်လွန် ၁၀၁	
ဘယ်လ်ရှိယန်	၁၄၁
မကွေးခရှိင်	၄၅
မဟာဗမာပါတီ	၁၀၁
မဟာသီရိသူဓမ္မဘွဲ့。	၆၀၊ ၁၅၂
မဟာအရှေ့အာရှေ့တိုက်စစ်ပွဲကြီး	၂၆
မဟာအရှေ့အာရှေ့တိုက် သာတူညီများကောင်းစားရေး	၂၆
မီလှန့်ဆာဘူရိ (ပိုလ်မိုး၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၈၁
မီနာမီအဖွဲ့	၆၊ ၁၁၊ ၂၄၊ ၂၅၊ ၉၆
မီနာမီအဖွဲ့၌ ဖွဲ့	၅
မီနာမီအဖွဲ့၌ အစည်းအဝေး	၉
မီနာမီအဖွဲ့၌၏ စစ်ဆင်ရေးအမိန့် အမှတ်(၁)	၅
မုဆိုးကို ထိုးရိုးရိုက်မည်	၁၃
မုဒ္ဒိုမြို့	၂၀၊ ၂၁၊ ၁၂၂
မူရကာမီ၊ မိုလ်ချုပ်	၁၆
မဲဆောက်	၁၇၊ ၆၄၊ ၁၆၆၊ ၁၇၄
မဲနမ်ပင်မြှစ်	၁၇
မော်လမြိုင်	၁၇၊ ၁၈၊ ၂၀၊ ၂၁၊ ၂၁၊ ၃၂၊ ၁၁၂၊ ၁၇၄

မော်လမြိုင်ကျွန်း

၁၁၉

မိုး၊ မိုလ်

၁၈၁

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၈၁၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၈၁၊
 မိဘအမည် ၁၈၁၊ မွေးသတ္တရာဇ် ၁၈၁၊ မွေးဖွားရာ
 ဘတိ ၁၈၁၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်
 ခွာ ၆၊ ၁၈၂၊ မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ
 တွင်းချိတက် ၁၈၂၊ လွတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင်
 (တတိယဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၈၂၊
 ကွယ်လွန် ၁၈၃။

မိုးကြီး၊ မိုလ် (မိုလ်မှူးကြီးစူးလူကိုး)

၁၃၊ ၁၅၊ ၁၆၊ ၁၇၊ ၂၁၊ ၂၂

မိုးညီး၊ မိုလ်

၆၃

အမည်ရင်း ၁၂၊ ၆၃၊ ဂျပန်အမည် ၁၂၊ ၆၃၊
 မိဘအမည် ၆၃၊ မွေးသတ္တရာဇ် ၆၃၊ မွေးဖွားရာ
 ဘတိ ၆၃၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်
 ခွာ ၆၊ ၆၄၊ ပြည်တွင်းသူပုန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မြန်မာ
 နိုင်ငံတွင်းဝင်ရောက် ၆၄၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို
 တော်လျှော် ၆၄၊ ၆၅၊ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်
 (ပထမဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၆၅၊
 ကွယ်လွန် ၆၅။

မင်္ဂလာဒုံးစစ်တတ္တသိုလ်

၁၁၁

မင်္ဂလာဒုံးမိုလ်သင်တန်းကျောင်း

၁၅၆

မင်းခေါင်း၊ မိုလ်

၃၅

အမည်ရင်း ၁၂၊ ၇၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၂၊ ၇၅၊
 မိဘအမည် ၇၅၊ မွေးသတ္တရာဇ် ၇၅၊ မွေးဖွားရာ
 ဘတိ ၇၅၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာ
 ၆၊ ၇၆၊ ရေကြောင်းချီးတပ်ဖွဲ့ (မြတ်စစ်ကြောင်း)ဖြင့်
 မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချိတက် ၇၆၊ မြို့တိသွေးရေတပ်
 အုပ်စု၏ အဖမ်းခံရ ၇၆၊ ရန်ကုန်ထောင်ကို

ဖောက်ထွင်းလွတ်မြောက် ၂၆၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်
တိုကို တော်လှန်တိုက်ခိုက် ၂၆၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်
တပ်ဖွဲ့၊ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ဆောင်ရွက်
၂၆၊ မြန်မာပြည်သောင်းကျန်းမှုနှင့်နင်းရေးတပ်ရင်း
(၂၈)တပ်ရင်းမှူး ၇၇၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
ပြည်တွင်းလီညွတ်ရေးအကြံပေးအဖွဲ့ဝင် ၇၇၊
သန့်ရှင်းဖဆပလာ၊ ပြည်ထောင်စုပါတီတွဲဖက်
အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ၇၈၊ ဂျပန်စစ်ပညာ
သင်တန်းတက်စဉ် သင်တန်းသားကောင်းနှင့်
ခွဲစလွယ်ရ ၇၉၊ အင်လန်နိုင်ငံ သူရဲကောင်း
ထူးချွန်ဆုရ ၇၉၊ ဒီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံ၏
လူစွမ်းကောင်းဘွဲ့တံဆိပ်ရ ၇၉၊ လွတ်လပ်ရေး
မော်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှုင့်ခြင်းခံရ
၇၉၊ နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့၊ (ပထမဆင့်)ရ ၇၉၊
ကွယ်လွန် ၇၉

မင်းပြား

၁၆၂

မင်းဘူး

၁၀၃၊ ၁၂၅၊ ၁၃၀

မင်းရောင်း၊ ဗိုလ်

၁၄၅

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၄၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၄၅၊
မိဘအမည် ၁၄၅၊ မွေးသူ့ရာင် ၁၄၅၊ မွေးဖွားရာ
အတိ ၁၄၅၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသိတွက်
ခွဲ ၆၊ ၁၄၆၊ ထားဝယ်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း
ချိတက် ၁၄၆၊ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(ခုတိယဆင့်)
တံဆိပ် ချီးမြှုင့်ခြင်းခံရ ၁၄၆၊ နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့၊
(ပထမဆင့်)ရ ၁၄၆၊ ကွယ်လွန် ၁၄၇။

မင်းလှ

၆၄၊ ၉၉၊ ၁၁၆

မင်းလှစည်သူတပ်ဖွဲ့

၂၈

မင်းလှလေယာဉ်ကွွင်း

၁၀၀

မောင်ကြီး၊ ဦး(ရဲတပ်)	၁၈၉
မောင်မောင်၊ ဗိုလ်	၂၇၊ ၂၈၊ ၃၁၊ ၃၃၊ ၄၀
မောင့်ဘက်တန်၊ လော့လူရီ၊ (အရှေ့တောင်အာရုံ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု စစ်သေနာပတိချုပ်)	၃၄၊ ၅၀
မောင်းဆန်	၁၃
မိတ္ထီလာမြို့	၅၀
မုတ္ထမြို့	၂၁
မေတ္တာရွာ	၂၀
မန္တလေးမြို့	၁၀၊ ၂၃၊ ၂၉၊ ၆၄၊ ၁၁၆၊ ၁၅၅၊ ၁၅၆
မန္တလေးမြို့၊ မြို့တိသူနယ်ခဲ့ဆန္ဒကျင်ရေးဆန္ဒပြုံ	၁၅၅
မျိုးချို့ပမာ့တပ်မတော်(ပီဘီအက်ဖိ)	၃၅၊ ၃၆၊ ၅၀၊ ၅၃၊ ၁၀၀၊ ၁၃၀
မျိုးချို့ရဲဘော်ဟောင်းများအဖွဲ့	၁၉၂
မြာ၊ သခင်	၄၀၊ ၄၉၊ ၁၃၈
မြေအင်၊ ဗိုလ်	၁၃၃
အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၃၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၃၅၊ မိဘအမည် ၁၃၅၊ မွေးသက္ကရာဇ် ၁၃၅၊ မွေဖွားရာ အတိ ၁၃၅၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာ ၆၊ ၁၃၈၊ ကွယ်လွန် ၁၃၉၊ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (တတိယဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၃၉။	
မြယာကုန်း	၁၈
မြေဝတီ	၁၃၊ ၁၃၅
မြေအောက်လျှို့ဝှက်အဖွဲ့	၂၁၊ ၄၇၊ ၁၅၆၊ ၁၃၈
မြို့မအမျိုးသားကျောင်း(ရန်ကုန်)	၁၇၉၊ ၁၅၅
မြို့ဟောင်း (မြောက်ဦး)	၁၆၂
မြောက်ပိုင်းစစ်ဆင်ရေး	၂၂

မြင့်ဆွဲ၊ ပိုလ်

၁၀၃

အမည်ရင်း ၁၂။ ၁၀၃၊ ၁၀၄၊ ၁၀၅၊ ၁၀၆
 မိဘအမည် ၁၀၃၊ မွေးသတ္တရာန် ၁၀၃၊ မွေးဖွားရာ
 အတိ ၁၀၃၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ထွက်ခွာ
 ၆၊ ၁၀၄၊ ပြည်တွင်းသူပုန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံ
 တွင်းဝင်ရောက် ၁၀၄။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်
 တိုက်ခိုက် ၁၀၅၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်)
 တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၀၆၊ ကွယ်လွန် ၁၀၆။

မြင့်အောင်၊ ပိုလ်

အမည်ရင်း ၁၂။ ၉၁၊ ၉၂၊ ဂျပန်အမည် ၁၂။ ၉၁၊ ၉၂၊
 မိဘအမည် ၉၁၊ မွေးသတ္တရာန် ၉၁၊ မွေးဖွားရာ
 အတိ ၉၁၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ထွက်ခွာ
 ၆၊ ၉၁-၉၂။ ထားဝယ်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ
 တွင်းချိတက် ၉၂၊ ဖက်စစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်
 တိုက်ခိုက် ၉၂၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေ ၉၃၊
 လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်)တံဆိပ်
 ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၉၂

မြင်းခြီး

၂၃၁ ၁၀၅

မြောင်းမြေ

၁၀၉

မြစ်ကြီးနား

၂၄

မြစ်ကြီး

၂၁

မြစ်ဝကွန်းပေါ်တိုင်းမှူးး (ပိုလ်မှူးးအောင်ကြီး)

၃၃

မြတ်မြေ့

၁၈

မြတ်စစ်ကြောင်း

၁၈

မြန်မာစစ်မစ်ရှင်အဖွဲ့

၁၄၁

မြန်မာနိုင်ငံစစ်ပြန်စစ်မှုထမ်းဟောင်းများအဖွဲ့ချုပ်

၁၇၁

မြန်မာနိုင်ငံယာယိအစိုးရ

၅၀

မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေးရ	၄၁
မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေးဥပဒေ	၄၁
မြန်မာနိုင်ငံသိမ်းစစ်ဆင်ရေး	၂၂
မြန်မာပြည်ပဟိုအစိုးရအဖွဲ့။	၂၅
မြန်မာပြည်သောင်းကျွန်းမှုနှင့်နင်းရေးတပ်ရင်း	၃၃
မြန်မာပြည်သစ်၏ပို့သက္ကရာဇ်	၄၅
မြန်မာဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ	၆၀၊ ၁၉၂
မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးအရေးတိုက်ပွဲ	၈
မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးအရေးတော်ပုံ	၂
မွတ်ခ	၁၃
မွန်မြတ်သောရတနာ(ပထမဆင့်)ဘွဲ့တံဆိပ်	၅၂
မွန်းရမာဆာရူ(ပို့လ်တာရာ၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၁ ၆၇
မွန်းရဟိုရှိရှိ (ပို့လ်ထိန်ဝင်း၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၁ ၉၅
မွော်ဘမြို့	၁၂၃
ယာမာဒါ (ပို့လ်သန်းတင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၁ ၁၇၃
ယာမာရှိတာတော်ရှုံး (ပို့လ်ရန်နိုင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၁ ၁၀၉
ယာမာအို့ကာကိရှိရှိ (ပို့လ်မင်းခေါင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၁ ၇၅
ယူဂိုစလားပီးယားနိုင်ငံ	၆၁၊ ၁၄၁၊ ၁၄၂
ယူဂိုဆလပ်တံခွန်တော်ဘွဲ့	၆၁
ယိုးဒယား(ထိုင်းနိုင်ငံ-ကြည့်)	-
ရခိုင်စစ်ကြောင်း	၂၃
ရခိုင်တိုင်း	၂၂၁၊ ၂၃၁၊ ၂၄၁၊ ၂၅၁ ၇၆
ရခိုင်တိုင်း ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးစတင်	၂၉
ရမည်းသင်းခရိုင်	၈၁
ရဟိုင်း	၁၀၁ ၁၃
ရာဂျစ်ဂန္ဓိ	၈၈
ရာဇာတ်၊ ဦး	၄၀
ရေကျော်ရပ်	၁၄၅

ရေနံချောင်း	၄၅၊ ၁၀၄
ရေနံချောင်းအမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း	၄၅
ရေမွန်မက်ဆေးဆေးဆူ	၆၁
ရဲကျော်သူရတပ်ဖွဲ့	၂၈
ရည်န့်တပ်ဖွဲ့	၁၄၅
ရဲထွန်း၊ ဗိုလ်	၁၈၉

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၈၉၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၈၉
 မိဘအမည် ၁၈၉၊ မွေးသဏ္ဌာန် ၁၈၉၊ မွေးဖွားရာ
 ဘတိ ၁၈၉၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နှင့်ငံသို့ ထွက်
 ခွာ ၆၊ ၁၉၀၊ မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနှင့်ငံ
 တွင်းချိတက် ၁၉၀၊ တိုင်း(၆)တိုင်းမျှူးအဖြစ် ဖက်ဆစ်
 ဂျပန်တိုကို တော်လှန်တိုက်ခိုက် ၁၉၀၊ ဗမာ့တပ်မတော်
 တပ်ရင်း (၃)ကို ဦးဆောင်ရွှေတော့ခို ၁၉၁၊ ဗမာ့လွှတ်လပ်
 ရေးတပ်မတော်၏ သူရဲကောင်းတံဆိပ်(ဒုတိယဆင့်)
 ချီးမြှင့်ခံရ ၁၉၃၊ အရေးတော်ပုံတံဆိပ်ရ ၁၉၃၊
 လွှတ်လပ်ရေးစည်းရုံးမှူးမှူးတံဆိပ်ရ ၁၉၃၊ လွှတ်မြောက်ရေး
 တံဆိပ်ရ ၁၉၃၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်)
 တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၉၃၊ နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့。
 (ပထမဆင့်)ရ ၁၉၃။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်၏ ဂျပန်အမည်	၆
အသုတ်နှင့် စတုတ္ထအသုတ်တို့ ဂျပန်နှင့်ငံထွက်ခွာ	၁၂၁၁၃
ရဲဘော်သုံးကျိပ်၏ ဗိုလ်အမည်	၁၂၁၁၃
ရဲဘော်သုံးကျိပ်၏ အမည်ရင်း	၁၂၁၁၃
ရော်ဂျာကေးမင်း (အိုင်ယာလန်မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်)	၃
ရန်ကင်းမြို့နယ်စစ်မှုထမ်းဟောင်းများအဖွဲ့	၆၉
ရန်ကုန်တဗ္ဗသိုလ်	၄၆၊ ၄၇၊ ၅၅၊ ၁၁၀၊ ၁၄၉၊ ၁၅၅၊ ၁၈၁
ရန်ကုန်တဗ္ဗသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ(တ-က-သ)	၄၆၊ ၁၀၉

အဖြစ်ဆောင်ရွက် ၁၁၂၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီမှုလွတ်ပြီး
ချမ်းသာခွင့်အမိန့်ကြေညာပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံပြန်လာ
၁၁၂၊ ဒီမိုကရေစိတောင်းဆိုဆန္ဒပြုပွဲများတွင်ပါဝင် ၁၁၂၊
ဘိဇ္ဇားအောင် သူရဲကောင်းတံဆိပ် (ဒုတိယဆင့်)ရ ၁၁၃၊
လွတ်လပ်ရေး မောကွန်းဝင် (ဒုတိယဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်း
ခံရ ၁၁၃၊ နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့(ပထမဆင့်)ရ ၁၁၃၊ ကွယ်လွန်
၁၁၃။

ရန်အောင်၊ ဗိုလ်

၁၆၁

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၆၁၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၆၁၊
မိဘအမည် ၁၆၁၊ မွေးသတ္တရာဇ် ၁၆၁၊ မွေးဖွားရာ
ဘတ် ၁၆၁၊ သန်လျှင်ရေနံချက်စက်ရုံ သပိတ်မှောက်
ရာတွင်ဦးဆောင် ၁၆၁၊ သခင်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ
ဟိုင်လီသဘောဖြင့် အမြိုင်သို့သွားရောက် ၁၆၂၊
မောလမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းချိတက်
၁၆၂၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန် ၁၆၂-၁၆၃၊
အိန္ဒိယနိုင်ငံ ကာလကတ္တားမြို့၌ကျင်းပသော
အရှေ့တောင်အာရုံ ဒီမိုကရက်တစ်လူငယ်များညီလာခံ
သို့တက် ၁၆၃၊ လက်ပဲညီညွတ်ရေးကောင်စီတွင် အဖွဲ့ဝင်
အဖြစ်ပါဝင် ၁၆၃၊ ဗကပ္ဗာနချုပ်သို့ လက်ပဲညီညွတ်
ရေးလမ်းစဉ်တင်ပြရန်စေလွှတ်ရာမှ တော့ခို ၁၆၃၊ ဗကပ္ဗာ
ဖြတ်ထုတ်သတ်လမ်းစဉ်အရ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရ ၁၆၃။

ရမ်းဂါးမြို့(အိန္ဒိယနိုင်ငံ)

၄၈၊ ၁၁၀

ရမ်းမြို့မြို့

၁၆၂

ရှေ့တန်းစစ်ဌာနချုပ်များ

၃၃

ရှေ့တန်းစစ်ဦးစီးဌာနချုပ်

၃၀၊ ၃၁၊ ၃၂

ရှုန်ဟိုင်း

၅၆၊ ၆၄၊ ၇၂၊ ၈၆၊ ၁၀၄၊ ၁၂၀၊ ၁၂၅

၁၃၆၊ ၁၄၆၊ ၁၆၆၊ ၁၇၀

၈ ဉာဏ် ၁၉၈၈ အရေးအချင်း

၈၃

ရွှေကျင်	၁၇။ ၂၂။ ၉၅
ရွှေကျင်တိုက်ပွဲ	၁၇။ ၂၂။ ၁၆၃
ရွှေခို့၊ ဦး	၄၆
ရွှေဂိုန်း	၂၁
ရွှေတိဂုံစေတီအလယ်ပစ္စယံအစည်းအဝေး	၃၆
ရွှေတောင်တိုက်ပွဲ	၂၀၁ ၁၁၀
ရွှေတောင်မြို့	၁၉၉ ၂၀
ရွှေတောင်အမျိုးသားကျောင်း	၁၀၃
ရွှေနတ်တောင်	၁၉
ရွှေဘိုခရိုင်	၂၉
ရွှေဘိုမြို့	၆၄
ရွှေနှုန်းတင်းမာရူးသဘော်	၅၁ ၄၈၊ ၁၁၀၊ ၁၃၀၊ ၁၅၀၊ ၁၇၂
လရောင်၊ ဗိုလ်	၁၂၉
အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၂၉၊ ၈၂ပန်အမည် ၁၃၊ ၁၂၉	
မိဘအမည် ၁၂၉၊ မွေးသဏ္ဌာန် ၁၂၉၊ မွေးဖွားရာ	
အတိ ၁၂၉၊ စစ်ပညာသင်ရန် ရျပန်နိုင်ငံသို့ထွက်ခွာ	
၆၁ ၁၃၀၊ ထားဝယ်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း	
ချိတက် ၁၃၀၊ စစ်ဝန်ကြီး၏အတွင်းဝန် ၁၃၁၊	
ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့ ၆၂တိယောက်နှင့် ၁၃၁၊ ပြည်သူ့	
ရဲဘော်(အဖြူ)တပ်ဖွဲ့နှင့်အတူ တော့ခို ၁၃၁၊ ဥပဒေ	
ဘောင်အတွင်းဝင်ရောက် ၁၃၁၊ ပြည်သူ့ညီညွတ်ရေး	
ပါတီအလုပ်အမှုဆောင် ၁၃၂၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်	
(ပထမဆင့်) တံဆိပ်ရီးဖြင့်ခြင်းခံရ ၁၃၂၊ ကွယ်လွှန် ၁၃၃။	
လူစွမ်းကောင်းဘွဲ့တံဆိပ်	၂၉
လက်ပံတန်း	၉၉။ ၁၀၀
လက်ပံညီညွတ်ရေးကောင်စီဖွဲ့	၆၀၊ ၂၃၁၊ ၈၇၊ ၁၃၁၊ ၁၅၁
လက်ပံညီညွတ်ရေးမှု	၈၇၊ ၁၃၁
လက်ပံဝါဒီ	၂

လက်ဗာ၊ ဗိုလ်

၁၄၉

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၄၉၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၄၉၊
မိဘအမည် ၁၄၉၊ မွေးသတ္တရာန် ၁၄၉၊ မွေးဖွားရာ
ဘတိ ၁၄၉၊ ဗုဒ္ဓပြည်ကွန်မြှေနှစ်ပါတီ စတင်တည်
ထောင်ရာ၌ပါဝင် ၁၅၁၊ စစ်ပညာသင်ကြားရန်
ဂျပန်နိုင်ငံသို့ထွက်ခွာ ၆၁၊ ၁၅၀၊ ထားဝယ်စစ်ကြောင်း
ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ချိတက် ၁၅၀၊ လက်ဗာ-ဖရီးမင်း
စာချုပ် ချုပ် ၄၀-၄၁၊ ၁၅၁၊ မဟာသီရိသူမဗ္ဗားချီးမြှင့်
ခြင်းခံရ ၁၅၂၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်)
တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၅၂၊ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်အနီး
ပရာကျွဲ့တော်စခန်းတွင် ကေအင်ယူရွှေဆိုင်းတပ်နှင့် တိုက်ပွဲ
ဖြစ်ပွားစဉ် ကျွဲ့ဗုံး ၁၅၃။

လက်ဗာ-ဖရီးမင်းကာကွယ်ရေးစာချုပ်ချုပ်

၄၀-၄၁၊ ၁၅၀

လက်ယာကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့

၂၈

လင်းယုန်၊ ဗိုလ်

၁၁၅

အမည်ရင်း ၁၃၊ ၁၁၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၁၅၊
မိဘအမည် ၁၁၅၊ မွေးသတ္တရာန် ၁၁၅၊ မွေးဖွားရာ
ဘတိ ၁၁၅၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ထွက်ခွာ
၆၁၊ ၁၁၆၊ ပြည်တွင်းသူပူန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံ
တွင်းဝင်ရောက် ၁၁၆၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကိုတော်လှန်
၁၁၆၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်)တံဆိပ်
ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၁၆၊ ကွယ်လွန် ၁၁၇။

လောင်းဝစ်လမ်း (ယခု အင်းယားမြှုပ်လမ်း)

၄၀

လန်ဒန်မြို့

၃၈၊ ၄၁

လန်ပန်မြို့

၆၃

လမ်းဖုံး

၁၅

လွှတ်ပြိုင်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်(၂/၈၀)

၈၈၊ ၁၁၂

လွှတ်မြောက်ရေးတံဆိပ်

၁၉၃

လွတ်လပ်ရေးစည်းရုံးမှုတံဆိပ်	၁၉၃
လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းကော်မတီ	၁၉၂
လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်တံဆိပ်ခီးမြှင့်ခံရသည့်	
ရဲဘော်သုံးကျိုဝင်များ	၄၂
လွတ်လပ်၍တရားမျှသောရွေးကောက်ပွဲ	၅၉
လွတ်လပ်သောမြန်မာပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးစီမံကိန်း	၅
လွန်းဖော် ဦး (မြန်မာလူမျိုး မျက်စွေအထူးကုဆရာဝန်ကြီး)	၁၂၁ ၁၃၁ ၁၄၁
လှဖော်သခင်(ပင်ဖြူ။)	၁၂၄
လိုင်းဘွဲ့တိုက်ပွဲ	၁၉၀၊ ၁၉၂
လှည်းကူးမြို့	၁၆၁
ဝိစာရလမ်း၊ ဦး	၃၀
ဝိတို့ရိယအူဌာန ကော့သောင်းအူဌာန (ယခု ဘုရင့်နောင်အူဌာန)	၁၈
ဝိလီယံစလင်း၊ ဆာ	၅၀
ဝါ	၂၁
သခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း သခင်မြဲ တို့ဗမာအစည်းအရုံး	၁၊ ၂၊ ၄၊ ၆၊ ၈၇၊
	၉၁၊ ၁၁၅၊ ၁၂၀၊ ၁၂၆၊ ၁၃၀၊ ၁၃၆၊ ၁၈၂
သခင်ထွန်းအုပ် သခင်ဗစိန် တို့ဗမာအစည်းအရုံး	၆၊ ၅၆၊ ၆၄၊ ၇၁၊
	၁၀၄၊ ၁၂၄၊ ၁၂၅၊ ၁၂၆၊ ၁၆၆၊ ၁၃၃၊ ၁၃၄
သခင်နှုတ် လက်ပဲညီညွတ်ရေးမှု	၁၈၆၊ ၈၃၊ ၁၃၁
သခွဲ်မြှစ်ဝ	၁၉
သတိုးသီရိသုဓမ္မဘွဲ့	၆၁၊ ၈၉
သထုံးဆောင်	၁၁၀
သပြောက်း	၁၈
သရက်ချောင်းရွာ	၃၀
သရက်တပင်ကျေးရွာ	၁၀၃
သရက်မြို့	၃၀
သဆောင်ရုံး	၁၆၊ ၁၇
သသယာဝတီ	၂၅၊ ၉၉၊ ၁၃၉၊ ၁၃၁၊ ၁၃၃၊ ၁၃၅

သာယာဝတီခရိုင်	၁၀၁၊ ၁၅၈၊ ၁၇၇
သီရိကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့	၂၈
သီလဝါရွာ	၁၉
သီဟိုင်(ယခုသီရိလက်)	၃၄၊ ၅၃၊ ၁၀၃၊ ၁၄၀၊ ၁၅၁၊ ၁၅၂
သူရဲကောင်းတံဆိပ်	၁၉၃
သူရဲတန်းကျေးရွာ	၉၁
သဲကုန်းမြို့နယ်	၁၀၃၊ ၁၂၃
သံတွဲ	၂၃
သံမကိတပ်	၁၁၀
သံလွင်မြစ်	၂၁
သက်ပန်းဆရာတော်	၁၃၀
သိုက်တော်ရွာ	၁၂၃
သောင်းကျော်မှုကာကွယ်ရေးကော်မတီ	၈၂
သန်လျင်ဘီအိုစီရေနံချက်စက်ရုံ	၁၆၁
သန့်ရှင်းဖဆပလ	၅၉၊ ၂၈၊ ၈၇၊ ၁၀၅၊ ၁၇၁
သန်းတင်းမိုလ်	၁၇၃

အမည်ရင်း ၁၂၊ ၁၇၃၊ ဂျပန်အမည် ၁၃၊ ၁၇၃

မိဘအမည် ၁၇၃၊ မွေးသဏ္ဌာန် ၁၇၃၊ မွေးဖွားရာ

အတိ ၁၇၃၊ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ကိုဖြတ်ကျော်၍

မဲဆောက်သို့သွားရောက် ၁၇၄၊ ကွယ်လွန် ၁၇၅၊

လွတ်လပ်ရေးမောက်ကွန်းဝင်(တတိယဆင့်)တံဆိပ်

ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ ၁၇၅။

သန်းထွန်း၊ သခင်	၂၆၊ ၂၇၊ ၂၈၊ ၃၄၊ ၄၉
သန်းမြှင့်၊ သခင်	၁၅၈
သိန်းဖော်၊ သခင် (ဦးသိန်းဖော်မြှင့်)	၂၇၊ ၅၂၊ ၁၅၂၊ ၁၆၂
သိန်းမောင်၊ ဒေါက်တာ	၂၄၊ ၄၉
သုံးခွဲ	၃၂၊ ၁၁၆
သုံးဆယ်မြို့	၁၃၉

သုံးပွင့်ဆိုင် မဟာမိတ်အဖွဲ့	၁၁၁
သွေးသောက်ပွဲ	၁၄
ဟာကိုနီ	၅၆၊ ၆၄၊ ၇၂၊ ၈၆၊ ၁၀၄၊ ၁၂၀၊ ၁၂၅ ၁၃၆၊ ၁၄၆၊ ၁၆၆၊ ၁၇၀
ဟာနနာကောလိုင်	၁၂၃
ဟာယာရှိ (ဗိုလ်ခဲ့ထွေ့၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၁၊ ၁၈၉
ဟာရာ၊ မစွဲတာ	၁၁၂
ဟာဝိုင်ယီကျွန်း	၁၁
ဟိရယာမ၊ ဗိုလ်မှူးကြီး	၁၈
ဟိရာတာမာဆာအို (ဗိုလ်စကြော၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၁၊ ၁၈၅
ဟိရိုဟိတိ၊ ဂျပန်ဘူရင်	၅၂
ဟူးဘတ်ရန်(စံ)၊ ဆာ	၃၃၊ ၃၈၊ ၄၀၊ ၅၁
ဟံသာဝတီ	၂၈
ဟသ်ာကို မူဆိုးလေးနှင့်ခွင်းမည်	၁၃
ဟသ်ာတစီရင်စု	၄၈
ဟိုင်နန်ကျွန်း	၂၊ ၈၊ ၁၉၊ ၄၉၊ ၅၆၊ ၆၈၊ ၇၂၊ ၇၆ ၈၂၊ ၈၆၊ ၉၀၊ ၁၀၀၊ ၁၀၄၊ ၁၁၀၊ ၁၁၆၊ ၁၂၀၊ ၁၃၀၊ ၁၃၆၊ ၁၄၀၊ ၁၄၆၊ ၁၅၀၊ ၁၅၆၊ ၁၆၀၊ ၁၆၆၊ ၁၇၀၊ ၁၇၆၊ ၁၈၀၊ ၁၈၆၊ ၁၉၀၊ ၁၉၆၊ ၁၀၂၊ ၁၀၈၊ ၁၁၂၊ ၁၁၈၊ ၁၂၄၊ ၁၂၈၊ ၁၃၄၊ ၁၃၈၊ ၁၄၄၊ ၁၄၈၊ ၁၅၄၊ ၁၅၈၊ ၁၆၄၊ ၁၆၈၊ ၁၇၄၊ ၁၇၈၊ ၁၈၄၊ ၁၈၈၊ ၁၉၄၊ ၁၉၈၊ ၁၀၄၊ ၁၀၈၊ ၁၁၄၊ ၁၁၈၊ ၁၂၄၊ ၁၂၈၊ ၁၃၄၊ ၁၃၈၊ ၁၄၄၊ ၁၄၈၊ ၁၅၄၊ ၁၅၈၊ ၁၆၄၊ ၁၆၈၊ ၁၇၄၊ ၁၇၈၊ ၁၈၄၊ ၁၈၈၊ ၁၉၄၊ ၁၉၈
ဟိုင်နန်စစ်သင်တန်း	၈၊ ၁၁
ဟိုင်နန်စစ်သင်တန်းကျောင်း	၂၊ ၉
ဟိုင်နန်စစ်သင်တန်းတပ်ဖွဲ့ (၁)(၂)နှင့်(၃)	၈
ဟိုင်လီ	၃၊ ၄၈၊ ၁၆၂
ဟန်ဂေရီ	၁၃၂
အစိုးရအိမ်တော်	၂၄
အဆာဟိုစန်မာရူးသဘော်	၉၆
အတိုက်အခံပေါင်းစုံမဟာမိတ်အဖွဲ့ (အ-မ-အ)	၁၁၁၊ ၁၂၅၊ ၁၂၆
အတွင်းဝန်များရုံး(ယခု ဝန်ကြီးများရုံး)ကို ဝိုင်း၍ ဆန္ဒပြ	၁၈၁၊ ၁၈၂

အတွင်းသူပုန်လှပ်ရှားမှုခေါင်းဆောင်	၁၆
အထက်မြန်မာပြည်တိုင်း	၂၈၊ ၂၉
အမိပတိဒေါက်တာဘမ်၏ စစ်ရေးအတွင်းဝန်(ဗိုလ်ရန်နိုင်)	၁၀၁
အမေရိကန်	၁၁
အမျိုးသားဒီမိုကရေစီညွှတ်ရေးတပ်ပေါင်းစု (မ-ဒ-ည-တ)	၁၉၁
အမျိုးသားမဟာမိတ်အဖွဲ့	၁၂၆
အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးကောင်စီ	၁၁၁၊ ၁၈၇
အမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်	၁၁၁
အမျိုးသားအုပ်စု	၁၁၁
အမိုင်	၃၊ ၄၊ ၅၊ ၄၈၊ ၁၅၀၊ ၁၆၂
အရေးတော်ပုံတံဆိပ်	၁၉၃
အရှေ့အာရှစစ်ပွဲ	၁၀၁၊ ၁၁၁၊ ၁၅၂
အရှေ့တောင်အာရှဒီမိုကရက်တစ်လူငယ်များ ညီလာခံ	၁၆၃
အရှေ့တောင်အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးစန်ယ တောင်သူလယ်သမား သင်တန်းကျောင်း	၃
အရှေ့တောင်အာရှမဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုစစ်သေနာပတိချုပ် (လေ့လူဝိမောင့်ဘက်တန်)	၃၄၊ ၅၀
အလုံတောင်စခန်း	၁၃၈
အလုပ်သမားအစည်းအရုံးများအဖွဲ့ချုပ် (ဗမာနိုင်ငံ)	၂၈
အလုပြုနယ်(မံရွာခရိုင်)	၁၅၅
အာဇာနည်ကုန်း	၅၃
အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ဒေသပြိုမ်းချမ်းရေးကွန်ဖရင့်	၁၃၂
အာဋ္ဌဝဏာ၊ ဗိုလ်ကြီး	၃၃
အားသစ်စာစောင်	၈၈
အီချိဘာရအီရှိရော (သခင်တွန်းအုပ်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၂၃
အီတိုဒါတေအီချိ (ဗိုလ်ရန်အောင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၆၁
အီတိုဟိတိုးရှိ (ဗိုလ်မင်းရောင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၄၅

အိသီယိုးပါးယားနိုင်ငံ	၃၉
အီးဒါး၊ ပိုလ်ချုပ်တိုး	၂၅
အုဆူမိစုစုမှ (ပိုလ်လင်းယဉ်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၁၅
ဦးပိုလ်အုပ်စုနှင့် သခင်အုပ်စု	၃၈
အေဘီအမဲ (American Baptist Mission) ကျောင်း	၁၈၁
အေးရွှေ	၁၆၉
အုစုတိုးယားနိုင်ငံ	၁၃၂
အိုကာဝါ (ပိုလ်အောင်ယော်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၆၉
အိုဆာကာ	၂၆၊ ၉၂၊ ၁၀၀၊ ၁၁၆၊ ၁၄၀၊ ၁၇၈၊ ၁၉၀
အိုဆာဝါ (ပိုလ်စောနောင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၆၅
အိုတာနိဟိရိရှိ (ပိုလ်ပလ၏ ဂျပန်အမည်)	၁၃၊ ၁၁၉
အိုမူရာတာဒါရို (ပိုလ်မျှူးအောင်၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၊ ၈၅
အိုမိဒါမွန်းရှိ (ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဂျပန်အမည်)	၁၂၊ ၄၅
အိုးကီး၊ ကာနယ်	၂၀
အိုးဝေမဂ္ဂအောင်း	၄၆
အက်တလီ၊ မစွတာ	၃၈၊ ၅၁
အဂ္ဂမဟာသီရိသူဓမ္မဘွဲ့	၆၁
အဂ်လန်	၃၇၊ ၃၈၊ ၄၁၊ ၅၁၊ ၁၄၁၊ ၁၅၁၊ ၁၈၆
အဂ်လိုပ်အခက်၊ ဗမ္မာအချက်	၁
အင်္ဂာ-ကိုဟီးမားစစ်မျက်နှာ	၂၃
အင်းကို ဟသာဆင်းမည်	၁၃
အင်းစိန်ခရိုင်	၃၃
အောင်၊ ပိုလ်မျှူး	၈၅
အမည်ရင်း ၁၂၊ ၈၅၊ ဂျပန်အမည် ၁၂၊ ၈၅၊	
မိဘအမည် ၈၅၊ မွေးသတ္တရာဇ် ၈၅၊ မွေးဖွားရာ	
ဘတီ ၈၅၊ စစ်ပညာသင်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ထွက်	
ခွာ ၆၊ ၈၆၊ မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာ	
နိုင်ငံတွင်းချီတက် ၈၆၊ တိုင်း (၇) တိုင်းမှုံးအဖြစ်	

ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက် စဲ၊
မမူ့တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်အရာရှိကြီးများအစည်း
အဝေးတက် စဲ၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ
စဲ၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်(အဝါ)အဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင် စုံ၊
သန့်ရှင်းဖဆပလအစိုးရအဖွဲ့ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် စုံ၊
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းညီညွတ်ရေးအကြံ
ပေးအဖွဲ့ဝင် စုံ၊ ဦးနှဦးဆောင်သည့် ပါလီမန်
ဒီမိုကရေစိတွင်ပါဝင် စေ၊ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး
ပြည်သူ့ညီညွတ်ရေးပါတီ(ဖဆည်ပ)တည်ထောင် စေ
နိုင်ငံတော်ကောင်စီမှု လွတ်ပြီမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်
ကြေညာပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံပြန်လာ စေ၊ ဒီမိုကရေစိနှင့်
ပြီမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ချုပ်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် စေ၊ စင်ပြိုင်
အစိုးရတွင်ပါဝင် စေ၊ တားဆီးမိန့်ထုတ်ပြန်ခံရ စဲ၊
ရွှေတိဂုံစေတိဂျီပေါကလူကြီး စေ၊ သတိုးသီရိသုဓမ္မဘွဲ့ရ
စဲ၊ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်)တံဆိပ်
ချီးမြှင့်ခြင်းခံရ စဲ၊ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်)ရ စဲ။

အောင်ကိုး၊ ပိုလှ

جی ۱۷

အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်

99

အတာတွင်ပါရှိသည့်အမည် ငြော၊ ဂျပန်အမည်
၁၂။ ငြော၊ တရုတ်အမည် ၃၊ ငြော၊ ဗိုလ်အမည်
၁၂။ မိဘအမည် ငြော၊ မွေးသတ္တရာ၏ ငြော၊
မွေးဖွားရာဇာတိ ငြော၊ ဒသမတန်းအောင် ငြော၊
ရန်ကုန်တတ္တသိုလ်တက် ငြော၊ ရန်ကုန်တတ္တသိုလ်
အပျော်တမ်းစစ်တပ်အဖွဲ့သို့ဝင်ရောက်၍ စစ်ပညာ
သင် ငြော၊ ရန်ကုန်တတ္တသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ
(တကာသ)အမူဆောင် ငြော၊ ပြန်ကြားရေးဌာနတာဝန်ခံ
နှင့် အိုးဝေမဂ္ဂအောင်းအယ်ဒီတာ ငြော၊ တတ္တသိုလ်မှ
၃ နှင့်ထုတ်ပယ်ခံရ ငြော၊ ရန်ကုန်တတ္တသိုလ် ဒုတိယ

ကျောင်းသားသပိတ်ခေါင်းဆောင် င့်၊ ဗမာနိုင်ငံလုံး
 ဆိုင်ရာကျောင်းသားများသမဂ္ဂအသင်း (ဗကသ)ကို
 တည်ထောင်ရာတွင်ပါဝင် င့်၊ တကသ ဥပဇ္ဇဌာ
 နှင့် ဗကသ အမူးဆောင် င့်၊ ပဲခူးဆောင်သဟာယ
 အသင်းနှင့် စာဖတ်အသင်းဥပဇ္ဇဌာ င့်၊ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရ^၁
 င့်၊ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်အက်ဥပဒေပြင်ဆင်ရေး
 ကော်မတီတွင် ဆော်ဉာဏ် င့်၊ ဥပဒေသင်တန်း
 တက် င့်၊ တကသ အရန်အလုပ်အမူးဆောင်အဖွဲ့
 ဝင်နှင့် ဗကသဥပဇ္ဇဌာ င့်၊ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်
 အက်ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကော်မတီအဖွဲ့ဝင် င့်၊
 တကသနှင့် ဗကသဥပဇ္ဇဌာ င့်၊ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်
 မှတွက် င့်၊ တကသနှင့် ဗကသ ဥပဇ္ဇဌာ အဖြစ်မှ
 နှုတ်ထွက် င့်၊ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
 ဝင် င့်၊ တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက် င့်၊
 တို့ပမာအစည်းအရုံး အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးဖြစ် င့်၊
 သခင်အောင်ဆန်းအဖမ်းခံရ င့်၊ ဗမာပြည်ကွန်မြှေနှစ်
 ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ဆောင်ရွက် ၅၂
 ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းတွင် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ဆောင်
 ရွက် ၁၊ င့်၊ မြေအောက်လျှို့ဝှက်အဖွဲ့တွင် နိုင်ငံခြား
 ဆက်သွယ်ရေးခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက် င့်၊
 အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ရမ်းဂါးမြို့တွင်ကျင်းပသော အိန္ဒိယ
 အမျိုးသားကွန်ဂရက်ညီလာခံတက် င့်၊ အစိုးရ
 အကြည်ညီပျက်အောင်တရားဟော၍ ဝရမ်းထုတ်ခံရ
 င့်၊ နိုင်ငံခြားအကူအညီရှာရန်အမိုင်သို့ထွက်ခွာ င့်
 ဂျပန်နှင့်ဆက်သွယ်ပြီး၊ ဂျပန်ရောက် င့်၊ မြန်မာ
 နိုင်ငံသို့ပြန်လာပြီး၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီဝင်များ
 နှင့်ဆွေးနွေး င့်၊ ဂျပန်နိုင်ငံအပြန်တွင် ရဲဘော်
 သုံးကျိုပ်ပထမအသုတ်ကို ခေါ်ဆောင်သွား င့်။

ဟိုင်နှစ်နှင့် တိုင်ဝမ်တွင် စစ်ပညာသင် ငါးလ၊ ထိုင်း
 နိုင်းပန်ကောက်တွင် ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်
 ဖွဲ့ ငါးလ၊ ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်စစ်ဌာနချုပ်နှင့်
 မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်းတွင်းချိတ်
 ငါးလ၊ ဘီဒီအောင်စစ်သေနာပတီ ငါးလ၊ ဗိုလ်ချုပ်ရာထူး
 တိုး ငါးလ၊ ဂျပန်ဘုရင်ဟိရိဟိတိုး၏ တက်နေဝန်းတံဆိပ်
 (တတိယဆင့်)နှင့် စလွယ်လတ် ချိုးမြှင့်ခြင်းခံရ ၅၂။
 ကာကွယ်ရေးဌာနဝန်ကြီးဖြစ် ငါးလ၊ ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်
 ရေးအဖွဲ့ဖွဲ့စည်း ငါးလ၊ ဂျပန်ဘုရင်ဟိရိဟိတိုး၏ မွန်မြတ်
 သောရတနာဘွဲ့(ပထမဆင့်)တံဆိပ်ရ ၅၂။ ဖက်ဆစ်
 ဂျပန်တော်လှန်ရေးတွင် ရွှေ့ကန်းစစ်ဌာနချုပ်တွင်
 တာဝန်ယူ ၅၀၊ ဆာဝိလီယံစလင်းနှင့် ဆွေးနွေး ၅၀၊
 ဗမ္မာတပ်မတော်ခေါင်းဆောင် အရာရှိကြီးများအစည်း
 အဝေးတက် ၅၀၊ နေသူရိန်းညီလာခံသဘာပတီအဖြစ်
 ဆောင်ရွက် ၅၀၊ ဖတေသန ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွှေးကောက်
 တင်မြောက်ခံရ ၅၀၊ ကန္ဒိသဘောတူညီချက် လက်မှတ်
 ထိုး ၅၀၊ မြို့းချစ်ဗမ္မာတပ်မတော်ဗိုလ်ချုပ်ရာထူးမှုနှင့်တွက်
 ၅၀၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ ၅၁၊ ဖဆပလ ပထမ
 ဆုံးအကြိမ် ပြည်လုံးကျေတ်ညီလာခံတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်
 ပြန်လည်တင်မြောက်ခံရ ၅၁၊ မြန်မာနိုင်းဘုရင်ခံ ဆာ
 ဟူးဘတ်ရန်(စီ)၏ အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ၊
 ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်းခြားရေးဌာနကို တာဝန်ယူ ၅၁၊
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်
 အဖွဲ့၊ အက်လန်နိုင်းသွား ၅၁၊ အောင်ဆန်းအက်တလီ
 စာချုပ်ချုပ်၊ ပင်လုံစာချုပ်ချုပ် ၅၁၊ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်
 တော်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက်ခံရ ၅၂။ ဖဆပလ
 ပကာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံတက် ၅၂။ တိုင်းပြည်ပြု
 လွှတ်တော်ညီလာခံတွင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ

ဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်ရမည့်အခြေခံမှုတင်သွင်း
၅၂၊ အတွင်းဝန်များရုံး၌ ဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး
ကျင်းပနေစဉ် လုပ်ကြံခံရ၍ ကျဆုံး ၅၃၊ လွတ်လပ်
ရေးမော်ကွန်းဝင်(ပထမဆင့်)တံဆိပ် ချီးမြှုင့်ခြင်းခံရ
၅၂၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရုပ်ကလာပ်ရူသွင်းသြို့ဟု ၅၃၊

အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ်

၃၉၊ ၅၁

အောင်မှာယုတိုးစစ်

၁၄၁

အောင်လံမြို့(အာလံမြို့)

၁၀၉

အုတ်ဖို့မြို့

၁၇၇

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

၂၇၊ ၄၈၊ ၁၁၀၊ ၁၄၉၊ ၁၆၃

အိန္ဒိယအမျိုးသားကွန်ဂရက်ညီလာခံ

၄၈၊ ၁၁၀

အုန်းကိုင်

၁၆

အုန်းမောင်၊ ဦး (အတွင်းဝန်)

၄၀

အိမ်စောင့်အစိုးရ

၅၉

釋名卷之三

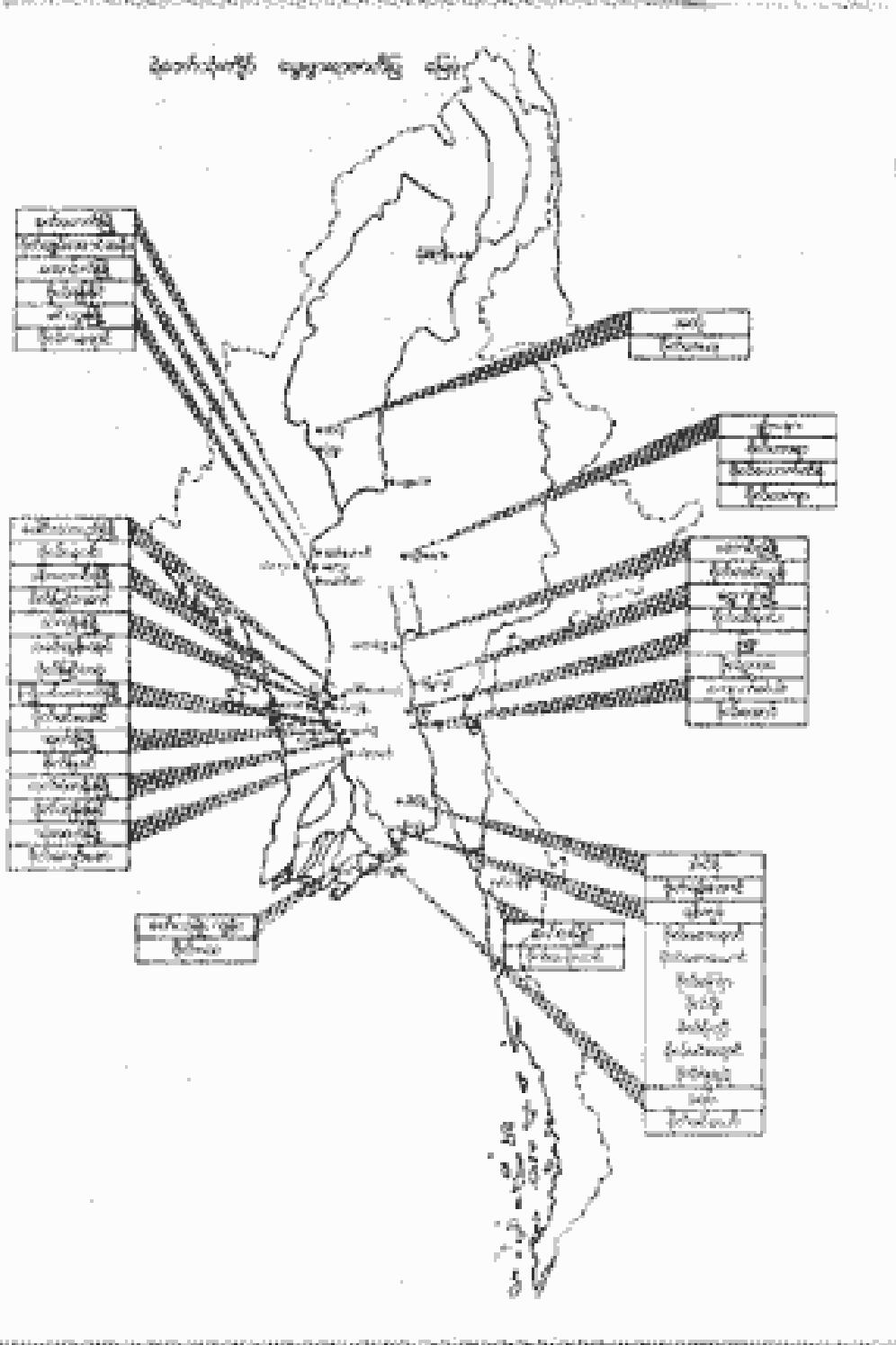
မြန်မာ	ပါန်မူရွှေ	ချောက်မူရွှေ	မြန်မာ	ပါန်မူရွှေ
၁။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Omoda Mongi	Loyal son of Burma
၂။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Tani Kiyoshi	Nobel Son of the Valley
၃။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Takasugi Susumu	High-spirited
၄။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Kaga Masashi	Advanced Tall Cedar
၅။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Yamashita Tenu	Felicitous True Aspiration
၆။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Ioda Teiichi	Who Brightens the Land (Foot of Mountain)
၇။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Taniguchi Shinichi	Faithful One of the String of Fields
၈။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Omura Tadashi	Reliable One at Mouth of Valley
၉။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Monya Hioshi	The True One of Small Village
၁၀။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Utsumi Susumu	The Launched One at the Valley Gate
၁၁။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Hayashi	Advancing Inland Sea
၁၂။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Baba Takeshi	Mr. Wood
၁၃။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Chinda Seiji	Race Course Hero
၁၄။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး	Nakamura Hitoshi	Heyday at Precious Field
၁၅။ အောင်ဆုံး	ဒုဂ္ဂိုလ်	အောင်ဆုံး		Benignity in Middle Village

卷之三

第三回

361	まつたけのく	Yamada	山田	Mountain Field
362	よしのくにのく	Tsubata Fukui	牛田福井	Well of Happiness at six shaku Field
363	ひらたのくに	Hirata Masao	平田政昭	Hero on the Level Field
364	こじのく	Kono	小野	Small Field
365	なかがわのく	Nakagawa Ichiro	中川一郎	First-born of Middle River
366	いのむちのく	Ito Hitoshi	伊藤整	Man of Literary Importance
367	やまとのかく	Yamauka	山岡	Mountain Hill
368	たかはしのく	Takahashi	高橋	High Bridge
369	おわのく	Oswa	大澤	Great Marsh
370	もんがたのく	Monya Masanari	門谷長	Long Gateway to the Valley
371	おとねのく	Otani Hiroshi	小谷博	The Learned One of the Small Valley
372	おじのく	Ohawa	小川	Small River
373	みずのく	Mizuno Saburo	水野三郎	The Third Son of the Water Field
374	つちのく	Tsuchiya	土谷	The Earthen Valley
375	かづのく	Katsura	勝浦	Victory Shore
376	いしづかのく	-	-	-
377	いしづかのく	Ishihara	石原	Stone Field

မြန်မာနိုင်ငြပ် အကျဉ်းချုပ်ရုံး

ရဲသော်သုံးကြိပ်အတိ

၁	သခင်အောင်ဆန်း	ပိုလ်တေဇ္ဇာ	နတ်မောက်	
၂	သခင်ရှုမောင်	ပိုလ်နေဝါဒ်း	ပြည်	ပေါင်းတလည်
၃	သခင်ထွန်းအုပ်	-	သဲကုန်း	သို့က်တော်ရွာ
၄	သခင်ထွန်းခင်	ပိုလ်မြင့်ဆွဲ	သဲကုန်း	သရက်တစ်ပင်ရွာ
၅	သခင်စိုး	ပိုလ်မြင့်အောင်	ပန်းတောင်း	သူရဲတန်းရွာ
၆	ကိုရွှေ	ပိုလ်ကျော်အောင်	သုံးဆယ်	ဆိုင်းစုကျေးရွာ
၇	သခင်စောလွင်	ပိုလ်မင်းခေါင်	ကြိုးပင်ကောက်	-
၈	သခင်သန်းတင်	ပိုလ်မြှုဒ်	အုတ်ဖို့	
၉	သခင်တင်အေး	ပိုလ်ဘုန်းမြင့်	လက်ပံတန်း	ကွမ်းခြီးကုန်း
၁၀	သခင်စံလှိုင်	ပိုလ်အောင်	ကျောက်တံ့ခါး	
၁၁	ကိုဆောင်း	ပိုလ်ဘုန်းမြင့်	ရွှေကျင်	
၁၂	သခင်ထွန်းရွှေ	ပိုလ်လင်းယုန်	တောင်း	
၁၃	သခင်မောင်မောင်	ပိုလ်ဉာဏ်	ဖြူး	ကျောက်တိုင်တောင်ရွာ
၁၄	သခင်အောင်သန်း	ပိုလ်စကြော	ရန်ကုန်	-
၁၅	ကိုအောင်သိန်း	ပိုလ်ရဲထွေ့	တာမွေ	တာမွေကလေးရပ်
၁၆	သခင်လှု	ပိုလ်မင်းရောင်	ပုံစွန်တောင်	ရေကျော်ရပ်
၁၇	သခင်ငွေ	ပိုလ်စောအောင်	ကမာရွတ်	ရှုမ်းစုရပ်
၁၈	သခင်သစ်	ပိုလ်စောနောင်	။	။
၁၉	သခင်ကျော်စိန်	ပိုလ်မိုးညီး	။	။

J၁	သခင်အေးမောင်	ပိုလ်မိုး	ရန်ကုန်	-
J၂	သခင်သန်းညွှန်	ပိုလ်ဇ်ယော်	ခရမ်း	အေးရွာ
J၂၂	သခင်လှမြိုင်	ပိုလ်ရန်အောင်	လှည်းကူး	ဒါးပိန်ရွာ
J၃	သခင်လှဖော်	ပိုလ်လကျား	ပျဉ်းမနား	-
J၄	သခင်ခင်မောင်ဦး	ပိုလ်တာရာ	။	-
J၅	သခင်စံမြှု	ပိုလ်တောက်ထိန်	။	-
J၆	ကိုထွာန်းရှိန်	ပိုလ်ရန်နိုင်	အောင်လံ	ကမ္မလေးရွာ
J၇	သခင်ဘဂျမ်း	ပိုလ်လရောင်	မင်းဘူး	သူငြေးကုန်းရပ်
J၈	ကိုလှမောင်	ပိုလ်အော်	အလုံ	နန်းတော်ရွှေရွာ
J၉	သခင်သန်းတင်း	ပိုလ်သန်းတင်း	မော်လမြိုင်	ညောင်ပင်ဆိပ်ရွာ
J၁၀	သခင်ထွာန်းလွှင်	ပိုလ်ဓလ	မော်လမြိုင်ကျွန်း	ကျိုက်ပိုရွာ

ရဲသော်သုံးကျိပ်ဝင် ဂြီးစဉ်ငယ်လိုက် အသက်အခွဲယ်ပြုယေား

စဉ်	အမည်	မိုလ်အမည်	မွေးသည့်ရက်
၁	သခင်ထွန်းအုပ်	-	7 DEC 1907
၂	သခင်ရှူမောင်	ဗိုလ်နေဝင်း	6 JULY 1910
၃	သခင်စံလိုင်	ဗိုလ်အောင်	30 AUG 1910
၄	သခင်စံမြှု	ဗိုလ်တောက်ထိန်	17 JAN 1911
၅	သခင်ထွန်းခင်	ဗိုလ်မြင့်ဆွဲ	8 APRIL 1911
၆	သခင်ဘဂျမ်း	ဗိုလ်လရောင်	28 MAY 1911
၇	သခင်လှဖေ	ဗိုလ်လက္ဌာ	30 AUG 1911
၈	ကိုလှမောင်	ဗိုလ်ဒေယျ	10 DEC 1913
၉	သခင်ငွေ	ဗိုလ်စောအောင်	28 MAY 1914
၁၀	ကိုဆောင်း	ဗိုလ်ထိန်ဝင်း	17 SEP 1914
၁၁	သခင်မောင်မောင်	ဗိုလ်ဘဏ္ဍာ	1914
၁၂	သခင်အောင်ဆန်း	ဗိုလ်တေဇ	13 FEB 1915
၁၂	သခင်အောင်သန်း	ဗိုလ်စကြော	1 JULY 1915
၁၄	သခင်လှမြိုင်	ဗိုလ်ရန်အောင်	2 MAR 1917
၁၅	သခင်ထွန်းလွှင်	ဗိုလ်ပလ	17 MAR 1917
၁၆	သခင်လှ	ဗိုလ်မင်းရောင်	26 SEP 1917
၁၇	သခင်ကျော်စိန်	ဗိုလ်မိုးညီ	6 OCT 1917
၁၈	သခင်ထွန်းရွှေ	ဗိုလ်လင်းယုန်	OCT 1917
၁၉	သခင်စိုး	ဗိုလ်မြင့်အောင်	14 NOV 1917
၂၀	သခင်အေးမောင်	ဗိုလ်မိုး	21 MAR 1918
၂၁	ကိုထွန်းရှိန်	ဗိုလ်ရန်နှိုင်	2 NOV 1918
၂၂	ကိုရွှေ	ဗိုလ်ကျော်ဇော်	30 NOV 1918
၂၃	သခင်သန်းညွှန်း	ဗိုလ်ဇော်ယော်	12 NOV 1918

J၄	သခင်ခင်မောင်ခီး	ပိုလ်တာရာ	13 APR 1919
J၅	သခင်တင်အေး	ပိုလ်ဘုန်းမြင့်	3 JAN 1920
J၆	သခင်သန်းတင်		27 AUG 1920
J၇	သခင်သစ်	ပိုလ်စောနာင်	2 SEP 1920
J၈	သခင်စောလွင်	ပိုလ်မင်းခေါင်	18 OCT 1920
J၉	သခင်သန်းတင်	ပိုလ်မြှုဒင်	1920
J၁၀	ကိုအောင်သိန်း	ပိုလ်ရဲထွေ့	25 FEB 1922

ကွယ်လွန်သွားကြသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ

စဉ်	အမည်	မိုလ်အမည်	ကွယ်လွန်သည့်နေ့
၁	သခင်သန်းတင်	မိုလ်သန်းတင်	SEP 1941
၂	သခင်သန်းတင်	မိုလ်မြှောင်	JAN 1942
၃	သခင်ငြောင်	မိုလ်စောအောင်	26 FEB 1942
၄	သခင်အေးမောင်	မိုလ်မိုး	8 MAR 1942
၅	သခင်မောင်မောင်	မိုလ်ဘုဏ်	4 APR 1942
၆	သခင်စိုး	မိုလ်မြင့်အောင်	24 JUNE 1945
၇	ကို့ဆောင်း	မိုလ်ထိန်ဝင်း	NOV 1945
၈	သခင်အောင်ဆန်း	မိုလ်တေဇ	19 JULY 1947
၉	သခင်ကျော်စိန်	မိုလ်မိုးညီ	9 APR 1960
၁၀	သခင်လှမြိုင်	မိုလ်ရန်အောင်	26 DEC 1967
၁၁	ကို့လှမောင်	မိုလ်ဒေယျ	16 APR 1968
၁၂	သခင်ဘဂျမ်း	မိုလ်လရောင်	9 JULY 1968
၁၂	သခင်အောင်သန်း	မိုလ်စကြော	6 SEP 1969
၁၄	သခင်ထွန်းအုပ်	-	23 JAN 1970
၁၅	သခင်ထွန်းခင်	မိုလ်မြင့်ဆွေ	23 JAN 1973
၁၆	သခင်ထွန်းရွှေ	မိုလ်လင်းယုန်	8 APR 1974
၁၇	သခင်သစ်	မိုလ်စောနောင်	30 JAN 1976
၁၈	သခင်လှဖော်	မိုလ်လကျောင်	27 NOV 1978

၁၉	သခင်စောလွင်	ပိုလ်မင်းခေါင်	24 AUG 1983
၂၀	သခင်လှ	ပိုလ်မင်းရောင်	6 NOV 1988
၂၁	ကိုထွန်းရှိန်	ပိုလ်ရုန်နိုင်	28 JAN 1989
၂၂	သခင်တင်အေး	ပိုလ်ဘုန်းမြှင့်	28 JULY 1989
၂၃	သခင်ခင်မောင်ဦး	ပိုလ်တာရာ	6 FEB 1993
၂၄	သခင်သန်းညွန့်	ပိုလ်ဇော်ယော်	31 DEC 1993
၂၅	သခင်စံမြေ	ပိုလ်တောက်ထိန်	18 APR 1996

သက်ရှိထင်ရှား ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ

၁။	သခင်စံလှိုင်	ပိုလ်အောင်
၂။	သခင်ရှူမောင်	ပိုလ်နေဝ်း
၃။	သခင်ထွန်းလွှင်	ပိုလ်ဗလ
၄။	ကိုရှီ	ပိုလ်ကျော်ဇော
၅။	ကိုအောင်သိန်း	ပိုလ်ရဲထွေ့

ဦးကျော်ငြမ်း

အဘ ဦးထွန်းစိန် အမိ ဒေါက်တော် တို့မှ ၁၄
ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရမည်းသင်းမြို့ခြံ
မွေးဖွားသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ပျဉ်းမနားမြို့၊
အ-ထ-က ၂ မှ ဒေသမတန်း အောင်မြင်သည်။
၁၉၆၇ မှ ၁၉၆၉ ခုနှစ်အထိ မြစ်ကြားနား
ကောလိပ်၊ ၁၉၆၉ မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အထိ မန္တာလေးတက္ကသိုလ်တို့တွင် ပညာ
သင်ကြားသည်။၁၉၇၄ခုနှစ်တွင် သမိုင်းဘာသာမဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကိုဂုဏ်ထူးဖြင့်
အောင်မြင်သည်။

၁၉၇၄ မှ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်အထိ အခြေခံပညာအထက်တန်းနှင့် ပြင်ပ
ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ သမိုင်းဘာသာရပ်များကို သင်ကြားပို့ချဲသည်။ ၁၉၈၀ မှ ၁၉၈၆
ခုနှစ်အထိ လားရှိုးကောလိပ် သမိုင်းဌာနတွင် နည်းပြနှင့် ဌာနများအဖြစ်
တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၇ မှ ၁၉၉၂ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
သမိုင်းဌာနတွင် သုတေသနလက်ထောက်၊ သုတေသနများ တာဝန်များကို
ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှ ယနေ့အထိ တက္ကသိုလ်များ သမိုင်း
သုတေသနဌာနတွင် သုတေသနအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်
ရှိသည်။

မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ယူကျမ်း ပျဉ်းမနားသမိုင်း (၁၉၄၈-၅၈)ကို ရေးသား
ပြုစုံခဲ့သည်။ လားရှိုးကောလိပ် နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးများ
ရေးသားခဲ့သည်။ထိုပြင် မြန်မာနိုင်ငံရေးသမိုင်း(၁၉၄၇-၄၈)၊ မြန်မာနိုင်ငံရေး
စနစ်ပြောင်းကာလ(၁၉၆၂-၇၄)၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သမိုင်း (၁၉၂၀-၉၅)၊
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ရက်စွဲသမိုင်း(၁၉၂၀-၉၅) စာအုပ်များတွင်ပါဝင်ရေးသား
ခဲ့သည်။

ယခု ၆၄၈ (ခ) ဗွဲကပင် ၁-လမ်း၊ ၅၄ ရပ်ကွက်၊ ဒဂုံမြို့သစ်
တောင်ပိုင်းတွင် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။